

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

6544 *Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà.*

I

El 28 de febrer passat, els Estats Units i Israel van iniciar una operació militar conjunta contra el règim de l'Iran, que, al seu torn, va respondre de manera indiscriminada llançant míssils contra bases militars nord-americanes a la regió. Va encertar objectius a Bahrain, Qatar, els Emirats Àrabs Units i Kuwait, Israel, l'Aràbia Saudita, Turquia, l'Azerbaidjan i una base britànica situada a Xipre.

Des d'aleshores, les hostilitats continuen augmentant i, segons diferents organitzacions de drets humans, han provocat més de 1.300 morts entre població civil i militars.

A més dels danys personals, la guerra a l'Iran ha començat a provocar efectes negatius en l'economia mundial, amb la caiguda generalitzada de les borses internacionals, l'alteració del trànsit aeri i l'afectació específica a l'estret d'Ormuz, on s'ha bloquejat el trànsit de vaixells petrolers des de l'inici del conflicte.

La importància geoestratègica a l'Orient Mitjà d'aquest estret determina que molts dels principals països productors de petroli, com ara els Emirats Àrabs Units, Qatar, Bahrain, Kuwait, l'Aràbia Saudita i l'Iraq, no puguin utilitzar la sortida al mar a través del golf Pèrsic, ruta per la qual s'estima que transita el 20% del total del gas i del petroli mundials.

A conseqüència d'aquest context, el preu del barril Brent va arribar a superar els 119 dòlars, mentre que el preu de referència del gas natural a Europa, el contracte TTF, va arribar a augmentar més d'un 40% en una sola jornada. El conflicte continua actiu i sense perspectiva de resolució a curt termini, cosa que manté els mercats energètics en una situació de volatilitat elevada i preus superiors als nivells previs a la crisi.

L'impacte energètic provocat per la guerra de l'Iran ha fet que, l'11 de març passat, l'Agència Internacional de l'Energia (AIE) anunciés l'alliberament de 400 milions de barrils durant 90 dies de les reserves estratègiques dels seus 32 països membres, entre els quals hi ha Espanya, fet que representa el volum d'intervenció més gran des que es va crear aquest organisme.

En consideració a aquesta acció coordinada de l'AIE, a la reunió del 17 de març passat, el Consell de Ministres va acordar alliberar fins a 11,5 milions de barrils de petroli per moderar l'impacte de la guerra a l'Iran. D'aquesta manera, s'ha autoritzat l'alliberament de productes petrolífers equivalents a 12,3 dies de consum nacional.

Tots aquests esdeveniments han tornat a recordar amb cruesa una realitat ja evidenciada en la crisi energètica desencadenada per la invasió russa d'Ucraïna el 2022: la dependència de combustibles fòssils importats constitueix una vulnerabilitat estructural de primera magnitud per a la nostra economia i per al benestar de la ciutadania.

Des del començament del conflicte, els mercats energètics internacionals han registrat pertorbacions de gran magnitud. L'atac iranià a la terminal de Ras Laffan a Qatar va provocar la declaració de força major sobre les seves exportacions de gas natural líquid, que representen prop del 20% del subministrament mundial.

Tot i que l'exposició directa de les importacions d'Espanya a aquestes rutes concretes és limitada, les tensions en punts estratègics del comerç energètic mundial es traslladen ràpidament als mercats internacionals de petroli i gas natural que sí que afecten el nostre país. Això causa pressió inflacionària, incrementa els costos energètics de les llars i les empreses, i obliga els estats a desplegar mesures de protecció social i

econòmica de gran importància. Aquests efectes impacten amb més intensitat en les llars amb menys capacitat econòmica i en els sectors productius més exposats als costos energètics.

Espanya afronta aquesta situació en millors condicions que crisis anteriors que altres països del nostre entorn. En els darrers anys, l'impuls a les energies renovables ha transformat de manera significativa el sistema elèctric espanyol. La potència instal·lada d'energia solar fotovoltaica i eòlica ha passat d'uns 48 GW el 2018 a més de 95 GW el 2025. Les energies renovables ja representen al voltant del 60% de la matriu elèctrica nacional.

Aquest desplegament ha tingut efectes directes sobre l'exposició del sistema elèctric als combustibles fòssils: segons estudis recents, el creixement de l'eòlica i la solar ha reduït significativament la influència del gas natural en la formació del preu de l'electricitat des del 2019. En el cas d'Espanya, entre el 2020 i el 2024 es van evitar importacions de gas per un valor de 26.000 milions de m³ aproximadament, equivalents a uns 13.500 milions d'euros.

Tot i això, la transformació energètica no ha conclòs. La dependència fòssil continua sent elevada fora del sector elèctric, amb dependència energètica exterior d'entre el 67 i el 70% del consum energètic total, especialment en àmbits com la climatització d'edificis, el transport o determinats processos industrials. Com a conseqüència, les llars i les empreses espanyoles continuen exposades a les perturbacions als mercats internacionals de combustibles fòssils originades per conflictes geopolítics aliens al nostre país.

Reduir aquesta exposició és, alhora, una urgència social, una necessitat de competitivitat econòmica i un imperatiu de seguretat nacional. Cada retard a completar la transició energètica prolonga la vulnerabilitat de l'economia espanyola davant de crisis externes com l'actual.

Arran d'aquesta conjuntura internacional i econòmica, la posició que el Govern d'Espanya està adoptant des de l'inici de la guerra és coherent amb l'acció pública empresa davant d'altres conflictes, com ara la invasió russa d'Ucraïna l'any 2022 o el conflicte entre Israel i Palestina.

Així, des de l'any 2022, el Govern ha desplegat un total de nou paquets d'accions i mesures que han perseguit mitigar l'impacte i les conseqüències que la invasió de Rússia a Ucraïna té a Espanya, i que va començar amb el Reial decret llei 6/2022, de 29 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en el marc del Pla nacional de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna, que tenia com a objectius bàsics la contenció dels preus de l'energia per a la ciutadania i les empreses, així com el suport públic als sectors més afectats i als col·lectius més vulnerables.

En la mateixa línia, el primer paquet de mesures per fer front a les conseqüències del conflicte entre Israel i Palestina al Pròxim Orient es va adoptar amb el Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, pel qual s'adopten mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient, així com per pal·liar els efectes de la sequera, que es va prorrogar l'any 2024, per mitjà del Reial decret llei 4/2024, de 26 de juny, pel qual es prorroguen determinades mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient, i s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, energètica i social.

El denominador comú de totes aquestes accions i mesures per part del Govern, com a resposta als diferents conflictes internacionals, s'ha basat sempre en el respecte al dret humanitari internacional, en l'aposta per la seva solució diplomàtica, i en la protecció i el suport de l'economia, dels sectors afectats i de la població més vulnerable.

Igualment, s'han dut a terme operacions d'evacuació dels ciutadans i ciutadanes nacionals que així ho han volgut des de l'inici del conflicte, de manera que la xifra ja ha assolit les 8.400 persones repatriades.

En suma, totes les circumstàncies descrites que ha provocat l'esclat del nou conflicte, juntament amb la persistència d'altres conflictes internacionals, com la guerra a Ucraïna,

que ja fa més de quatre anys que dura, justifiquen que, mitjançant aquest Reial decret llei, s'aprovi el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà, amb la finalitat d'adoptar mesures urgents per fer front a les conseqüències econòmiques i socials derivades de la crisi.

El propòsit d'aquest Pla, que implica la mobilització de 5.000 milions d'euros, gira al voltant de mesures de caràcter conjuntural, de resposta immediata a la guerra de l'Iran, i de caràcter estructural i estratègic, centrat en el llarg termini.

El primer eix del Pla recull mesures conjunturals, consistents en la baixada generalitzada de la fiscalitat energètica, en els descomptes extraordinaris del bo social elèctric i tèrmic, així com en la prohibició d'interrompre els subministraments essencials a les llars més vulnerables.

També s'estableixen ajudes directes a transportistes, agricultors, ramaders i pescadors per evitar la pujada dels preus del cistell de consum. Igualment, s'enforteixen els poders de supervisió i de sanció de l'Estat.

El segon eix del Pla és de naturalesa més estructural, amb mesures orientades a impulsar la sobirania energètica, per reforçar la resiliència davant d'aquesta mena de crisis externes i permetre, així, agilitzar la inversió en renovables i incrementar la capacitat d'emmagatzematge elèctric.

Aquest nou escut social i econòmic que s'adopta mitjançant aquest Reial decret llei segueix la línia que el Govern ha adoptat per fer front a les diferents conjuntures i adversitats que han afectat el nostre país en els últims anys, com ja ha estat amb el Pla nacional de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna de 2022 o el Pla de resposta immediata, reconstrucció i relançament davant dels danys causats per la depressió aïllada en nivells alts (DANA).

En definitiva, es tracta d'un pla integral que persegueix no només fer front a les conseqüències més immediates que ha provocat el conflicte a l'Orient Mitjà, sinó també enfortir els nostres sectors econòmics perquè, en definitiva, les famílies i els col·lectius més vulnerables vegin alleujats els possibles efectes provocats per la guerra.

II

La norma consta d'una part expositiva i d'una part dispositiva estructurada en sis títols, seixanta-quatre articles, catorze disposicions addicionals, sis disposicions transitòries, una disposició derogatòria única i vint-i-una disposicions finals.

El títol I d'aquest Reial decret llei preveu mesures en matèria energètica, que responen a una necessitat doble: d'una banda, esmorteir de manera immediata l'impacte del context energètic actual sobre la ciutadania i les empreses més exposades, i protegir les economies domèstiques, l'ocupació i la competitivitat de la indústria; d'altra, adoptar amb caràcter urgent un conjunt de mesures estructurals destinades a accelerar l'electrificació de l'economia espanyola i el desplegament d'energies renovables, reduint l'exposició del nostre sistema energètic al conflicte actual i augmentant-ne la resiliència davant del futur.

Així, la norma conté un conjunt de mesures urgents destinades a protegir la ciutadania i els sectors econòmics més exposats de la volatilitat de preus dels combustibles fòssils. Per fer-ho, es reforcen diversos instruments de l'anomenat escut social que ja s'han desplegat en crisis anteriors, juntament amb altres mecanismes temporals de protecció.

En segon lloc, s'adopten mesures urgents adreçades a accelerar l'electrificació de l'economia i el desplegament d'energies renovables, i reduir d'aquesta manera la dependència dels combustibles fòssils, fomentant així el desenvolupament ordenat de la transició energètica.

L'objectiu és facilitar l'electrificació de les llars i les empreses, promovent la substitució de combustibles fòssils per electricitat renovable en àmbits com la climatització, el transport o els processos industrials, així com millorar l'eficiència energètica.

Per això, és imprescindible garantir un accés àgil dels consumidors a les xarxes elèctriques. El fort creixement de projectes industrials i tecnològics atrets pels costos energètics competitius d'Espanya ha provocat una demanda elevada de permisos d'accés a la xarxa. En nusos determinats, s'ha atorgat la totalitat de la capacitat disponible, tot i que una part significativa correspon a projectes que no s'arriben a materialitzar, cosa que dificulta el desenvolupament d'iniciatives d'electrificació noves. Aquesta situació origina una congestió administrativa que alenteix la transició energètica i l'electrificació, i manté bloquejada capacitat de xarxa que es podria destinar a projectes productius. Per això, aquest Reial decret llei adopta mesures urgents per millorar l'ús de les xarxes actuals i facilitar un accés àgil a l'electrificació.

D'altra banda, per reduir la dependència de combustibles fòssils importats, cal accelerar el desplegament d'energies renovables i garantir alhora el respecte als valors ambientals, socials i territorials. En aquest sentit, es promou un desenvolupament més integrat al territori, prioritzant espais menys sensibles ambientalment o ja transformats, i fomentant la participació de la ciutadania i les pimes a través de l'autoconsum, les comunitats energètiques, i mecanismes de participació pública reforçats, així com assegurant retorns socioeconòmics positius al territori. Així mateix, l'impuls a l'emmagatzematge i la flexibilitat permeten optimitzar l'aprofitament de les energies renovables.

Finalment, encara que l'electrificació constitueix el vector principal de reducció de la dependència de combustibles fòssils, s'hi incorporen també mesures destinades a impulsar gasos renovables, que poden contribuir a la descarbonització de sectors determinats.

En primer lloc, per reforçar la protecció als consumidors vulnerables, garantint l'accés als subministraments essencials i ampliant les ajudes destinades a fer front als costos energètics, s'estén des de l'1 de gener fins al 31 de desembre de 2026 l'aplicació dels valors extraordinaris dels descomptes del bo social elèctric aprovats durant la crisi energètica prèvia. Aquesta pròrroga incorpora una nova sendera decreixent que permet convergir progressivament cap al règim permanent que preveu el Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics, que conté valors que han estat elevats respecte a la situació precrisi.

Així mateix, s'augmenta l'ajuda mínima per beneficiari del bo social tèrmic, que ha estat molt útil per als consumidors d'energia tèrmica més vulnerables i, per tant, més exposats a la volatilitat dels preus de l'energia.

Adicionalment, per a l'exercici 2026, es destina una nova dotació pressupostària de 90 milions d'euros, que complementa la previsió actual de 335 milions d'euros, i que se sufraga amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat sobre la base del que disposa l'article 7 del Reial decret llei 15/2018, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors, pel qual es crea aquesta figura.

Així mateix, s'estén fins al 31 de desembre de 2026 la garantia de subministrament d'aigua i energia a consumidors vulnerables, vulnerables greus o en risc d'exclusió social definits als articles 3 i 4 de l'esmentat Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre.

Per la seva banda, el gas natural i l'electricitat constitueixen un cost energètic rellevant per a sectors industrials determinats.

La volatilitat dels seus preus i la incertesa als mercats internacionals poden afectar directament els costos de producció i la competitivitat de les empreses. Per tal de mitigar aquest impacte, s'adopten mesures temporals de flexibilització en la contractació de gas natural i d'electricitat fins al final de l'any 2026. Aquestes mesures permeten a les empreses que es vegin obligades a reduir la producció adaptar els seus contractes sense incórrer en costos addicionals derivats de les limitacions que actualment hi ha per modificar el cabal contractat o el peatge d'accés.

Es tracta d'una mesura ja aplicada durant la pandèmia de la COVID-19 i, posteriorment, durant la crisi energètica derivada de la invasió d'Ucraïna, que va

permetre a les empreses adaptar el seu consum en un context d'incertesa elevada als mercats energètics.

A més, per tal de preservar la competitivitat de la indústria electrointensiva en un context de costos energètics elevats, s'estableix una reducció dels peatges d'accés a les xarxes per a aquests consumidors. Aquesta mesura contribueix a mantenir l'activitat i l'ocupació als segments industrials més exposats a la competència internacional, alhora que reforça el senyal clar de suport a l'electrificació en els processos productius. La demora a l'hora d'adoptar aquesta mesura podria incrementar el risc de deslocalització d'activitat industrial cap a altres països, amb efectes negatius sobre l'ocupació i la base industrial del país.

Així mateix, s'introdueix una modificació al cànon aplicable a l'emmagatzematge subterrani de gas. El Reglament (UE) 2022/1032 del Parlament Europeu i del Consell, pel qual es modifiquen els reglaments (UE) 2017/1938 i (CE) núm. 715/2009 en relació amb l'emmagatzematge de gas, va imposar als estats membres l'obligació d'assolir un nivell d'ompliment del 80% dels emmagatzematges subterranis en data 1 de novembre de 2022, i del 90% a partir del 2023.

El conflicte a l'Iran i les tensions en el trànsit de vaixells metaners per l'estret d'Ormuz, així com la capacitat de líquüefacció dels països de l'Orient Mitjà, han tingut un impacte immediat en els preus del gas natural. En aquest context de preus elevats, el compliment de l'obligació d'ompliment implica un cost addicional per als usuaris obligats –comercialitzadors i consumidors directes– alhora que tensiona tant el mercat de gas com el mercat de capacitat d'emmagatzematge.

Per tal de mitigar l'impacte directe en els subjectes obligats, s'estableix un cànon d'emmagatzematge subterrani zero a la capacitat anual contractada que superi el volum corresponent a 20 dies de consum o vendes fermes.

Aquesta mesura s'aplica tant a la capacitat d'emmagatzematge assignada de manera directa com a l'adjudicada posteriorment a la subhasta del producte anual.

La situació actual de volatilitat dels mercats imposa la urgència de reforçar la provisió d'una informació fiable i real sobre els preus dels combustibles a les estacions de servei, a fi de facilitar decisions de consum informades per part dels usuaris. En aquest sentit, i amb l'objectiu de poder supervisar més bé el sector de la distribució i les obligacions de remissió d'informació, s'actualitza la redacció de l'article 116 de la Llei 34/1988, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, per aclarir la competència sancionadora de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència en l'àmbit dels hidrocarburs líquids.

Adicionalment, de manera periòdica s'ha d'avaluar el grau de compliment de l'obligació de remissió de preus i s'ha d'informar de les mesures sancionadores adoptades.

Com s'ha assenyalat anteriorment, també és urgent reduir la dependència energètica exterior, la vulnerabilitat de la qual a pertorbacions externes s'ha tornat a posar de manifest en el context actual. L'electrificació progressiva de les llars, les empreses i els sectors productius –substituint el consum de combustibles fòssils en la climatització, el transport i els processos industrials– és el camí més directe i eficaç per reduir aquesta dependència i reforçar la resiliència de la nostra economia.

Per això, s'aborden mesures per avançar en aquesta transformació, actuant simultàniament en tres àmbits: reforçar la competitivitat de l'electricitat davant les alternatives fòssils, facilitar la renovació dels equipaments energètics a les llars i les empreses i assegurar que les xarxes elèctriques s'utilitzin de manera eficient per poder atendre les necessitats reals d'aquesta electrificació.

L'electrificació de l'economia es materialitza en decisions concretes d'inversió per part de ciutadans i empreses. La substitució de calderes de gas per bombes de calor, la instal·lació d'autoconsum fotovoltaic, el desplegament d'emmagatzematge domèstic o la millora de l'eficiència energètica dels edificis són alguns dels mecanismes principals per avançar en aquesta transformació. Per facilitar aquestes decisions, aquest Reial decret llei estableix un conjunt d'incentius fiscals i reguladors.

Així, en aquest Reial decret Llei s'introdueixen instruments per activar un pla a gran escala de desplegament de bombes de calor mitjançant el sistema de certificats d'estalvi energètic (CAE). Amb aquest objectiu, es determina un coeficient de correcció amb efecte multiplicador sobre els estalvis energètics acreditats quan les bombes de calor substitueixin equips fòssils, cosa que fa econòmicament atractiva la transició tant per a ciutadans individuals com per a comunitats de propietaris.

Alhora, el sistema CAE ha experimentat un creixement molt significatiu en els darrers anys. El nombre d'expedients ha passat d'uns 700 el 2024 a uns 4.000 el 2025, amb previsió de superar els 8.000 el 2026. Aquest creixement exigeix reforçar les capacitats de gestió del sistema. Per això, aquest Reial decret Llei habilita el coordinador nacional del sistema CAE a encomanar a un operador extern especialitzat el desenvolupament i la gestió de la plataforma electrònica, garantint seguretat, fiabilitat i transparència. Amb caràcter temporal, aquesta funció s'encomana a l'Operador del Mercat Ibèric d'Energia - Pol Espanyol, SA (OMIE), que té capacitat tècnica i experiència per gestionar plataformes de mercat de complexitat elevada.

Per aconseguir una electrificació a la velocitat necessària, és imprescindible que els consumidors d'electricitat puguin accedir de manera àgil a les xarxes elèctriques.

En els darrers anys, s'ha produït un creixement exponencial de l'interès inversor en grans projectes associats a la descarbonització de la indústria, la fabricació de combustibles renovables, els centres de dades per a la IA, la mobilitat elèctrica o l'emmagatzematge energètic.

Aquest interès ha estat més gran als països més ben posicionats per a aquesta transició, com Espanya, a causa de l'avantatge comparatiu derivat, entre altres factors, de la generació renovable abundant i competitiva.

El procediment per obtenir l'accés a la xarxa està regulat a l'article 33 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, i la Circular 1/2024, de 27 de setembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen la metodologia i les condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica, juntament amb les seves disposicions de desplegament de menys rang. Es tracta d'un procediment reglat, objectiu i no discriminatori, basat (tot i que amb algunes excepcions) en el principi «*first come, first served*», en què els gestors de la xarxa de transport i distribució tramiten i resolen les sol·licituds d'accés a les seves xarxes.

El sistema d'atorgament per pura prelación temporal i el cost relativament baix associat a la sol·licitud han afavorit l'aparició d'un fenomen d'acaparament de l'accés per a demanda, de vegades amb fins especulatiu, que ha provocat una congestió administrativa de la xarxa: és a dir, prop del 90% de la capacitat d'accés a la xarxa (en el cas de la distribució) ha estat atorgada a promotors que, fins ara, no n'han fet un ús efectiu.

Això implica una ineficiència econòmica important, ja que els projectes titulars dels permisos no són necessàriament ni els més viables o madurs ni els més beneficiosos per al país, i impedeixen el desenvolupament d'altres consums més certs, madurs i amb més impacte industrial, energètic o socioeconòmic.

Des del 2023, el Govern ha adoptat mesures normatives en la matèria, com l'exigència de garanties econòmiques, la de caducitat del permís al cap de 5 anys en cas que no s'utilitzi, la prohibició de canvis en l'activitat associada al punt de consum o la regulació de concursos quan diversos projectes competeixen per un mateix accés. Tot i que aquestes mesures han representat avenços rellevants, han estat insuficients per corregir el volum elevat de permisos ja atorgats i els efectes dels quals, en el cas de les caducitats, no es materialitzaran plenament fins al 2028. En el context geopolític actual, la urgència d'electrificar l'economia per reduir la dependència de combustibles fòssils no es pot adaptar a aquests terminis.

Per això, aquest Reial decret llei introdueix un conjunt de mesures destinades a optimitzar l'ús de les xarxes existents i facilitar que la capacitat disponible es destini a projectes reals d'electrificació.

Primer, es reforça la transparència sobre els permisos a les xarxes elèctriques, a fi de facilitar a les administracions públiques i al conjunt de la ciutadania un millor coneixement de la situació i de l'estat de la capacitat disponible.

Segon, es maximitza l'aprofitament de les xarxes existents, agilitzant així l'electrificació necessària i urgent, alhora que es desincentiven l'especulació i l'acaparament de capacitat, s'estableix una prestació per reserva de capacitat d'accés, exigible des de l'obtenció dels permisos de demanda per a punts de connexió de tensió igual o superior a 1 kV i fins que s'iniciï l'activitat.

La seva quantia es vincula als termes de potència dels peatges que fixa la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) i es pot modular per nivell de tensió i amb la demora en la posada en servei. Amb això, s'afavoreix que la capacitat es reservi únicament quan hi hagi una voluntat real de materialització del consum, cosa que evita els acaparaments i allibera la capacitat quan el projecte no avanci.

Aquesta prestació té la consideració de pagament anticipat de peatges, de manera que, quan comença l'activitat de la instal·lació, les quantitats abonades es minoren dels peatges de transport i distribució. Els ingressos recaptats s'integren en el sistema de liquidacions del sector elèctric i contribueixen a sufragar els costos de les xarxes juntament amb la resta de consumidors.

La implantació d'aquesta mesura significa una superació del règim de garanties inicialment concebut per als permisos d'accés i connexió de demanda i introduït en el Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, pel qual s'adopten mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient, així com per pal·liar els efectes de la sequera. Per això, per mitjà d'aquest Reial decret llei es deroga aquest règim de garanties i es preveu un règim transitori per a les instal·lacions que, a l'entrada en vigor d'aquesta norma, ja les hagin constituït. En el cas de les instal·lacions d'emmagatzematge, aquest règim de garanties queda associat exclusivament als permisos d'accés i connexió de generació.

Així mateix, es preveu la caducitat automàtica dels permisos en cas d'impagament i s'estableix un règim transitori que permet la renúncia voluntària als permisos preexistents sense execució de garanties. Amb tot això, es promou un accés a la xarxa més eficient, previsible i coherent amb les necessitats de planificació i inversió.

Juntament amb aquesta prestació, es reforcen les fites necessàries per al manteniment dels permisos d'accés d'instal·lacions de demanda, el període intermedi que transcorre entre l'atorgament de permisos i la caducitat actualment establerta després de 5 anys, partint de les obligacions ja existents a la normativa sectorial elèctrica: el pagament del 10% de l'import de la posició de la xarxa de transport en un termini màxim de 12 mesos després d'obtenir el permís d'accés i connexió, la signatura del contracte d'encàrrec de projecte en un termini màxim de 3 anys i la signatura del contracte tècnic d'accés (CTA) en un termini màxim de 4 anys. Aquestes fites actuen com a «proves de vida» dels projectes i permeten alliberar capacitat de manera progressiva sense necessitat d'esperar el venciment del termini de caducitat general. La introducció d'aquestes fites permet alliberar capacitat en el termini més breu possible i facilita, així, l'electrificació de l'economia.

També, a fi que només els projectes amb un grau de maduresa suficient sol·licitin els permisos d'accés i connexió de demanda a les xarxes de transport i distribució, s'obliga les instal·lacions a especificar el codi CNAE associat a la seva activitat. Aquest codi compromet les activitats associades a les instal·lacions de consum esmentades i comporta la pèrdua dels permisos d'accés en cas que les activitats reals no s'ajustin als CNAE identificats originalment.

Igualment, s'aborda la pràctica per la qual els titulars d'instal·lacions de generació amb infraestructures d'evacuació compartides sol·liciten permisos d'accés per a demanda com a autoconsum a través d'aquestes infraestructures d'evacuació per

potències molt reduïdes, a fi de bloquejar-les davant d'altres peticions. Això produeix una ineficiència en l'ús de la xarxa elèctrica –atès que només un consumidor es pot connectar a una mateixa posició de generació o consum de la xarxa– que no respon a necessitats reals dels sectors productius, sinó a un posicionament estratègic dels agents per obtenir rendes futures.

Adicionalment, aquest Reial decret llei regula la figura de l'accés flexible a les xarxes elèctriques, que permet aprofitar les xarxes de manera més eficient. Davant el model tradicional «ferm» de l'accés –que exigeix garantir el subministrament totes les hores de l'any i deixa sense utilitzar marges de xarxa disponibles–, l'accés flexible permet que determinats consums modulables i l'emmagatzematge es connectin sota condicions explícites de disponibilitat de xarxa. Amb això aflora capacitat addicional bloquejada actualment i es facilita la posada en marxa de projectes d'electrificació que redueixen la dependència de combustibles fòssils.

Alhora, mitjançant aquest Reial decret llei s'estableixen mesures per prioritzar l'atorgament de l'accés als consums que tinguin la consideració d'alta prioritat, entre les quals, actuacions d'habitatge i serveis públics, ampliacions de consum d'instal·lacions existents derivades d'incrementos d'activitat o processos d'electrificació, així com projectes que es declari com a estratègics.

D'altra banda, i per tal de maximitzar la capacitat d'electrificació, és urgent introduir un conjunt de mesures regulatòries sobre els concursos de demanda. En particular, s'aclareix quines capacitats s'han de reservar per als concursos de demanda, quins agents poden participar en aquests procediments, i també s'aclareixen alguns aspectes relacionats amb la reserva de capacitats de demanda i generació d'emmagatzematge quan el nus està reservat per a concurs. L'electrificació de les llars i les indústries per reduir l'exposició a crisis com la provocada al Pròxim Orient requereix senyals de capacitat de xarxa clars i actualitzats, amb una planificació més àgil i flexible per adaptar-se a l'entorn canviant i altament volàtil, per la qual cosa, s'introdueixen canvis en l'article 4 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric. S'estableix l'obligació de fer modificacions d'aspectes puntuals de la planificació cada dos anys i afegir-hi supòsits nous per ser incorporats mitjançant aquestes modificacions.

Adicionalment, s'estipula l'obligació d'iniciar un nou pla de desenvolupament de la xarxa de transport, en el termini màxim de 3 anys, des del darrer pla de desenvolupament aprovat.

Així mateix, s'habilita el desplegament reglamentari de mesures per afavorir el subministrament a demandes que es considerin prioritàries, cosa que permet orientar la capacitat disponible cap a consums més madurs, amb més probabilitat d'èxit o que puguin contribuir més a l'electrificació i la reducció de la dependència de combustibles fòssils, així com complir la resta dels objectius nacionals.

D'altra banda, s'aborda un conjunt de mesures destinades al desplegament de les energies renovables i l'emmagatzematge energètic, qüestió que, en paral·lel al desenvolupament de l'electrificació, és fonamental i urgent per avançar tan ràpidament com sigui possible davant la necessitat urgent de substituir la dependència d'importació de fòssils, i la vulnerabilitat que això representa per a l'economia i la seguretat del país. Aquest procés s'ha de dur a terme garantint un desenvolupament ordenat, compatible amb la protecció del medi ambient, la integració territorial adequada de les instal·lacions i la generació de beneficis socials i econòmics als territoris on s'implanten els projectes.

La Directiva (UE) 2023/2413 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre de 2023, per la qual es modifiquen la Directiva (UE) 2018/2001, el Reglament (UE) 2018/1999 i la Directiva 98/70/CE pel que fa a la promoció de l'energia procedent de fonts renovables i es deroga la Directiva (UE) 2015/652 del Consell, relativa a la promoció de l'energia procedent de fonts renovables (DER III), estableix l'obligació que els estats membres identifiquin àrees del territori especialment adequades per al desplegament de les energies renovables, anomenades «zones d'acceleració renovable (ZAR)».

Aquestes zones s'han de definir tenint en compte criteris ambientals, patrimonials i territorials, amb l'objectiu d'identificar àrees amb menys sensibilitat ambiental on el desenvolupament de projectes renovables es pugui fer amb més rapidesa. Les ZAR es configuren com a zones preferents per al desplegament renovable des del punt de vista administratiu, sense excloure la possibilitat de desenvolupar projectes en altres territoris mitjançant els procediments ordinaris.

Per tal de transposar aquestes previsions, aquest Reial decret llei articula un règim bàsic estatal que defineix els criteris i requisits mínims, incloent-hi restriccions ambientals i exigències de participació pública, per a la definició de les ZAR que serveixi de base perquè les comunitats autònomes i ciutats autònomes les implementin posteriorment, amb l'informe previ del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic. Aquest marc ha de permetre orientar el desenvolupament renovable cap als territoris amb menys impacte ambiental, millorar la planificació del sistema energètic i dotar de més previsibilitat el desplegament d'aquestes instal·lacions. Totes aquestes mesures s'emmarquen en el necessari compliment del que disposa l'article 1(6) «article 15c» i «art. 15d-1) quant a participació pública» i 16.2 a) de procediments d'autoritzacions a ZAR. De nou, els objectius que estableix el Pla nacional integrat d'energia i clima (PNIEC), els terminis ja vençuts de transposició d'aquesta directiva i la necessitat d'una norma de rang legal fan necessària i urgent l'aprovació mitjançant un reial decret llei dels articles que regulen aquest aspecte.

D'altra banda, s'estableixen disposicions per reforçar la participació pública en la tramitació de projectes de generació renovable i emmagatzematge. En concret, s'amplia el termini dels tràmits d'informació pública dels 30 dies hàbils habituals a 45. Així mateix, s'exigeix que, amb anterioritat als processos d'audiència i d'informació pública, el promotor hagi d'acreditar que ha informat sobre el projecte els propietaris dels terrenys afectats, així com les entitats locals corresponents.

Igualment, s'introdueix la figura dels anomenats projectes d'excel·lència social i territorial, entesos com els projectes que acrediten un nivell d'implicació social elevat, un impacte socioeconòmic positiu i excel·lència ambiental en el seu disseny.

L'enfortiment del paper de la ciutadania com a actor actiu de la transició energètica constitueix un element essencial per accelerar la reducció de la dependència energètica exterior i garantir que els beneficis de les energies renovables arribin directament als consumidors.

Amb aquest objectiu, s'adopten diverses mesures d'impuls de l'autoconsum i el desenvolupament de les comunitats energètiques.

S'amplia la distància màxima permesa entre generació i consum per a l'autoconsum col·lectiu fins a 5 quilòmetres i s'habilita la possibilitat de compatibilitzar diferents modalitats d'autoconsum, cosa que permet desenvolupar nous models de subministrament energètic de proximitat en barris, municipis o polígons industrials. A més, es crea la figura del gestor d'autoconsum a la Llei del sector elèctric, a fi de facilitar la gestió col·lectiva de les instal·lacions d'autoconsum compartit, i s'allibera el 10% de la capacitat reservada per a concursos de generació perquè es destini a aquesta mena d'instal·lacions.

D'altra banda, s'adopten mesures per impulsar les comunitats energètiques, com ara aportar noves eines a les entitats locals per promoure l'autoconsum, la transició energètica o l'impuls o la participació en comunitats energètiques al seu territori. Igualment, es reserva una part de la capacitat en subhastes de renovables per a projectes municipals o comunitaris.

Adicionalment, i en línia amb el que proposa la Comissió Europea en la modificació de la Directiva del Parlament Europeu i del Consell per la qual es modifiquen les directives (UE) 2018/2001, (UE) 2019/944 i (UE) 2024/1788, s'introdueix l'obligació dels productors d'energia elèctrica de traslladar una part dels beneficis dels projectes als ciutadans i a les comunitats locals de l'entorn d'aquests.

Aquestes mesures volen estendre els beneficis de la generació renovable a ciutadans i col·lectius que, sense aquestes figures, no tindrien accés directe als seus avantatges econòmics i energètics.

A l'efecte d'incrementar la integració territorial dels projectes, cal evitar que les declaracions d'utilitat pública d'instal·lacions de producció s'utilitzin de manera absoluta i excessivament invasiva, forçant des de la regulació que s'arribi a acords amb els propietaris dels terrenys i els drets afectats. Aquesta necessitat de delimitar la declaració d'utilitat pública de les instal·lacions de producció i emmagatzematge de tecnologia hidràulica està motivada per assegurar que els beneficis potencials que els projectes de producció d'energia aporten al conjunt de la societat són superiors al sacrifici costós d'altres interessos legítims públics o privats que provoca la imposició de servituds.

D'altra banda, per tal d'assegurar una transició justa amb les persones i els territoris, diverses normes han anat regulant els coneguts com a concursos d'accés en nusos de transició justa, de manera que en la concessió de la totalitat o d'una part de la capacitat d'accés d'evacuació dels nusos de la xarxa afectats per tancaments d'instal·lacions d'energia tèrmica de carbó o termonuclear, a les noves instal·lacions de generació a partir de fonts d'energia renovables, a més dels requisits tècnics i econòmics, ponderin els beneficis mediambientals i socials. Tenint en compte la diversitat de casuístiques elèctriques i territorials, i amb l'objectiu d'accelerar la reducció de la dependència energètica exterior amb plenes garanties socials i territorials, cal establir que puguin ser considerats nusos de transició justa a aquests efectes els que es trobin en la proximitat dels nusos als quals evacuin les centrals objecte de tancament.

Juntament amb el reforçament d'aquestes garanties, el Reial decret llei incorpora diverses mesures destinades a facilitar el desenvolupament de projectes renovables sense reduir els estàndards aplicables.

Entre aquestes, hi ha mesures per prioritzar la tramitació de projectes que, per les seves característiques objectives, es corresponen amb els que presenten millor integració ambiental i territorial, així com els més necessaris per complir els objectius perseguits.

Això permet optimitzar els esforços en el compliment dels objectius de penetració renovable i electrificació com són projectes de repotenciació, els situats en zones de sensibilitat ambiental baixa, els declarats estratègics pel Govern o els que acreditin un nivell d'excel·lència social i territorial. Això no obstant, aquesta prioritització no eximeix del compliment de les obligacions corresponents en la tramitació dels projectes, ni de la subjecció a les avaluacions corresponents.

D'altra banda, la repotenciació d'instal·lacions renovables –consistent en la substitució d'instal·lacions existents per altres de noves més eficients, en emplaçaments ja ocupats– constitueix una de les vies més eficaces per incrementar la capacitat renovable amb un impacte territorial limitat. En línia amb la Directiva (UE) 2023/2413 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre de 2023 (DER III), s'estableix que l'avaluació de les repotenciacions s'ha de centrar en l'impacte incremental respecte al projecte original.

Així mateix, per al cas de projectes energètics s'introdueixen particularitats a la legislació d'avaluació ambiental dels projectes d'energia elèctrica amb l'objectiu de millorar la seguretat jurídica i agilitzar-ne els procediments. Entre altres mesures, s'introdueix un tràmit d'audiència previ a la formulació de la declaració d'impacte ambiental, s'estableixen, a l'empara de la DER III, mecanismes per donar continuïtat als expedients per absència d'informes d'administracions consultades i s'aclareix el tractament de determinades modificacions menors de projectes ja avaluats.

Sumat a això, s'inclou a la disposició addicional dotzena de la Llei 13/2003, de 23 de maig, reguladora del contracte de concessió d'obres públiques, l'aplicació a les infraestructures de xarxes i projectes de generació i emmagatzematge que siguin declarats instal·lacions estratègiques.

D'altra banda, a fi d'ordenar el desplegament de renovables i la seva connexió al sistema elèctric, cal regular adequadament les infraestructures comunes d'evacuació

d'instal·lacions de generació. Com estableix la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, les infraestructures d'evacuació formen part de la instal·lació de producció, els titulars de les quals han de ser productors d'energia elèctrica, per la qual cosa correspon a aquests respondre davant el sistema elèctric en cas de qualsevol succés, petició, acte o omissió dels seus deures que es produeixi o estigui motivat en les infraestructures d'evacuació, independentment que aquestes siguin compartides o mancomunades.

En aquest sentit, s'adopten mesures destinades a millorar la governança de les infraestructures d'evacuació compartides entre diferents productors, reforçant la transparència en la distribució de responsabilitats entre els titulars de les instal·lacions esmentades.

En aquest camí de transició, les mesures cautelars judicials o administratives tenen prevalença sobre les fites administratives que s'apliquen per a l'entrada en servei d'instal·lacions de generació renovable per tal d'aconseguir la protecció d'altres interessos que podrien resultar danyats de manera irreversible. Arribats a aquest punt, és raonable i proporcionat traslladar aquesta suspensió cautelar de les instal·lacions autoritzades a les fites, a fi que el termini per al compliment d'aquestes fites tingui en consideració aquest temps suspès.

Com s'ha assenyalat en altres ocasions, l'acceleració forta de l'electrificació de l'economia a escala mundial i en l'àmbit nacional està tensant la cadena de subministrament i construcció, la qual cosa s'està traduint en efectes indesitjats com són l'allargament dels terminis de lliurament, la dificultat per trobar proveïdors de béns d'equip i instal·ladors, fet que comporta importacions de llocs més llunyans, la instal·lació d'equips de menys qualitat, l'increment de preus o increments de la petjada de carboni de les plantes de producció. Per aquest motiu, s'obre una finestra nova per reajustar el semestre en què es confia posar en servei les instal·lacions. Aquesta mesura resulta de necessitat extraordinària i urgent, atès que s'ha d'aprovar abans que acabi el termini per a la consecució de la cinquena fita dels projectes en qüestió, cosa que per a alguns projectes ha de passar el pròxim 25 de juny de 2026.

D'altra banda, s'introdueixen ajustaments al règim de fites administratives aplicable als projectes renovables, amb l'objectiu d'adaptar els terminis a la situació actual de la cadena de subministrament i a la complexitat de determinats projectes, especialment en el cas d'instal·lacions d'emmagatzematge hidroelèctric per bombament.

Per la seva banda, l'impuls de l'emmagatzematge i la flexibilitat en el sistema elèctric són imprescindibles per aprofitar i integrar de manera adequada la producció renovable i, amb això, reduir la dependència energètica exterior.

Per això, es modifica el marc legislatiu del sector elèctric per acomodar-lo a aquesta nova realitat, configurant els principis reguladors bàsics associats a la resposta de la demanda i a l'agregador independent.

D'altra banda, el desplegament de les instal·lacions d'emmagatzematge requereix una definició concreta i específica per fomentar l'accés a la xarxa d'aquestes instal·lacions des del punt de vista de la demanda. La flexibilitat inherent a aquestes instal·lacions s'ha de tenir en compte en l'avaluació de la capacitat de les xarxes, s'ha de modificar l'anàlisi des de la garantia de subministrament del consum i fer valer la seva capacitat de suport al sistema permetent aflorar capacitat existent a les xarxes. Per això es regula que les instal·lacions d'emmagatzematge han de tenir permisos d'accés flexibles des de la perspectiva de la demanda.

Així mateix, és especialment crític per al sistema disposar d'emmagatzematge de gran capacitat com el que aporta la tecnologia hidràulica de bombament. Aquest emmagatzematge s'ha d'ubicar als llocs on resulti tècnicament i ambientalment factible, i no es pot desplaçar d'ubicació, a diferència del que passa amb altres tecnologies. Per tal d'impulsar l'emmagatzematge hidràulic, ateses les peculiaritats d'ubicació i la contribució indubtable a la resiliència del sistema i a la integració d'energia d'origen renovable no gestionable, s'estableix expressament la declaració d'utilitat pública de l'emmagatzematge de tecnologia hidràulica de bombament. Finalment, s'aclareix que, tal

com passa amb les instal·lacions de generació, les infraestructures d'evacuació formen part integrant de les instal·lacions d'emmagatzematge, de manera que tota la instal·lació quedi subjecta al mateix règim regulatori.

L'impuls dels gasos renovables és, de manera complementària a l'electrificació, una eina per accelerar la descarbonització i la reducció de la dependència energètica exterior.

En el cas del desenvolupament de l'hidrogen renovable i, en particular, l'execució del Corredor Ibèric de l'Hidrogen i de les seves interconnexions internacionals amb Portugal i França (projecte H2MED), designat per la Comissió Europea com a Projecte d'Interès Comú conforme al Reglament (UE) 2022/869 (Reglament TEN-E), exigeix articular els instruments administratius i regulatoris per a la seva tramitació. Referent a això, l'Acord del Consell de Ministres de 30 de juliol de 2024 ha habilitat provisionalment Enagás Infraestructuras de Hidrógeno, SLU, per al desenvolupament d'aquests projectes, la tramitació dels quals ha de seguir els procediments que estableix el Reglament TEN-E esmentat, el qual atribueix, en el cas de les infraestructures transfrontereres, tasques de supervisió regulatòria de les inversions amb repercussió internacional. Tot i això, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència no té actualment competències en matèria del sector de l'hidrogen, mentre que el Projecte de Llei de restabliment de la Comissió Nacional de l'Energia, encara en tràmit parlamentari, preveu la creació d'un organisme regulador nou que encara no està constituït.

En conseqüència, i amb la finalitat de possibilitar la tramitació dels projectes d'interès comú europeu en matèria d'infraestructures d'hidrogen que el PNIEC preveu com a mesura de descarbonització, concorre una situació de necessitat extraordinària i urgent que justifica atribuir temporalment a l'actual autoritat reguladora en l'àmbit del gas natural les funcions de supervisió de les inversions transfrontereres en hidrogen que preveu el Reglament TEN-E, mentre no s'estableixi definitivament un organisme regulador competent o es determini per Llei l'assumpció permanent d'aquestes funcions per part de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.

Amb l'objectiu de continuar avançant en la descarbonització de l'economia, alhora que es fomenta l'autonomia estratègica, s'estableix un manament al Govern perquè fixi objectius obligatoris de biometà en els sectors diferents del transport, de manera que es promogui la producció nacional d'aquest gas renovable en línia amb el que disposa el Pla nacional integrat d'energia i clima. Així mateix, es disposa un condicionat d'aquestes actuacions a criteris d'excel·lència social, territorial i ambiental, a fi d'ordenar el desplegament del biometà.

Finalment, en aquest procés d'atracció de projectes a les xarxes elèctriques s'ha comprovat un interès enorme per part de projectes de centres de dades, que han trobat a Espanya les condicions idònies per desplegar-se. Així, els permisos d'accés ja concedits a aquesta mena de projectes superen diverses vegades les estimacions més ambiciosos de desplegament per als anys vinents. La posada en marxa de projectes de consum elèctric elevat a curt termini, si no s'equilibra amb un desplegament proporcional de nova generació renovable, generaria un doble perjudici agreujat pel context del conflicte a l'Iran: un augment de l'ús de gas natural per a generació elèctrica –precisament quan els mercats s'han tensionat pel tancament de l'estret d'Ormuz– amb l'increment consegüent dels costos elèctrics per al conjunt dels consumidors i, per tant, una reducció de l'incentiu d'electrificació, que aquest Reial decret llei precisament pretén impulsar per combatre la dependència fòssil que la crisi actual ha tornat a exposar. Per això, és extraordinàriament urgent regular que aquesta mena d'infraestructures, imprescindibles per a la digitalització de l'economia i el reforçament de l'autonomia estratègica en matèria de dades, vagin acompanyades de nova generació renovable i, per tant, no produeixin un menyscabament dels objectius energètics d'electrificació i reducció de la dependència energètica exterior. Per aquest motiu, aquest Reial decret llei estableix criteris de sostenibilitat per a centres de dades que s'hagin de connectar al sistema, i obliga a equilibrar els consums nous amb generació renovable equivalent.

Per la seva banda, el títol II d'aquest Reial decret llei es dedica a mesures en matèria econòmica i de suport a la indústria.

El conflicte a l'Iran ha originat una situació de volatilitat elevada als mercats energètics internacionals amb translació directa a l'economia real, a través de l'impacte del conflicte en les cadenes de subministrament i en el preu d'*inputs* estratègics que es traslladen a béns essencials en el nostre dia a dia i en els processos productius com la gasolina o el gasoil. Aquests increments afecten de manera especial els sectors més exposats –transport, logística, agricultura, pesca i indústries intensives en energia– el paper dels quals en les cadenes de valor de l'economia espanyola determina a més un efecte potencial de segona ronda sobre el conjunt de preus del cistell de consum. Tot i això, la magnitud de l'impacte final depèn de la durada del conflicte, respecte de la qual persisteix una incertesa molt elevada, tal com reflecteix l'amplitud extraordinària del rang de previsions dels mercats de futurs sobre el cru i el gas.

En comparació de l'inici de la guerra d'Ucraïna el 2022, els preus del cru i del gas se situen en nivells més moderats i amb una evolució més continguda que la registrada en aquell episodi. Aquesta resiliència més gran respon, en gran manera, a l'esforç dut a terme en els últims anys en matèria de transició energètica: l'avenç en la penetració de les energies renovables ha reduït estructuralment l'exposició de l'economia espanyola als xocs de preus del gas, de manera que l'impacte sobre el preu de l'electricitat és notablement inferior al d'episodis anteriors i al que estan registrant els països principals del nostre entorn. A això s'hi afegeix la fortalesa del punt de partida macroeconòmic: el mercat laboral continua el camí de creació d'ocupació i Espanya manté les millors perspectives de creixement entre les grans economies europees.

Això no obstant, la persistència del conflicte i la incertesa sobre la seva evolució exigeixen una resposta de política econòmica àgil, flexible, proporcionada i basada en l'experiència acumulada. Aquest Reial decret llei articula un conjunt de mesures de protecció immediata davant l'increment dels costos energètics i dels carburants, amb una atenció especial als sectors més exposats i a les llars més vulnerables, incorporant els aprenentatges de la resposta desplegada davant la guerra d'Ucraïna. El disseny de les mesures inclou a més un element essencial de flexibilitat: la seva activació i el seu manteniment queden vinculats a l'evolució efectiva dels preus, de manera que la resposta es pugui adaptar a com es desenvolupin els esdeveniments, garantint en tot moment la seva proporcionalitat i la seva sostenibilitat per a les finances públiques.

El capítol I d'aquest títol es dedica a les mesures de tall econòmic. La guerra de l'Iran ha provocat la cancel·lació de nombroses fires comercials o altres activitats de promoció de comerç internacional al llarg de l'Orient Mitjà. Així mateix, en molts altres casos, malgrat que les activitats no s'han cancel·lat, l'alteració del trànsit aeri i la cancel·lació de vols fan impossible a les empreses participar en l'activitat.

Per donar suport a les empreses a assimilar les conseqüències econòmiques de la situació a l'Orient Mitjà, s'habilita l'ICEX Espanya Exportació i Inversions, EPE, perquè, en aquests casos, retorni a les empreses les quotes pagades per a la participació en les fires, o altres activitats de promoció de comerç internacional que l'entitat hagin convocat.

D'altra banda, en el cas de cancel·lació dels esdeveniments internacionals organitzats a les entitats col·laboradores de l'ICEX i a través d'aquestes, l'ICEX concedeix a les empreses ajudes addicionals en funció de les despeses en què s'ha incorregut no recuperables.

Així mateix, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència exerceix funcions de supervisió sobre el mercat de distribució de carburants en el marc de les seves competències ordinàries. Això no obstant, en el context actual d'augment de preus dels productes petrolífers, es considera necessari reforçar els instruments de seguiment del mercat. A aquest efecte, aquest Reial decret llei habilita la Comissió per obtenir informació addicional dels agents del sector, i preveu l'elaboració d'un estudi específic sobre el funcionament del mercat, l'evolució de preus i el grau de competència efectiva.

Actualment, l'article 81.2 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, i el Reial decret 1434/2002, de 27 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport,

distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions de gas natural, estableixen que és obligació dels comercialitzadors relacionats amb l'adquisició del gas complir els seus contractes i disposar de garanties de subministrament suficients per donar cobertura a la seva activitat. En particular, es determina que han d'evitar restriccions de subministrament i evitar situacions extraordinàries.

El règim sancionador, però, no està prou modulats perquè dissuadeixi els comportaments oportunistes en situacions de crisi. És per això que cal intensificar la sanció introduint-ne una nova tipologia (infracció molt greu) que elevi les multes fins als 30 milions d'euros en el cas d'incompliment dels programes d'aprovisionament al sistema gasista espanyol.

Igualment, s'aborda en aquest títol la creació de la figura de projectes estratègics d'inversió i la creació del Comitè d'Inversions Estratègiques derivades de la necessitat extraordinària i urgent en la prioritització, l'ordenació i el suport als projectes d'inversió amb una projecció clara en el creixement econòmic que reforcin la seguretat econòmica i l'autonomia estratègica d'Espanya.

En un context geopolític de tensions comercials i tecnològiques, i davant la necessitat d'enfortir les capacitats productives nacionals i europees, és imprescindible i de necessitat extraordinària i urgent dotar l'ordenament jurídic d'instruments àgils i eficaços que permetin identificar, canalitzar i accelerar les iniciatives empresarials que, per la seva dimensió, impacte o caràcter innovador, contribueixin de manera significativa a la reindustrialització, la transició ecològica i digital, la resiliència de les cadenes de subministrament i la generació d'ocupació de qualitat. Per adoptar aquestes mesures, cal aprovar una norma amb rang legal, atès que la declaració d'un projecte d'inversió com a estratègic pot comportar l'adopció de determinades mesures orientades a impulsar i agilitzar la tramitació dels procediments que preveuen les lleis.

El desplegament important d'energies renovables a Espanya ha elevat l'atractiu del nostre país com a destinació d'inversions d'alt consum energètic com els centres de processament de dades o els projectes d'hidrogen renovable, entre d'altres, per als quals la demanda de recursos públics, com l'accés a la xarxa elèctrica, podria superar les capacitats disponibles o tensionar el subministrament elèctric. Així, l'alta demanda de punts d'accés i connexió a la xarxa de transport d'energia elèctrica i la possible saturació en nusos determinats requereixen de manera urgent i extraordinària una governança reforçada que permeti prioritzar l'accés dels projectes que impactin més positivament a la nostra economia i atorguin més autonomia i lideratge industrial d'Espanya. Amb aquesta mesura, i en aquest context de necessitat urgent i extraordinària per l'alta demanda, es poden facilitar i agilitzar les inversions que proporcionin un retorn social, econòmic i mediambiental més gran, alhora que contribueixin de manera més significativa a la transició ecològica, la transformació digital (en especial, de les pimes), el desenvolupament científic i tecnològic, l'autonomia estratègica oberta i la seguretat econòmica.

La demora en la creació de la figura esmentada implicaria la pèrdua d'oportunitats d'inversió clau per a Espanya, la disminució de competitivitat i un desplegament no ordenat dels projectes d'inversió. A més, la figura dels projectes estratègics d'inversió nacional està alineada amb les prioritats europees actuals en el marc del Pacte per una indústria neta, entre els elements de la qual es preveu que la Comissió Europea presenti una proposta de Llei d'acceleració de la descarbonització industrial.

Per tot això, resulta justificat el recurs de l'instrument del Reial decret Llei per crear la figura dels projectes estratègics d'inversió, que contribueixen a la identificació i la prioritització dels projectes d'inversió de caràcter estratègic a fi d'impulsar-ne la posada en marxa i l'execució, sense perjudici del compliment de la normativa general i especial que sigui aplicable en cada cas.

Per la seva banda, en el marc de les mesures econòmiques, es manté la suspensió de la causa de dissolució per pèrdues ja establerta prèviament respecte de la COVID-19, de manera que, per a l'exercici 2026, no es consideren les pèrdues empresarials

experimentades els anys 2020 i 2021 als efectes de la causa de dissolució que preveu l'article 363.1.e) del text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol. Aquesta mesura, de caràcter transitori, permet que les pèrdues provocades per determinats fets, de caràcter sobrevingut i extraordinari, siguin absorbides en un temps prudencial amb la finalitat d'afavorir que empreses viables que passen certes dificultats ocasionades per aquells fets puguin continuar operant en el tràfic jurídic i econòmic. Així mateix, s'inclou una previsió perquè, en cas que ja s'hagin formulat comptes anuals abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, aquests es puguin reformular en el termini d'un mes, i la junta es reuneixi en el termini dels tres mesos següents a la nova formulació.

Igualment, el transport de mercaderies per carretera constitueix una activitat essencial per al funcionament normal de la cadena de subministrament i l'abastament del territori nacional. Les empreses i els autònoms que l'exerceixen accedeixen al combustible necessari per a la seva activitat mitjançant targetes de crèdit emeses per les companyies subministradores, la concessió de les quals exigeix la constitució d'un aval bancari.

L'increment del preu del gasoil derivat de l'escalada del conflicte al Pròxim Orient ha determinat que l'import dels avals vigents sigui insuficient per cobrir el nou nivell de consum, alhora que el deteriorament patrimonial del sector ha restringit la capacitat de les entitats financeres per concedir o renovar aquests avals en les condicions requerides.

Aquesta situació compromet la continuïtat operativa d'un nombre significatiu d'operadors, en particular autònoms i empreses petites i mitjanes, amb el risc conseqüent de pertorbació del subministrament.

Per fer front a aquesta situació, aquest Reial decret llei autoritza el Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa per atorgar, a través de l'Institut de Crèdit Oficial, reavals sobre els avals bancaris emesos a favor dels operadors del sector, per un import màxim de 2.000 milions d'euros.

La necessitat extraordinària i urgent de la mesura la determina la immediatesa del risc de paralització de l'activitat i la impossibilitat d'articular la resposta a través del procediment legislatiu ordinari en el termini que exigeixen les circumstàncies.

El capítol II del títol II recull mesures de suport a la indústria.

En les dues setmanes posteriors al 28 de febrer de 2026, el preu spot del gas natural (TTF) ha augmentat un 55% i ha superat els 50 euros/MW h, amb pics de més de 55 euros/MW h. Pel que fa al petroli, el preu del barril Brent ha registrat un increment del 42% fins a situar-se prop dels 100 dòlars/barril, amb màxims de fins a 117 dòlars/barril. Si el tancament de l'estret d'Ormuz es prolonga durant més temps, cal preveure noves pujades de preus si bé fins ara la seva evolució s'ha pogut contenir parcialment gràcies a l'alliberament de les reserves estratègiques per part de l'Agència Internacional de l'Energia i la cobertura dels contractes a termini de gas natural.

Aquesta situació posa de manifest la necessitat d'accelerar la transició energètica del sector industrial, mitjançant l'abandonament progressiu de l'ús intensiu de combustibles fòssils en favor d'energies renovables, tant en forma d'electricitat com de calor. Aquesta transició no s'ha d'entendre únicament com una mesura per mitigar el canvi climàtic, sinó també com un element clau per reduir la dependència energètica de l'exterior i, amb això, l'exposició de la indústria a la volatilitat dels mercats d'hidrocarburs.

En aquest context, l'acceleració de la descarbonització industrial no respon únicament a objectius climàtics, sinó també a una necessitat estratègica vinculada a la seguretat energètica i la resiliència econòmica. Amb contractes per diferència de carboni plenament desenvolupats, una part significativa de la indústria podria avançar més ràpidament en la substitució dels combustibles fòssils per tecnologies basades en electricitat renovable o altres fonts d'energia baixa en carboni. En conseqüència, l'impacte d'episodis de volatilitat energètica com l'actual seria previsiblement menor, en reduir-se l'exposició directa dels processos industrials al preu del gas o del petroli. Així mateix, la situació actual posa en relleu la importància d'anticipar les decisions d'inversió necessàries per transformar els processos industrials. Les inversions en tecnologies de

descarbonització industrial solen implicar cicles llargs de planificació, desenvolupament i implantació. En absència de senyals clars que facilitin aquestes inversions en el moment actual, hi ha el risc que les decisions de transformació tecnològica es posposin. En un escenari de persistència de les tensions energètiques internacionals, aquest endarreriment es podria traduir en pèrdues de competitivitat per a determinats sectors industrials, que es veurien obligats a operar durant més temps amb estructures de costos energètics superiors a les dels seus competidors.

Per això, és fonamental articular instruments que facilitin de manera primerenca l'adopció de tecnologies industrials baixes en emissions per reduir la vulnerabilitat estructural de la indústria davant de crisis energètiques futures. En aquest sentit, el desenvolupament de contractes per diferència de carboni permet accelerar la transformació del sistema energètic industrial i proporciona un marc estable que incentivi la inversió privada en processos productius més eficients, menys dependents dels combustibles fòssils i, en conseqüència, més resilients davant de la volatilitat dels mercats energètics internacionals.

Els contractes per diferència de carboni constitueixen un instrument orientat a facilitar que les empreses industrials inverteixin en tecnologies amb menys dependència de combustibles fòssils i, en conseqüència, que emeten menys CO₂ quan aquestes tecnologies presenten actualment costos superiors als dels processos convencionals.

En sectors com l'acer, el ciment o la indústria química, ja hi ha tecnologies capaces de reduir significativament les emissions, si bé requereixen inversions elevades i, en molts casos, presenten més costos operatius. En aquest context, les decisions d'inversió depenen en gran manera de l'evolució del preu del carboni en el règim de comerç de drets d'emissió de la Unió Europea. La volatilitat elevada d'aquest preu introdueix un grau d'incertesa significatiu que pot comprometre la rendibilitat esperada de les inversions en tecnologies netes.

Els contractes per diferència de carboni resolen aquest problema. A través d'aquest mecanisme, durant un període determinat l'Administració garanteix un preu de referència del carboni que permet que la inversió en tecnologies baixes en emissions sigui viable. Si el preu real del carboni al mercat és inferior a aquest nivell, el contracte cobreix la diferència. D'aquesta manera, les empreses tenen més seguretat per invertir en la transformació dels seus processos productius.

Gràcies a aquest sistema, s'afavoreix l'adopció primerenca de tecnologies més netes, la reducció de la seva dependència de combustibles fòssils i que la indústria sigui més resistent davant d'episodis de pujada del preu del gas o del petroli.

El disseny actual del Fons espanyol de reserva per a garanties d'entitats electrointensives, FSPJ (FERGEI), centrat en la cobertura de riscos associats a la contractació d'energia, no preveu instruments orientats a facilitar decisions d'inversió en tecnologies de descarbonització, cosa que en limita la capacitat per respondre als reptes actuals. Per això, aquest Reial decret llei estableix una modificació del FERGEI, que es passa a denominar Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial, FSPJ, ampliant-ne l'àmbit d'actuació i, amb això, donant suport a la descarbonització dels sectors industrials intensius en energia, principalment mitjançant la formalització de contractes per diferència de carboni que incentivin la inversió en tecnologies industrials de baixes emissions. Aquest mecanisme impulsa les inversions per a la descarbonització, és a dir, la reducció de la dependència dels combustibles fòssils, per mitjà de la garantia per part de l'Estat d'un preu estable a llarg termini dels drets d'emissió de diòxid de carboni. D'aquesta manera, es dona suport a una transformació estructural del sector industrial en relació amb els seus consums energètics, que permet millorar-ne la competitivitat més enllà de la conjuntura actual.

D'altra banda, es crea el Programa Auto+, amb l'objectiu de dotar d'un impuls la descarbonització del transport mitjançant l'establiment d'incentius nous a l'adquisició a Espanya de vehicles elèctrics i electrificats, a través d'ajudes a empreses i particulars.

Aquest programa constitueix una mesura imprescindible per a la consecució dels objectius climàtics i de transició energètica d'abast nacional compromesos en la

planificació estatal i europea, així com per donar compliment al Reglament (UE) 2019/631 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 d'abril de 2019, pel qual s'estableixen normes de comportament en matèria d'emissions de CO₂ dels turismes nous i dels vehicles comercials lleugers nous, i pel qual es deroguen els reglaments (CE) núm. 443/2009 i (UE) núm. 510/2011, modificat pel Reglament (UE) 2023/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 d'abril de 2023, pel qual es modifica el Reglament (UE) 2019/631 pel que fa al reforçament de les normes de comportament en matèria d'emissions de CO₂ dels turismes nous i dels vehicles comercials lleugers nous, d'acord amb l'ambició climàtica més gran de la Unió.

La situació creada per la guerra de l'Iran emfatitza la importància d'assolir aquests objectius accelerant al màxim la reducció de l'ús de combustibles fòssils i la dependència energètica exterior i augmentant l'autonomia estratègica.

Es tracta d'objectius excepcionals per la seva ambició i pel termini disponible reduït per a la seva consecució, cosa que obliga l'Estat a adoptar mesures també excepcionals pel seu caràcter i finalitat.

Arran de la necessitat de garantir el compliment dels objectius en matèria de reducció d'emissions dels vehicles turismes i comercials lleugers nous que estableix el Reglament UE esmentat, és clau implementar un programa d'ajudes a la compra de vehicles elèctrics i electrificats que impulsi al màxim la demanda i aprofiti en cada exercici tot el potencial incentivador dels fons disponibles, facilitant l'accés a les ajudes en condicions d'igualtat a totes les persones potencialment interessades en l'àmbit nacional.

Tenint en compte la necessitat de proporcionar certesa als consumidors sobre el desplegament del nou Programa Auto+, i per accelerar la tramitació de les ajudes cal que el Ministeri d'Indústria i Turisme disposi del pressupost esmentat de 400 milions d'euros i d'un sistema de tramitació que permeti posar en marxa el programa com més aviat millor.

Aquest ofereix certesa al mercat en un moment en què cal incentivar la demanda de vehicles elèctrics i electrificats per part dels consumidors i contribuir així a alleujar l'embat experimentat en les cadenes de subministrament i en els preus dels combustibles i energètics, que ha situat el sector de l'automoció com un dels més impactats per la guerra a l'Iran.

D'altra banda, aquest capítol preveu un suplement de crèdit al Ministeri d'Indústria i Turisme per finançar les ajudes per a la compensació de costos indirectes de CO₂ de les quals són beneficiaris els sectors i subsectors industrials als quals es considera exposats a un risc significatiu de fuga de carboni.

Cal dotar adequadament la partida destinada a finançar aquestes ajudes que regula el Reial decret 309/2022, de 3 de maig, pel qual s'estableix el mecanisme de compensació de costos indirectes per als sectors i subsectors industrials als quals es considera exposats a un risc significatiu de fuga de carboni durant el període 2021-2030, amb l'objectiu de poder donar suport als sectors finançables que se situen entre els més afectats per l'increment del preu de l'electricitat a conseqüència de la situació al mercat del gas derivada del tancament de l'estret d'Ormuz.

Entre els sectors potencialment beneficiaris d'aquestes ajudes se'n troben alguns com el siderúrgic, el sector de refinació de petroli, els sectors de la transformació d'alumini o zinc, la química inorgànica o el sector paperer, entre d'altres.

S'estima que la totalitat dels sectors potencialment beneficiaris d'aquestes ajudes estan impactats per la guerra de l'Iran, ja que una de les seves entrades fonamentals és l'electricitat, els preus finals de la qual s'han vist fortament incrementats a conseqüència de la guerra, de manera que la dotació d'aquestes ajudes contribueix a mitigar aquest impacte.

Així mateix, aquesta mesura proporciona un senyal clar d'estabilitat al mercat i reforça la previsibilitat de l'entorn energètic en un moment de volatilitat elevada. En incidir directament en un dels components que formen el preu final de l'energia, la mesura contribueix de manera decisiva a suavitzar fluctuacions i oferir un marc més segur per als agents econòmics.

La seva posada en marxa, per tant, no respon només a la necessitat immediata de mitigar els efectes derivats del context geopolític i econòmic actual, sinó que també estableix una base més sòlida per a l'evolució ordenada i estable del preu de l'energia.

En el títol III, relatiu a les mesures tributàries, s'estableix un ventall ampli d'incentius fiscals per combatre les conseqüències econòmiques derivades de la crisi energètica produïda pel conflicte bèl·lic iniciat recentment al Pròxim Orient, que van des d'incentius en la imposició personal tendents a reduir la dependència o l'estalvi energètic, fins a reduccions de tipus en la imposició indirecta dels productes afectats especialment per l'increment de preus, a fi d'atenuar aquest increment en tant que sigui possible.

Així, per pal·liar els efectes derivats de l'increment dels productes energètics, es redueix el tipus impositiu de l'impost sobre hidrocarburs dels productes el consum dels quals està més estès, el gasoil i les gasolines sense plom, fins al nivell mínim que permet la Directiva 2003/96/CE del Consell, de 27 d'octubre de 2003, per la qual es reestructura el règim comunitari d'imposició dels productes energètics i de l'electricitat. El mateix es fa amb altres productes com el fuel, el GLP, el gas natural i el querosè usat com a combustible.

D'altra banda, per donar resposta a la situació originada per l'increment dels preus de l'electricitat, s'estableix de manera excepcional i transitòria, des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i fins al 30 de juny de 2026, una reducció del tipus impositiu de l'impost especial sobre l'electricitat, que passa del 5,11269632 per cent al 0,5 per cent. A conseqüència d'aquesta reducció, els nivells mínims d'imposició no poden ser inferiors a 0,5 euros per megawatt hora si aquesta electricitat s'utilitza amb fins professionals, o a 1 euro per megawatt hora en la resta dels casos, d'acord amb el que estableix l'esmentada Directiva 2003/96/CE del Consell, de 27 d'octubre de 2003.

Adicionalment, per compensar els costos més elevats que estan suportant les empreses que determinen el preu de l'electricitat al mercat majorista, a causa de l'encariment dels productes energètics, i que així puguin oferir preus més competitius que redundin en benefici dels consumidors, s'estableixen determinades minoracions en la forma de càlcul de la base imposable de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica.

En concret, per a l'exercici 2026 la base imposable de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica està constituïda per l'import total que correspongui percebre al contribuent per la producció i la incorporació al sistema elèctric d'energia elèctrica, mesurada en barres de central, per cada instal·lació, en el període impositiu minorada en el 10 per cent de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el primer trimestre natural, i minorada en la totalitat de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el segon trimestre natural.

En paral·lel, en l'àmbit de l'impost sobre el valor afegit, de manera extraordinària i temporal fins al 30 de juny de 2026, es redueix del 21 al 10 per cent el tipus de l'IVA aplicable als contractes d'energia elèctrica el terme fix de potència del qual no superi els 10 kW, fet que implica, en realitat, la seva aplicació a la pràctica totalitat de les llars consumidores finals i als titulars de contractes de subministrament d'electricitat que siguin perceptors del bo social i, a més, tinguin reconeguda la condició de vulnerable sever o vulnerable sever en risc d'exclusió social per pal·liar situacions de pobresa energètica dels consumidors més vulnerables. Així mateix, es redueix al 10 per cent i amb la mateixa vigència el tipus impositiu de l'IVA aplicable al gas natural, briquetes i pèl·lets procedents de la biomassa i a la fusta per a llenya.

També durant la mateixa vigència es rebaixa del 21 al 10 per cent el tipus de l'IVA aplicable als carburants i combustibles. Aquesta mesura representa un estalvi important per a les famílies en reduir el cost dels seus desplaçaments.

Això no obstant, com que es tracta de mesures excepcionals, les reduccions dels tipus durant el mes de juny de 2026 de l'impost sobre hidrocarburs, de l'impost especial sobre l'electricitat i de l'impost sobre el valor afegit queden subordinades a l'evolució de l'índex de preus de consum dels productes afectats.

D'altra banda, per afavorir l'electrificació, s'aproven també mesures específiques en l'impost sobre activitats econòmiques i en l'impost sobre béns immobles i l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres.

En l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb la finalitat de reduir la dependència energètica s'amplia l'àmbit temporal d'aplicació de la deducció per obres de millora de l'eficiència energètica dels habitatges de manera que es disposi d'un termini més gran per emprendre les obres que permetin reduir el consum d'energia primària no renovable o la demanda de calefacció o de refrigeració d'aquests i s'incentiven la instal·lació de sistemes d'autoconsum i l'adquisició de vehicles elèctrics «endollables» i de pila de combustible i punts de recàrrega, ampliant un any més l'àmbit temporal d'aplicació de la deducció que preveu a aquest efecte la normativa reguladora de l'impost.

Amb la mateixa finalitat que les mesures anteriors, es manté en l'impost sobre societats l'incentiu fiscal destinat a promoure les inversions en vehicles FCV, FCHV, BEV, REEV o PHEV nous o en instal·lacions de recàrrega noves, tant d'ús privat com les accessibles al públic, de vehicles elèctrics i la possibilitat d'amortitzar lliurement les inversions efectuades en instal·lacions destinades a l'autoconsum d'energia elèctrica, així com les instal·lacions per a ús tèrmic de consum propi, sempre que utilitzin energia procedent de fonts renovables i substitueixin instal·lacions que consumeixin energia procedent de fonts no renovables fòssils.

Per la seva banda, el títol IV estableix mesures en matèria agrària i pesquera per contribuir a pal·liar la situació que ha provocat la guerra de l'Iran.

El sector agrari es configura com un sector estratègic, per la seva rellevància econòmica i social, però sobretot perquè garanteix la seguretat alimentària de la població subministrant els productes més essencials, els aliments.

Es tracta d'un sector que es veu sotmès a grans tensions causades per factors exògens que s'han anat superposant, dels quals destaquen en els darrers temps la concatenació dels efectes, en alguns casos devastadors, de fenòmens climatològics extraordinaris de diversa índole, als quals ara s'uneix l'impacte que, per al sector, ja comença a tenir el conflicte bèl·lic a l'Iran.

Aquest conflicte ja està afectant el flux comercial de les matèries primeres i impactant en els preus del petroli, el gas i els fertilitzants. L'encariment dels mitjans de producció és el primer efecte tangible que s'està percebent: cada repunt en el preu del petroli es trasllada directament a les feines del camp i al transport d'aliments al llarg de tota la cadena agroalimentària. De manera anàloga, els preus dels fertilitzants es veuen afectats per la restricció de l'oferta mundial i la pujada dels costos per produir-los i per importar-los.

L'increment del preu del combustible també afecta el sector pesquer, que veu augmentats així mateix els costos per sortir a pescar. Aquesta situació posa en risc la viabilitat econòmica de nombrosos vaixells perquè podria implicar la paralització total o parcial de l'activitat pesquera d'algunes flotes. A això s'hi afegixen altres factors, com ara el tancament de l'espai aeri, que dificulta la rotació de les tripulacions, o l'encariment d'altres productes derivats del petroli, com ara els envasos que utilitzen per congelar el peix. Així mateix, l'augment del preu del gas i de l'electricitat repercuteix en altres costos associats a l'activitat pesquera, com el transport marítim, l'emmagatzematge frigorífic al port o els contenidors refrigerats.

Per això, s'han d'adoptar mesures de suport específiques per protegir aquests sectors davant d'aquesta nova situació extraordinària. Així, entre les mesures en matèria agrària, aquest Reial decret llei preveu unes ajudes extraordinàries i temporals per sufragar el preu del gasoil que consumeixen els productors agraris. S'introdueix també una ajuda extraordinària i temporal dirigida als agricultors en compensació per l'increment de costos provocats per l'augment del preu dels fertilitzants i, entre les mesures en matèria pesquera i aquícola, el Reial decret llei preveu una ajuda compensatòria a empreses armadores de vaixells pesquers per l'increment de costos productius provocats per l'augment del preu de l'electricitat i els combustibles, així com

l'exempció de la taxa de la pesca fresca. També es preveuen mesures en matèria de finançament agrícola i pesquer consistents en l'ampliació de la línia d'ajudes ICO-MAPA-SAECA i de les subvencions destinades a obtenir avals de la SAECA per reforçar el finançament agrari i pesquer i donar-hi suport, de manera que es permeti l'accés al crèdit com a palanca per coadjuvar en la sostenibilitat i l'adaptabilitat del sector.

A través d'aquestes mesures es contribueix a afavorir la viabilitat empresarial i, així, el manteniment de teixit productiu i d'ocupació, i també la provisió de béns públics que ofereixen tant el sector agrari com el pesquer. Aquests béns van des de la preservació del paisatge i la protecció ambiental fins a la fixació de població al medi rural o la redistribució correcta de rendes, tenint en compte que el sector agroalimentari, per la seva transcendència en termes socials, econòmics i mediambientals, té un caràcter estratègic tant a Espanya com a tota la Unió Europea. La seva missió bàsica és proporcionar al ciutadà aliments sans, segurs i que a més responguin a les seves expectatives de qualitat, missió que la conjuntura actual pot posar en risc.

El títol V d'aquest Reial decret llei preveu mesures en el sector del transport.

En primer lloc, al capítol I, s'inclouen mesures de suport directe a les empreses els costos de les quals es veuen especialment afectats pel preu dels carburants. S'hi recull una ajuda extraordinària i temporal per sufragar el preu de determinats productes energètics per a les empreses de transport per carretera que tenen dret a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional. Els beneficiaris d'aquesta ajuda són els titulars dels vehicles esmentats a l'apartat 2 de l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials.

L'import de l'ajuda ascendeix a 0,20 euros per cada litre de gasoil per a ús general utilitzat com a carburant al motor dels vehicles esmentats a l'apartat 2 de l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, en els subministraments duts a terme entre l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i el 30 de juny de 2026.

En segon lloc, s'estableix una ajuda directa extraordinària i temporal per sufragar el preu de determinats productes energètics per a les empreses de transport per carretera que no es beneficiïn de la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional.

Són beneficiaris d'aquesta ajuda els titulars d'una autorització de transport de qualsevol de les classes VDE, VT, VTC, VSE, MDLE i MDPE, i els titulars d'autobusos urbans, que no tinguin dret a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs respecte del gasoil per a ús general.

Finalment, al capítol II s'estableix un sistema d'ajudes directes destinat als serveis de transport marítim regular de passatgers, o de passatge i càrrega rodada en règim de passatge, que operen en línies de cabotatge marítim i en determinades connexions interinsulars. L'ajuda es calcula en funció de la milla navegada per tona d'arqueig brut, amb l'objectiu de contribuir al manteniment de la connectivitat marítima a les rutes esmentades, compensant parcialment l'increment dels costos operatius dels vaixells que presten aquests serveis.

El capítol II, així mateix, s'ocupa de les ajudes en l'àmbit del transport marítim. Es preveu un sistema d'ajudes directes destinat als serveis de transport marítim regular de passatgers, o de passatge i càrrega rodada en règim de passatge, que operen en línies de cabotatge marítim i en determinades connexions interinsulars. L'ajuda es calcula en funció de la milla navegada per tona d'arqueig brut, amb l'objectiu de contribuir al manteniment de la connectivitat marítima a les rutes esmentades, compensant parcialment l'increment dels costos operatius dels vaixells que presten aquests serveis.

Per la seva banda, el títol VI comprèn mesures de caràcter social.

La situació d'inestabilitat internacional derivada dels conflictes a l'Orient Mitjà i, en concret, en un país tan estratègic com l'Iran, provoca repercussions econòmiques importants que afecten directament tots els mercats, inclosos els laborals. L'augment previsible del cost energètic per a les empreses, sobretot pel que fa als transports, implica un increment en els costos de la mobilitat a què han de fer front les persones treballadores.

Per això, s'avança en dotze mesos el termini d'entrada en vigor del deure de les empreses i de les entitats pertanyents al sector públic de negociar i elaborar plans de mobilitat sostenible al treball. Aquests plans, que constitueixen veritables instruments de planificació de la mobilitat, han d'incloure mesures que impulsin la mobilitat activa, el transport col·lectiu, la mobilitat de baixes emissions, compartida o col·laborativa, o mesures transversals com el teletreball, i han de permetre minimitzar els impactes en matèria d'energia tant per a les empreses com per a les persones treballadores.

D'aquesta manera, es modifica l'article 26 de la Llei 9/2025, de 3 de desembre, amb l'objectiu de reduir de vint-i-quatre a dotze mesos el termini per complir l'obligació de disposar de plans de mobilitat sostenible. Així mateix, s'indica que, quan hi hagi plans de mobilitat sostenible a l'entitat local en l'àmbit territorial de la qual s'ubiqui el centre de treball, aquests s'han de tenir en compte per a l'elaboració dels plans de mobilitat sostenible de l'empresa o l'entitat de dret públic.

Igualment, es preveu que, en el cas de les empreses que estan obligades a disposar d'un pla de mobilitat sostenible i són beneficiàries de les ajudes directes que preveu aquest Reial decret llei, l'incompliment de l'obligació esmentada comporta el reintegrament de les ajudes rebudes.

Finalment, es determina que les empreses beneficiàries de les ajudes que preveu aquest Reial decret llei no poden efectuar, fins al 30 de juny de 2026, acomiadaments ni cessaments d'activitat ni, en el cas de les cooperatives, adoptar acords en les seves assemblees generals que impliquin la reducció definitiva del nombre de llocs de treball o la modificació de la proporció de les qualificacions, quan aquestes mesures es justifiquin en causes de força major o en causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, que tinguin l'origen en la situació que regula aquest Reial decret llei.

A la part final del Reial decret llei s'inclouen quinze disposicions addicionals, sis disposicions transitòries, una disposició derogatòria única i vint-i-una disposicions finals.

Els centres de dades atrets per les condicions energètiques espanyoles ja han obtingut permisos d'accés que superen àmpliament les previsions de desplegament, però la seva materialització sense generació renovable associada generaria un doble perjudici agreujat pel conflicte a l'Iran: més consum de gas natural, que alhora provocaria una alça de costos elèctrics i un menor incentiu a l'electrificació que aquesta norma persegueix per combatre la dependència fòssil. Per això, la disposició addicional primera preveu l'aprovació de criteris de sostenibilitat per a centres de dades que s'hagin de connectar al sistema, i obliga a equilibrar els consums nous amb generació renovable equivalent.

Així mateix, s'aborden mesures urgents per a la necessària adaptació dels paràmetres retributius que afecten els sistemes elèctrics no peninsulars per al període regulatori 2026-2031.

L'activitat de generació d'energia elèctrica que es desenvolupa en els sistemes elèctrics no peninsulars és objecte d'una regulació singular que atén les especificitats derivades de la seva ubicació territorial, la seva dimensió i el caràcter aïllat, que determina que la remuneració sigui regulada, a diferència de la generació en el sistema peninsular, on la determina el mercat de producció. En particular, a fi de tenir en compte els sobre costos específics d'aquests sistemes, assegurar preus per a la demanda equivalents als peninsulars i evitar un perjudici per als consumidors situats a les illes Canàries, les illes Balears, Ceuta i Melilla, aquests sobre costos es repercuteixen al 50% entre els pressupostos generals de l'Estat i els càrrecs del sistema elèctric que són repercutits al conjunt dels consumidors del sistema elèctric a tot el territori nacional.

A l'inici del tercer període regulatori, comprès entre l'1 de gener de 2026 i el 31 de desembre de 2031, cal actualitzar certs paràmetres retributius d'instal·lacions de generació ubicades en els sistemes elèctrics no peninsulars amb règim retributiu addicional.

En concret, la disposició addicional segona actualitza el valor de la taxa de retribució financera per a l'activitat de producció d'electricitat als territoris no peninsulars, seguint les propostes metodològiques i numèriques per a aquestes activitats que va dur a terme

la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència en resposta a la petició cursada pel Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic en data 29 d'agost de 2025.

A més, la disposició addicional tercera preveu que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència analitzi, amb caràcter periòdic i, en qualsevol cas, en cada semiperíode regulatori, els sobrecostos de generació i les condicions i els preus de subministrament elèctric als territoris no peninsulars.

D'altra banda, la disposició addicional quarta habilita l'ús del romanent de l'extracost relatiu a la producció d'energia elèctrica dels territoris no peninsulars amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat corresponent als exercicis 2017, 2018 i 2020 a l'exercici en curs. Això contribueix a millorar l'equilibri entre els ingressos i els costos associats a aquesta activitat l'any 2026.

La disposició addicional cinquena estableix que la devolució parcial pel gasoil emprat en l'agricultura i la ramaderia durant l'exercici 2026 ha de respectar la tributació mínima que preveu la Directiva 2003/96/CE del Consell, de 27 d'octubre de 2003.

La disposició addicional sisena preveu una compensació per als municipis als quals és aplicable el vigent Conveni de cooperació per a la defensa, subscrit amb data 1 de desembre de 1988, així com als municipis limítrofs dels anteriors.

La disposició addicional setena estableix una limitació, fins al 30 de juny de 2026, del preu màxim, abans d'impostos, dels gasos líquids del petroli (GLP) envasats, amb l'objectiu de mitigar l'impacte derivat de l'increment del cost de la matèria primera. Això permet que els consumidors continuïn tenint accés a aquesta entrada fonamental, amb un èmfasi especial en les persones en situacions de més vulnerabilitat.

Com a element essencial per valorar l'eficàcia de les mesures adoptades, la disposició addicional novena vuitena disposa un seguiment administratiu de les mesures de reducció temporal d'impostos i de concessió d'ajudes directes per avaluar-ne l'eficàcia considerant el seu impacte en l'evolució de l'índex de preus de consum, la seva incidència en el comportament dels consumidors i els marges comercials sectorials, així com el seu cost recaptador.

La disposició addicional vuitena remet al sistema d'ajudes d'Estat que sigui procedent. Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, els estats membres poden aprovar ajudes d'Estat que facin front a danys causats directament per un esdeveniment de caràcter excepcional o destinades a posar remei a perturbacions greus de l'economia d'un Estat membre, com els que provoca la crisi bèl·lica de l'Iran, que es consideren compatibles amb el mercat interior. Aquestes ajudes estatals, destinades a mitigar els perjudicis causats directament pels esdeveniments actuals i excepcionals, requereixen subjectar-se al mecanisme corresponent de compatibilitat amb el sistema d'ajudes d'Estat, tenint en compte que aquest esdeveniment excepcional afecta la totalitat o una part important de l'economia de l'Estat membre de què es tracta, i no només la d'una de les seves regions, i permeten, entre altres coses, reparar l'escassetat de liquiditat a la qual s'enfronten les empreses afectades directament o indirectament per la greu perturbació de l'economia causada per l'agressió militar.

La percepció de les ajudes esmentades queda vinculada a l'establiment eventual d'un marc de compatibilitat del règim d'ajudes d'Estat per part de la Comissió Europea, de manera que la plena efectivitat de les ajudes depèn de l'establiment d'un marc temporal d'ajudes estatals, una decisió de la Comissió Europea que autoritzi la compatibilitat de les ajudes que regula el Reial decret llei amb el mercat interior, o un instrument equivalent, o la seva subjecció a un règim de compatibilitat determinat.

La disposició addicional novena preveu que l'Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia, EPE, convoqui un programa d'ajudes a oficines de transformació comunitària per a la promoció i la dinamització de comunitats energètiques.

La disposició addicional desena permet l'alliberament d'un 10% de la capacitat reservada per a autoconsum als nusos reservats per a concurs.

Finalment, la disposició addicional onzena habilita la persona titular del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació per ampliar la relació de municipis que recull l'annex

del Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents en resposta als danys causats per diversos fenòmens meteorològics adversos, d'afectació especial a les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura, quan es constati la seva afectació pels danys produïts pels fenòmens esmentats.

La disposició addicional dotzena determina que les estacions de serveis i altres establiments de subministrament minorista de carburants i combustibles estan obligats a donar la publicitat adequada a les mesures fiscals temporals en matèria energètica que recull aquesta norma.

La disposició addicional tretzena estableix que la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de dur a terme la liquidació necessària per adaptar la retribució procedent del règim retributiu específic, detraient les quantitats no abonades per les instal·lacions a conseqüència de la reducció de la base imposable de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica, segons estableix l'article 41.

La disposició addicional catorzena regula el mecanisme de compensació al sector elèctric per la modificació de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica durant l'exercici 2026.

Quant a les disposicions transitòries, la primera determina els valors corresponents a la prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució.

La disposició transitòria segona estableix el termini de caducitat dels permisos d'accés i connexió per a actuacions de desenvolupament o planificació urbanística, mentre no es desplegui reglamentàriament el règim d'aplicació a les actuacions de desenvolupament i planificació urbanística aplicable.

La disposició transitòria tercera regula la renúncia dels permisos d'accés i connexió de demanda i l'assignació de capacitats d'accés alliberades per als consumidors que, com a titulars de permisos d'accés i connexió de demanda, decideixin no assumir el cost associat a la prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.

La disposició transitòria quarta preveu l'aplicació de les noves fites per als permisos d'accés i connexió de demanda per a instal·lacions de demanda que ja disposin de permisos abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i que encara no hagin formalitzat un contracte d'accés per una potència contractada.

La disposició transitòria cinquena tracta el règim transitori aplicable a les instal·lacions de demanda i emmagatzematge amb garanties econòmiques dipositades.

La disposició transitòria sisena disposa el termini d'adaptació dels permisos d'accés de la demanda a les instal·lacions d'emmagatzematge des del moment en què esdevinguin efectives les diferents modalitats de permisos d'accés flexible de distribució que estableixi la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i determina les conseqüències de la manca d'adaptació.

La disposició derogatòria única estableix que queden derogades totes les disposicions amb un rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret llei i deixa sense efecte l'Acord del Consell de Ministres de 25 de novembre de 2025, pel qual es crea el Comitè d'Inversions Estratègiques i se'n regulen la composició i el funcionament, publicat mitjançant l'Ordre PJC/1353/2025, de 27 de novembre.

En la disposició final primera s'articula la modificació de l'article 17.1 de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, quan determina el règim de majories necessàries per acordar la instal·lació de les infraestructures comunes per a l'accés als serveis de telecomunicació o l'adaptació dels existents, així com la instal·lació de sistemes comuns o privatis, d'aprofitament d'energies renovables, incloses l'aerotèrmia i la geotèrmia, o de les infraestructures necessàries per accedir a subministraments energètics col·lectius nous.

La disposició final segona conté la modificació de l'article 25.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, a fi d'incorporar, entre les competències pròpies dels municipis, un nou epígraf p), relatiu a les comunitats ciutadanes d'energia i comunitats d'energies renovables i altres mesures sobre eficiència energètica, electrificació i foment de l'autoconsum.

La disposició final tercera preveu la modificació de l'article 45.I.B) del text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1993, de 24 de setembre, i incorpora, entre les exempcions, les transmissions d'estalvis energètics en el marc del sistema de certificats d'estalvi energètic.

La disposició final quarta modifica la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, per, d'una banda, donar cabuda a les noves obligacions relatives al biometà que aquest Reial decret llei encomana desenvolupar, incorporant un tipus infractor que n'incentivi el compliment adequat i, d'altra banda, ampliar els drets dels consumidors en relació amb les comunicacions sobre modificacions o revisions de certes condicions en els contractes de subministrament.

Així mateix, amb aquesta nova redacció de la lletra aa) de l'apartat 1 de l'article 109 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, s'amplia l'àmbit no només a tots els combustibles renovables (líquids i gasosos) sinó també a tots els subjectes afectats per algun tipus d'obligació relacionada amb el compliment d'objectius de biocarburants i combustibles renovables, líquids i gasosos. En conseqüència, és procedent suprimir la lletra aq) de l'article 110 de la mateixa Llei, que fa referència a les obligacions de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, perquè queden incloses a la referència anterior per mantenir així una coherència en el règim sancionador aplicable a totes les mesures incentivadores de la descarbonització en el transport que es determinin. És important recordar que la Directiva (UE) 2023/2413 deroga l'article 7 *bis* de la Directiva 98/70/CE, transposat a Espanya mitjançant el Reial decret llei 6/2022, de 29 de març, pel qual es van adoptar mesures urgents en el marc del Pla nacional de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna, norma que també va incorporar en la disposició final quarta, apartat cinc, el tipus infractor que recull la lletra aq) esmentada de l'article 110. No obstant això, l'operativa del sector ha permès qualificar aquest règim infractor com a insuficient, i cal adaptar-lo a un context més realista.

Tenint en compte això, aquesta actualització del règim sancionador del sector d'hidrocarburs es considera necessària i urgent per garantir tant que el sistema d'obligacions de biometà pugui començar a operar amb totes les garanties des del moment en què el Govern aprovi les noves obligacions com que és un règim sancionador ajustat a l'activitat dels subjectes.

La disposició final cinquena fa una modificació a l'apartat segon de la disposició addicional dotzena de la Llei 13/2003, de 23 de maig, reguladora del contracte de concessió d'obres públiques, incorporant-hi la xarxa bàsica de transport d'hidrogen i les instal·lacions de transport secundari que regula l'article 34 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i els són aplicables, per tant, les qüestions relatives a la coordinació entre administracions i construcció d'obres d'interès general que recullen les disposicions addicionals segona i tercera de la Llei 13/2003, de 23 de maig.

La disposició final sisena conté la modificació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

Després de l'inici de la guerra de l'Iran, continua sent imprescindible mantenir la continuïtat d'activitats econòmiques a tot el territori nacional, incloent-hi la indústria i l'agricultura, i evitar alteracions en les cadenes de subministrament.

Es pot produir un risc per a la continuïtat de les cadenes de subministrament si operadors rellevants, que no estan sotmesos directament a mesures restrictives per sancions financeres internacionals, veuen interrompudes les seves activitats com a resultat dels seus vincles accionarials amb persones directament sancionades. Per tal que puguin continuar exercint la seva activitat ordinària, s'introdueix una mesura que ja s'ha adoptat en altres països europeus, referida a la signatura d'un protocol d'actuació amb aquestes empreses i al reconeixement de protocols o mecanismes equivalents que hagin aprovat les autoritats competents d'un altre país. Aquests protocols són instruments utilitzats àmpliament i reconeguts en la implementació de les sancions financeres internacionals, i avalats per la Comissió Europea. A través del protocol es

busca que una entitat no designada pugui operar normalment, sense estar subjecta a mesures de congelació ni requerir autoritzacions, sota l'auditoria d'un tercer independent. A més, s'atribueix al servei executiu de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries la supervisió i la inspecció del compliment del que preveu el protocol.

Aquesta mesura permet continuar la implementació de sancions financeres, controlant les conseqüències econòmiques no desitjades per a empreses no sancionades, alhora que impedeix l'evasió de sancions, atès que assegura que no es posen actius financers o recursos econòmics a disposició de persones físiques o jurídiques, entitats o grups directament sancionats. Tot i ser un instrument utilitzat de manera generalitzada per altres estats membres, la normativa espanyola encara no ha previst un mecanisme per implementar i supervisar aquesta solució, que permet evitar efectes perjudicials en l'economia i la interrupció de les cadenes de subministrament. Els protocols que s'estableixin, si escau, han de seguir les recomanacions o les guies que pugui establir la Comissió Europea.

Així mateix, s'adapta la normativa espanyola als estàndards internacionals que fixa el Grup d'Acció Financera Internacional (GAFI) per garantir una implementació eficaç i ràpida de les sancions aprovades al si del Consell de Seguretat de les Nacions Unides en el marc de la lluita contra el terrorisme i contra la proliferació d'armes de destrucció massiva. La urgència d'aquesta adaptació es justifica per l'avaluació imminent del GAFI a Espanya que ha de valorar aquest aspecte, entre d'altres. Es tracta d'una avaluació amb una gran repercussió per a la reputació del país en la lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme.

La disposició final setena disposa la modificació de la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, a fi d'incorporar una disposició transitòria onzena, relativa a l'exercici temporal de les funcions de supervisió en matèria de projectes d'interès comú europeu d'infraestructures d'hidrogen.

La disposició final vuitena modifica la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, en els termes necessaris per a l'adopció de les mesures esmentades anteriorment i relatives a l'agilitació de la planificació elèctrica i, entre les quals, el mecanisme de planificació de posicions per a alimentació de demanda, cosa que permet connectar nous consums quan hi hagi viabilitat física, capacitat i no impliqui cap cost. Aquesta disposició també consagra la promoció de flexibilitat i optimització dels recursos del sistema elèctric, regula la figura esmentada del gestor d'autoconsum i incorpora les mesures per agilitzar la connexió d'emmagatzematge i l'obligació esmentada de trasllat de beneficis al territori que han d'incorporar els projectes de generació. També aborda el reforçament dels drets del consumidor a l'hora de rebre comunicacions sobre el seu contracte, l'autorització d'instal·lacions temporals d'emergència, la declaració d'utilitat pública de les instal·lacions de bombament hidràulic i l'establiment de requisits relatius a acords assolits per sol·licitar aquesta declaració, a més d'ajustar el règim sancionador al que estableix aquest Reial decret llei.

La disposició final novena modifica la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència.

La Directiva (UE) 2023/1791 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica i per la qual es modifica el Reglament (UE) 2023/955 (versió refosa), ha establert l'objectiu d'estalvi energètic acumulat d'ús final de l'energia a assolir per a Espanya el 2030 en 53.593 ktep. Això representa un increment significatiu de la consecució d'estalvis nous i addicionals cada any, des de l'1 de gener de 2021 fins al 31 de desembre de 2030, respecte a l'obligació que estableix la Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, relativa a l'eficiència energètica, per la qual es modifiquen les directives 2009/125/CE i 2010/30/UE, i per la qual es deroguen les directives 2004/8/CE i 2006/32/CE. Aquest fet fa necessari habilitar i implementar mesures i mecanismes addicionals als ja existents que permetin augmentar la capacitat de generar estalvis energètics.

L'article 9.1 de la Directiva (UE) 2023/1791 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica, permet als estats membres assolir l'objectiu d'estalvi acumulat d'energia final mitjançant la creació d'un sistema d'obligacions d'eficiència energètica. Per la seva banda, l'article 9.3 de la Directiva esmentada estableix que els estats membres, basant-se en criteris objectius i no discriminatoris, han de designar les parts obligades entre els agents que operin al seu territori, i que les parts obligades han d'obtenir la quantitat d'estalvi d'energia necessària per donar compliment a l'obligació entre els clients finals.

Mitjançant la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, es crea el Sistema Nacional d'Obligacions d'Eficiència Energètica (d'ara endavant, SNOEE), que contribueix a assolir l'objectiu nacional d'estalvi d'energia imposant una quota anual d'estalvi energètic als subjectes obligats del sistema (d'ara endavant, SO).

L'article 69 de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, inclou com a subjectes obligats les empreses comercialitzadores de gas i electricitat, els operadors de productes petrolífers a l'engròs i els operadors de gasos líquids de petroli a l'engròs.

L'increment progressiu de l'obligació de contribució a l'SNOEE dels últims anys ha afavorit un interès creixent per part d'alguns grans consumidors d'energia a constituir-se com a consumidors directes al mercat, especialment en el sector del gas natural, per tal de defugir la seva contribució al Sistema Nacional d'Obligacions d'Eficiència Energètica, ja que les seves compres als mercats organitzats, o si escau, les importacions d'energia que facin, han quedat, fins ara, fora de l'àmbit d'aplicació del Sistema esmentat. També han quedat, fins ara, fora de l'àmbit d'aplicació del Sistema altres agents que s'abasteixen d'energia final per altres vies diferents dels operadors a l'engròs de productes petrolífers i de gasos líquids del petroli i de les comercialitzadores de gas natural i d'energia elèctrica.

Com a resultat, tant la resta de subjectes obligats com els seus clients finals suporten una càrrega cada vegada més gran per cobrir les obligacions anuals d'estalvi d'energia.

La introducció d'aquests nous agents com a subjectes obligats se sustenta en l'aplicació del principi de no-discriminació, cosa que evita que gaudeixin d'avantatges respecte als que continuen subministrats a través d'un operador a l'engròs o d'una comercialitzadora. A més, d'aquesta manera es dona compliment al que disposa tant la Llei 24/2013, de 26 de desembre, com la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, ja que en tots dos casos es reconeixen a aquests agents (com, per exemple, els consumidors directes del mercat d'electricitat i de gas natural) els mateixos drets i se'ls imposen les mateixes obligacions que als operadors a l'engròs i a les empreses comercialitzadores d'energia.

Així, entre d'altres, s'inclouen els consumidors directes com a subjectes obligats a contribuir a l'SNOEE, a fi que contribueixin al fons pels consums no adquirits a través d'un comercialitzador, com són les compres efectuades als mercats organitzats, els quals, a més, han guanyat liquiditat en els darrers anys i faciliten l'operativa per a aquesta mena de consumidors.

D'altra banda, la metodologia de càlcul de l'objectiu anual d'estalvi energètic que estableix l'article 70 de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, pren com a referència les vendes de l'any «n-2», en què l'any «n» és el de l'obligació d'estalvi energètic. Aquesta circumstància es presta a usos oportunistes, ja que permet que les empreses que es donin de baixa com a comercialitzadors o operadors abans que comenci l'any de l'obligació puguin evitar la contribució a l'SNOEE per les vendes dels dos últims anys, o afavorir que les empreses es donin de baixa en el registre d'operadors i posteriorment s'hi donin d'alta amb una altra societat en anys successius, com a mitjà per defugir l'obligació. Així mateix, no reflecteix adequadament la realitat de les vendes i l'impacte energètic de cadascun dels subjectes obligats en l'exercici per al qual s'estableix l'obligació d'estalvi energètic. Per això, i amb l'objecte de resoldre aquestes qüestions, es modifica la metodologia de càlcul, fent que l'obligació anual d'estalvi energètic es calculi establint una taxa d'estalvi d'energia final per a l'any «n» (metodologia «ex ante»), idèntica per a tots els subjectes obligats, i que aquests han d'aplicar a les seves dades reals de vendes o de consums d'energia final en l'any exercici esmentat. D'aquesta

manera es millora i s'assegura que tots els subjectes obligats contribueixin a l'SNOEE d'acord amb la seva activitat efectiva al sector energètic.

Respecte dels canvis inclosos referents als consumidors directes de mercat, així com la referència temporal per al càlcul de la quantia de les obligacions, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència s'ha pronunciat a favor del sentit inclòs en aquesta modificació en els informes anuals que elabora sobre l'Ordre que regula les aportacions al Sistema Nacional d'Eficiència Energètica des de l'any 2024.

Finalment, i seguint en l'àmbit de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, cal actualitzar el règim d'infraccions que regula la seva secció 3a per establir una gradació més raonable de les infraccions.

Així, per exemple, en les infraccions molt greus una de les conductes tipificades consisteix a «deixar d'ingressar la totalitat de la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica», per la qual cosa les conductes que impliquin deixar d'ingressar-ne una part, quan el seu valor total sigui superior a cinc milions d'euros, quedarien, en una interpretació restrictiva, fora de tots els il·lícits que recull aquesta Llei i es produiria un buit legal i una externalitat negativa no desitjada que, a més, és contrari al principi de proporcionalitat que ha de regir tot règim sancionador (d'acord amb l'article 29 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic).

Per tant, es vol donar seguretat jurídica i homogeneïtzar l'escala d'infraccions derivades de la manca d'ingrés dins del període de l'obligació de la contribució anual al Fons nacional d'eficiència energètica (FNEE).

Quant a les modificacions incorporades per fer que la gravetat de la infracció depengui de la quantitat que els subjectes obligats han deixat d'ingressar a l'FNEE, a diferència de la redacció anterior que la feia dependre del valor econòmic equivalent de l'obligació anual que estableix l'ordre anual d'obligacions, es basen en el principi de proporcionalitat que preveu l'article 29 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre. Així, en particular, l'apartat 3 de l'article 29 esmentat estableix que, en la determinació normativa del règim sancionador, així com en la imposició de sancions per part de les administracions públiques, s'ha d'observar la deguda idoneïtat i necessitat de la sanció que s'ha d'imposar i la seva adequació a la gravetat del fet constitutiu de la infracció. És per això que es presenta com a més adequat i proporcional la consideració de la naturalesa del perjudici causat, és a dir, la quantia no ingressada i, per tant, deguda, per a la qualificació de la infracció i el càlcul posterior de la sanció que s'ha d'imposar.

Per la seva banda, la disposició final desena modifica la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Es preveu un règim jurídic específic per als contractes de concessió per a la promoció d'habitatge social o a preu assequible en sòl o immobles de titularitat pública, per a la qual cosa es modifica la Llei 9/2017, de 8 de novembre. Aquest nou règim permet promoure habitatges socials o a preu assequible en sòl o immobles de titularitat pública amb molta més eficàcia i facilitat, contribuint així a fer que el parc públic d'habitatge pugui créixer a un ritme més alt. Tot plegat en un context d'increment dels preus de l'habitatge, i d'un parc públic d'habitatge de volum inferior al que cal. El creixement del parc públic en un context com l'actual permet afrontar amb més eficàcia els augments dels preus i les tensions de mercat en moments d'inflació i d'inestabilitat internacional com l'actual.

Així, aquesta mesura contribueix a simplificar els procediments que han de dur a terme les administracions públiques per agilitzar la contractació, la licitació i l'execució de les promocions noves d'habitatge públic.

En suma, es permet facilitar la utilització d'un tipus de contracte essencial per a l'increment del parc d'habitatge públic assequible, i per al cas estatal, facilitar la tasca de l'empresa pública estatal d'habitatge, CASA 47, a l'hora de complir la seva comesa d'oferir a la ciutadania un gran parc estatal d'habitatge assequible. D'aquesta manera, s'acaba de tancar el cercle quant a l'impuls de mesures que de manera urgent i

immediata donin la resposta holística esmentada que el mercat de l'habitatge necessita al nostre país, tot això en el context social i econòmic com és el derivat de la inestabilitat internacional, i la guerra de l'Iran, que està provocant tensions de mercat i increment de preus, que es poden afrontar més eficaçment amb un parc públic.

La disposició final onzena modifica, de conformitat amb la resta de les mesures adoptades en l'àmbit energètic, el Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica.

La disposició final dotzena modifica la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per al 2023. Així, declara ampliables durant el 2026 els crèdits destinats a atendre les obligacions legals que té l'Estat amb la Seguretat Social per finançar prestacions de naturalesa no contributiva, així com garantir-ne el finançament i el de les pensions de classes passives, i de les cotitzacions a la Seguretat Social.

La disposició final tretzena modifica l'article 42 del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, pel qual s'adopten mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient, així com per pal·liar els efectes de la sequera, relatiu a l'habilitació al Consell de Ministres per a la modificació de la llista de nusos de transició justa.

La disposició final catorzena modifica el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica.

La disposició final quinzena modifica el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.

La disposició final setzena modifica el Reial decret 36/2023, de 24 de gener, pel qual s'estableix un sistema de certificats d'estalvi energètic.

La disposició final dissetena fa un manament al Govern perquè aprovi en un termini de tres mesos un reial decret que desplegui reglamentàriament les comunitats d'energies renovables i les comunitats ciutadanes d'energia, que defineixen els articles 12 *bis* i 12 *ter* de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

La disposició final divuitena salvaguarda el rang de les disposicions reglamentàries que són objecte de modificació per part d'aquest Reial decret llei, perquè puguin ser modificades per normes del rang reglamentari corresponent a la norma en què figuren.

La disposició final dinovena recull els títols competencials a l'empara dels quals es dicta el Reial decret llei.

La disposició final vintena habilita el Govern i les persones titulars dels diferents departaments ministerials, en l'àmbit de les seves competències respectives, perquè dictin les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

La disposició final vint-i-unena estableix l'entrada en vigor del Reial decret llei l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

III

Concorren en les mesures i les actuacions que integren aquest Reial decret llei, per la seva naturalesa i finalitat, les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola com a pressupòsit habilitant per a l'aprovació d'aquesta mena de normes.

L'article 86 de la Constitució espanyola permet al Govern dictar decrets llei en cas de necessitat urgent i extraordinària, sempre que no afectin l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional ha declarat que aquesta situació de necessitat extraordinària i urgent es pot deduir «d'una pluralitat d'elements», entre aquests, «els que queden reflectits en l'exposició de motius de la norma» (STC 6/1983,

de 4 de febrer). Per la seva banda, entre la situació de necessitat extraordinària i urgent que habilita l'ús del Reial decret llei i les mesures que aquest conté ha d'haver-hi una «relació directa o de congruència».

La necessitat extraordinària i urgent d'aprovar aquest Reial decret llei s'inscriu en el judici polític o d'oportunitat que correspon al Govern (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 142/2014, d'11 de setembre, FJ 3) i aquesta decisió es tradueix en una ordenació de prioritats polítiques d'actuació (STC, de 30 de gener de 2019). Els motius d'oportunitat que s'acaben d'exposar demostren que, en cap cas, aquest Reial decret llei no constitueix un supòsit d'ús abusiu o arbitrari d'aquest instrument constitucional (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 100/2012, de 8 de maig, FJ 8; 237/2012, de 13 de desembre, FJ 4; 39/2013, de 14 de febrer, FJ 5). Al contrari, totes les raons exposades justifiquen àmpliament i raonadament l'adopció d'aquesta norma (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 111/1983, de 2 de desembre, FJ 5; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3).

Per això, el Reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que la finalitat que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir, tal com reiteradament ha exigint el Tribunal Constitucional (STC 6/1983, de 4 de febrer, FJ 5; 11/2002, de 17 de gener, FJ 4; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 3, i 189/2005, de 7 juliol, FJ 3), a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, més encara quan la determinació d'aquest procediment no depèn del Govern.

Per a la concurrència del pressupòsit de la necessitat extraordinària i urgent, la jurisprudència de l'Alt Tribunal exigeix, d'una banda, «la presentació explícita i raonada dels motius que el Govern ha tingut en compte per a la seva aprovació», és a dir, allò que s'ha anomenat la situació d'urgència, i, de l'altra, «l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi» (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 4; 61/2018, de 7 de juny, FJ 4).

Així, el pressupòsit habilitant troba la seva legitimitat en la necessitat d'abordar sense dilació una resposta al greu impacte econòmic que està originant el conflicte al golf Pèrsic, especialment sobre els mercats energètics, amb totes les implicacions que això comporta. Es tracta d'una conjuntura per a la qual no s'espera una sortida a curt termini, cosa que comporta l'afectació prolongada de llars, empreses, indústries i serveis essencials si no s'adopten mesures que en permetin el desenvolupament en un entorn d'estabilitat en el sistema energètic.

En particular, i en l'àmbit estrictament energètic, en relació amb les mesures relatives a la protecció de les llars, els col·lectius més vulnerables, l'ocupació i la productivitat industrial, com s'ha exposat anteriorment, l'increment i la volatilitat en els preus de productes d'hidrocarburs als mercats internacionals representen una situació de necessitat extraordinària i urgent, a causa de la imprevisibilitat del mateix conflicte i de l'impacte directe que comporta sobre el consum imprescindible de l'energia en les seves diverses formes. La gravetat de la situació implica, per tant, la implementació de mesures destinades a protegir els consumidors més vulnerables mitjançant els descomptes i les ajudes econòmiques del bo social per reduir la factura elèctrica i tèrmica, així com garantir el subministrament energètic fins al 31 de desembre de 2026 davant l'increment espontani dels preus. Mesures l'efectivitat de les quals requereix un desplegament immediat en rang de llei que justifica la utilització extraordinària d'aquest instrument.

Així mateix, les mesures previstes per flexibilitzar els contractes de gas natural i augmentar la informació sobre aquests troben la necessitat extraordinària i urgent per la pressa que hi ha per deslligar com més aviat millor l'aplicació de la mesura de l'evolució dels preus del gas natural als mercats, atesa la seva volatilitat extrema, cosa que dificulta l'aplicació del mecanisme. Finalment, i dins del mateix títol, és urgent i imprescindible facilitar que la indústria compleixi les obligacions d'ompliment de l'emmagatzematge estratègic de gas natural.

Pel que fa a les mesures d'incentiu i foment a l'electrificació de les llars i l'economia, des d'una perspectiva integral, com a mesura principal per accelerar la descarbonització del país a fi de reduir els impactes socials i econòmics derivats del conflicte a l'Iran.

La planificació del sistema de xarxa s'erigeix en imprescindible per adaptar-se a les necessitats conjunturals del conflicte actual. Per això, es preveu urgent millorar l'accés a la informació transparent sobre les capacitats d'accés de generació i de demanda dels gestors de xarxes, així com augmentar la resiliència del sistema a l'entorn canviant mitjançant millores en la planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica.

És urgent i de necessitat extraordinària, a causa de l'empenta que el conflicte a l'Iran està produint sobre els preus de l'energia, maximitzar i ampliar la capacitat d'electrificació del sistema de xarxes de transport i distribució per permetre la descarbonització del sistema i la independència dels hidrocarburs importats. Amb aquest objectiu, es preveu optimitzar la capacitat de les xarxes evitant actuacions especuladores o ineficients, mitjançant la creació d'un sistema de prestacions que han d'abonar els consumidors titulars de permisos d'accés i connexió de demanda en concepte de reserva de la capacitat fins a l'inici de l'activitat. Igualment, s'introdueix un sistema de fites per a la caducitat dels permisos d'accés i connexions d'instal·lació de demanda i també es proposa amb urgència un sistema d'accés flexible a les xarxes per compatibilitzar múltiples accessos en un context de demanda creixent com l'actual.

L'ampliació de la capacitat de les xarxes s'ha de simultaniejar amb mesures urgents destinades a garantir la viabilitat de projectes considerats d'alta prioritat des de l'interès general o estratègic i la promoció dels quals és imprescindible en el context actual de crisi energètica. Amb aquesta finalitat, s'emprèn sense dilació una regulació particular del procediment d'obtenció dels permisos d'accés i connexió de demanda en aquests projectes, i es configura la figura dels projectes estratègics d'inversió i del Comitè d'Inversions Estratègiques, amb l'objectiu d'afavorir el desenvolupament d'iniciatives d'interès públic, social i econòmic per al conjunt del país, promovent un marc social i industrial més resilient en el context actual de volatilitat dels mercats.

Finalment, en el marc de l'optimització del sistema de xarxes elèctriques, s'assumeix com a urgent i imprescindible en el context actual implementar mesures que afavoreixin l'alimentació de la demanda connectada a la xarxa de transport elèctrica, així com l'autorització d'instal·lacions de producció i d'emmagatzematge temporals d'emergència, amb una incidència especial en la seguretat del subministrament als territoris insulars.

Pel que fa a les mesures d'impuls de la producció energètica renovable, la seva extraordinària necessitat i urgència rau en el fet que constitueix la solució principal per a la seguretat del subministrament energètic estable i autònom al nostre país. Això permetria independitzar el sistema de la volatilitat que comporta la dependència del mercat d'hidrocarburs i la seva tendència alcista i inestable a conseqüència del conflicte al golf Pèrsic. En aquest sentit, el context obliga a adoptar un paquet de mesures integrals que tractin la implementació accelerada de sistemes de producció renovable, però harmonitzant-ho amb el territori, les comunitats locals i la protecció de l'entorn natural.

En primer lloc, es consideren urgents i de necessitat extraordinària, per la tendència a l'alça dels hidrocarburs, les mesures descrites de foment de l'autoconsum d'energia renovable, com ara la creació del gestor d'autoconsum, les noves tipologies d'autoconsum o l'increment de les distàncies de l'autoconsum a través de la xarxa. Amb això es persegueix afavorir i estimular la transició energètica domèstica que permeti a la ciutadania i a les empreses una menor exposició al mercat energètic. Paral·lelament, s'afavoreixen mesures per a l'impuls de les comunitats energètiques, encoratjant la participació municipal en la seva promoció.

El desplegament urgent i accelerat de les energies renovables, condició *sine qua non* per a l'autonomia del sistema energètic nacional, no es pot desalinejar dels compromisos mediambientals i de suport al terreny. Per això, es preveuen mesures urgents i de necessitat extraordinària que complementin aquest desplegament harmoniós, com ara l'obligació de reportar els retorns socioeconòmics a les comunitats locals afectades,

garantir la participació i el coneixement ciutadà en els projectes promoguts i la creació d'estàndards d'excel·lència social i territorial en projectes d'energies renovables.

Així mateix, les reformes procedimentals que tenen per objecte agilitzar la implantació i el desplegament de projectes de generació d'energia renovable contribueixen a racionalitzar els procediments de concessió de permisos aplicables a aquests projectes i han de garantir una acceleració positiva d'aquest desplegament, que és imprescindible per posar remei a l'emergència energètica a curt termini. Amb aquesta finalitat, es facilita la tramitació dels projectes de repotenciació de determinades instal·lacions d'energia renovable i es reconeix la tramitació administrativa preferent de determinats projectes prioritaris o d'excel·lència social i territorial, mitjançant la declaració d'urgència per raons d'interès públic.

Davant la necessitat extraordinària d'acceleració de les energies renovables arran de la vulnerabilitat del sistema energètic a la crisi dels hidrocarburs causada pel conflicte, es dissenyen les zones d'acceleració renovable que, en compliment de les directives comunitàries, configuren territoris específics especialment propicis per al desplegament de les energies renovables, dotant-los d'una regulació simplificada de la tramitació administrativa preceptiva.

Pel que fa a les mesures en matèria econòmica i de suport a la indústria, la situació que afronta el nostre país pels efectes econòmics del conflicte, especialment respecte de l'increment dels preus de l'energia, determina la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar mesures amb la finalitat d'evitar danys permanents a l'estructura productiva. Tot i que els preus del cru i del gas se situen en nivells més moderats i amb una evolució més continguda que la registrada en ocasió de la guerra d'Ucraïna el 2022, la persistència del conflicte i la incertesa sobre la seva evolució exigeixen una resposta de política econòmica àgil, flexible, proporcionada i basada en l'experiència acumulada.

Per les mateixes raons, l'adopció de mesures de caràcter tributari mitjançant un reial decret llei respon a la necessitat que, d'una banda, el senyal d'abaratiment del cost de l'electricitat arribi als consumidors amb la màxima celeritat possible, facilitant així decisions d'inversió en electrificació en un context de volatilitat elevada en els preus dels combustibles fòssils, i, de l'altra, es posin en marxa o es continuïn projectes per poder emprendre les obres que permeten reduir el consum d'energia primària no renovable o la demanda de calefacció o de refrigeració als habitatges.

En el cas de les mesures en matèria agrària i pesquera, la situació descrita té conseqüències perjudicials per a la rendibilitat i la sostenibilitat de les explotacions agrícoles i ramaderes, així com per al sector pesquer, la subsistència dels quals, en un escenari de baixa rendibilitat, es podria veure amenaçada.

En aquest context, resulta de necessitat extraordinària i urgent adoptar mesures de suport als sectors agrari i pesquer per contribuir a minimitzar els efectes perjudicials sobre la producció d'aliments dels sectors esmentats, cosa que té un impacte directe en l'evolució dels preus dels aliments, tenint en compte que els poders públics tenen l'obligació de dissenyar mesures que contribueixin a la seguretat alimentària o abordin els desequilibris del mercat.

Igualment, en l'àmbit del transport, és imprescindible adoptar mesures urgents per fer front a les conseqüències de la guerra. En el cas del transport terrestre, la ràpida pujada del preu dels combustibles ha representat un increment de l'ordre del 30% dels costos d'aquesta activitat. A més, s'hi afegeix l'elevació de costos que, de manera imminent, es produirà en altres partides com pneumàtics, lubricants, etc.

La dimensió d'aquest augment de costos en partides essencials dins d'aquesta activitat, i la rapidesa amb què s'ha produït, se centren en un segment de l'activitat del transport que té una dificultat estructural per traslladar de manera immediata aquests increments de costos als clients, cosa que ha derivat en un deteriorament extraordinari en la viabilitat econòmica d'aquest segment.

Així mateix, en l'àmbit marítim, la volatilitat elevada del preu dels combustibles origina un increment significatiu dels costos operatius de les navilieres i dels serveis portuaris associats. Aquesta situació pot afectar el manteniment de determinades rutes,

especialment en les de menys volum o amb més dificultats per traslladar de manera immediata aquests increments a les tarifes, amb l'impacte consegüent en la connectivitat marítima.

Aquesta situació fa necessari adoptar mesures per mitigar les conseqüències negatives a curt termini de la guerra i per facilitar els ajustaments estructurals per respondre a la nova situació econòmica. En particular, és crucial evitar que les tensions de liquiditat associades a l'increment del preu del combustible posin en risc la supervivència d'empreses viables i generin pressions generalitzades en l'estructura de costos i preus de l'economia.

Pel que fa a les mesures de caràcter social, la urgència deriva, d'una banda, de la seva contribució a reduir la dependència energètica de les empreses i de les persones treballadores, sobretot la derivada de les necessitats de mobilitat, i, de l'altra, de la necessitat de dispensar la protecció adequada i immediata al treballador, evitant l'acomiadament de persones treballadores de les empreses que facin ús de les ajudes directes que preveu la norma.

Finalment, la part final de la norma, disposicions addicionals, transitòries i finals, en tant que complementen i participen de les mateixes característiques de les mesures que preveu l'articulat del Reial decret llei, troba igualment justificat el pressupòsit que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola.

Es considera, en definitiva, per tot allò que s'ha exposat, que en aquest cas ens trobem en una situació de necessitat extraordinària i urgent que requereix una resposta normativa amb rang de llei. Això és així perquè assistim a circumstàncies extraordinàries en què, a causa de la situació creada pel conflicte bèl·lic al voltant de l'Iran i el golf Pèrsic, s'ha produït un encariment abrupte i per sobre del que s'esperava dels subministraments estratègics d'hidrocarburs i matèries primeres, amb conseqüències en tots els sectors. Es pot afirmar que hi ha una connexió clara entre aquesta situació i la bateria de mesures de protecció social i autonomia energètica que es preveu davant de la pertorbació creada pel conflicte. L'absència d'una resposta immediata per part del Govern i de l'Administració pública a aquests problemes implicaria un perjudici molt greu a l'estabilitat dels preus de l'energia i, en definitiva, del cost de la vida.

Aquestes circumstàncies comporten que la tramitació ordinària legislativa endarreriria massa l'aplicació de les mesures proposades, quan la realitat actual exigeix necessàriament adoptar-les urgentment.

Finalment, també cal destacar que aquest Reial decret llei no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució espanyola, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

En aquest sentit, i en relació amb la prohibició d'afectació als drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució espanyola, la doctrina constitucional consolidada es resumeix a l'STC 139/2016, de 21 de juliol (FJ 6), «1r) (...) aquest Tribunal ha rebutjat una interpretació extensiva d'aquest límit que suposaria el buidatge de la figura del decret llei, i el faria «inservible per regular amb més o menys incidència qualsevol aspecte concernent a les matèries incloses en el títol I de la Constitució; 2n) La clàusula restrictiva s'ha d'entendre de manera que no es redueixi al no-res la figura del decret llei, de manera que el que es prohibeix constitucionalment és que es reguli un règim general d'aquests drets, deures i llibertats o que vagi en contra del contingut o els elements essencials d'alguns d'aquests drets» (STC 111/1983, de 2 de desembre, FJ 8, confirmada per altres de posteriors); 3r) El Tribunal no s'ha de fixar únicament en la manera en què es manifesta el principi de reserva de llei en una determinada matèria, sinó més aviat ha d'examinar si hi ha «afectació» pel decret llei d'un dret, deure o llibertat que regula el títol I CE, la qual cosa ha d'exigir tenir en compte la configuració constitucional del dret, deure o llibertat afectat en cada cas i fins i tot la seva ubicació sistemàtica en el text constitucional i la naturalesa i l'abast de la regulació concreta de què es tracti (...)). En particular, el caràcter específic i molt delimitat de les mesures tributàries d'aquest Reial decret llei, en què a més totes tenen contingut

favorable per als contribuents, permet afirmar que aquestes mesures no representen una afectació al deure de contribució al sosteniment de les despeses públiques que preveu l'article 31.1 de la Constitució espanyola, segons ho ha interpretat la jurisprudència constitucional.

En aquest sentit, dins del títol I de la Constitució espanyola s'insereix l'article 31.1, del qual es deriva el deure de «tots» de contribuir al sosteniment de les despeses públiques; fet que implica que un dels deures l'afectació dels quals està vedada al decret llei és el deure de contribuir al sosteniment de les despeses públiques. El decret llei «no pot alterar ni el règim general ni els elements essencials dels tributs que incideixen en la determinació de la càrrega tributària, i així afecta el deure general dels ciutadans de contribuir al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la seva riquesa mitjançant un sistema tributari just»; vulnera l'article 86.1 CE, en conseqüència, «qualsevol intervenció o innovació normativa que, per la seva entitat qualitativa o quantitativa, alteri sensiblement la posició de l'obligat a contribuir segons la seva capacitat econòmica en el conjunt del sistema tributari» (STC 182/1997, FJ 7; 100/2012, FJ 9; 139/2016, FJ 6, i 35/2017, FJ 5, per totes). De conformitat amb el que s'ha indicat, cal tenir en compte, en cada cas, «sobre quin tribut concret incideix el decret llei – constatant-ne la naturalesa, l'estructura i la funció que compleix dins del conjunt del sistema tributari, així com el grau o la mesura en què intervé el principi de capacitat econòmica–, quins elements –essencials o no– en resulten alterats per aquest mode excepcional de producció normativa i, finalment, quina és la naturalesa i l'abast de la regulació concreta de què es tracta» (STC 182/1997, FJ 7; 189/2005, FJ 7, i 83/2014, FJ 5)».

IV

Aquest Reial decret llei respon als principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, atès que el principi de necessitat ha quedat acreditat gràcies a la justificació i la concurrència del pressupòsit habilitant que exigeix l'article 86.1 de la Constitució espanyola perquè el Govern aprovi reials decrets llei, i que ha quedat detallat a l'apartat anterior d'aquesta part expositiva.

La protecció de l'interès general exigeix un vehicle jurídic eficaç, i així el reial decret llei és l'instrument més immediat per garantir-ne l'assoliment. Igualment, la norma està en consonància amb el principi de proporcionalitat, ja que es tracta de la regulació mínima i indispensable, com ja s'ha assenyalat, per a la consecució dels objectius descrits al llarg d'aquesta norma. El principi de seguretat jurídica està plenament garantit, perquè la norma respecta i s'insereix coherentment dins del sistema de fonts i amb la resta de l'ordenament jurídic.

Arran de la situació de necessitat extraordinària i urgent analitzada provocada per la situació de conflicte a l'Iran, l'aprovació d'un reial decret llei, atès el rang legal exigible de moltes de les mesures que s'han d'implementar i davant de les alternatives possibles, fan que aquesta norma s'erigeixi en l'opció més adequada i pertinent.

Pel que fa al principi de transparència, i si bé la norma està exempta de dur a terme els tràmits de consulta pública i audiència i informació pública, tal com estableix l'article 26.11 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, els objectius que pretén aquest Reial decret llei estan nítidament explicats tant a la part exposada com a la memòria que el fonamenta. Igualment, el principi de transparència es materialitza per la plasmació dels objectius que persegueix la norma i amb la seva remissió posterior al Congrés dels Diputats per convalidar-lo en debat públic.

Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, en aquest Reial decret llei s'ha procurat que la norma generi les mínimes càrregues administratives per a la ciutadania.

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposen les regles 1a, 6a, 7a, 8a, 13a, 14a, 17a, 18a, 19a, 21a, 22a, 23a, 24a i 25a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències exclusives en

matèria de regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals; legislació mercantil; legislació laboral, sens perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes; legislació civil; bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; hisenda general i deute de l'Estat; legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes; el procediment administratiu comú, sens perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes i legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives; bases de l'ordenació del sector pesquer; ferrocarrils i transports terrestres que passin pel territori de més d'una comunitat autònoma; legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües corrin per més d'una comunitat autònoma; legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sens perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció; obres públiques d'interès general, i bases de règim miner i energètic.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts, i de les ministres i els ministres d'Hisenda; de Transports i Mobilitat Sostenible; de Treball i Economia Social; d'Indústria i Turisme; d'Agricultura, Pesca i Alimentació; per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic; d'Economia, Comerç i Empresa, i de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 20 de març de 2026,

DISPOSO:

TÍTOL I

Mesures en matèria energètica

CAPÍTOL I

Mesures urgents de protecció social i econòmica de col·lectius vulnerables i la indústria

Article 1. *Descomptes durant l'any 2026 a consumidors domèstics d'energia elèctrica vulnerables i vulnerables severes.*

1. Els descomptes del bo social aplicables als consumidors domèstics d'energia elèctrica que recull l'article 6.3 del Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica, són els següents amb caràcter excepcional, en el període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2026.

El descompte corresponent al consumidor vulnerable és del 42,5 per cent. En el cas del consumidor vulnerable sever, el descompte és del 57,5 per cent.

2. En els casos en què s'hagin emès factures per períodes que incorporin dies compresos entre el 26 de febrer de 2026 i el de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, les comercialitzadores de referència han d'incorporar a la factura següent que emetin després de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei les quantitats per les diferències que resultin d'aplicar els descomptes del paràgraf anterior a aquests dies.

3. Per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, el mes següent a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, s'han d'ajustar els valors unitaris del bo social elèctric per a l'any 2026, d'acord amb els descomptes que s'hi estableixen.

Article 2. Increment de la quantia de l'ajuda mínima per beneficiari del bo social tèrmic.

Es modifica l'apartat 3 de l'annex I pel qual s'estableix la metodologia per calcular la quantia de l'ajuda del bo social tèrmic del Reial decret llei 15/2018, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors, que passa a tenir la redacció següent:

«3. L'ajuda mínima per beneficiari és de 50 euros.

L'ajuda per a un consumidor vulnerable en la zona climàtica «i» es calcula de conformitat amb la fórmula següent:

$$Ajuda_{\text{zona climàtica "i"}} (\text{€}) = 50 + a \times \frac{SCI_i}{SCI_A}$$

En què:

i = zona climàtica compresa entre els valors α i E.

SCI_i = valor mitjà del rang de SCI per a la zona climàtica "i"

En el cas de la zona α , s'utilitza una $SCI = 0$.

En el cas de la zona E, s'utilitza una $SCI = 1,51$.

SCI_A = valor mitjà del rang de SCI per a la zona climàtica A.

α = coeficient que s'ha de calcular en funció de la disponibilitat pressupostària anual, que sempre ha de ser $a > 0$.»

Article 3. Reforçament pressupostari per al bo social tèrmic 2026.

1. S'aprova un suplement de crèdit de 90 milions d'euros en la secció 23 «Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic», servei 03 «Secretaria d'Estat d'Energia», programa «425A», concepte 450 «bo social tèrmic».

2. Aquest suplement de crèdit es destina a finançar l'ampliació de la cobertura necessària per sufragar l'increment dels preus de l'energia i es finança de conformitat amb el que preveu l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 4. Garantia de subministrament d'aigua i energia a consumidors vulnerables.

L'article 83 del Reial decret llei 1/2025, de 28 de gener, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria econòmica, de transport i de Seguretat Social, i per fer front a situacions de vulnerabilitat, queda redactat com segueix:

«Article 83. *Garantia de subministrament d'aigua i energia a consumidors vulnerables.*

La garantia de subministrament d'aigua i energia a consumidors vulnerables que estableix l'article 4 del Reial decret llei 8/2021, de 4 de maig, pel qual s'adopten mesures urgents en l'ordre sanitari, social i jurisdiccional, a aplicar després de la finalització de la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2, s'aplica des de l'1 de gener de 2026 fins al 31 de desembre de 2026.»

Article 5. Flexibilització temporal dels contractes de subministrament d'energia elèctrica.

1. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i fins al 31 de desembre de 2026, els punts de subministrament d'electricitat titularitat d'autònoms que acreditin aquesta condició mitjançant la seva alta en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms o assimilable, i d'empreses poden

sol·licitar un canvi de potències contractades, independentment del fet que el consumidor hagi modificat voluntàriament les condicions tècniques del seu contracte d'accés de tercers a la xarxa, inclosa la mateixa modificació de potències contractades, en un termini inferior a dotze mesos i encara que no s'hagi produït cap canvi en l'estructura de peatges d'accés o càrrecs que l'afecti.

La sol·licitud anterior es pot fer a la comercialitzadora d'energia elèctrica quan les condicions del contracte d'accés de tercers a la xarxa es trobin subsumides en el contracte de subministrament subscrit amb aquella, o directament amb el distribuïdor d'energia elèctrica en cas que les condicions d'accés a la xarxa estiguin contractades directament amb aquest.

En cas que el consumidor disposi d'una autorització per a l'aplicació conjunta d'una única tarifa d'accés, de conformitat amb el que estableix l'article 5.4.a) del Reial decret 88/2026, d'11 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica, pot sol·licitar el canvi de potència o de peatge d'accés sense que hi hagi resolució expressa de la Direcció General de Política Energètica i Mines. Els distribuïdors han d'atendre les sol·licituds en els termes que estableix aquest article. En qualsevol cas, els consumidors han de notificar a aquesta Direcció General les sol·licituds efectuades als distribuïdors.

2. Per als punts de subministrament en els segments tarifaris 3.0TD, 6.1TD, 6.2TD, 6.3TD i 6.4TD, que estableix la Circular 3/2020, de 15 de gener, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia per al càlcul dels peatges de transport i distribució d'electricitat, en el cas de sol·licituds de reducció de potències contractades, aquestes han d'afectar períodes horaris aplicables en el mes o mesos per als quals se sol·licita aquesta reducció i per cicles de facturació complets. Així mateix, la reducció de potències sobre períodes horaris no continguts en aquests mesos no pot ser superior a la reducció més gran de les potències contractades en períodes horaris continguts en aquests mesos.

3. Un cop acabat el termini a què fa referència l'apartat 1, en el termini de tres mesos, el consumidor que hagi sol·licitat una modificació de les potències contractades pot sol·licitar una nova modificació del contracte de subministrament o uns valors nous dels paràmetres tècnics del contracte d'accés de tercers a la xarxa. Quan el consumidor tingui una autorització per a l'aplicació conjunta d'una única tarifa d'accés, aquest ha de notificar a la Direcció General de Política Energètica i Mines aquesta sol·licitud.

4. Les modificacions dels contractes assenyalades anteriorment es duen a terme en el termini màxim de cinc dies naturals i sense que sigui procedent repercutir cap cost sobre el consumidor, llevat de:

- a) Els pagaments per drets d'extensió per increments de potència contractada per sobre del líndar contractat abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei,
- b) Els pagaments per supervisió d'instal·lacions cedides, si escau, i,
- c) En cas que calgui fer el canvi dels equips de mesura, el pagament d'actuacions sobre els equips de control i mesura que preveu el capítol VII del Reial decret 1048/2013, de 27 de desembre, pel qual s'estableix la metodologia de retribució de l'activitat de distribució d'energia elèctrica.

En l'aplicació, si escau, dels pagaments esmentats abans cal atènyer-se al que preveu el capítol VII del Reial decret 1048/2013, de 27 de desembre.

En el cas que la nova modificació de potència no superi el líndar contractat abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, tampoc no s'aplica el que disposa l'article 83.5 del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament d'electricitat i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, sobre la revisió de les instal·lacions de més de vint anys.

5. A l'efecte de finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament d'energia elèctrica que preveu aquest article, s'aprova un crèdit extraordinari per un import de 112 milions d'euros en el pressupost de la secció 23

«Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic», servei 03 «Secretaria d'Estat d'Energia», programa 000X, concepte 735 «A la CNMC per finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament d'energia elèctrica. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», que és transferit a la CNMC. Aquest crèdit extraordinari té la repercussió següent en el pressupost d'ingressos i despeses de la CNMC:

a) En el pressupost d'ingressos en l'aplicació: 27.302.701.04 «per finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament d'energia elèctrica. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», per un import de 112 milions d'euros.

b) En el pressupost de despeses en l'aplicació: 27.302.425 A.772 «per finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament d'energia elèctrica. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», per un import de 112 milions d'euros.

Als crèdits anteriors se'ls atorga el caràcter d'incorporables de conformitat amb el que disposa l'article 58, apartat a), de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

A les modificacions pressupostàries que recull aquest article, incloent-hi la incorporació dels romanents de crèdit a l'exercici pressupostari de 2026, els són aplicables respecte al seu finançament les previsions que estableix l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 6. *Flexibilització de contractes de subministrament de gas natural.*

1. Amb caràcter excepcional i fins al 31 de desembre de 2026, els titulars de punts de subministrament de gas aïllats a esglaons de peatge de xarxa local RL4 i superiors, així com els que disposin de plantes satèl·lit uniclient, poden sol·licitar al seu comercialitzador una o diverses de les mesures següents:

a) La modificació del cabal diari contractat als punts de sortida o de càrrega de cisternes, amb un màxim de tres modificacions durant el període considerat.

b) Un canvi de l'esglaó de peatge aplicat al punt de sortida, per un que correspongui a un consum anual inferior, amb un màxim de dos canvis en el període considerat.

c) La suspensió temporal del contracte de subministrament.

També es poden acollir a aquesta mesura els punts de subministrament que siguin titularitat d'autònoms que acreditin la condició esmentada mitjançant l'alta en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms o assimilable independentment de l'esglaó de peatge.

2. Les mesures anteriors tenen efectes des de l'endemà de la seva sol·licitud, no tenen cost per al titular del punt de subministrament i es poden fer simultàniament amb canvis de titularitat.

3. La suspensió del contracte de subministrament té caràcter exclusivament administratiu, sense tall de subministrament ni posada en seguretat de la instal·lació, llevat que sigui imprescindible per motius de seguretat, i durant el període de suspensió no es carrega al titular del punt de subministrament cap quantitat en concepte de terme fix del contracte. La suspensió no afecta la resta d'obligacions econòmiques entre el titular i el comercialitzador, com ara contractes de manteniment, regularitzacions o liquidació de frauds, o amb el titular de la xarxa, com ara inspeccions, drets d'alta i connexió de servei o lloguer de comptador.

4. La reactivació del subministrament, aplicant-se l'última modificació de cabal efectuada, s'ha de fer automàticament l'endemà que finalitzi el període esmentat al paràgraf primer o abans si així ho sol·licita el titular del punt de subministrament, cas en què la reactivació s'ha de fer en un termini màxim de cinc dies des de la sol·licitud. La reactivació no implica cap càrrec en concepte de dret d'alta, llevat que sigui necessària

una posada en servei, conseqüència d'un tancament previ i posada en seguretat de la instal·lació. El temps de durada de la suspensió no es computa en la durada del contracte de subministrament.

5. El comercialitzador amb punts de subministrament acollits a les mesures anteriors pot sol·licitar al distribuïdor o transportista l'aplicació de les mesures següents:

a) La modificació de cabal contractat dels peatges aplicats als punts de sortida i a la càrrega de cisternes. Així mateix, pot demanar l'aplicació d'aquesta modificació de cabal, així com la que correspongui a suspensions de subministrament, als peatges d'entrada a la xarxa de transport i de regasificació.

b) El canvi d'esglaó dels peatges aplicats als punts de sortida.

c) L'anul·lació dels productes de capacitat de sortida contractats i la suspensió temporal de contractes d'accés, per terminis de temps iguals o inferiors a l'esmentat al paràgraf primer, sense cap restricció.

6. Tots els estalvis derivats dels menors pagaments de peatges conseqüència de l'aplicació de les mesures anteriors han de ser repercutits íntegrament pel comercialitzador al titular del punt de subministrament.

7. Les modificacions de cabal o esglaó de peatge anteriors s'han de fer sense que repercuteixi cap cost sobre el comercialitzador per part de distribuïdors i transportistes, independentment de la data final de vigència del contracte d'accés inicial o del termini transcorregut des de la seva firma o la seva última modificació. Els canvis de cabal, esglaó de peatge o suspensió de contracte d'accés no poden alterar la durada del contracte original.

8. Quan el punt de subministrament s'hagi acollit a alguna de les mesures anteriors, queden sense efecte les reubicacions i refacturacions de l'any de gas vigent, llevat de petició expressa del consumidor, efectuades segons l'article 25 de la Circular de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència 6/2020, de 22 de juliol, per la qual s'estableix la metodologia per al càlcul dels peatges de transport, xarxes locals i regasificació de gas natural. Així mateix, els canvis de cabal efectuats de conformitat amb aquesta disposició no es tenen en consideració a l'efecte del còmput dels terminis per a canvis de cabal o peatge que esmenta l'article 25.

9. El comercialitzador ha d'informar els titulars dels punts de subministrament a través de mitjans telemàtics de la finalització del període d'aplicació de les mesures anteriors, amb una antelació mínima de tres dies.

10. Les mesures que disposa aquest article són aplicables fins que la cotització del producte diari amb lliurament l'endemà al Punt Virtual de Balanç, publicada pel Mercat Ibèric del Gas (MIBGAS), es mantingui durant deu sessions diàries de negociació consecutives per sota de 35 €/MW h i com a màxim fins al 31 de desembre de 2026.

11. A l'efecte de finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament de gas natural que preveu aquest article, s'aprova un crèdit extraordinari per un import de 500.000 euros en el pressupost de la secció 23 «Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic», servei 03 «Secretaria d'Estat d'Energia», programa 000X, concepte 733 «A la CNMC per finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament de gas natural. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», que és transferit a la CNMC. Aquest crèdit extraordinari té la repercussió següent en el pressupost d'ingressos i despeses de la CNMC:

a) En el pressupost d'ingressos en l'aplicació: 27.302.701.06 «per finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament de gas natural. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», per un import de 500.000 euros.

b) En el pressupost de despeses en l'aplicació: 27.302.425 A.774 «per finançar la flexibilització temporal dels contractes de subministrament de gas natural. Reial decret

Llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», per un import de 500.000 euros.

Als crèdits anteriors se'ls atorga el caràcter d'incorporables de conformitat amb el que disposa l'article 58, apartat a), de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

A les modificacions pressupostàries que recull aquest article, incloent-hi la incorporació dels romanents de crèdit, els són aplicables respecte al seu finançament les previsions que estableix l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 7. Reactivació del mecanisme de suport per garantir la competitivitat de la indústria electrointensiva.

1. Amb efectes des de l'1 de gener de 2026 i fins al 31 de desembre de 2026, s'ha d'aplicar un mecanisme de suport a la indústria electrointensiva consistent en una reducció en la factura elèctrica del 80 per cent del cost corresponent als peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució d'electricitat aplicables en cada moment.

2. Aquesta reducció s'ha d'efectuar tant sobre els termes de potència contractada com sobre els termes d'energia activa dels peatges de transport i distribució d'electricitat i en cadascun dels períodes horaris dels segments tarifaris aprovats per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.

3. Així mateix, aquesta reducció l'ha de practicar l'empresa distribuïdora d'energia elèctrica sobre els costos associats als peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució d'electricitat que siguin aplicables en cada cicle de facturació corresponent. En cas que el consumidor d'energia elèctrica tingui contractat directament amb l'empresa comercialitzadora d'energia elèctrica el contracte d'accés a la xarxa a través del seu contracte de subministrament, aquesta ha de traslladar aquesta reducció al consumidor final en termes idèntics als fixats per al distribuïdor.

Els descomptes conseqüència d'aquesta mesura s'han d'aplicar sobre les quantitats que s'han de facturar abans d'impostos i s'han de recollir com un concepte separat anomenat «descompte en peatges de transport i distribució d'electricitat a la indústria electrointensiva».

La primera factura emesa després de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei ha d'incorporar, de manera separada, el descompte en peatges de transport i distribució d'electricitat corresponent al període transcorregut des de l'1 de gener de 2026 fins a la data d'entrada en vigor d'aquesta disposició amb la denominació «regularització descompte en peatges de transport i distribució d'electricitat a la indústria electrointensiva». La quantia a descomptar ha de ser tal que en cap cas el valor econòmic dels peatges en cadascuna de les factures no sigui negatiu; en aquest cas, les quantitats romanents a descomptar s'han d'aplicar en els cicles de facturació següents.

4. El que estableixen els apartats anteriors és aplicable als consumidors que en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei disposin del certificat de consumidor electrointensiu a què fa referència el capítol II del Reial decret 1106/2020, de 15 de desembre, pel qual es regula l'Estatut dels consumidors electrointensius.

En cas que l'obtenció d'aquest certificat es produeixi amb posterioritat a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, la reducció del cost de peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució d'electricitat té efectes des de la data de l'emissió d'aquest certificat per part de la Direcció General de Programes Industrials.

Aquesta reducció és aplicable mentre no es produeixi la pèrdua d'aquest certificat per alguna de les circumstàncies a què es refereix l'article 9 del Reial decret 1106/2020, de 15 de desembre.

5. Amb l'objecte de garantir el compliment del que estableixen els apartats anteriors, en el termini de deu dies des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, la Direcció General de Programes Industrials ha de remetre a la Direcció General de Política Energètica i Mines una llista en format electrònic amb els codis universals de punts de subministrament (CUPS) i les denominacions de les empreses dels consumidors que hagin obtingut el certificat de consumidor electrointensiu. Aquesta llista

s'ha d'actualitzar amb una periodicitat mensual. Les instal·lacions que perdin la consideració de consumidor electrointensiu durant la vigència d'aquesta mesura han de deixar de percebre el descompte que preveu l'article i s'han d'eliminar de la llista anterior.

Així mateix, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha de remetre a les distribuïdores d'energia elèctrica la relació de CUPS del punt de subministrament o de la instal·lació perquè sigui aplicable la reducció del peatge d'accés, i s'han de notificar a aquestes empreses les altes i baixes que es puguin produir. La llista anterior s'ha d'enviar igualment a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, a l'efecte del seguiment adequat d'aquesta mesura.

6. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en l'exercici de les seves competències, ha de vetllar pel compliment efectiu del que estableix aquest article per part dels distribuïdors d'energia elèctrica. A aquest efecte, aquests han d'indicar degudament i de manera separada a la Comissió la part de la facturació corresponent a la reducció del cost de peatges d'accés esmentada als apartats anteriors, inclosa la quantia de la reducció en termes agregats per al conjunt de CUPS subjectes a la reducció, de tal manera que es pugui conèixer l'abast d'aquesta mesura en termes de reducció d'ingressos de peatges d'accés per al sistema elèctric.

Així mateix, a l'efecte de la realització de les liquidacions del sistema elèctric, els descomptes aplicats per les distribuïdores en la facturació de peatges, aquestes els han de declarar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència com un menor ingrés liquidable en els formats que es fan servir a aquest efecte.

7. A l'efecte de compensar la reducció d'ingressos en el sistema elèctric a conseqüència de la reducció de peatges que preveu aquest article, s'aprova un crèdit extraordinari per un import de 220 milions d'euros en el pressupost de la secció 23 «Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic», servei 03 «Secretaria d'Estat d'Energia», programa 000X «Transferència i lliuraments interns», concepte 732 «A la CNMC per compensar reducció d'ingressos en el sistema elèctric conseqüència de la reducció de peatges per a consumidors electrointensius».

El crèdit extraordinari anterior té la repercussió següent en el pressupost de l'organisme 302 «Comissió Nacional dels Mercats i la Competència» de la secció 27 «Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa»:

a) En el pressupost d'ingressos, en el subconcepte 701.05 «Per compensar la reducció d'ingressos en el sistema elèctric a conseqüència de la reducció de peatges per a consumidors electrointensius», per un import de 220 milions d'euros.

b) En el pressupost de despeses, en el programa 425A «Normativa i desenvolupament energètic», concepte 773 «Ajudes per compensar la reducció d'ingressos en el sistema elèctric a conseqüència de la reducció de peatges per a consumidors electrointensius», per un import de 220 milions d'euros.

Aquest crèdit extraordinari s'ha de finançar de conformitat amb el que indica l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 8. Assignació extraordinària de capacitat anual d'emmagatzematge subterrani a cànon zero.

1. Durant el període comprès entre l'1 d'abril de 2026 i el 31 de març de 2027, s'han d'aplicar les mesures següents:

a) A la capacitat d'emmagatzematge assignada de manera directa o adjudicada en la subhasta de capacitat anual, que superi el volum necessari per a l'emmagatzematge de les existències mínimes de seguretat de caràcter estratègic i les existències mínimes operatives del sistema –en total, 20 dies de consum o vendes fermes–, siguin pròpies o arrendades a tercers, se li aplica un cànon d'emmagatzematge de 0 €/kW h/dia)/any.

b) Tota la capacitat a la qual s'apliqui el cànon zero s'ha d'omplir al 100 per cent en algun moment del període comprès entre l'1 d'octubre i l'1 de desembre de 2026; en cas

contrari, s'ha d'aplicar el cànon anual en vigor al volum no emprat el dia de més compliment de l'usuari en el període esmentat.

c) En el cas de renúncia voluntària de la capacitat adjudicada a cànon zero, s'ha d'aplicar l'article 38 «Mecanisme de renúncia de capacitat» de la Circular 8/2019, de 12 de desembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen la metodologia i les condicions d'accés i assignació de capacitat en el sistema de gas natural. El comprador de la capacitat es pot beneficiar del cànon zero i se li aplica l'apartat «b», i el renunciant ha d'abonar el cànon en vigor corresponent a la capacitat no contractada.

d) A la capacitat a cànon zero se li apliquen els cànons d'injecció i extracció en vigor i la prima de subhasta, si escau.

2. L'any 2026, i en el cas que, després de la primera subhasta de capacitat mensual posterior a l'entrada en vigor d'aquesta norma, quedi capacitat sense contractar, el gestor tècnic del sistema ha d'organitzar una nova subhasta de capacitat anual subjecta a les condicions que s'esmenten a l'apartat 1. Als subjectes que participin en aquesta subhasta, i prèviament a la seva celebració, se'ls permet renunciar a la capacitat contractada mensual o trimestral, així com reduir el volum d'existències de GNL que, si s'escau, hagin comunicat a l'efecte del compliment de l'obligació de manteniment d'existències mínimes operatives de l'usuari.

3. Els subjectes obligats que disposin de capacitat d'emmagatzematge a cànon zero, i que en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei hagin signat contractes d'arrendament d'existències en emmagatzematge subterrani, destinades al compliment de l'obligació de manteniment d'existències mínimes operatives de l'usuari, han de traslladar a l'arrendador l'estalvi derivat del cànon zero. A aquest efecte, la Corporació de Reserves Estratègiques de Productes Petrolífers ha de comunicar a les parts el volum de les existències arrendades assignades a aquesta categoria d'existències mínimes. L'estalvi es calcula aplicant a aquesta capacitat d'emmagatzematge el cànon en vigor durant el període d'arrendament.

4. Per finançar l'activitat d'emmagatzematge subterrani que regula aquest article, s'aprova un suplement de crèdit per un import de 45 milions d'euros en el pressupost de la secció 23 «Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic», servei 03 «Secretaria d'Estat d'Energia», programa 000X «Transferències i lliuraments interns», concepte 731 «A la CNMC per a actuacions d'emmagatzematge subterrani».

5. El suplement de crèdit anterior té la repercussió següent en el pressupost de l'organisme 302 «Comissió Nacional dels Mercats i la Competència» de la secció 27 «Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa»:

a) En el pressupost d'ingressos, en el subconcepte 701.03 «Del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic per a actuacions d'emmagatzematge subterrani», per un import de 45 milions d'euros.

b) En el pressupost de despeses, en el programa 425A «Normativa i desenvolupament energètic», concepte 771 «Per a actuacions d'emmagatzematge subterrani», 45 milions d'euros.

El finançament del suplement de crèdit que preveu l'apartat anterior s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

6. Mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic es pot prorrogar l'aplicació d'aquest article per a períodes d'injecció i extracció posteriors.

CAPÍTOL II

Mesures per impulsar l'electrificació de llars i indústria

Article 9. *Pla d'impuls de la bomba de calor mitjançant certificats d'estalvi energètic.*

El Govern ha d'aprovar, en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, coeficients de correcció, en el marc del que estableix el Reial decret 36/2023, de 24 de gener, pel qual s'estableix un sistema de certificats d'estalvi energètic, per a la substitució de la caldera de combustió per una bomba de calor d'accionament elèctric.

Els coeficients de correcció han de tenir una durada determinada que faciliti una activació urgent de les mesures, i s'incrementen en el cas d'actuacions dutes a terme en llars vulnerables.

Article 10. *Increment de la transparència sobre les capacitats d'accés de generació i demanda per part dels gestors de la xarxa de transport i distribució d'energia elèctrica.*

1. Per tal d'incrementar la transparència sobre les capacitats d'accés de generació i demanda sol·licitades o atorgades per part dels gestors de la xarxa de transport i distribució d'energia elèctrica d'acord amb el que estableix el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, la Direcció General de Política Energètica i Mines pot requerir de manera periòdica als gestors esmentats, entre d'altres, la informació següent:

a) Capacitats d'accés i connexió sol·licitades per les instal·lacions de generació i demanda d'energia elèctrica a les seves xarxes a un nivell de tensió superior a 1 kV. En el cas de la demanda, aquestes capacitats sol·licitades es poden agrupar pels tipus de consum que estableixi la Direcció General de Política Energètica i Mines. Així mateix, sota requeriment de la Direcció General esmentada, aquestes sol·licituds s'han de remetre de manera individualitzada i han d'incloure, si escau, tota la informació relativa al tipus de consum, nus de la xarxa a la qual es connecten, província on s'ubica, nivell de tensió i capacitat d'accés sol·licitada, entre d'altres.

b) Capacitats d'accés i connexió atorgades a les instal·lacions de generació i demanda d'energia elèctrica a les seves xarxes a un nivell de tensió superior a 1 kV. En el cas de la demanda, aquestes capacitats atorgades es poden agrupar pels tipus de consum que estableixi la Direcció General de Política Energètica i Mines. Així mateix, sota requeriment de la Direcció General esmentada, aquestes sol·licituds atorgades s'han de remetre de manera individualitzada i han d'incloure, si escau, tota la informació relativa al tipus de consum, nus de la xarxa a la qual es connecten, província on s'ubica, nivell de tensió i capacitat d'accés sol·licitada, entre d'altres.

c) Permisos d'accés i connexió caducats.

d) Detall de l'evolució de les capacitats d'accés i connexió atorgades, incloent-hi, en el cas de la demanda, la conversió d'aquestes capacitats en potències contractades dins dels contractes d'accés de tercers a la xarxa. Així mateix, aquesta informació pot contenir els temps mitjans que es requereixen perquè aquestes capacitats s'acabin convertint en potències contractades.

A sol·licitud de les comunitats i ciutats autònomes, la Direcció General de Política Energètica i Mines pot remetre les dades indicades anteriorment, circumscrites a l'àmbit territorial a què es refereixi la sol·licitud esmentada.

2. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha de publicar la informació agregada que s'obtingui de les dades recollides d'acord amb el que preveu l'apartat anterior amb una periodicitat semestral i que sigui d'interès públic. Mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia s'ha d'establir el contingut, el format i l'estructura d'aquesta informació pública.

Article 11. *Prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.*

1. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, s'estableix l'obligació per als consumidors titulars de permisos d'accés i connexió de demanda obtinguts de conformitat amb el que estableix el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, d'abonar una prestació al gestor de la xarxa corresponent en concepte de reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.

En concret, aquesta prestació és aplicable a tots els subjectes titulars dels permisos esmentats relatius a instal·lacions de consum, el punt de connexió de les quals sigui de tensió igual o superior a 1 kV. Així mateix, és aplicable des del moment en què s'obtinguin aquests permisos d'accés i connexió i fins que comenci l'activitat corresponent a les instal·lacions esmentades. A aquest efecte, s'entén iniciada l'activitat una vegada que s'hagi subscrit el contracte corresponent d'accés de tercers a la xarxa.

2. Per a cada subjecte, la prestació a què fa referència l'apartat anterior es determina a partir dels valors dels termes de potència dels peatges de transport i distribució d'electricitat que fixa la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència en virtut del que estableix la Circular 3/2020, de 15 de gener, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia per al càlcul dels peatges de transport i distribució d'electricitat, corresponents al segment tarifari a què pertanyin i al període horari P1, multiplicats per un factor k .

Mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia es determina el factor k a què es fa referència en el paràgraf anterior, que pot adoptar un valor diferent en funció del segment tarifari i en funció del període de temps transcorregut des de l'obtenció dels permisos d'accés i connexió de demanda. En qualsevol cas, aquest factor k és més gran com més gran sigui el nivell de tensió al qual es connecti la instal·lació de consum i com més temps hagi transcorregut des de l'obtenció dels permisos esmentats. Així mateix, es pot considerar un període d'exempció, en què el factor k adopta el valor de 0, a l'inici del període de pagament de la prestació per reserva de capacitat que regula aquest article.

3. La prestació per reserva de capacitat es calcula multiplicant el valor fixat a l'apartat anterior per la capacitat atorgada al permís d'accés i connexió de demanda. Aquesta prestació s'abona mensualment, prorratejant pel nombre de dies que compregui cada mes. El gestor de la xarxa responsable de l'emissió dels permisos d'accés és l'encarregat de gestionar la recaptació de la prestació per reserva de capacitat. En els casos d'instal·lacions connectades a la xarxa de transport, el gestor de la xarxa ha de traslladar els pagaments corresponents a la prestació esmentada a l'òrgan encarregat de les liquidacions del sector elèctric, que incorpora aquests ingressos dins del sistema de liquidacions del sector elèctric de conformitat amb els procediments establerts.

4. La prestació a què fa referència l'apartat primer té la consideració de pagament anticipat dels peatges de transport i distribució d'electricitat, de conformitat amb el que estableix la Circular 3/2020, de 15 de gener, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia per al càlcul dels peatges de transport i distribució d'electricitat.

D'aquesta manera, una vegada que comenci l'activitat associada a la instal·lació de consum, s'ha de minorar el pagament dels peatges de transport i distribució d'electricitat per les quanties abonades en concepte de reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica. En tot cas, aquesta minoració s'ha de dur a terme tenint en compte el següent:

- a) Pel primer any de prestació per reserva de capacitat correspon efectuar una minoració equivalent al 100 per cent de tots els pagaments realitzats durant aquest any.
- b) Pel segon any i els anys successius de prestació per reserva de capacitat s'ha de fer una minoració de tal manera que fins que, en conjunt, aquesta representi un valor equivalent al vuitanta per cent dels pagaments totals realitzats durant aquests anys.

Els percentatges anteriors es poden modificar mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia en funció del grau de materialització dels projectes sol·licitants dels permisos d'accés i connexió. En qualsevol cas, la modificació a la baixa del percentatge esmentat no pot afectar permisos d'accés i connexió ja atorgats.

Així mateix, la minoració total duta a terme s'ha d'ajustar per la ràtio entre la potència contractada en el període horari P1 i la capacitat d'accés reflectida en el permís d'accés.

En el cas de reduccions en la capacitat associada als permisos d'accés i connexió efectuades amb anterioritat a la subscripció del contracte d'accés de tercers a la xarxa, no es retornen els pagaments fets en concepte de prestació per reserva de capacitat abonats fins llavors. A partir del moment de l'actualització del permís d'accés i connexió, el pagament de la prestació s'ha d'ajustar a aquesta capacitat d'accés nova.

A més, en cap cas aquesta minoració no pot ser superior al cost per peatge d'accés que hagi de suportar el consumidor en cada període de facturació.

5. Tant les obligacions associades al pagament de la prestació com les minoracions que siguin aplicables en virtut de l'apartat anterior s'han de fer al titular del permís d'accés o del contracte d'accés de tercers a la xarxa, respectivament, que tingui els drets esmentats o tingui subscrits aquests contractes en cada moment, independentment dels traspassos dels permisos o del canvi de titularitat que es pugui produir en cada moment.

6. Els ingressos que es recaptin a conseqüència de la prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica s'han d'integrar en un compte separat dins del sistema de liquidacions del sistema elèctric. Així, en la determinació dels peatges de transport i distribució d'energia elèctrica de cada exercici, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència imputa a cada exercici una quantia provinent dels ingressos esmentats i equivalent a l'estimació de les minoracions agregades que es prevegin aplicar en aquest exercici en virtut del que estableix l'apartat 4, i incrementades per la part dels pagaments de la prestació que no siguin minorades d'acord amb aquest apartat.

7. L'incompliment del pagament corresponent a la prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica pot implicar la caducitat automàtica dels permisos d'accés i connexió. En tot cas, els permisos esmentats caduquen automàticament quan l'incompliment del pagament sigui, en un any natural, superior al 10 per cent de la quantia que s'hagi d'abonar de conformitat amb el que estableix aquest article.

La caducitat dels permisos d'accés i connexió per les causes que preveu el paràgraf anterior, o per qualsevol de les causes que inclou l'article 26 del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, i la normativa restant que sigui aplicable, implica que els subjectes titulars perden el dret a qualsevol minoració o devolució de la prestació per reserva de capacitat que estableix aquest article.

8. Com a excepció del que preveu aquest article, no han d'assumir el pagament corresponent a la prestació per reserva de capacitat les sol·licituds que estiguin associades al desenvolupament de plans urbanístics, polígons industrials, o les sol·licituds d'accés i connexió anàlogues en què la infraestructura se cedeixi al gestor de xarxa perquè es connecten diversos consumidors finals d'energia elèctrica a una mateixa infraestructura, de conformitat amb el que preveu l'article 39.3 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.

Mitjançant un reial decret del Consell de Ministres es pot establir un marc regulador que sigui aplicable als supòsits que preveu el paràgraf anterior i que reguli les particularitats del procediment d'atorgament dels permisos d'accés i connexió als projectes esmentats, així com el possible establiment de fites de caducitat dels permisos d'accés i connexió. Aquest desplegament reglamentari pot incloure la fi de l'excepció que preveu aquest apartat en relació amb el pagament de la prestació per reserva de capacitat.

Article 12. Contingut dels permisos d'accés i connexió de la demanda i nova causa de caducitat dels permisos.

1. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, els consumidors que sol·licitin permisos d'accés i connexió de la demanda amb nivell de tensió igual o superior a 1 kV a l'empara del que estableix el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, i de la Circular 1/2024, de 27 de setembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen la metodologia i les condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica, han d'incloure el codi CNAE de l'activitat prevista associada a la instal·lació de consum per a la qual se sol·licita la capacitat d'accés. Així mateix, el permís d'accés i connexió que, si escau, s'atorgui, ha de reflectir el codi CNAE inclòs dins el contingut de la sol·licitud.

Una vegada emès el permís d'accés i connexió, no s'admeten canvis del codi CNAE que afectin la divisió o el grup del codi CNAE, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 10/2025, de 14 de gener, pel qual s'aprova la Classificació nacional d'activitats econòmiques 2025 (CNAE-2025).

2. El codi CNAE inclòs com a part del contingut del permís d'accés i connexió d'acord amb el que estableix l'apartat anterior vincula la instal·lació de consum que es connecti efectivament i obliga a mantenir la mateixa activitat durant un període de tres anys; en cas contrari, es produeix la caducitat automàtica del permís d'accés i connexió.

3. Els titulars dels permisos d'accés i connexió ja atorgats disposen d'un termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei per actualitzar els permisos esmentats d'acord amb el que estableix l'apartat primer. La no actualització dels permisos n'implica la caducitat automàtica. Alternativament, els titulars de permisos d'accés i connexió de demanda que decideixin no actualitzar els permisos de conformitat amb el que preveu l'apartat anterior poden renunciar al permís d'accés i connexió en el termini de quatre mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei. Aquesta renúncia no comporta l'execució de les garanties constituïdes.

4. El que estableix l'apartat 2 no és aplicable en les sol·licituds que estiguin associades al desenvolupament de plans urbanístics, polígons industrials, o les sol·licituds d'accés i connexió anàlogues en què la infraestructura se cedeixi al gestor de xarxa perquè es connecten diversos consumidors finals d'energia elèctrica a una mateixa infraestructura, de conformitat amb el que preveu l'article 39.3 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.

5. Mitjançant una ordre del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic es pot modificar el nivell de tensió a què fa referència l'apartat primer, així com el període de manteniment del codi CNAE que estableix l'apartat segon.

Article 13. Condicions particulars d'aplicació en els procediments d'obtenció dels permisos d'accés i connexió per a projectes considerats d'alta prioritat.

1. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i sense perjudici del que preveu el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, en relació amb el procediment d'obtenció dels permisos d'accés i connexió de demanda, es tenen en compte les consideracions següents:

a) Una vegada sigui admesa a tràmit una sol·licitud d'accés i connexió per a una instal·lació de consum considerada d'alta prioritat, el gestor de la xarxa corresponent ha de suspendre qualsevol sol·licitud d'accés i connexió que s'estigui tramitant al mateix nus de la xarxa o en nusos amb què comparteixi zona de capacitat. Aquesta suspensió es du a terme independentment de l'estat de tramitació.

Com a excepció d'això, la tramitació de les sol·licituds d'accés i connexió ja admeses pot continuar únicament quan es pugui conèixer amb anterioritat que les sol·licituds

esmentades són compatibles amb la sol·licitud d'alta prioritat, tant per raons de capacitat sol·licitada com per possibilitats de connexió.

Una vegada que es resolgui aquesta sol·licitud, les sol·licituds la tramitació de les quals s'hagi suspès es reprenen tenint en compte la nova situació del nus o dels nusos als quals se sol·licitin connectar.

Així mateix, durant la tramitació de la sol·licitud d'accés i connexió per a instal·lacions de consum d'alta prioritat, i fins que aquesta no es resolgui, no s'admeten sol·licituds d'accés i connexió noves.

b) Quan el gestor de la xarxa de transport rebi una sol·licitud d'accés i connexió per a una instal·lació de consum considerada d'alta prioritat, no és aplicable el procediment per a l'activació de concursos de demanda que preveu l'article 20 *quater* del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, i aquesta sol·licitud s'ha de tramitar pel procediment general d'obtenció dels permisos d'accés i connexió que regulen els articles 10 i següents del Reial decret esmentat.

2. Als efectes del que preveu l'apartat anterior, tenen la consideració d'instal·lacions de consum d'alta prioritat la tipologia següent de sol·licituds i consums connectats a una tensió igual o superior a 1 kV:

a) Sol·licituds d'accés i connexió de promocions immobiliàries per a ús residencial o serveis essencials (hospitals, policia, exèrcit, instal·lacions de tractament d'aigües, transport públic o la seva electrificació, alimentació elèctrica a vaixells en ports, instal·lacions relacionades amb la seguretat nacional).

b) Sol·licituds d'accés i connexió de nous consums industrials declarats com a projectes estratègics de conformitat amb el que estableix l'article 29 d'aquest Reial decret llei.

c) Les sol·licituds d'accés i connexió que impliquin una actualització del consum d'instal·lacions de demanda que tinguin un contracte d'accés de tercers a la xarxa vigent i estiguin fent ús efectiu de la xarxa. Aquestes instal·lacions poden actualitzar els seus permisos d'accés i connexió fins a una capacitat d'accés de fins a 3 vegades el valor de la potència mitjana contractada en els últims 2 anys en el període horari P6 sempre que no es produeixi cap modificació de la divisió o del grup del codi CNAE associat a l'activitat.

La llista anterior es pot desenvolupar o modificar mitjançant una ordre ministerial de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

3. Quan s'aprovin noves planificacions de la xarxa de transport d'energia elèctrica de conformitat amb el que estableix l'article 4 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, o s'aprovin modificacions d'aspectes puntuals d'aquestes mateixes planificacions, durant un període de quatre mesos a comptar de la data en què s'actualitzin les capacitats d'accés en virtut de la planificació o les modificacions aprovades, les sol·licituds d'accés i connexió rebudes i admeses davant del gestor de la xarxa de transport són avaluades però no resoltes, ni és procedent emetre els permisos d'accés i connexió corresponents. Mitjançant una ordre del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic es pot modificar el període de quatre mesos anterior.

Una vegada acabat el termini anterior, el gestor de la xarxa de transport ha d'ordenar les sol·licituds accés i connexió i prioritzar les que corresponguin amb instal·lacions de consum considerades d'alta prioritat i que es connectin a la xarxa de transport, així com tramitar-les pel procediment general d'obtenció dels permisos d'accés i de connexió que regulen els articles 10 i següents del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, i sense que sigui aplicable el procediment per a l'activació de concursos de demanda que preveu l'article 20 *quater* del Reial decret esmentat. En cas que dues o més sol·licituds d'instal·lacions de consum considerades d'alta prioritat competeixin per la mateixa capacitat d'accés o per la mateixa posició de connexió a la xarxa de transport, es prioritzen les sol·licituds de l'apartat 2.a) sobre les instal·lacions dels apartats 2.b) i 2.c), i les de l'apartat 2.b) sobre les de l'apartat 2.c).

Un cop resoltes les sol·licituds esmentades, les altres sol·licituds s'han de tramitar de manera que, si en un nus o una zona de capacitat s'han rebut sol·licituds tal que correspongui l'activació del concurs de demanda, aquests nusos són reservats per a la celebració d'aquest concurs. En cas contrari, s'inicia el procediment per a l'activació del concurs que preveu l'article 20 *quater* del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre.

4. Mitjançant un reial decret del Consell de Ministres es pot establir en quins supòsits i sota quines condicions es poden habilitar períodes temporals per a la recepció i l'avaluació de sol·licituds de capacitat d'accés i connexió de demanda a les xarxes de distribució, de tal manera que es puguin prioritzar les sol·licituds que corresponguin amb instal·lacions de consum considerades d'alta prioritat. Aquests supòsits poden preveure, entre d'altres, l'aprovació de nous plans d'inversió de la xarxa de distribució, la renúncia o la caducitat de permisos d'accés concedits, o l'actualització de les metodologies de càlcul de capacitat que faci aflorar nova capacitat d'accés de demanda a les xarxes esmentades.

Així mateix, el Reial decret esmentat pot considerar l'establiment d'obligacions noves associades a la indicació, en el moment de presentar la sol·licitud, d'una data d'inici del consum o l'activitat en el moment de presentar la sol·licitud. D'aquesta manera, la indicació de la data d'inici es pot tenir en compte en el procediment d'ordenació de les sol·licituds a l'efecte de l'atorgament dels permisos d'accés i connexió d'acord amb el que estableix el paràgraf anterior. La superació de la data esmentada sense que s'hagi produït la connexió d'aquestes instal·lacions pot comportar la caducitat automàtica dels permisos d'accés i connexió, així com qualsevol altra penalització que es pugui establir reglamentàriament. Aquestes obligacions poden ser aplicables per als sol·licitants de permisos d'accés i connexió que afectin totes les tipologies de sol·licituds i consums.

5. L'esquema de priorització de l'accés que recullen els apartats anteriors també és aplicable quan s'actualitzin les capacitats a conseqüència de canvis normatius associats a les especificacions de detall per a la determinació de la capacitat d'accés de la demanda a les xarxes de transport i distribució d'electricitat. Això és aplicable a les capacitats d'accés ferm i flexible.

6. Al cap de quatre mesos d'entrar en vigor aquest Reial decret llei, els gestors de les xarxes de distribució i de transport han de remetre a la Direcció General de Política Energètica i Mines una relació de la capacitat alliberada a cadascun dels nusos de les seves xarxes. En els nusos en què s'hagi alliberat una capacitat superior a 5 MW, en el termini d'un mes, mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia es pot habilitar un temporal per a la recepció i l'avaluació de sol·licituds de capacitat d'accés i connexió de demanda a les xarxes de distribució en aquests nusos.

7. En els nusos de la xarxa de transport que estiguin activats per a la celebració de concursos de demanda però la celebració dels quals no s'hagi iniciat, es pot atorgar de manera directa un permís d'accés i connexió a les sol·licituds d'accés i connexió per a instal·lacions de consum considerades d'alta prioritat, que s'hagin rebut durant el mes de publicitat a què fa referència l'article 20 *quater* del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, o en qualsevol moment posterior.

Quan les sol·licituds es rebin amb posterioritat al termini d'un mes esmentat abans, el gestor de la xarxa de transport les ha de traslladar a la Secretaria d'Estat d'Energia.

Mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia es pot assignar el caràcter preferent de les sol·licituds esmentades en el procediment d'obtenció dels permisos d'accés i connexió, i el sol·licitant s'ha d'adreçar al gestor de la xarxa per obtenir aquests permisos de conformitat amb el procediment que preveu el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre. Si, a conseqüència de l'assignació preferent de les sol·licituds d'accés i connexió, es deixen de complir les condicions que van motivar l'activació dels concursos, o s'esgoten les posicions de connexió o la capacitat d'accés al nus o als nusos de connexió amb què comparteix zona de capacitat, per mitjà de la resolució esmentada de la Secretaria d'Estat d'Energia s'ha de desconvocar el concurs i inadmetre les sol·licituds d'accés i connexió suspeses.

CAPÍTOL III

Mesures urgents per al desplegament àgil i socialment integrat de les energies renovables

Article 14. *Designació de zones d'acceleració renovable (ZAR).*

1. Per aconseguir complir els objectius energètics que estableix el Pla nacional integrat d'energia i clima, s'han de crear les zones d'acceleració renovables o ZAR.

2. S'entén com a ZAR la ubicació o zona específica a terra, que es designa com a especialment adequada per a la construcció d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica d'origen renovable incloent-hi, si escau, les instal·lacions d'emmagatzematge electroquímic hibridat amb aquestes. Aquesta declaració comporta l'aplicació de procediments de tramitació específics i afecta tant instal·lacions de competència autonòmica com instal·lacions de competència estatal. 3. En tot cas, la designació de ZAR té per objecte complir les contribucions nacionals en matèria d'energies renovables que correspon a l'Estat per complir els compromisos amb la Unió Europea en matèria d'energia i clima, tot plegat sota els principis de transparència i participació primerenca.

Article 15. *Criteris mínims per a la designació de ZAR.*

1. En cap cas no es poden incloure a les ZAR les àrees protegides declarades sota alguna de les figures següents:

- a) Zones de la xarxa Natura 2000, ZEPA i ZEC.
- b) Parcs nacionals.
- c) Espais naturals protegits declarats expressament sota alguna figura legal de competència autonòmica.
- d) Àrees crítiques per a espècies amenaçades catalogades al Catàleg estatal d'espècies amenaçades que preveu el Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, i les modificacions posteriors mitjançant una ordre ministerial.
- e) Les principals rutes de migració d'ocells.
- f) Les zones de més sensibilitat ambiental determinades a l'eina cartogràfica actualitzada que estableix l'apartat 2 de l'article 21 de la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica.

2. Per a la designació de ZAR, es prioritzen les àrees següents:

- a) Sòls industrials, urbanitzats o artificials, incloent-hi les cobertes industrials i comercials i els aparcaments.
- b) Àrees degradades, abocadors, pedreres i mines clausurades.
- c) Corredors i infraestructures energètiques i de transport existents.

3. La designació de ZAR ha de ser compatible amb altres instruments de planificació estatal i autonòmica, en particular, amb la planificació de caràcter territorial i urbanístic.

4. Si és necessari per complir els objectius del Pla nacional integrat d'energia i clima i per a l'alimentació elèctrica de projectes, la planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica pot tenir en compte les ZAR aprovades per a la ubicació de nous eixos de transport i noves subestacions, sense que això impliqui que a aquestes infraestructures els sigui aplicable el que es preveu per a les ZAR.

5. La mida de les zones d'acceleració renovable s'ajusta a les especificitats i els requisits del tipus o dels tipus de tecnologia per a la qual s'estableixen aquestes zones, procurant garantir que la seva mida combinada sigui significativa i contribueixi a la consecució dels objectius que estableix el Pla nacional integrat d'energia i clima que regula l'article 4 de la Llei de 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica. En cap cas, la mida d'aquestes no està condicionada en funció de

l'Administració a qui correspon dictar l'autorització administrativa de les instal·lacions en aplicació de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

Article 16. *Procediment d'aprovació de les ZAR.*

1. Les autoritats competents de les comunitats i ciutats autònomes han de fer la designació de ZAR mitjançant l'aprovació d'un pla de designació de ZAR amb l'informe previ del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

En el cas de ZAR ubicades en més d'una comunitat autònoma, la seva designació correspon a la Conferència Sectorial d'Energia.

2. S'han de determinar per reglament el procediment, els criteris i els terminis per a la designació de les ZAR, amb la finalitat de coordinar la planificació per al compliment dels objectius que enuncia l'article 14.3.

A aquest efecte, i en el termini de tres mesos des de l'aprovació d'aquest Reial decret llei, el Govern ha de sotmetre a audiència i informació pública una proposta de desplegament reglamentari esmentat al paràgraf anterior.

3. El pla de designació de la ZAR pot contenir una o diverses ZAR o la modificació d'altres ja creades amb anterioritat d'acord amb els criteris i els terminis establerts per reglament.

4. En tot cas, el pla per a l'aprovació d'una o diverses ZAR ha d'anar precedit d'un procés de participació pública per a la recepció de propostes de designació d'aquestes ZAR, en què, en particular, les entitats locals poden proposar expressament zones o espais susceptibles de convertir-se en ZAR en el seu àmbit territorial.

5. La proposta de pla de designació de les ZAR ha d'incloure la motivació detallada per a la definició de cada ZAR designada sobre la base dels criteris que estableix el Reial decret que preveu l'apartat 2 i s'ha de justificar el compliment de tots i cadascun dels criteris que estableix el Reial decret esmentat.

6. Els plans de designació de les ZAR s'han de sotmetre a avaluació ambiental estratègica per part de les comunitats autònomes on se situïn d'acord amb el que disposa la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

7. El resultat de l'avaluació ambiental estratègica de cadascun dels plans que designin ZAR va acompanyat de les mesures de mitigació i seguiment efectives que s'hagin d'adoptar en relació amb la construcció d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica d'origen renovable i, si escau, l'emmagatzematge electroquímic híbridat.

8. Les mesures de mitigació s'han d'orientar a les especificitats de cada ZAR definida, al tipus o als tipus de tecnologia de generació d'energia elèctrica d'origen renovable i, si escau, d'emmagatzematge electroquímic híbridat amb aquestes que s'hagin de desplegar a cada zona i a l'impacte ambiental detectat.

Les mesures de mitigació aplicables en el pla de designació de ZAR són, almenys, les que estableix el catàleg de mesures de mitigació que preveu l'article següent que siguin aplicables per a aquesta tecnologia i territori concret, el qual constitueix el marc obligatori per a la prevenció i reducció dels impactes ambientals associats al desplegament de projectes d'energies renovables i emmagatzematge electroquímic híbridat dins d'aquestes zones.

9. Les comunitats i ciutats autònomes han de remetre al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic els plans de ZAR en el termini determinat per reglament perquè aquest emeti un informe sobre la seva adequació als criteris establerts per reglament, als objectius de política energètica, i a la planificació de xarxes elèctriques.

10. En cas de discrepància, s'ha de crear una comissió bilateral entre la comunitat o la ciutat autònoma i el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic a fi d'assolir una delimitació de la zonificació consensuada. En cas de desacord, els plans de ZAR s'han d'aprovar sota la fórmula «oït el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic».

11. Un cop designades les ZAR sobre la base del que disposen els apartats anteriors, les comunitats i ciutats autònomes han de remetre les resolucions i els

documents cartogràfics en format digital georeferenciat al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic per a la seva publicació.

Article 17. *Catàleg de mesures de mitigació a les ZAR.*

1. Per tal de garantir que les mesures de mitigació s'apliquin de manera homogènia, adequada i proporcionada, es crea el catàleg de mesures de mitigació a les ZAR que el Govern ha de desplegar per reglament, i constitueix el marc obligatori mínim per a la prevenció i la reducció dels impactes ambientals associats al desplegament de projectes d'energies renovables i emmagatzematge electroquímic híbridat dins de les zones esmentades.

2. El catàleg de mesures de mitigació té la finalitat d'anticipar l'avaluació dels possibles impactes ambientals dels projectes d'energies renovables i emmagatzematge electroquímic híbridat en àrees específiques i identificar *ex ante* les mesures de mitigació adequades i proporcionades que han d'aplicar els projectes ubicats a les ZAR per evitar o reduir els impactes que puguin sorgir.

3. El catàleg estableix un marc de mesures de mitigació efectives per impedir que es produeixin impactes significatius des de l'inici, i si no és possible, disminuir la magnitud i/o la probabilitat d'un impacte.

Aquestes mesures de mitigació han d'abastar les diferents fases del cicle de vida del projecte, des de la fase de planificació o selecció d'emplaçament fins a les fases de construcció i operació del projecte.

Article 18. *Efectes de la designació de ZAR.*

1. Els projectes d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica d'origen renovable i d'emmagatzematge electroquímic híbridat amb aquestes que es desenvolupin en ZAR no s'han de sotmetre a un procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinari ni simplificat amb l'adopció prèvia de les mesures preventives i mitigadores que s'estableixin.

Això no és aplicable quan el projecte s'hagi de sotmetre als procediments d'avaluació de les seves repercussions als espais de la xarxa Natura 2000 de conformitat amb el que preveu l'article 46.4 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, o en els casos en què els projectes puguin tenir efectes significatius sobre el medi ambient en un altre Estat membre o quan un Estat membre es pugui veure afectat significativament i així ho sol·liciti, en virtut de l'article 49 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre. El Govern ha de desplegar el contingut d'aquest apartat per reglament.

2. Correspon a l'òrgan ambiental competent dur a terme un procés de control previ per determinar si hi ha una probabilitat elevada que algun dels projectes d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica d'origen renovable incloent-hi, si escau, les instal·lacions d'emmagatzematge electroquímic híbridat amb aquestes ubicats en ZAR doni lloc a efectes adversos significatius que no s'hagin detectat durant l'avaluació ambiental estratègica dels plans pels quals es designen ZAR.

El que preveu el primer paràgraf de l'apartat 1 d'aquest article no és aplicable si, en el procés de control previ, l'òrgan ambiental competent detecta que un projecte específic té una probabilitat elevada de produir efectes adversos imprevistos significatius no detectats durant l'avaluació ambiental estratègica del pla de designació de la ZAR, a la vista de la sensibilitat mediambiental de la zona geogràfica on se situa el projecte, que no es poden mitigar amb les mesures que defineix el pla pel qual es va designar la ZAR o les mesures que proposa el promotor del projecte.

El Govern ha de desplegar el contingut d'aquest apartat per reglament.

3. Els òrgans competents autonòmics i l'Administració General de l'Estat, en l'àmbit de la seva competència, poden establir per reglament els procediments simplificats per a l'emissió d'autoritzacions administratives de projectes d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica d'origen renovable, incloent-hi, si escau, l'emmagatzematge electroquímic híbridat amb aquestes ubicades en ZAR.

Article 19. *Reforçament de la participació pública de grans instal·lacions de generació i emmagatzematge.*

1. En els procediments d'autorització administrativa prèvia d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica i d'instal·lacions d'emmagatzematge competència de l'Administració General de l'Estat que requereixin declaració d'impacte ambiental ordinària d'acord amb la legislació aplicable en aquesta matèria, es du a terme un únic tràmit d'informació pública conjunt a efectes tant substantius com ambientals que té un termini de 45 dies.

Si amb caràcter posterior s'efectuen modificacions de l'autorització administrativa prèvia que no requereixen declaració d'impacte ambiental ordinària, els terminis de la informació pública són els recollits per reglament.

2. A la sol·licitud d'autorització administrativa prèvia s'hi ha d'adjuntar una declaració responsable del promotor que acrediti que ha informat sobre el projecte els propietaris dels terrenys afectats, així com les entitats locals corresponents.

L'Administració pot requerir en tot moment al promotor la justificació documental que acrediti fefaentment que ha dut a terme abans de la data de presentació de la declaració responsable el que assenyala el paràgraf anterior. En cas d'impossibilitat de contacte, cal aportar un document que n'acrediti l'intent.

La informació pública no es pot iniciar fins que es presenti la declaració responsable esmentada i, en cas que l'Administració ho consideri oportú, la documentació justificativa que assenyala el paràgraf anterior.

Article 20. *Estàndard d'excel·lència social i territorial.*

1. Per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic es regula un estàndard d'excel·lència social i territorial per a projectes energètics, així com els seus mecanismes d'acreditació.

2. Poden accedir a aquest estàndard els projectes d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica a partir de fonts renovables, instal·lacions d'emmagatzematge i instal·lacions de transport i distribució d'energia elèctrica, independentment de l'òrgan competent per a la seva tramitació ambiental i administrativa.

3. L'obtenció del reconeixement d'aquest estàndard és voluntària per als promotors. Això no obstant, pot constituir, en els termes que es determinin, un mèrit acreditable en els procediments de concessió d'accés i connexió a la xarxa, en els concursos d'assignació de règim econòmic regulat i a l'efecte de ser declarats projectes energètics preferents a què fa referència l'article 21.

4. Els criteris per obtenir aquest reconeixement han d'abordar, com a mínim:

a) els processos i mecanismes de participació ciutadana més enllà dels obligatoris legalment, tant en termes de comunicació, exposició, consulta i opinió pública per al disseny, l'execució i l'operació del projecte com pel que fa a la participació en el finançament dels projectes mitjançant mecanismes com *crowdlending*, *crowdfunding*, o participació en l'accionariat dels projectes;

b) la creació d'ocupació local associada directament i indirectament al projecte, l'atracció d'activitat econòmica i industrial associada, els programes de formació i capacitació professional, la integració amb l'activitat agrícola i ramadera o els programes de desenvolupament local i vertebració territorial;

c) els programes d'impuls de comunitats energètiques o autoconsum compartit, la lluita contra la pobresa energètica i els beneficis en matèria de subministrament energètic;

d) la ubicació, el disseny, la construcció i l'operació del projecte sota criteris d'excel·lència ambiental.

Article 21. *Tramitació de projectes energètics preferents.*

1. A fi d'assolir el compliment dels objectius que estableix el Pla nacional integrat d'energia i clima, i l'execució de la planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica, es declaren d'urgència per raons d'interès públic a l'efecte de l'article 33 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, els procediments d'autorització, declaració d'impacte ambiental, resolucions administratives i resolució de recursos administratius dels projectes següents:

- a) Projectes acreditats amb l'estàndard d'excel·lència social i territorial a què es refereix l'article 20.
- b) Projectes que se situïn íntegrament en zones de sensibilitat ambiental baixa. Aquestes zones s'han de definir per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.
- c) Els que hagin estat declarats com a «projectes energètics preferents» en el pla de desenvolupament de la planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica o en les modificacions puntuals d'aquesta.
- d) Les instal·lacions energètiques dels projectes que hagin estat declarats projectes estratègics d'inversió per resolució de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, a proposta del Comitè d'Inversions Estratègiques, així com les infraestructures de la xarxa de transport d'energia elèctrica necessàries per a l'alimentació d'aquests.
- e) Projectes que hagin estat declarats com a «instal·lacions energètiques estratègiques» per Acord de Consell de Ministres.
- f) Les repotenciacions d'instal·lacions a què fa referència l'article 22.

Aquests projectes es denominen «projectes energètics preferents» i tenen una tramitació preferent davant la resta en els procediments assenyalats abans.

2. Addicionalment, mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, es poden declarar com a «projectes energètics preferents» als efectes del que preveu aquest article els projectes d'instal·lacions que emprin tecnologies de generació d'energia elèctrica d'origen renovable o d'instal·lacions d'emmagatzematge en què la potència instal·lada estigui més allunyada dels objectius que estableix el Pla nacional integrat d'energia i clima.

3. Les diferents administracions, organismes o, si escau, empreses de servei públic o de serveis d'interès general en la part que la instal·lació pugui afectar béns i drets a càrrec seu han de prioritzar l'emissió d'informes que hagin d'emetre en el marc dels procediments de consulta que estableix la normativa del sector elèctric i ambiental.

Amb caràcter general, excepte en els casos en què ho prevegi la normativa aplicable expressament, aquesta tramitació preferent no redueix els terminis que fixa la normativa energètica, de procediment administratiu, en matèria d'avaluació ambiental o d'altres que puguin ser aplicables.

La tramitació preferent no eximeix el titular del projecte de complir la resta d'obligacions que preveu la normativa sectorial en matèria d'energia, d'avaluació ambiental i d'ordenació territorial.

L'òrgan competent ha de deixar constància expressa i motivada de l'alteració de l'ordre temporal a l'expedient.

Article 22. *Optimització del procediment de tramitació d'autoritzacions per a la repotenciació.*

1. Fins a aconseguir la neutralitat climàtica, per a la repotenciació d'instal·lacions de producció i d'emmagatzematge electroquímic per una quantia no superior al 25 per cent addicional de la potència instal·lada originalment:

- a) Quan la repotenciació d'una instal·lació de producció d'energia elèctrica renovable o d'emmagatzematge electroquímic sigui objecte d'avaluació d'impacte

ambiental ordinària o d'avaluació d'impacte ambiental simplificada o de qualsevol altre procés simplificat que els substitueixi, d'acord amb la Directiva (UE) 2023/2413 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre de 2023, aquesta avaluació d'impacte ambiental es limita al possible impacte derivat d'una modificació o ampliació respecte al projecte original.

b) A excepció dels terminis relatius a la informació pública, es redueixen a la meitat els terminis que estableix la normativa substantiva d'autoritzacions administratives que recull l'article 53 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i la seva normativa de desplegament, i els terminis dels procediments de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

c) En expedients de repotenciació, s'admet la reutilització d'estudis, mesuraments i cartografia que ja consten en expedients previs, sempre que conservin vigència tècnica i jurídica, complementant-los quan sigui necessari, i en qualsevol cas en els termes que estableixi el Govern per reglament.

2. El que disposa l'apartat anterior també s'aplica a les repotenciacions d'hibridacions d'instal·lacions de producció i emmagatzematge electroquímic.

Així mateix, aquest article també és aplicable per a repotenciacions de les xarxes de transport i distribució sempre que l'increment de capacitat sigui per una quantia no superior al 25 per cent o que la modificació no representi un increment d'alçàries ni del traçat afectat.

3. S'habilita el Govern per aprovar, mitjançant un reial decret, les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest article, incloent-hi:

- a) Els requisits de reutilització documental en repotenciació.
- b) Els informes que es consideren preceptius i determinants.
- c) La modificació dels límits de potència instal·lada i capacitat de transport d'energia als quals s'aplica aquest article.

Article 23. Especialitats dels procediments d'avaluació ambiental de projectes de generació d'energia i emmagatzematge i instal·lacions de transport i distribució.

1. Els procediments d'avaluació ambiental d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica, d'emmagatzematge i d'instal·lacions de transport i distribució estan subjectes a les especialitats següents:

a) En el si del procediment d'avaluació d'impacte ambiental ordinària que preveu l'article 40.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, l'òrgan ambiental ha de fer una anàlisi formal de l'expedient d'avaluació d'impacte ambiental i comprova que està complet.

Si d'aquesta anàlisi resulta que no consten en l'expedient els informes que preveu l'apartat 37.2, o que la informació pública o les consultes a les administracions públiques afectades i a les persones interessades no s'han dut a terme d'acord amb el que estableix aquesta Llei, o que l'estudi d'impacte ambiental que ha elaborat el promotor és incomplet per omissió d'algun dels apartats específics que preveu l'article 35.1, l'òrgan ambiental ha de requerir a l'òrgan substantiu que esmeni l'expedient en el termini de tres mesos, i queda suspès el termini per a la formulació de la declaració d'impacte ambiental.

Si, transcorreguts tres mesos, l'òrgan substantiu no ha remès la informació sol·licitada, o si, una vegada presentat l'expedient, aquest continua incomplet, l'òrgan ambiental ha de prosseguir l'anàlisi tècnica de l'expedient.

b) En l'anàlisi tècnica de l'expedient d'avaluació ambiental, una vegada transcorreguts els terminis que estableix el paràgraf tercer de l'article 40.2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, sense que l'òrgan ambiental hagi rebut l'informe, aquest torna a sol·licitar l'informe al mateix òrgan i li atorga un termini addicional de deu dies perquè emeti l'informe. Un cop transcorregut aquest termini addicional sense l'emissió

dels informes, l'òrgan ambiental ha de prosseguir el tràmit fins a la formulació de la declaració d'impacte ambiental.

El que preveu el paràgraf anterior no és aplicable quan el projecte pugui afectar de manera apreciable directament o indirectament espais de la xarxa Natura 2000.

c) De manera prèvia a la formulació de la declaració d'impacte ambiental que preveu l'article 41.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, s'atorga al promotor tràmit d'audiència de la proposta per un termini de deu dies hàbils comptats des de l'endemà de la notificació, a fi que el titular pugui presentar les al·legacions que consideri oportunes.

2. Sempre que no es derivin del mateix compliment d'una declaració d'impacte ambiental, les modificacions de les característiques d'un projecte de generació d'energia elèctrica, d'emmagatzematge o d'instal·lacions de transport i distribució que puguin tenir efectes adversos significatius sobre el medi ambient són objecte d'una avaluació d'impacte ambiental ordinària o, si escau, simplificada.

A aquest efecte, s'entén que aquesta modificació pot tenir efectes adversos significatius sobre el medi ambient quan el conjunt de les actuacions plantejades superi per si mateix els llindars que estableixen els annexos I i II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, o quan aquesta actuació no superi els llindars de l'annex II, però s'ubiqui a les zones sensibles que recullen els criteris 1 i 2 de l'annex III de la Llei esmentada.

3. Per a projectes de generació d'energia i emmagatzematge i d'instal·lacions de transport i distribució, s'habilita el Govern perquè aprovi, mitjançant un reial decret, les disposicions necessàries per a la definició i l'aplicació de requisits mínims en matèria de definició d'alternatives satisfactòries i establiment de mesures preventives, correctores i compensatòries, que s'apliquen a l'avaluació ambiental d'aquests.

Article 24. *Remissió dels acords d'infraestructures d'evacuació compartides.*

Els titulars de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica, titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge i d'hibridacions de totes dues que evacuïn en la mateixa posició de transport o distribució utilitzant una infraestructura d'evacuació compartida i ja disposin d'autorització administrativa prèvia d'aquestes, en el termini d'un any han de remetre a les administracions que van dictar les seves autoritzacions administratives l'acord a què es refereix l'article 21.5 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

L'incompliment en el termini assenyalat del que disposa el paràgraf anterior implica que el repartiment de les responsabilitats dels titulars d'instal·lacions de producció, d'instal·lacions d'emmagatzematge i d'hibridacions de totes dues que evacuïn a través d'aquesta es fa de manera proporcional a la capacitat d'accés que recullen els seus permisos d'accés i connexió.

Article 25. *Extensió excepcional de la cinquena fita administrativa que estableix l'article 1 del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, per a les instal·lacions que hagin obtingut permisos d'accés i connexió.*

1. Amb caràcter excepcional, els titulars de permisos d'accés i connexió d'instal·lacions de generació que hagin obtingut permisos d'accés i connexió amb posterioritat al 27 de desembre de 2013 i amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, una vegada que disposin de l'autorització administrativa de construcció pertinent, poden sol·licitar l'extensió del termini per complir la fita que recull l'article 1.1.a) 5è o, si escau, 1.1.b) 5è del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, d'obtenció de l'autorització d'explotació definitiva, sense que en cap cas la data màxima per disposar de l'autorització administrativa d'explotació definitiva superi la data de 31 de desembre de 2030.

Aquest termini màxim es computa des de:

- a) El 25 de juny de 2020 per a les instal·lacions de generació d'energia elèctrica que van obtenir permisos d'accés amb anterioritat a aquesta data i amb posterioritat al 27 de desembre de 2013.
- b) Des de la data d'obtenció dels permisos per als titulars de permisos d'accés que l'hagin obtingut des del 25 de juny de 2020 i abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

La sol·licitud s'ha de fer en un termini no superior a tres mesos, computats a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei o des de l'obtenció de l'autorització administrativa de construcció, si aquesta és posterior. Aquesta sol·licitud s'ha d'adreçar a l'òrgan competent per atorgar l'autorització administrativa de construcció i com a mínim ha de contenir:

1r El semestre de l'any natural en què la instal·lació obté l'autorització administrativa d'explotació definitiva.

2n El compromís d'acceptació expressa de la impossibilitat d'obtenir l'autorització administrativa d'explotació provisional o definitiva, ni de la inscripció prèvia o definitiva en el registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica amb anterioritat a l'inici del semestre que indica l'apartat anterior.

L'òrgan competent ha de resoldre en un termini no superior a quatre mesos des de la presentació de la sol·licitud. La resolució ha d'indicar expressament la data màxima en què la instal·lació ha de disposar de l'autorització d'explotació definitiva, la qual s'ha d'atorgar en tot cas abans del 31 de desembre de 2030. Aquesta resolució s'ha de notificar tant a l'interessat com al gestor de la xarxa. La no resolució té efectes desestimatoris d'acord amb el que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.

Una vegada atorgada l'extensió de termini, no és possible l'atorgament de l'autorització administrativa d'explotació provisional o definitiva, ni la inscripció prèvia o definitiva en el registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica per part de l'òrgan competent amb anterioritat a l'inici del semestre compromès en la sol·licitud i que s'indica a la mateixa resolució d'extensió de termini.

Per tal de disposar de la informació de l'entrada en explotació de les instal·lacions de producció i de les instal·lacions d'emmagatzematge, a partir de l'1 de juny de 2026 les comunitats autònomes han de comunicar mensualment a la Direcció General de Política Energètica i Mines la llista d'instal·lacions de potència instal·lada superior a 5 MW que hagin estès la fita administrativa d'autorització d'explotació, la tecnologia de generació i el semestre en què se'ls ha atorgat l'extensió del termini. Addicionalment, en la primera tramesa que efectuïn han de comunicar la llista d'instal·lacions que hagin obtingut una ampliació de termini per complir la fita d'autorització d'explotació a l'empara de l'article 28 del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, o sobre la base de l'article 32 del Reial decret llei 7/2025, de 24 de juny, pel qual s'aproven mesures urgents per al reforçament del sistema elèctric. En el cas d'instal·lacions que es connectin a la xarxa de transport també s'ha de comunicar la subestació a la qual es connecten. Un cop que es disposi de la informació, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha de fer pública aquesta informació amb la desagregació que es consideri oportuna.

Tot el que s'ha assenyalat en aquest apartat també és aplicable per a tots els titulars de permisos d'accés i connexió d'instal·lacions de generació i d'instal·lacions d'emmagatzematge que hagin obtingut una extensió de la fita a l'empara del que indica l'article 28 del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, i durant la vigència de l'article 32 del Reial decret llei 7/2025, de 4 de juny, i es pot sol·licitar un avançament o un endarreriment de la data escollida en el moment oportú dins els límits permesos.

2. Així mateix, en relació amb el compliment de la fita que recull l'article 1.1.a) 5è o, si escau, 1.1.b) 5è del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, en els casos en què els

gestors de les xarxes de transport i distribució no hagin obtingut autorització d'explotació definitiva per a les posicions de la subestació de transport o distribució a les quals es connecten les instal·lacions de generació o d'emmagatzematge, es considera que els promotors d'aquestes instal·lacions de generació han complert la fita amb l'acreditació davant el gestor de la xarxa a la qual es connecta, dins del termini establert i en la forma pertinent, d'haver obtingut autorització d'explotació provisional per a proves, sempre que aquesta tingui en compte tant el parc generador com les infraestructures d'evacuació com a mínim fins als últims 100 metres fins a la subestació de transport o distribució en què està situat el punt de connexió.

Article 26. Impuls del biometà en el marc de la reducció de la dependència energètica exterior i de la transició energètica.

1. El Govern, per reial decret, estableix objectius anuals de penetració de biometà per a fins diferents del transport, en la venda o el consum de gas natural i gas natural líquid per a sectors diferents del transport.

2. Per garantir el compliment de les obligacions, s'estableixen, entre d'altres, els subjectes obligats al compliment de l'obligació, la metodologia per al càlcul de les obligacions, els criteris per a l'acreditació del biometà a l'efecte del compliment de l'obligació, així com els mecanismes de control i compliment de les obligacions.

3. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, en col·laboració amb les associacions sectorials, organitzacions no governamentals en defensa del medi ambient i altres organismes públics, ha d'implementar un segell d'excel·lència social, territorial i ambiental que pot ser exigible, en els termes que es determinin, a les plantes de producció de biometà que entrin en funcionament amb posterioritat a la data d'inici de l'aplicació dels objectius als quals es refereix l'apartat 1 i que hagin de contribuir al seu compliment. Entre altres criteris, es poden considerar:

a) la contribució del projecte a l'economia circular i a la valorització eficient de residus, així com la seva integració amb les activitats agràries, ramaderes, agroindustrials o de gestió de residus de l'entorn;

b) els mecanismes de participació, informació i retorn territorial, incloent-hi fórmules de col·laboració amb entitats locals, agents econòmics i socials i població de l'entorn afectat, més enllà de les exigències legalment obligatòries;

c) la creació d'ocupació local, la generació de cadenes de valor industrials i de serveis, la formació i capacitació professional, i la contribució a la cohesió territorial i al repte demogràfic;

d) la contribució del projecte a la descarbonització, a la reducció d'emissions, a la substitució de combustibles fòssils i a la seguretat de subministrament energètic.

Això pot ser aplicable tant per al biometà produït en territori nacional com, si escau, per a l'importat des d'altres països.

TÍTOL II

Mesures en matèria econòmica i de suport a la indústria

CAPÍTOL I

Mesures en matèria econòmica

Article 27. Devolució de despeses i concessió d'ajudes per la cancel·lació d'activitats de promoció del comerç internacional i altres esdeveniments internacionals.

S'habilita l'ICEX Espanya Exportació i Inversions, EPE, per a:

a) La devolució a les empreses de les quotes pagades per a la participació en les fires, o altres activitats de promoció de comerç internacional que l'entitat hagi convocat, quan aquestes es cancel·lin a conseqüència de la guerra de l'Iran, des que va començar el 28 de febrer de 2026.

b) La devolució a les empreses de les quotes pagades per a la participació en les activitats relacionades a la lletra a), quan, tot i no ser cancel·lades, l'empresa no hi pugui assistir a causa de la cancel·lació del transport en què s'havia de desplaçar. En aquest cas, cal una sol·licitud justificada per part de les empreses.

c) La concessió i el pagament d'ajudes a les empreses que havien de participar en els esdeveniments internacionals organitzats a través de les entitats col·laboradores de l'ICEX i a les mateixes entitats col·laboradores, en funció de les despeses en què s'ha incorregut no recuperables en aquesta o en edicions futures, quan les activitats es cancel·lin a conseqüència de la guerra de l'Iran, des que va començar el 28 de febrer de 2026.

Article 28. Seguiment del mercat de distribució de carburants.

1. S'habilita la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència per sol·licitar la informació que sigui necessària als agents que participin en la distribució majorista i detallista de productes petrolífers, en particular en relació amb preus, volums de venda, costos i qualssevol altres dades rellevants per a l'anàlisi del funcionament del mercat.

2. Durant un període de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, els operadors a l'engròs de productes petrolífers amb capacitat de refinació a Espanya han de reportar setmanalment a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència informació sobre els seus costos d'adquisició de productes petrolífers i els preus de venda de carburant a les estacions de servei, tant a les integrades en la seva xarxa tal com es defineix al Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis, com a les estacions de servei independents. La CNMC ha de traslladar aquesta informació al Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa, al Ministeri d'Hisenda, al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, i al Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030.

3. Abans del 31 de maig de 2026, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de publicar un estudi sobre el funcionament del mercat de distribució i comercialització de carburants tant a particulars com a professionals, amb una atenció especial en l'evolució dels preus i del grau de competència efectiva en el context de la guerra a l'Iran, incloent-hi el comportament dels marges, a fi de valorar l'adequació del marc regulador vigent.

4. Amb caràcter excepcional d'allò que disposa l'article 38 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, en el termini de 15 dies el Consell de Ministres, a proposta del titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, ha de sol·licitar a la CNMC que estableixi recomanacions relatives a l'evolució dels marges per al conjunt de la cadena de valor o per a les empreses l'activitat principal de les quals està classificada sota els codis 4681 o 4730 de la Classificació nacional d'activitats

econòmiques 2025. A partir de les recomanacions esmentades, el Consell de Ministres pot adoptar les mesures oportunes per al compliment de l'objectiu esmentat.

5. L'incompliment dels requeriments d'informació a què fa referència l'apartat primer té la consideració d'infracció greu, d'acord amb el que preveu l'article 110.f) de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre.

6. El termini de vigència del que preveu l'apartat 2 d'aquest article es pot ampliar mitjançant un acord de Consell de Ministres.

Article 29. *Projectes estratègics d'inversió i creació del Comitè d'Inversions Estratègiques.*

1. Tenen la consideració de projectes estratègics d'inversió totes les iniciatives de naturalesa empresarial o de col·laboració públicoprivada de projectes d'inversió o reinversió a Espanya per a la millora de les capacitats tecnològiques, científiques o productives i en què concorrin raons d'interès públic, social i/o econòmic per al conjunt del país.

En queden expressament excloses l'adquisició d'accions o participacions socials, l'ampliació i la reducció de capital social i les modificacions estructurals de societats mercantils.

2. Es crea el Comitè d'Inversions Estratègiques com a òrgan col·legiat interministerial dels que preveu l'article 22 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, al qual correspon efectuar la declaració prèvia de projecte estratègic d'inversió.

La declaració prèvia té el caràcter de proposta i per a la seva concessió es tenen en compte els criteris i el procediment que es fixin per reglament.

3. La Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, per raó de la transcendència econòmica dels projectes, i amb l'informe previ del Comitè d'Inversions Estratègiques, ha de resoldre, d'acord amb els criteris i el procediment que s'estableixin per reglament, la sol·licitud de declaració definitiva de projecte estratègic d'inversió. Aquesta declaració definitiva pot incloure el conjunt de mesures de suport que se'n deriven en cada cas.

4. El termini màxim per resoldre és de tres mesos des de la data de presentació de la sol·licitud. El venciment del termini màxim sense que s'hagi notificat resolució expressa legitima l'interessat per entendre-la desestimada per silenci administratiu.

5. La declaració de projecte estratègic d'inversió pot comportar algun dels efectes següents:

a) Mesures d'impuls per a l'agilitació administrativa en el marc de la normativa aplicable en cada procediment administratiu. Es poden declarar prioritaris els tràmits i els procediments relatius a projectes estratègics.

b) Mesures orientades a impulsar la facilitació de l'accés i la connexió del projecte a les infraestructures elèctriques, hidràulica, de transport terrestre o d'una altra mena que siguin necessàries per a la seva posada en marxa i execució. En el cas de les infraestructures elèctriques, després d'analitzar-ne la viabilitat tècnica i econòmica, aquestes mesures poden implicar que les infraestructures necessàries es prioritzin i s'accelerïn quant a la seva incorporació en la planificació de la xarxa de transport, a través de la modificació d'aspectes puntuals del pla de desenvolupament de la xarxa.

Alhora, aquestes infraestructures elèctriques, quan siguin competència de l'Administració General de l'Estat, poden tenir prioritat en la tramitació dels procediments per a l'obtenció de les autoritzacions administratives i declaracions d'impacte ambiental pertinents, i se'n pot acordar la tramitació urgent i la reducció de tots els terminis a la meitat.

En relació amb l'accés a la xarxa, els projectes estratègics poden tenir preferència en l'accés i la connexió com a demanda a la xarxa elèctrica, en cas que hi hagi competència amb altres consums, i per a aquests projectes es pot establir una reserva temporal de

capacitat d'accés en un o diversos nusos de la xarxa que els gestors de la xarxa de transport i/o distribució afectats han de garantir durant el termini que es determini.

Quan el projecte declarat estratègic porti vinculat un projecte de generació i/o emmagatzematge elèctric del qual en depengui la viabilitat i així quedi suficientment acreditat, aquest projecte de generació i/o emmagatzematge pot tenir preferència en l'atorgament de la capacitat d'accés i connexió per a generació, en el cas que aquesta estigui reservada per atorgar-la mitjançant concurs d'accés a la xarxa. En aquests casos, els projectes de generació i/o emmagatzematge associats, quan siguin competència de l'Administració General de l'Estat, poden tenir prioritat en la tramitació dels procediments per a l'obtenció de les autoritzacions administratives i declaracions d'impacte ambiental pertinents, i se'n pot acordar la tramitació urgent i la reducció de tots els terminis a la meitat.

c) Mesures i accions per facilitar la cooperació entre les diferents administracions implicades en cada cas.

d) Mesures per promoure l'agilitació en l'accés a programes específics d'ajudes i fons públics. Es pot eximir de la necessitat d'acreditar raons d'interès públic, social i/o econòmic per a la possible concessió d'ajudes públiques, d'acord amb el que disposa l'article 22.2.c), de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

e) Acompanyament i seguiment durant tota la vida del projecte en la tramitació administrativa dels procediments que hagi de complir el projecte per a la seva posada en marxa i execució.

f) Seguiment i suport en els procediments d'àmbit autonòmic i local que hagi de complir el projecte per a la seva posada en marxa i execució.

g) Accions de visibilització del projecte, com ara la publicació d'informació del projecte en mitjans de difusió de l'Administració.

h) Altres mesures que el Comitè d'Inversions Estratègiques consideri que poden contribuir a l'execució del projecte i que aprovi la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

Aquesta disposició s'aplica sens perjudici del compliment degut de la normativa vigent, incloent-hi la relativa a inversions estrangeres.

La declaració definitiva d'un projecte com a estratègic pot comportar compromisos o obligacions per als promotors del projecte. En el supòsit de projectes que hagin requerit una autorització d'acord amb el Reial decret 571/2023, de 4 de juliol, sobre inversions exteriors, i aquesta autorització hagi estat atorgada amb condicions o compromisos, tots dos formen part de les obligacions i els compromisos vinculats a la declaració definitiva de projecte estratègic d'inversió.

6. S'habilita el Govern per desplegar per reglament el que disposa aquest article i, en particular, l'estructura, l'organització i les funcions del Comitè d'Inversions Estratègiques, els criteris que serveixin de metodologia per a la declaració prèvia i definitiva de projectes estratègics d'inversió, els efectes associats a aquesta declaració i les conseqüències de l'incompliment de les obligacions o els compromisos.

Article 30. *Suspensió de la causa de dissolució per pèrdues.*

1. Només a l'efecte de determinar la concurrència de la causa de dissolució que preveu l'article 363.1.e) del text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, no es prenen en consideració les pèrdues dels exercicis 2020 i 2021 fins al tancament de l'exercici que s'iniciï l'any 2026.

Sí, excloses les pèrdues dels anys 2020 i 2021 en els termes que assenyala el paràgraf anterior, en el resultat de l'exercici 2022, 2023, 2024, 2025 o 2026 s'aprecien pèrdues que deixin reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la meitat del capital social, els administradors han de convocar o qualsevol soci pot sol·licitar, en el termini de dos mesos a comptar del tancament de l'exercici, de conformitat amb l'article 365 de la Llei esmentada, la celebració d'una junta per dissoldre la societat, tret que s'augmenti o es redueixi el capital en la mesura suficient.

2. Els administradors de la societat que, en entrar en vigor aquest Reial decret llei, ja hagin formulat els comptes anuals, l'informe de gestió, que ha d'incloure, quan sigui procedent, l'estat d'informació no financera, i la proposta d'aplicació del resultat, així com, si escau, els comptes i l'informe de gestió consolidats, corresponents a l'exercici 2025, poden reformular-los en el termini màxim d'un mes, a comptar de l'entrada en vigor esmentada, prenent en consideració el que estableix l'apartat anterior.

En aquest cas, per aprovar els comptes de l'exercici 2025, la junta general s'ha de reunir dins dels tres mesos següents a la nova formulació.

Si la convocatòria de la junta general per aprovar els comptes de l'exercici 2025 s'ha publicat abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i no s'ha celebrat en aquest moment, l'òrgan d'administració pot modificar el lloc, la data i l'hora previstos per celebrar la junta o revocar l'acord de convocatòria amb una antelació mínima de setanta-dues hores, bé pels procediments de convocatòria que preveuen els estatuts, bé mitjançant un anunci publicat a la pàgina web de la societat o, si la societat no en té, en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil». En cas de revocació de l'acord de convocatòria, l'òrgan d'administració ha d'efectuar una nova convocatòria dins del mes següent a la nova formulació dels comptes.

Article 31. Línia de reavals per compte de l'Estat per al sector del transport de mercaderies per carretera.

1. S'autoritza el Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa per atorgar, per compte de l'Estat i a través de l'Institut de Crèdit Oficial, reavals sobre els avals bancaris emesos per entitats financeres a autònoms i petites i mitjanes empreses del sector del transport de mercaderies per carretera per a la cobertura de targetes de crèdit de combustible, per un import màxim de 2.000 milions d'euros.

2. El Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Economia, Comerç i Empresa, ha d'habilitar els trams corresponents de la línia i n'ha d'establir els termes i les condicions mitjançant un acord que s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

3. L'Institut de Crèdit Oficial actua com a agent gestor dels reavals per compte de l'Estat, i queda autoritzat a carregar en el fons de provisió creat pel Reial decret llei 12/1995, de 28 d'octubre, les pèrdues derivades de la seva execució.

4. Els reavals que preveu aquest article únicament es poden sol·licitar fins al 30 de juny de 2026. Cada reaval té una durada màxima de tres mesos des del seu atorgament.

CAPÍTOL II

Mesures de suport a la indústria

Article 32. *Modificació del Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, de mesures socials de reactivació de l'ocupació i protecció del treball autònom i de competitivitat del sector industrial.*

Es modifica el Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, de mesures socials de reactivació de l'ocupació i protecció del treball autònom i de competitivitat del sector industrial, en els termes següents:

U. Es modifica la rúbrica del títol III, que queda redactada com segueix:

«TÍTOL III

Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial, FSPJ»

Dos. L'article 12 queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Constitució i objecte del Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial, FSPJ (FIDI).*

1. Es crea el Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial (d'ara endavant, FIDI), fons sense personalitat jurídica, com a instrument de suport i foment a la contractació dels consumidors electrointensius, així com instrument de reforçament de la seva resiliència energètica i de suport al seu procés de descarbonització, amb l'objecte de facilitar-ne l'accés al mercat d'energia i millorar-ne la competitivitat en un context de transició energètica.

2. El FIDI té la naturalesa jurídica pròpia dels fons sense personalitat jurídica, d'acord amb el que disposen els articles 84, 137, 138 i 139 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, al qual s'imputen les operacions de cobertura i d'emissió de garanties sobre els riscos d'insolvència de fet o dret que s'assumeixin a compte de l'Estat a l'empara del que preveu aquest Reial decret llei, així com, si escau, altres operacions de suport orientades a cobrir el risc econòmic associat a la inversió en tecnologies industrials de baixes emissions.

3. El FIDI està adscrit al Ministeri d'Indústria i Turisme per mitjà de la Secretaria d'Estat d'Indústria, i li és aplicable el règim pressupostari, economicofinancer, comptable i de control que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, per als fons sense personalitat jurídica, i la seva dotació s'ha de fer de conformitat amb el que estableix l'article 13 d'aquest Reial decret llei, sens perjudici de les especialitats que, si escau, es puguin establir per a les diferents seccions del Fons.

4. El Fons s'estructura en dues seccions diferenciades:

a) Secció A, destinada a la cobertura per compte de l'Estat dels riscos derivats de contractes de subministrament d'energia elèctrica a llarg termini subscrits per consumidors electrointensius, que es regeix pel que disposen aquest Reial decret llei i la seva normativa de desplegament. L'Estat assumeix els resultats de la cobertura d'aquests riscos d'acord amb les estipulacions generals que s'estableixin en cada modalitat de cobertura i en el contracte de cobertura corresponent.

b) Secció B, destinada a donar suport a la descarbonització dels sectors industrials intensius en energia, inclosos els consumidors electrointensius i altres sectors amb una dependència de combustibles fòssils elevada, mitjançant la formalització, principalment, d'instruments de suport orientats a cobrir el risc econòmic associat a la inversió en tecnologies industrials de baixes emissions.

A aquest efecte, la secció B es pot instrumentar, principalment, mitjançant contractes per diferència de carboni, entesos com a instruments de suport orientats a compensar, totalment o parcialment, la diferència entre els costos de les tecnologies industrials descarbonitzades i el senyal econòmic derivat del preu del carboni i de l'energia o altres instruments de mercat, amb la finalitat de facilitar inversions que redueixin la dependència de combustibles fòssils.

5. En el marc del que estableix aquest Reial decret llei, les condicions de funcionament de cada secció s'han d'ajustar a la seva normativa específica, que es pot aprovar mitjançant una ordre del titular del Ministeri d'Indústria i Turisme.»

Tres. L'article 13 queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Dotació i recursos del FIDI.*

1. Els recursos del FIDI estan constituïts per les dotacions que es consignin a les lleis de pressupostos generals de l'Estat, a través del pressupost del Ministeri d'Indústria i Turisme, els drets econòmics i les primes recaptades, pels recobraments de sinistres, les comissions i les eventuais rendes patrimonials, la gestió i administració de les quals s'ha d'efectuar atenent el que preveu aquest Reial decret llei, i les disposicions que s'estableixin mitjançant una ordre del titular del Ministeri d'Indústria i Turisme. Aquestes dotacions han d'incloure els recursos necessaris per fer front a les desviacions que la cobertura dels riscos assumits a compte de l'Estat pugui produir, quan els seus recursos acumulats siguin insuficients, així com, si s'escau, per finançar les operacions corresponents a la secció B del Fons en els termes que s'estableixin per a aquesta, de conformitat amb el que preveuen aquest Reial decret llei i la seva normativa de desplegament, garantint en qualsevol cas la suficiència de recursos per atendre les obligacions corresponents a la secció A.

A aquest efecte, la dotació inicial prevista per al Fons es pot aplicar a les diferents seccions d'aquest d'acord amb el seu àmbit d'actuació, sense que això suposi la necessitat d'habilitar recursos pressupostaris addicionals.

2. Un cop transcorreguts els primers tres anys des de la posada en marxa del Fons, per als quals s'aprova en conjunt un import màxim d'operacions per a l'emissió de cobertures o garanties de 600 milions d'euros, les lleis de pressupostos generals de l'Estat successives han d'establir l'import màxim de les operacions que, al llarg de cada exercici, es pugui aprovar per a l'emissió de cobertures o garanties sobre el FIDI, així com, si escau, els límits corresponents a les operacions que es desenvolupin en el marc de la secció B del Fons, incloent-hi, si escau, els compromisos de despesa de caràcter pluriennal que aquestes tinguin associades.

Per a aquesta finalitat, quan sigui procedent, el Ministeri d'Indústria i Turisme pot fer aportacions dins de les disponibilitats pressupostàries que per a cada exercici es dotin a les lleis de pressupostos generals de l'Estat corresponents, tant per atendre les necessitats derivades de les operacions de cobertura de riscos com, si escau, per finançar les actuacions corresponents a la secció B del Fons.

3. D'acord amb l'article 64 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, el Fons es dota amb un pressupost d'explotació i capital, recollit a l'annex d'aquest Reial decret llei, sense perjudici de la possible diferenciació interna de crèdits i operacions en funció de les diferents seccions del Fons.

La gestió de les operacions de cada secció del Fons té un règim d'administració específic i es du a terme mitjançant una comptabilitat separada i diferenciada.

4. Quan per la proximitat del venciment del termini en què s'hagi d'abonar la indemnització a compte de l'Estat hi hagi el risc de no poder atendre a temps el seu pagament, la Secretaria General del Tresor i Finançament Internacional, amb la sol·licitud prèvia motivada de la Secretaria d'Estat d'Indústria, pot anticipar al

FIDI, fins i tot en cas que no hi hagi crèdit suficient, de manera temporal mentre es tramiten les modificacions pressupostàries oportunes, la quantitat necessària mitjançant una operació no pressupostària.

El que disposa aquest apartat és igualment aplicable, si escau, a altres obligacions de pagament del Fons que presentin característiques anàlogues quant a la seva exigibilitat, naturalesa financera i grau de certesa en la seva meritació.

Posteriorment, la Secretaria d'Estat d'Indústria, en el termini màxim de dos mesos des de la data de lliurament dels fons, ha d'aplicar al pressupost de despeses l'avançament, i s'ha de cancel·lar aquest en el moment en què es faci la tramitació pressupostària del seu pagament en formalització.»

Quatre. L'article 14 queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Gestió del FIDI.*

1. S'ha de determinar per reglament l'administrador de la tresoreria del Fons a través d'un o diversos comptes oberts al Banc d'Espanya.

No obstant això, amb l'autorització prèvia de la Secretaria General del Tresor i Finançament Internacional, la totalitat o una part d'aquesta es pot situar en comptes oberts a altres entitats de crèdit quan així es requereixi per a la seva millor i més eficaç gestió o per a la seva rendibilització.

La inversió de la tresoreria del FIDI per part de l'administrador requereix per a cada operació la conformitat prèvia de la Secretaria General del Tresor i Finançament Internacional. Això no obstant, no és necessària una conformitat específica per a les operacions que s'ajustin al pla general d'inversions que aprovi la Secretaria General del Tresor i Finançament Internacional a proposta de l'administrador.

La gestió de la tresoreria i la seva inversió s'han d'adequar, si s'escau, a les necessitats derivades de les diferents seccions del Fons, en els termes que estableixin els instruments de desplegament corresponents sense perjudici del que disposa aquest apartat.

Sense perjudici del que estableixen els paràgrafs anteriors, per ordre del titular del Ministeri d'Indústria i Turisme, s'ha de fixar el procediment pel qual s'han d'efectuar els cobraments i s'han d'atendre els pagaments derivats de l'activitat del Fons, tant per la cobertura dels riscos a compte de l'Estat duta a terme per l'agent gestor designat de conformitat amb el que preveu aquest Reial decret llei, o la seva normativa de desplegament, com, si escau, per altres actuacions que es desenvolupin en el marc de la secció B del Fons que preveu l'article 12.4.b), pagaments i cobraments que es pot instrumentar a través d'un compte bancari de titularitat del FIDI del qual pot disposar l'agent gestor designat per a cadascuna d'aquestes operacions.

2. La contractació dels serveis i els subministraments necessaris per al funcionament del FIDI l'ha de dur a terme l'administrador, i s'ha d'ajustar a les normes que siguin aplicables a aquesta entitat, i s'han d'imputar les despeses corresponents directament al pressupost del Fons.

Així mateix, s'han d'imputar directament a aquest pressupost les despeses en què l'administrador incorri en l'exercici i l'execució de la funció que se li encomana, en la quantia que estableixi el conveni que a aquest efecte se subscriu amb la Secretaria d'Estat d'Indústria.

3. El titular de la Secretaria d'Estat d'Indústria ha de subscriure un conveni amb l'administrador, en què es determini la quantia autoritzada per a la imputació directa al pressupost del FIDI de les despeses en què l'administrador incorri en l'exercici i l'execució de la funció que se li encomana.

D'acord amb el que disposa l'article 49.f) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, el conveni ha d'incloure una comissió mixta o un òrgan similar als quals se'ls ha d'atribuir el seguiment, la vigilància i el control de l'execució del conveni i els

compromisos adquirits pels signants i la resolució dels problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte a aquest.

4. De conformitat amb l'article 90 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, aquest Fons sense personalitat jurídica està integrat en el concepte de Tresor Públic. Quan es compleixi alguna de les circumstàncies que justifiqui l'extinció del Fons, l'administrador del Fons responsable de l'administració de la seva tresoreria ha de reintegrar els romanents del FIDI al Tresor Públic, encarregat de la gestió de la tresoreria de l'Estat sense perjudici de la consideració diferenciada, si escau, dels resultats corresponents a les diferents seccions del Fons.»

Cinc. L'article 15 queda redactat de la manera següent:

«Article 15. *Agent gestor de la cobertura de riscos a compte de l'Estat en l'àmbit de la secció A del Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial.*

1. Les funcions que preveu aquest article s'han de desenvolupar en l'àmbit de la secció A del Fons.

S'atribueix a la Companyia Espanyola d'Assegurances de Crèdit a l'Exportació, SA, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SME (CESCE), la condició d'agent gestor designat amb caràcter exclusiu, perquè gestioni com a assegurador o com a garant, en nom propi i a compte de l'Estat, la cobertura dels riscos que aquest assumeixi, sobre qualsevol dels riscos d'insolvència de fet o de dret en el marc dels contractes que subscriuguin els consumidors electrointensius per a l'adquisició a mitjà i llarg termini d'energia elèctrica. La CRME ha de garantir un repartiment equilibrat del risc entre el sector públic i el sector privat en funció de l'evolució del mercat. Així mateix, ha de limitar el risc màxim per operació que pot assumir l'agent gestor a compte de l'Estat, que en cap cas no pot cobrir la totalitat del risc i que ha de respectar els límits i els requisits establerts per als règims de garanties de la Comunicació de la Comissió relativa a l'aplicació dels articles 87 i 88 del Tractat CE –articles 107 i 108 vigents del Tractat de Funcionament de la Unió Europea– a les ajudes estatals atorgades en forma de garantia (2008/C 155/02).

2. El control, el seguiment i la participació de l'Administració General de l'Estat en la gestió que faci l'agent gestor en la seva activitat per a la cobertura a compte de l'Estat dels riscos derivats de l'adquisició a mitjà i llarg termini d'energia elèctrica per consumidors electrointensius correspon a la Comissió de Riscos del Mercat Electrointensiu, com a òrgan col·legiat interministerial adscrit al Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, a través de la Secretaria General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa. A aquest efecte, actua com a òrgan de relació i coordinació entre l'Administració General de l'Estat i l'agent gestor. Així mateix, el seu president té la consideració de comptedant a què es refereix l'article 138 de la Llei 47/2003, de 26 de desembre. S'han de determinar reglamentàriament la seva composició, funcions i normes de funcionament.

3. El titular del Ministeri d'Indústria i Turisme ha de subscriure un conveni amb la CESCE en què s'estableixin els drets, les obligacions i les tasques que ha de dur a terme com a agent gestor, així com la retribució que ha de percebre per aquesta funció. Aquest conveni ha de recollir com a causes de la seva resolució, entre d'altres, la vulneració de les prohibicions o l'incompliment de les obligacions que recullen aquest Reial decret llei i el seu desplegament reglamentari. D'acord amb el que disposa l'article 49.f) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, el conveni ha d'incloure una comissió mixta o un òrgan similar als quals se'ls ha d'atribuir el seguiment, la vigilància i el control de l'execució del conveni i els compromisos adquirits pels signants i la resolució dels problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte a aquest.

S'ha de requerir l'informe de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions abans de la subscripció i de modificacions substancials del conveni. La

Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions s'ha de pronunciar sobre la seva adequació a la normativa d'assegurances privades i sobre el sistema de retribució a l'agent gestor.

4. L'agent gestor ha de dur a terme a compte de l'Estat les activitats principals d'estudi, preparació, negociació, formalització i seguiment dels contractes de cobertura, a més de les activitats corresponents de minoració o evitació de sinistres i recobriment, una vegada s'aboni la indemnització, així com qualssevol altres activitats complementàries que es considerin necessàries per a la gestió eficient de la cobertura de riscos a compte de l'Estat, i del deute a compte de l'Estat. En l'exercici d'aquestes funcions, ha de mantenir informat permanentment el Ministeri d'Indústria i Turisme, a través de la Comissió de Riscos del Mercat Electrintensiu, sobre qualsevol aspecte que aquest consideri necessari en relació amb la gestió dels riscos assumits per l'Estat.

5. L'agent gestor ha d'assumir directament davant dels assegurats i beneficiaris de les cobertures el compliment dels deures i les obligacions que es deriven dels contractes de cobertura. A aquest efecte, l'agent gestor ha de fixar l'import d'indemnitzacions i ha de gestionar l'abonament de les indemnitzacions o els pagaments dels quals es responsabilitza l'Estat, i que siguin procedents per aplicació dels contractes de cobertura.

La indemnització de l'assegurança, amb el perjudici consegüent per al FIDI, i, per tant, per a l'Estat, per incompliment del consumidor electrintensiu dels deures i les obligacions que es deriven dels contractes comporta la pèrdua de la condició de consumidor electrintensiu des de la data en què es produeixi, i és causa de reintegrament de les ajudes que esmenta l'article 5.1 del Reial decret llei 20/2018, de 7 de desembre, rebudes els tres anys anteriors al moment en què l'agent gestor conegui l'incompliment contractual que dona lloc a la indemnització, sens perjudici de les sancions administratives que puguin correspondre. A aquest efecte, l'agent gestor ha de comunicar aquest fet al Ministeri d'Indústria i Turisme en el termini màxim de quinze dies.

Per al reintegrament a què es refereix el paràgraf anterior s'ha de seguir el procediment que preveu el capítol II del títol II de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

6. En els contractes de cobertura a compte de l'Estat que gestioni l'agent gestor, en abonar aquest la indemnització s'ha de subrogar a compte d'aquell en l'import del crèdit indemnitzat, amb l'exercici dels drets que corresponen a l'Estat sobre aquest. Aquesta subrogació comprèn tant el crèdit com els seus interessos, garanties i qualsevol altre dret que se'n deriva, i comporta la representació de l'assegurat o beneficiari en la gestió de qualsevol part vençuda o per vèncer que no estigui emparada per l'assegurança o, si escau, la garantia. L'agent gestor ha de mantenir la direcció del procediment de recobriment, i l'assegurat o beneficiari està obligat a seguir les seves instruccions en relació amb aquest.

7. En relació amb l'apartat anterior, l'agent gestor, de conformitat amb les instruccions i les directrius que, si s'escau, rebí de la Comissió de Riscos del Mercat Electrintensiu, pot subscriure convenis sobre moratòries i remissions parcials o totals de deute, encara que incloguin crèdits no vençuts, així com alienar els crèdits derivats de les cobertures, per facilitar, entre d'altres, les operacions de conversió de deute en inversió directa o altres instruments. Els convenis a què es refereix aquest apartat els ha de ratificar el titular del Ministeri d'Indústria i Turisme.

Els acords o convenis que subscriu l'agent gestor són plenament oposables als seus assegurats, i vinculants per a aquests per la totalitat dels crèdits inclosos als convenis, sens perjudici del dret dels assegurats a percebre les indemnitzacions que siguin procedents en termes del contracte o contractes de cobertura subscrits.

8. La retribució a l'agent gestor per la gestió i el control de la cobertura dels riscos que s'assumeixen a compte de l'Estat s'ha de fixar en un conveni, que ha

de subscriure el titular del Ministeri d'Indústria i Turisme amb l'agent gestor. Aquesta retribució s'ha d'establir com el resultat de l'agregació dels dos components següents:

a) Un percentatge a deduir de la prima abonada per les cobertures contractades pels assegurats o beneficiaris de les garanties, neta d'anul·lacions i extorns.

b) Una participació en el resultat per a l'Estat de les operacions d'assegurament o garantia, aprovades per la Comissió de Riscos i gestionades per l'agent gestor.

El conveni ha de concretar la valoració de la remuneració de l'agent gestor, d'acord amb els criteris que s'estableixin reglamentàriament, i la remuneració de l'agent gestor no pot superar aquests límits.

9. Les tarifes de prima aplicades per l'agent gestor en els instruments que utilitzi les ha d'aprovar la Comissió de Riscos del Mercat Electrolintensiu, de conformitat amb el principi de suficiència de les primes i els preus.

10. El titular del Ministeri d'Indústria i Turisme pot autoritzar l'agent gestor perquè, amb l'objectiu d'aconseguir una gestió més eficient de la cartera global que cobreix a compte de l'Estat en els riscos de cobertura de contractes que subscriuguin els consumidors electrolintensius per a l'adquisició a mitjà i llarg termini d'energia elèctrica, pugui alienar, cedir i constituir drets, totalment o parcialment, sobre els crèdits davant de tercers que es derivin dels contractes de cobertura a compte de l'Estat. A aquest efecte, pot autoritzar la conclusió per part de l'agent gestor d'operacions de titulització o de qualsevol altra índole, sempre que aquestes comportin una disminució en el risc contret o una millora en la rendibilitat de la cartera esmentada gestionada per l'agent gestor a compte de l'Estat. En tot cas, la realització d'aquesta mena d'operacions ha de disposar de la valoració favorable de la Comissió de Riscos del Mercat Electrolintensiu, i ha de tenir en compte els drets de tercers en la part dels crèdits no coberta i en el risc no vençut.

11. Un cop transcorreguts els tres primers anys, l'agent gestor pot garantir, a compte de l'Estat, fins al límit màxim que estableixi la llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent de cada any, les obligacions econòmiques derivades de garanties prestades per tercers, destinades a facilitar el finançament d'operacions d'adquisició d'energia per consumidors electrolintensius.

12. A l'efecte del que preveu l'apartat anterior, l'agent gestor pot subscriure cobertures d'assegurança, atorgar fiances, garanties a primera demanda i qualsevol altre compromís de pagament o rescabament que sigui exigible en cas d'incompliment de les obligacions objecte de garantia i que aprovi la Comissió de Riscos del Mercat Electrolintensiu.»

Sis. S'afegeix un nou article 15 *bis*, que queda redactat de la manera següent:

«Article 15 *bis*. *Agent gestor de les operacions a càrrec de la secció B del Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial.*

1. S'ha d'establir per reglament l'entitat o les entitats que actuen com a agent gestor de les operacions amb càrrec a la secció B del Fons. Es pot subscriure un conveni entre la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Indústria i l'entitat o entitats designades, en el qual es determinen les condicions d'execució de les funcions que se'ls encomanin reglamentàriament, així com el règim d'imputació de les despeses corresponents.

2. En tot cas, s'han d'imputar directament al pressupost del Fons les despeses en les quals les entitats o els agents gestors designats incorrin per a l'exercici i l'execució de les funcions que se'ls encomanen, en la quantia que estableixi el conveni.

3. L'entitat o l'agent designat pot dur a terme la contractació dels serveis i subministraments necessaris per al funcionament del Fons, en els termes que s'estableixin en el conveni subscrit amb la Secretaria d'Estat d'Indústria.

4. D'acord amb el que disposa l'article 49.f) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, els convenis han d'incloure una comissió mixta o un òrgan similar als quals se'ls ha d'atribuir el seguiment, la vigilància i el control de l'execució del conveni i els compromisos adquirits pels signants i la resolució dels problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte a aquest.»

Set. L'annex del Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, queda redactat de la manera següent:

«ANNEX

Pressupost d'exploració i capital

Entitat: Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial (FIDI) (en milers d'euros sense decimals)

ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU (en milers d'euros)

Concepte	Import
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	
A.1) Activitat asseguradora	
1. Cobraments assegurança directa, coassegurança i reassegurança acceptada	73
6. Pagament de retribucions a l'agent gestor i altres mediadors	-11
9. Total cobraments d'efectiu de l'activitat asseguradora (I)	73
10. Total pagaments d'efectiu de l'activitat asseguradora (II)	-11
A.2) Altres activitats d'exploració	
2. Pagaments d'altres activitats	0
3. Total cobraments d'efectiu d'altres activitats d'exploració (III)	0
4. Total pagaments d'efectiu d'altres activitats d'exploració (IV)	0
A.3) Total fluxos efectius nets d'activitats d'exploració (I+III-II-IV)	62
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	
B.1) Cobraments d'activitats d'inversió	
4. Instruments financers	224
5. Interessos cobrats	0
7. Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió	0
8. Total cobraments d'efectiu de les activitats d'inversió (V)	224
B.2) Pagaments d'activitats d'inversió	
4. Instruments financers	-285
5. Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió	
6. Total pagaments d'efectiu de les activitats d'inversió (VI)	-285

Concepte	Import
B.3) Total fluxos d'efectiu nets d'activitats d'inversió (V-VI)	-61
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	
C.1) Cobraments d'activitats de finançament (VII)	0
C.2) Pagaments d'activitats de finançament (VIII)	0
C.3) Total fluxos efectius nets d'activitats de finançament (VII-VIII)	0
Efecte de les variacions dels tipus de canvi (X)	0
Total augment / (disminució) neta d'efectiu i equivalents (A.3+B.3+C.3+X)	1
Efectiu i equivalents a l'inici del període	5
Efectiu i equivalents al final del període	6
Components de l'efectiu i equivalents al final del període	
1. Caixa i bancs	6
2. Altres actius financers	0
3. Descoberts bancaris reintegrables a la vista	0
Total efectiu i equivalents al final del període (1+2-3)	6

PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ-EXERCICI 2026 (en milers d'euros)

Concepte	Import
A) INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	
Primes imputades en l'exercici	73
Altres ingressos	0
TOTAL INGRESSOS	73
B) DESPESES D'EXPLOTACIÓ	
Retribucions a mediadors (agent gestor)	-11
Altres despeses d'explotació	
TOTAL DESPESES	-11
RESULTAT TÈCNIC / D'EXPLOTACIÓ	62
C) RESULTAT FINANCER	
Ingressos financers (interessos)	
Resultat per inversions (net implícit en fluxos)	-57
RESULTAT FINANCER NET	-57
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	5
Impost sobre beneficis (simplificat)	0
RESULTAT DE L'EXERCICI	5

PRESSUPOST DE CAPITAL/INVERSIÓ-EXERCICI 2026 (en milers d'euros)

Concepte	Import
A) INVERSIONS (SORTIDES DE FONDS)	
Adquisició d'instruments financers	-285
Altres pagaments d'inversió	0
TOTAL INVERSIONS	-285
B) DESINVERSIONS (ENTRADES DE FONDS)	
Venda/amortització d'instruments financers	224
Interessos cobrats	0
TOTAL DESINVERSIONS	224
FLUX NET D'INVERSIÓ	-61

BALANÇ-EXERCICI 2026 (en milers d'euros)

Actiu	2026
A.1. Efectiu i altres actius líquids equivalents	6
A.2. Actius financers mantinguts per negociar	0
A.3. Altres actius financers a V.R. amb canvis en PiG	65
A.4. Actius financers disponibles per a la venda	228
A.4.I. Valors representatius de deute	228
A.5. Préstecs i partides per cobrar	200.650
A.5.V. Crèdits per operacions d'assegurança directa	650
Prenedors de l'assegurança	588
Crèdits contra l'agent gestor	62
A.5.VIII. Altres crèdits	200.000
Crèdits amb les administracions públiques	200.000
Crèdits restants	0
A.6. Inversions mantingudes fins al venciment	0
A.7. Derivats de cobertura	0
A.8. Participació de la reassegurança en les provisions tècniques	0
A.9. Immobilitzat material i inversions immobiliàries	0
A.10. Immobilitzat intangible	0
A.11. Altres actius	114
A.11.I. Periodificacions	114
A.11.II. Resta d'actius	0
TOTAL ACTIU	201.063

Passiu	2026
A.1. Passius financers mantinguts per negociar	0
A.2. Altres passius financers a V.R. amb canvis en PiG	0
A.3. Dèbits i partides per pagar	88
A.3.III. Deutes per operacions d'assegurança	88
Deutes condicionats. Agent gestor	88
A.3.VII. Altres deutes	
A.5. Provisions tècniques	763
A.6. Provisions no tècniques	0
A.7. Resta de passius	0
TOTAL PASSIU	851

Patrimoni net	2026
B.1. Fons propis	200.212
B.1.I. Patrimoni aportat	200.000
B.1.II. Patrimoni generat	212
Reserves d'estabilització	207
Resultats d'exercicis anteriors	0
Resultat de l'exercici	5
B.2. Ajustaments per canvi de valor	0
B.3. Subvencions, donacions i llegats	0
TOTAL PATRIMONI NET	200.212

TOTAL PASSIU + PN	201.063»
--------------------------	-----------------

Article 33. Règim de referències normatives al Fons i continuïtat de les operacions del Fons.

1. Totes les referències que conté l'ordenament jurídic al «Fons espanyol de reserva per a garanties d'entitats electrointensives» s'entenen fetes al «Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial».

2. En particular, les referències que contenen el Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, i el Reial decret 1106/2020, de 15 de desembre, pel qual es regula l'Estatut dels consumidors electrointensius, al «Fons espanyol de reserva per a garanties d'entitats electrointensives» s'entenen fetes a la secció A del «Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial», en la mesura que es refereixin a les funcions de cobertura de riscos associades a consumidors electrointensius.

3. Les operacions de cobertura de riscos, garanties i qualssevol altres instruments formalitzats abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei a l'empara del «Fons espanyol de reserva per a garanties d'entitats electrointensives» s'entenen automàticament integrades a la secció A del «Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial».

4. La integració que preveu l'apartat anterior no altera en cap cas el règim jurídic, econòmic ni les condicions contractuals de les operacions formalitzades, que es

continuen regint per la normativa vigent en el moment de la formalització, sense perjudici de les adaptacions formals derivades de la nova denominació i estructura del Fons.

5. Mentre no s'aprovi el reglament al qual es refereix l'article 14 del Reial decret llei 24/2020, de 26 de juny, de mesures socials de reactivació de l'ocupació i protecció del treball autònom i de competitivitat del sector industrial, el Consorci de Compensació d'Assegurances, Entitat pública empresarial adscrita al Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa, a través de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, exerceix les funcions d'administració de la Tresoreria del Fons per a l'impuls de la descarbonització industrial que permeti donar continuïtat a l'activitat sota la seva secció A.

Article 34. *Creació del Programa Auto+.*

1. Es crea el Programa Auto, destinat a promoure la transició cap a la descarbonització del transport, consistent a incentivar l'adquisició a Espanya de vehicles elèctrics i electrificats, mitjançant ajudes a empreses i particulars, gestionades directament pel Ministeri d'Indústria i Turisme.

2. Són beneficiaris del Programa Auto+ els particulars i les empreses, persones físiques o jurídiques, a tot el territori nacional, en els termes que s'especifica a la normativa de desplegament.

3. Les ajudes es financen amb càrrec a fons dels pressupostos generals de l'Estat assignats a la Secretaria d'Estat d'Indústria del Ministeri d'Indústria i Turisme, d'acord amb les convocatòries corresponents.

4. Les ajudes es concedeixen en els termes que s'estableixin a la normativa de desplegament i a les convocatòries en què es concretin.

5. El Programa Auto+ es regeix pel que disposa aquest article i la seva normativa de desplegament. És aplicable supletòriament la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, i el seu Reglament de desplegament, aprovat pel Reial decret 887/2006, d'1 de juliol.

6. El Programa Auto+ té la vigència que estableix la normativa de desplegament.

7. S'habilita el Govern per dictar les disposicions de desplegament i per adoptar les mesures d'execució necessàries per a la implementació del Programa Auto+. L'òrgan competent per resoldre les convocatòries és la Secretaria d'Estat d'Indústria. La tramitació de les disposicions de desplegament a què es refereix aquest apartat té el caràcter d'urgent als efectes i amb l'abast que preveu l'article 27.2 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

8. A fi de dotar adequadament la partida corresponent a les ajudes al Programa Auto+, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari per un import de 400 milions d'euros en el pressupost per al 2026 de la secció 20 «Ministeri d'Indústria i Turisme», servei 09 «Direcció General de Programes Industrials», en el programa 422B «Desenvolupament industrial» distribuït en els conceptes següents: concepte 774 «A Empreses Privades Programa Pla Auto+», per un import de 42 milions d'euros, concepte 776 «A Autònoms Programa Pla Auto+», per un import de 8 milions d'euros, i concepte 783 «A Famílies Programa Pla Auto+», per un import de 350 milions d'euros.

9. El finançament del crèdit extraordinari s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

10. A aquest crèdit extraordinari no li és aplicable el que disposa l'article 52.1.c) de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

11. Els crèdits pressupostaris dotats amb aquest crèdit extraordinari tenen el caràcter d'incorporables.

Article 35. *Concessió d'un suplement de crèdit al pressupost del Ministeri d'Indústria i Turisme per a les ajudes a la compensació d'emissions indirectes de CO₂.*

1. A fi de dotar adequadament la partida corresponent a les ajudes per a la compensació d'emissions indirectes de CO₂, s'aprova la concessió d'un suplement de

crèdit en el pressupost per al 2026 de la secció 20 «Ministeri d'Indústria i Turisme», servei 09 «Direcció General de Programes Industrials», al programa 422B «Desenvolupament industrial», concepte 771 «Programa Compensació costos indirectes. Règim de comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle (RCDE). Finançat segons l'article 30.4 de la Llei 7/2021», per un import de 300 milions d'euros.

2. El finançament del suplement de crèdit s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

TÍTOL III

Mesures tributàries

Article 36. *Mesures en l'impost sobre la renda de les persones físiques.*

La Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, queda modificada en els termes següents:

U. Amb efectes des de l'1 de gener de 2025, la disposició addicional cinquanta queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cinquanta. *Deducció per obres de millora de l'eficiència energètica d'habitatges.*

1. Els contribuents es poden deduir el 20 per cent de les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de recuperació, transformació i resiliència, fins al 31 de desembre de 2026 per les obres efectuades durant el període esmentat per a la reducció de la demanda de calefacció i refrigeració del seu habitatge habitual o de qualsevol altre de la seva titularitat que tinguin arrendat per al seu ús com a habitatge en aquest moment o en expectativa de lloguer, sempre que, en aquest últim cas, l'habitatge es llogui abans del 31 de desembre de 2027.

A aquests efectes, s'entén únicament que s'ha reduït la demanda de calefacció i refrigeració de l'habitatge quan es redueixi almenys un 7 per cent la suma dels indicadors de demanda de calefacció i refrigeració del certificat d'eficiència energètica de l'habitatge expedit pel tècnic competent després de dur a terme les obres, respecte de l'expedit abans d'iniciar-les.

La deducció s'ha de practicar en el període impositiu en què s'expedeixi el certificat d'eficiència energètica emès després de la realització de les obres. Quan el certificat s'expedeixi en un període impositiu posterior a aquell en què es van abonar quantitats per aquestes obres, la deducció s'ha de practicar en aquest últim prenent en consideració les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de recuperació, transformació i resiliència, fins al 31 de desembre del període impositiu esmentat. En tot cas, aquest certificat s'ha d'expedir abans de l'1 de gener de 2027.

La base màxima anual d'aquesta deducció és de 5.000 euros anuals.

2. Els contribuents es poden deduir el 40 per cent de les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de recuperació, transformació i resiliència, fins al 31 de desembre de 2026 per les obres efectuades durant el període esmentat per a la millora en el consum d'energia primària no renovable del seu habitatge habitual o de qualsevol altre de la seva titularitat que tinguin arrendat per al seu ús com a habitatge en aquest

moment o en expectativa de lloguer, sempre que, en aquest últim cas, l'habitatge es llogui abans del 31 de desembre de 2027.

A aquests efectes, únicament s'entén que s'ha millorat el consum d'energia primària no renovable en l'habitatge en què s'hagin dut a terme aquestes obres quan es redueixi almenys un 30 per cent l'indicador de consum d'energia primària no renovable, o bé s'aconsegueixi una millora de la qualificació energètica de l'habitatge per obtenir una classe energètica «A» o «B», en la mateixa escala de qualificació, acreditat mitjançant un certificat d'eficiència energètica expedit pel tècnic competent després de la realització de les obres, respecte de l'expedit abans d'iniciar-les.

La deducció s'ha de practicar en el període impositiu en què s'expedeixi el certificat d'eficiència energètica emès després de la realització de les obres. Quan el certificat s'expedeixi en un període impositiu posterior a aquell en què es van abonar quantitats per aquestes obres, la deducció s'ha de practicar en aquest últim prenent en consideració les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de recuperació, transformació i resiliència, fins al 31 de desembre del període impositiu esmentat. En tot cas, aquest certificat s'ha d'expedir abans de l'1 de gener de 2027.

La base màxima anual d'aquesta deducció és de 7.500 euros anuals.

3. Els contribuents propietaris d'habitatges ubicats en edificis d'ús predominant residencial en què s'hagin dut a terme des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de recuperació, transformació i resiliència, fins al 31 de desembre de 2027 obres de rehabilitació energètica, es poden deduir el 60 per cent de les quantitats satisfetes durant el període esmentat per aquestes obres. A aquests efectes, tenen la consideració d'obres de rehabilitació energètica de l'edifici aquelles en què s'obtingui una millora de l'eficiència energètica de l'edifici en què s'ubica l'habitatge, i s'ha d'acreditar amb el certificat d'eficiència energètica de l'edifici expedit pel tècnic competent després de la realització de les obres una reducció del consum d'energia primària no renovable, referida a la certificació energètica, d'un trenta per cent com a mínim, o bé la millora de la qualificació energètica de l'edifici per obtenir una classe energètica «A» o «B», en la mateixa escala de qualificació, respecte de l'expedit abans d'iniciar-les.

S'assimilen a habitatges les places de garatge i els trasters que s'hagin adquirit amb aquests.

No donen dret a practicar aquesta deducció per les obres dutes a terme a la part de l'habitatge que estigui afecta a una activitat econòmica.

La deducció s'ha de practicar en els períodes impositius 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026 i 2027 en relació amb les quantitats satisfetes en cada un d'aquests, sempre que s'hagi expedit, abans de finalitzar el període impositiu en què s'hagi de practicar la deducció, el certificat d'eficiència energètica esmentat. Quan el certificat s'expedeixi en un període impositiu posterior a aquell en què es van abonar quantitats per aquestes obres, la deducció s'ha de practicar en aquest últim prenent en consideració les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de recuperació, transformació i resiliència, fins al 31 de desembre del període impositiu esmentat. En tot cas, aquest certificat s'ha d'expedir abans de l'1 de gener de 2028.

La base màxima anual d'aquesta deducció és de 5.000 euros anuals.

Les quantitats satisfetes no deduïdes pel fet d'excedir la base màxima anual de deducció es poden deduir, amb el mateix límit, en els quatre exercicis següents, sense que en cap cas la base acumulada de la deducció pugui excedir els 15.000 euros.

4. No donen dret a practicar les deduccions que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors, quan l'obra es dugui a terme en les parts dels habitatges afectes a una activitat econòmica, places de garatge, trasters, jardins, parcs, piscines i instal·lacions esportives i altres elements anàlegs.

En cap cas, una mateixa obra duta a terme en un habitatge no dona dret a les deduccions que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors. Aquestes deduccions tampoc no són aplicables als casos en què la millora acreditada i les quanties satisfetes corresponguin a actuacions dutes a terme al conjunt de l'edifici i escaigui l'aplicació de la deducció que recull l'apartat 3 d'aquesta disposició.

La base de les deduccions que preveuen els apartats 1, 2 i 3 anteriors està constituïda per les quantitats satisfetes, mitjançant una targeta de crèdit o debit, una transferència bancària, un xec nominatiu o un ingrés en comptes en entitats de crèdit, a les persones o entitats que duguin a terme aquestes obres, així com a les persones o entitats que expedixin els certificats esmentats, i se n'han de descomptar les quanties que, si s'escau, hagin estat subvencionades a través d'un programa d'ajudes públiques o hagin de ser subvencionades en virtut d'una resolució definitiva de la concessió d'aquestes ajudes. En cap cas, no donen dret a practicar la deducció les quantitats satisfetes mitjançant lliuraments de diners de curs legal.

A aquests efectes, es consideren quantitats satisfetes per les obres dutes a terme les necessàries per a la seva execució, incloent-hi els honoraris professionals, els costos de redacció de projectes tècnics, la direcció d'obres, el cost d'execució d'obres o instal·lacions, la inversió en equips i materials i altres despeses necessàries per al seu desenvolupament, així com l'emissió dels certificats d'eficiència energètica corresponents. En tot cas, no es consideren en les quantitats esmentades els costos relatius a la instal·lació o substitució d'equips que utilitzin combustibles d'origen fòssil.

Atès que es tracta d'obres portades a terme per una comunitat de propietaris, la quantia susceptible de formar la base de la deducció de cada contribuent a què es refereix l'apartat 3 anterior la determina el resultat d'aplicar a les quantitats satisfetes per la comunitat de propietaris, a què es refereix el paràgraf anterior, el coeficient de participació que hi tingui.

5. Els certificats d'eficiència energètica que preveuen els apartats anteriors s'han d'haver expedit i registrat d'acord amb el que disposa el Reial decret 390/2021, d'1 de juny, pel qual s'aprova el procediment bàsic per a la certificació de l'eficiència energètica dels edificis.

A l'efecte d'acreditar el compliment dels requisits exigits per a la pràctica d'aquestes deduccions, són vàlids els certificats expedits abans de l'inici de les obres sempre que no hagi transcorregut un termini de dos anys entre la data de la seva expedició i la de l'inici d'aquestes.

6. L'import d'aquestes deduccions s'ha de restar de la quota íntegra estatal després de les deduccions que preveuen els apartats 1, 2, 3, 4 i 5 de l'article 68 d'aquesta Llei.»

Dos. Amb efectes des de l'1 de gener de 2026, la disposició addicional cinquanta-vuitena queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cinquanta-vuitena. *Deducció per l'adquisició de vehicles elèctrics «endollables» i de pila de combustible i punts de recàrrega.*

1. Els contribuents poden deduir el 15 per cent del valor d'adquisició d'un vehicle elèctric nou, en qualsevol de les circumstàncies següents:

a) Quan el vehicle s'adquireixi des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, pel qual s'adopten i es prorroguen determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra

d'Ucraïna, de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; de transposició de directives de la Unió Europea en matèria de modificacions estructurals de societats mercantils i conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i dels cuidadors, i d'execució i compliment del dret de la Unió Europea, fins al 31 de desembre de 2026. En aquest cas, la deducció s'ha de practicar durant el període impositiu en què el vehicle es matriculi.

b) Quan s'aboni al venedor des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, pel qual s'adopten i es prorroguen determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra d'Ucraïna, de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; de transposició de directives de la Unió Europea en matèria de modificacions estructurals de societats mercantils i conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i dels cuidadors, i d'execució i compliment del dret de la Unió Europea, fins al 31 de desembre de 2026, una quantitat a compte per a la futura adquisició del vehicle que representi, almenys, el 25 per cent del valor d'adquisició d'aquest. En aquest cas, la deducció s'ha de practicar durant el període impositiu en què s'aboni aquesta quantitat, i la resta s'ha d'abonar i el vehicle s'ha d'adquirir abans que finalitzi el segon període impositiu immediatament posterior al període en què es va produir el pagament de tal quantitat.

En tots dos casos, la base màxima de la deducció és de 20.000 euros i està constituïda pel valor d'adquisició del vehicle, incloses les despeses i els tributs inherents a l'adquisició, i se n'han de descomptar les quanties que, si s'escau, hagin estat subvencionades o hagin de ser-ho a través d'un programa d'ajudes públiques. El contribuent pot aplicar la deducció que preveu aquest apartat per una única compra d'algun dels vehicles esmentats a l'apartat 2, i ha d'optar amb relació a aquesta per l'aplicació del que disposa la lletra a) o b) anterior.

2. Només donen dret a la pràctica d'aquesta deducció els vehicles que compleixin els requisits següents:

a) Els vehicles han de pertànyer a alguna de les categories següents: turismes M1, quadricicles lleugers L6e, quadricicles pesants L7e o motocicletes L3e, L4e o L5e.

b) Els models dels vehicles han de ser subvencionables de conformitat amb la normativa estatal reguladora del programa d'ajudes públiques a la mobilitat elèctrica aplicable en el moment de la matriculació en el cas de la lletra a) de l'apartat 1 anterior, o en el moment en què es va produir el pagament de la quantitat a compte, en el cas de la lletra b) de l'apartat 1 anterior.

c) Els vehicles no poden estar afectes a una activitat econòmica.

d) Han d'estar matriculats per primera vegada a Espanya a nom del contribuent abans del 31 de desembre de 2026, en el cas de la lletra a) de l'apartat 1 anterior, o abans que finalitzi el segon període impositiu immediatament posterior a aquell en el qual es va produir el pagament de la quantitat a compte, en el cas de la lletra b) de l'apartat 1 anterior.

e) El preu de venda del vehicle adquirit no pot superar l'import màxim que estableix, si escau, per a cada tipus de vehicle la normativa estatal reguladora dels programes d'ajudes públiques a la mobilitat elèctrica aplicable en el moment de la matriculació, en el cas de la lletra a) de l'apartat 1 anterior, o en el moment en què es va produir el pagament de la quantitat a compte, en el cas de la lletra b) de l'apartat 1 anterior, calculat en tots dos supòsits en els termes que estableix aquesta normativa.

3. Els contribuents poden deduir el 15 per cent de les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, pel qual

s'adopten i es prorroguen determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra d'Ucraïna, de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; de transposició de directives de la Unió Europea en matèria de modificacions estructurals de societats mercantils i conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i dels cuidadors, i d'execució i compliment del dret de la Unió Europea, fins al 31 de desembre de 2026, per a la instal·lació durant aquest període en un immoble de la seva propietat de sistemes de recàrrega de bateries per a vehicles elèctrics no destinats a una activitat econòmica.

La base màxima anual d'aquesta deducció és de 4.000 euros anuals i està constituïda per les quantitats satisfetes, mitjançant targeta de crèdit o debit, transferència bancària, xec nominatiu o ingrés en comptes en entitats de crèdit, a les persones o entitats que duguin a terme la instal·lació, i se n'han de descomptar les quanties que, si s'escau, hagin estat subvencionades a través d'un programa d'ajudes públiques. En cap cas, no donen dret a practicar la deducció les quantitats satisfetes mitjançant lliuraments de diners de curs legal.

A aquests efectes, es consideren quantitats satisfetes per a la instal·lació dels sistemes de recàrrega les necessàries per portar-la a terme, com ara la inversió en equips i materials, despeses d'instal·lació d'aquests i les obres necessàries per al seu desenvolupament.

La deducció s'ha de practicar en el període impositiu en què finalitzi la instal·lació, que no pot ser posterior al 2026. Quan la instal·lació finalitzi en un període impositiu posterior a aquell en el qual es van abonar quantitats per la instal·lació, la deducció s'ha de practicar en aquest últim període tenint en compte les quantitats satisfetes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, pel qual s'adopten i es prorroguen determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra d'Ucraïna, de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; de transposició de directives de la Unió Europea en matèria de modificacions estructurals de societats mercantils i conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i dels cuidadors, i d'execució i compliment del dret de la Unió Europea, fins al 31 de desembre del període impositiu esmentat. Per a l'aplicació de la deducció, s'ha de disposar de les autoritzacions i els permisos que estableix la legislació vigent.

4. En cas que, amb posterioritat a la seva adquisició o instal·lació, es destinin a una activitat econòmica els vehicles o els sistemes de recàrrega de bateries als quals es refereixen els apartats anteriors, es perd el dret a la deducció practicada.

5. L'import d'aquestes deduccions s'ha de restar de la quota íntegra estatal després de les deduccions que preveuen els apartats 1, 2, 3, 4 i 5 de l'article 68 d'aquesta Llei.

6. S'han de regular per reglament les obligacions d'informació que han de complir els concessionaris o els venedors dels vehicles.»

Tres. Amb efectes des de l'1 de gener de 2026, s'afegeix una disposició addicional seixanta-dosena, que diu literalment:

«Disposició addicional seixanta-dosena. *Deducció per la instal·lació de sistemes d'autoconsum renovable.*

1. Els contribuents es poden deduir el 10 per cent de les quantitats satisfetes des de l'1 de gener fins al 31 de desembre de 2026 per a la instal·lació durant aquest període en un immoble de la seva propietat de sistemes destinats a l'autoconsum d'energia elèctrica que utilitzin energia procedent de fonts renovables d'acord amb el que defineix el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de

l'autoconsum d'energia elèctrica, que poden incloure sistemes d'emmagatzematge.

2. Els contribuents propietaris d'habitatges ubicats en edificis d'ús predominant residencial en què s'hagi dut a terme des de l'1 de gener fins al 31 de desembre de 2026 la instal·lació de sistemes destinats a l'autoconsum d'energia elèctrica que utilitzin energia procedent de fonts renovables d'acord amb el que defineix el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, es poden deduir el 20 per cent de les quantitats satisfetes durant aquest període per aquesta instal·lació.

3. La base màxima anual de les deduccions indicades als apartats anteriors és de 5.000 euros anuals. En cap cas, una mateixa instal·lació duta a terme en un immoble no dona dret a les deduccions que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors.

La base de les deduccions que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors està constituïda per les quantitats satisfetes, mitjançant una targeta de crèdit o debit, una transferència bancària, un xec nominatiu o un ingrés en comptes en entitats de crèdit, a les persones o entitats que duguin a terme la instal·lació, i se n'han de descomptar les quanties que, si s'escau, hagin estat subvencionades a través d'un programa d'ajudes públiques o hagin de ser subvencionades en virtut d'una resolució definitiva de la concessió d'aquestes ajudes. En cap cas, no donen dret a practicar la deducció les quantitats satisfetes mitjançant lliuraments de diners de curs legal.

A aquests efectes, es consideren quantitats satisfetes per a la instal·lació dels sistemes d'autoconsum les necessàries per portar-la a terme, com ara la inversió en equips i materials, despeses d'instal·lació d'aquests i les obres necessàries per al seu desenvolupament.

La deducció s'ha de practicar en el període impositiu en què finalitzi la instal·lació, que no pot ser posterior al 2026. Per a l'aplicació de la deducció, s'ha de disposar de les autoritzacions i els permisos que estableix la legislació vigent, i en particular del certificat d'instal·lacions elèctriques (CIE) d'acord amb el Reglament electrotècnic de baixa tensió, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril.

4. No donen dret a practicar les deduccions que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors, quan els sistemes d'autoconsum estiguin destinats a una activitat econòmica. En cas que, amb posterioritat a la seva adquisició o instal·lació, es destinin a una activitat econòmica, es perd el dret a la deducció practicada.

5. En cap cas, el contribuent no té dret a les deduccions que preveu aquesta disposició addicional i la disposició addicional cinquanta d'aquesta Llei respecte d'una mateixa instal·lació duta a terme en un mateix immoble.

6. L'import d'aquestes deduccions s'ha de restar de la quota íntegra estatal després de les deduccions que preveuen els apartats 1, 2, 3, 4 i 5 de l'article 68 d'aquesta Llei.»

Article 37. *Mesures en l'impost sobre societats.*

Amb efectes per als períodes impositius que, iniciats a partir de l'1 de gener de 2025 no hagin conclòs a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, queda redactada en els termes següents:

U. La disposició addicional dissetena queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional dissetena. *Llibertat d'amortització en inversions que utilitzin energia procedent de fonts renovables.*

1. Les inversions en instal·lacions destinades a l'autoconsum d'energia elèctrica que utilitzin energia procedent de fonts renovables d'acord amb el que defineix el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica, així

com les instal·lacions per a l'ús tèrmic de consum propi que utilitzin energia procedent de fonts renovables, que substitueixin instal·lacions que utilitzin energia procedent de fonts no renovables fòssils i que siguin posades a disposició del contribuent a partir de l'entrada en vigor del Reial decret llei 18/2022, de 18 d'octubre, pel qual s'aproven mesures de reforç de la protecció dels consumidors d'energia i de contribució a la reducció del consum de gas natural en aplicació del «Pla + seguretat per a la teva energia (+SE)», així com mesures en matèria de retribucions del personal al servei del sector públic i de protecció de les persones treballadores agràries eventuais afectades per la sequera, i entrin en funcionament el 2023, el 2024, el 2025 i el 2026, poden ser amortitzades lliurement en els períodes impositius:

- a) Que s'iniciïn o conclouin el 2023, quan l'entrada en funcionament dels elements a què es refereix aquest apartat es produeixi el 2023.
- b) Que s'iniciïn o conclouin el 2024, quan l'entrada en funcionament dels elements a què es refereix aquest apartat es produeixi el 2024.
- c) Que s'iniciïn o conclouin el 2025, quan l'entrada en funcionament dels elements a què es refereix aquest apartat es produeixi el 2025.
- d) Que s'iniciïn o conclouin el 2026, quan l'entrada en funcionament dels elements a què es refereix aquest apartat es produeixi el 2026.

El que estableix aquest apartat està condicionat al fet que, durant els 24 mesos següents a la data d'inici del període impositiu en què els elements adquirits entrin en funcionament, la plantilla mitjana total de l'entitat es mantingui respecte de la plantilla mitjana dels dotze mesos anteriors.

Els edificis no es poden acollir a la llibertat d'amortització que regula aquesta disposició.

La quantia màxima de la inversió que es pot beneficiar del règim de llibertat d'amortització és de 500.000 euros.

Per calcular la plantilla mitjana total de l'entitat, s'han de prendre les persones ocupades, en els termes que disposi la legislació laboral, tenint en compte la jornada contractada en relació amb la jornada completa.

2. Als efectes d'aquesta disposició, es considera energia renovable la procedent de fonts renovables no fòssils, és a dir, energia eòlica, energia solar (solar tèrmica i solar fotovoltaica) i energia geotèrmica, energia ambient, energia mareomotriu, energia undimotriu i altres tipus d'energia oceànica, energia hidràulica i energia procedent de biomassa, gasos d'abocador, gasos de plantes de depuració i biogàs, tal com es defineixen a la Directiva (UE) 2018/2001 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables.

En el cas de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica, només es considera energia renovable la que procedeixi d'instal·lacions de la categoria b) de l'article 2.1 del Reial decret 413/2014, de 6 de juny, pel qual es regula l'activitat de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables, cogeneració i residus.

3. En el cas de les instal·lacions que utilitzin bombes de calor accionades elèctricament, només es considera energia renovable el seu ús per a la calor a partir d'un rendiment de factor estacional (SCOPnet) de 2,5 d'acord amb la Decisió 2013/114/UE de la Comissió, d'1 de març de 2013, per la qual s'estableixen les directrius per al càlcul pels estats membres de l'energia renovable procedent de les bombes de calor de diferents tecnologies, de conformitat amb el que disposa l'article 5 de la Directiva 2009/28/CE del Parlament Europeu i del Consell.

En cas que aquestes bombes s'usin per al fred, només es considera que produeixen energia renovable quan el sistema de refrigeració funcioni per damunt del requisit d'eficiència mínim expressat com a factor de rendiment estacional primari i aquest sigui almenys 1,4 (SPFplow), de conformitat amb el que disposa el

Reglament delegat (UE) 2022/759 de la Comissió, de 14 de desembre de 2021, pel qual es modifica l'annex VII de la Directiva (UE) 2018/2001 del Parlament Europeu i del Consell respecte a una metodologia per calcular la quantitat d'energies renovables utilitzada per a la refrigeració i els sistemes urbans de refrigeració.

4. En el cas dels sistemes de generació d'energia renovable tèrmica (calor i fred) per a la climatització o la generació d'aigua calenta sanitària, únicament s'entén que s'ha millorat el consum d'energia primària no renovable quan es redueixi almenys un 30 per cent l'indicador de consum d'energia primària no renovable, o bé s'aconsegueixi una millora de la qualificació energètica de les instal·lacions per obtenir una classe energètica «A» o «B», en la mateixa escala de qualificació.

5. No es poden acollir a la llibertat d'amortització a què es refereix aquesta disposició les instal·lacions que tinguin caràcter obligatori en virtut de la normativa del Codi tècnic de l'edificació, aprovat pel Reial decret 314/2006, de 17 de març, llevat que la instal·lació tingui una potència nominal superior a la mínima exigida, cas en què pot ser objecte de la llibertat d'amortització la part del cost de la instal·lació proporcional a la potència instal·lada per damunt d'aquest mínim exigít.

6. Per a l'aplicació de la llibertat d'amortització que regula aquesta disposició, els contribuents han d'estar en possessió, segons que correspongui, de la documentació següent que acrediti que la inversió utilitza energia procedent de fonts renovables:

a) En el cas de la generació d'energia elèctrica, l'autorització d'explotació i, en el cas de les instal·lacions amb excedents, l'acreditació de la inscripció en el Registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica (RAIPREE) o, en el cas de les instal·lacions de menys de 100 kW, el certificat d'instal·lacions elèctriques (CIE) d'acord amb el Reglament electrotècnic de baixa tensió, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica.

b) En el cas dels sistemes de producció de gasos renovables (biogàs, biometà, hidrogen renovable), l'acreditació d'inscripció en el Registre d'instal·lacions de producció de gas procedent de fonts renovables que regula l'article 19 del Reial decret 376/2022, de 17 de maig, pel qual es regulen els criteris de sostenibilitat i de reducció de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle dels biocarburants, biolíquids i combustibles de biomassa, així com el sistema de garanties d'origen dels gasos renovables.

c) En el cas dels sistemes de generació d'energia renovable tèrmica (calor i fred) industrial o de procés, l'acreditació de la inscripció en registre o l'informe de l'òrgan competent a la comunitat autònoma.

d) En el cas de sistemes de generació d'energia renovable tèrmica (calor i fred) per a la climatització o la generació d'aigua calenta sanitària, el certificat d'eficiència energètica expedit pel tècnic competent després de la realització de les inversions, que indiqui la incorporació d'aquests sistemes respecte del certificat expedit abans d'iniciar-les.

7. En el supòsit que s'incompleixi l'obligació de manteniment de la plantilla en els termes que estableix l'apartat 1 d'aquesta disposició, s'ha d'ingressar la quota íntegra que hagi correspost a la quantitat deduïda en excés més els interessos de demora corresponents. L'ingrés de la quota íntegra i dels interessos de demora s'ha d'efectuar conjuntament amb l'autoliquidació corresponent al període impositiu en què s'hagi incomplert l'obligació.

8. Les entitats a les quals, d'acord amb el que estableix l'article 101 d'aquesta Llei, els siguin aplicables els incentius fiscals per a les empreses de dimensió reduïda que preveu el capítol XI del títol VII d'aquesta Llei poden optar

entre aplicar el règim de llibertat d'amortització que preveu l'article 102 d'aquesta Llei o aplicar el règim de llibertat d'amortització que regula aquesta disposició.»

Dos. La disposició addicional divuitena queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional divuitena. *Llibertat d'amortització en determinats vehicles i en noves infraestructures de recàrrega.*

1. Les inversions en vehicles nous FCV, FCHV, BEV, REEV o PHEV, segons la definició de l'annex II del Reglament general de vehicles, aprovat pel Reial decret 2822/1998, de 23 de desembre, afectes a activitats econòmiques i que entrin en funcionament en els períodes impositius que s'iniciïn els anys 2024, 2025 i 2026, es poden amortitzar lliurement.

2. Les inversions en noves infraestructures de recàrrega de vehicles elèctrics, de potència normal o d'alta potència, en els termes que defineix l'article 2 del Reglament (UE) 2023/1804 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relatiu a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius, i pel qual es deroga la Directiva 2014/94/UE, afectes a activitats econòmiques, i que entrin en funcionament en els períodes impositius que s'iniciïn els anys 2024, 2025 i 2026, es poden amortitzar lliurement.

3. Per a l'aplicació de la llibertat d'amortització que regula l'apartat anterior, s'exigeix el compliment dels requisits següents:

a) Aportació de la documentació tècnica preceptiva, segons les característiques de la instal·lació, en forma de projecte o memòria, que preveu el Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament electrotècnic per a baixa tensió, elaborada per l'instal·lador autoritzat degudament registrat en el Registre integrat industrial, que regulen el títol IV de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria, i la seva normativa reglamentària de desplegament.

b) Obtenció del certificat d'instal·lació elèctrica diligenciat per la comunitat autònoma competent.»

Article 38. *Tipus impositius de l'impost sobre hidrocarburs.*

U. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i vigència fins al 30 de juny de 2026, els tipus impositius que regula la tarifa 1a de l'apartat 1 de l'article 50 de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, són els següents: Epígraf 1.1 Gasolines amb plom: 433,79 euros per 1.000 litres de tipus general i 72 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.2.1 Gasolines sense plom de 98 I.O. o d'octanatge superior: 307,71 euros per 1.000 litres de tipus general i 51,29 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.2.2 Les altres gasolines sense plom: 304,32 euros per 1.000 litres de tipus general i 54,68 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Secció 1.3 Combustibles dièsel d'ús general: 267,31 euros per 1.000 litres de tipus general i 62,69 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.4 Gasoils utilitzables com a carburant en els usos que preveu l'apartat 2 de l'article 54 i, en general, com a combustible: 17,09 euros per 1.000 litres de tipus general i 3,91 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.5 Fuels: 12,35 euros per tona de tipus general i 2,65 euros per tona de tipus especial.

Epígraf 1.6 GLP per a ús general: 57,47 euros per tona.

Epígraf 1.8 GLP destinats a usos diferents dels de carburant: 0 euros per tona.

Epígraf 1.9 Gas natural per a ús general: 1,15 euros per gigajoule.

Epígraf 1.10.1 Gas natural destinat a usos diferents dels de carburant, així com el gas natural destinat a l'ús com a carburant en motors estacionaris: 0,30 euros per gigajoule.

Epígraf 1.10.2 Gas natural destinat a usos amb fins professionals sempre que no s'utilitzin en processos de cogeneració i generació directa o indirecta d'energia elèctrica: 0,15 euros per gigajoule.

Als efectes del que preveu aquest epígraf, es considera gas natural destinat a usos amb fins professionals els subministraments de gas natural efectuats per al seu consum en plantes i instal·lacions industrials, amb exclusió del que s'utilitzi per produir energia tèrmica útil l'aprofitament final de la qual es produeixi en establiments o locals que no tinguin la condició de plantes o instal·lacions industrials. Així mateix, té la consideració de gas natural destinat a usos amb finalitats professionals el gas natural utilitzat en cultius agrícoles.

Epígraf 1.11 Querosè per a ús general: 306 euros per 1.000 litres de tipus general i 72 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.12 Querosè destinat a usos diferents dels de carburant: 0 euros per 1.000 litres.

Epígraf 1.13 Bioetanol i biometanol per a ús com a carburant:

a) Bioetanol i biometanol mesclat amb gasolines sense plom de 98 I.O. o d'octanatge superior: 307,71 euros per 1.000 litres de tipus general i 51,29 euros per 1.000 litres de tipus especial.

b) Bioetanol i biometanol, mesclat amb les altres gasolines sense plom o sense mesclar: 304,32 euros per 1.000 litres de tipus general i 54,68 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.14 Biodièsel per a ús com a carburant: 267,31 euros per 1.000 litres de tipus general i 62,69 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.15 Biodièsel per a ús com a carburant en els usos que preveu l'apartat 2 de l'article 54 i, en general, com a combustible, i biometanol per a ús com a combustible: 17,09 euros per 1.000 litres de tipus general i 3,91 euros per 1.000 litres de tipus especial.

Epígraf 1.16 (Suprimit).

Epígraf 1.17 (Suprimit).

Dos. Si al mes d'abril la variació de l'IPC de carburants no supera més d'un 15 per cent l'IPC del mateix mes de l'any anterior, d'acord amb la informació que publiqui al maig l'Institut Nacional d'Estadística, la reducció del tipus que regula l'apartat U d'aquest article es deixa d'aplicar al mes de juny.

Article 39. *Devolució parcial pel gasoil d'ús professional.*

Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i vigència fins al 30 de juny de 2026, el tipus de la devolució que regula l'article 52 bis.6 de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, és de zero euros.

Article 40. *Tipus impositiu de l'impost especial sobre l'electricitat.*

U. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i vigència fins al 30 de juny de 2026, l'impost especial sobre l'electricitat s'exigeix al tipus impositiu del 0,5 per cent.

Les quotes resultants de l'aplicació d'aquest tipus impositiu no poden ser inferiors a les quanties següents:

a) 0,5 euros per megawatt hora (MW h), quan l'electricitat subministrada o consumida s'utilitzi en usos industrials, en embarcacions atracades al port que no tinguin la condició d'embarcacions privades d'esbarjo o en el transport per ferrocarril;

b) 1 euro per megawatt hora (MW h), quan l'electricitat subministrada o consumida es destini a altres usos.

Quan s'incompleixi la condició que preveuen les lletres anteriors, les quanties que indiquen aquestes tenen la consideració de tipus impositius i s'apliquen sobre el subministrament o consum total del període expressat en megawatt hora (MW h).

A aquest efecte, es consideren usos industrials:

- a) Els efectuats en alta tensió o en plantes i instal·lacions industrials.
- b) Els efectuats en baixa tensió amb destinació a regs agrícoles.

L'impost mínim que recullen les lletres a) i b) anteriors no és aplicable per als supòsits que preveuen les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 98 de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials.

Dos. Si al mes d'abril la variació de l'IPC de l'electricitat no supera més d'un 15 per cent l'IPC del mateix mes de l'any anterior, d'acord amb la informació que publiqui al maig l'Institut Nacional d'Estadística, la reducció del tipus que regula l'apartat U d'aquest article es deixa d'aplicar al mes de juny.

Article 41. Determinació de la base imposable i de l'import dels pagaments fraccionats de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica durant l'exercici 2026.

1. Per a l'exercici 2026 la base imposable de l'impost sobre el valor de la producció d'energia elèctrica està constituïda per l'import total que correspongui percebre al contribuent per la producció i la incorporació al sistema elèctric d'energia elèctrica, mesurada en barres de central, per cada instal·lació, en el període impositiu minorada en el 10 per cent de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el primer trimestre natural, i minorada en la totalitat de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el segon trimestre natural.

2. El pagament fraccionat del primer trimestre es calcula en funció del valor de la producció d'energia elèctrica, mesurada en barres de central, i incorporada al sistema elèctric des de l'inici del període impositiu fins a la finalització dels tres primers mesos de l'any, minorat en el 10 per cent de l'import de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant aquest trimestre natural, i s'aplica el tipus impositiu que preveu l'article 8 de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica.

El pagament fraccionat del segon trimestre es calcula en funció del valor de la producció d'energia elèctrica, mesurada en barres de central, i incorporada al sistema elèctric des de l'inici del període impositiu fins a la finalització dels sis primers mesos de l'any, minorat en el 10 per cent de l'import de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el primer trimestre natural i en la totalitat de l'import de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el segon trimestre natural, i s'aplica el tipus impositiu que preveu l'article 8 de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica, i es dedueix l'import dels pagaments fraccionats efectuats prèviament a compte de l'exercici 2026.

Els pagaments fraccionats del tercer i quart trimestres es calculen en funció del valor de la producció d'energia elèctrica, mesurada en barres de central, i incorporada al sistema elèctric des de l'inici del període impositiu fins a la finalització, respectivament, dels nou o dotze mesos de l'any, minorat en el 10 per cent de l'import de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el primer trimestre natural i en la totalitat de l'import de les retribucions corresponents a l'electricitat incorporada al sistema durant el segon trimestre natural, i s'aplica el tipus impositiu que preveu l'article 8 de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica, i es dedueix l'import dels pagaments fraccionats efectuats prèviament a compte de l'exercici 2026.

3. Per tal de garantir l'equilibri del sistema, es compensa el sistema elèctric per l'import equivalent a la reducció de recaptació conseqüència de la mesura que preveu aquest article, amb el límit màxim de la quantitat necessària per assolir l'equilibri entre els ingressos i les despeses associades als càrrecs del sistema elèctric.

Article 42. *Tipus impositiu aplicable de l'impost sobre el valor afegit a determinats lliuraments, importacions i adquisicions intracomunitàries de productes energètics.*

Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i vigència fins al 30 de juny de 2026, s'aplica el tipus del 10 per cent de l'impost sobre el valor afegit als lliuraments, les importacions i les adquisicions intracomunitàries de:

a) energia elèctrica efectuades a favor de:

– Titulars de contractes de subministrament d'electricitat, la potència contractada dels quals (terme fix de potència) sigui inferior a 10 kW, independentment del nivell de tensió del subministrament i la modalitat de contractació.

– Titulars de contractes de subministrament d'electricitat que siguin perceptors del bo social d'electricitat i tinguin reconeguda la condició de vulnerable sever o vulnerable sever en risc d'exclusió social, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica.

Si al mes d'abril la variació de l'IPC de l'electricitat no supera més d'un 15 per cent l'IPC del mateix mes de l'any anterior, d'acord amb la informació que publiqui al maig l'Institut Nacional d'Estadística, la reducció del tipus que regula aquesta lletra es deixa d'aplicar al mes de juny.

b) gas natural, briquetes i pèl·lets procedents de la biomassa i la fusta per a llenya.

Si al mes d'abril la variació de l'IPC del gas no supera més d'un 15 per cent l'IPC del mateix mes de l'any anterior, d'acord amb la informació que publiqui al maig l'Institut Nacional d'Estadística, la reducció del tipus que regula aquesta lletra es deixa d'aplicar al mes de juny.

c) gasolines, gasoils i biocarburants destinats a utilitzar-se com a carburant compresos en els epígrafs 1.2.1, 1.2.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 1.12, 1.13, 1.14 i 1.15 de la tarifa 1a de l'article 50.1, de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials.

Si al mes d'abril la variació de l'IPC dels carburants no supera més d'un 15 per cent l'IPC del mateix mes de l'any anterior, d'acord amb la informació que publiqui al maig l'Institut Nacional d'Estadística, la reducció del tipus que regula aquesta lletra es deixa d'aplicar al mes de juny.

Article 43. *Modificació del Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, pel qual s'aproven les tarifes i la instrucció de l'impost sobre activitats econòmiques.*

Es modifica la lletra A) de l'apartat 1 de la regla 14a de la Instrucció per a l'aplicació de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques, que queda redactada de la manera següent:

«A) Potència instal·lada.

Es considera potència instal·lada tributable la resultant de la suma de les potències nominals, segons les normes tipificades, dels elements energètics destinats a l'equip industrial, de naturalesa elèctrica o mecànica.

Per tant, no són computables les potències dels elements dedicats a calefacció, il·luminació, condicionament d'aire, instal·lacions anticontaminants, ascensors de personal, serveis socials, sanitaris i, en general, tots els que no estiguin directament destinats a la producció, incloent-hi els destinats a la transformació i la rectificació d'energia elèctrica.

A aquest efecte, tampoc no es tenen en compte els forns i les calderes que funcionin a base de combustibles sòlids, líquids o gasosos, ni els forns i les calderes elèctriques.

La potència fiscal en funció de la qual s'obtenen les quotes de la indústria és el resultat matemàtic de reduir a quilowatts la totalitat de la potència instal·lada computable, emprant, si s'escau, l'equivalència 1 CV = 0,736 kW.

La potència instal·lada en bancs de proves, plataformes d'assaig i similars es computa pel 10 per 100 de la potència real instal·lada.

Els equips de reserva de les instal·lacions fabrils no constitueixen un element tributari quan es declarin com a tals a l'Administració tributària.»

Article 44. *Modificació del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.*

U. Es modifica l'apartat 5 de l'article 74 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, que queda redactat de la manera següent:

«5. Les ordenances fiscals poden regular una bonificació de fins al 50 per cent de la quota íntegra de l'impost per als béns immobles en què s'hagin instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia provinent del sol o de l'energia ambiental. L'aplicació d'aquesta bonificació està condicionada al fet que les instal·lacions disposin de l'homologació corresponent de l'Administració competent. Els altres aspectes substantius i formals d'aquesta bonificació s'han d'especificar en l'ordenança fiscal.

Entre altres circumstàncies, l'ordenança fiscal pot establir diferents percentatges de bonificació, sense excedir el límit màxim que fixa el paràgraf anterior, en el cas de cessió d'espais per a la instal·lació de sistemes d'aprofitament d'energia l'ús o la propietat dels quals estigui associat a comunitats energètiques.»

Dos. Es modifica la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 103 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, que queda redactada de la manera següent:

«b) Una bonificació de fins al 95 per cent a favor de les construccions, instal·lacions o obres en què s'incorporin sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar o de l'energia ambiental. L'aplicació d'aquesta bonificació està condicionada al fet que les instal·lacions disposin de l'homologació corresponent de l'Administració competent.

La bonificació que preveu aquest paràgraf s'ha d'aplicar a la quota resultant d'aplicar, si s'escau, la bonificació a què es refereix el paràgraf a) anterior.»

TÍTOL IV

Mesures en matèria agrària i pesquera

Article 45. *Règim jurídic.*

1. Amb la finalitat de facilitar la gestió i l'obtenció de les ajudes que inclou aquest títol, aquestes no estan subjectes a la Llei 38/2003, de 17 de novembre, i en particular queden excloses del que preveu l'article 13 i de l'autorització que preveu l'article 10, llevat dels títols II i IV d'aquesta Llei.

2. Les subvencions que recull aquest títol s'han d'ajustar al sistema d'ajudes d'Estat corresponent i són objecte de publicitat a la Base de dades nacional de subvencions.

3. Es faculta la persona titular del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació per aprovar, mitjançant una ordre ministerial, les modificacions, les adaptacions i les concrecions, incloent-hi l'adequació al règim d'ajudes d'Estat que sigui procedent, que siguin necessàries en relació amb les mesures que preveu aquest títol.

CAPÍTOL I

Mesures en matèria agrària

Article 46. *Ajuda extraordinària i temporal per sufragar el preu del gasoil que consumeixen els productors agraris.*

1. S'aprova una ajuda extraordinària i temporal per a les persones físiques o jurídiques o ens sense personalitat jurídica que utilitzin com a carburant el gasoil que tributa al tipus de l'epígraf 1.4 de l'article 50.1 de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials en l'agricultura, inclosa l'horticultura, la ramaderia i la silvicultura, dirigida a compensar el possible increment de costos provocats per l'augment del preu dels combustibles derivat de la situació creada per la guerra a l'Iran.

2. Són beneficiaris d'aquestes ajudes les persones o entitats titulars de les explotacions enumerades a l'apartat anterior que tinguin dret a la devolució de les quotes de l'impost sobre hidrocarburs satisfetes o suportades de conformitat amb el que estableix l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials.

Els beneficiaris d'aquesta ajuda han de complir totes les obligacions que estableix l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, i la seva normativa de desplegament.

3. Així mateix, són beneficiaris d'aquestes ajudes els agricultors i ramaders als quals es reconegui, a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, el dret a la devolució parcial de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli que grava el gasoil utilitzat en la seva activitat econòmica, d'acord amb el que estableix la Llei 3/2008, de 31 de juliol, de devolució parcial de la quota de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli i d'establiment d'una deducció autonòmica en l'impost sobre la renda de les persones físiques per la variació de l'euríbor, i la normativa de desplegament.

4. L'import de l'ajuda puja a 0,2 euros per cada litre de gasoil adquirit i destinat exclusivament a l'ús agrari des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei fins al 30 de juny de 2026. Per calcular l'ajuda, s'ha de considerar el gasoil adquirit per a ús agrari el 2025 pel qual el beneficiari obtingui la devolució de les quotes de l'impost sobre hidrocarburs que preveu l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, o de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli i s'ha d'imputar per parts iguals cadascun dels dies de l'any natural en què s'ha exercit l'activitat.

5. L'ajuda es considera sol·licitada amb la presentació de la sol·licitud de devolució de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil emprat en l'agricultura i la ramaderia de conformitat amb el que estableix l'Ordre EHA/993/2010, de 21 d'abril, per la qual s'estableix el procediment per a la devolució parcial de les quotes de l'impost sobre hidrocarburs suportades pels agricultors i els ramaders, a partir de l'1 d'abril de 2026.

El procediment de gestió de l'ajuda s'ha de tramitar de manera simultània i conjunta amb el procediment tramitat per a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil emprat en l'agricultura i la ramaderia que preveu l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, i la seva normativa de desplegament, excepte pel que fa a l'ajuda destinada als sol·licitants de la devolució parcial de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli.

El pagament de l'ajuda s'efectua mitjançant transferència bancària al compte al qual s'ordeni el pagament de la devolució de l'impost sobre hidrocarburs que preveu l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, o, si escau, en un únic pagament, al compte al qual s'ordena el pagament de la devolució parcial de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli.

Un cop transcorregut el termini de sis mesos des de la finalització del termini de presentació de la sol·licitud sense que s'hagi efectuat la concessió i el pagament, la sol·licitud es pot entendre desestimada. Contra aquesta presumpta desestimació es pot

interposar un recurs de reposició i reclamació economicoadministrativa, en els termes que preveu la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

6. La persona titular del Ministeri d'Hisenda o del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, si s'escau, pot dictar les normes que siguin necessàries per desplegar el procediment de gestió de les ajudes que regula aquest article.

7. Les ajudes que estableix aquest article són compatibles amb la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil emprat en l'agricultura i la ramaderia que regula l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, i amb la devolució parcial de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli.

Article 47. Administració competent per a la tramitació i el pagament de les ajudes per sufragar el preu del gasoil consumit pels productors agraris.

1. A excepció del que assenyala l'apartat 2, la competència per gestionar les ajudes s'atribueix a l'Administració tributària que tingui atribuïda la competència per gestionar la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil emprat en l'agricultura i la ramaderia que estableix l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre. A aquests efectes, s'entén per Administració competent l'Agència Estatal d'Administració Tributària, respecte dels beneficiaris que tinguin el domicili fiscal en territori comú, i l'Administració foral que correspongui, en el cas de beneficiaris el domicili fiscal dels quals s'ubiqui al territori de la Comunitat Autònoma del País Basc o a la Comunitat Foral de Navarra.

L'Administració tributària que sigui competent per gestionar les ajudes ha de dur a terme totes les actuacions de gestió, control i recaptació necessàries per tramitar les ajudes, amb aplicació del que disposa la Llei 58/2003, de 17 de desembre, i els seus reglaments de desplegament, en el que no disposen expressament els articles que regulen l'ajuda extraordinària i temporal per sufragar el preu del gasoil que consumeixen els productors agraris.

2. Correspon al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació la gestió de les ajudes corresponents als agricultors i ramaders als quals es reconegui el dret a la devolució parcial de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli. Per a això, l'Administració tributària de la Comunitat Autònoma de Canàries ha de facilitar, en un termini inferior a dos mesos des de la publicació d'aquest Reial decret llei, al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació una relació de les persones físiques o jurídiques o ens sense personalitat jurídica que s'hagin beneficiat de la devolució parcial de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli, consumits des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei fins al 30 de juny de 2026, indicant el nombre de litres pel qual s'efectua la devolució d'acord amb l'Ordre de 2 de desembre de 2008, de la Conselleria d'Economia i Hisenda, per la qual s'estableixen les condicions, els requisits, el procediment i els mòduls de consum mitjà per a la pràctica de la devolució parcial de la quota de l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli, l'import rebut i el número de compte de l'abonament de la devolució esmentada. La llista dels beneficiaris potencials s'ha de publicar en la seu electrònica associada del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i s'atorga un termini de cinc dies per poder exercir el dret de renúncia a aquesta ajuda que, en cas de no exercir-se, equival a la seva sol·licitud.

Article 48. Crèdit extraordinari al Ministeri d'Hisenda per finançar les ajudes per sufragar el preu del gasoil que consumeixen els productors agraris.

1. A fi de finançar les ajudes que preveuen els articles anteriors, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost vigent l'1 de gener de 2026 de la secció 15 «Ministeri d'Hisenda», servei 05 «Secretaria d'Estat d'Hisenda», en el programa 923 M «Direcció i Serveis Generals d'Hisenda», concepte 476 «Ajudes a titulars d'explotacions agràries», per un import de 52.000.000 d'euros.

2. S'han de transferir a les institucions navarreses i a les institucions basques les quantitats abonades per les ajudes gestionades i acordades per aquestes institucions corresponents a beneficiaris amb domicili fiscal als seus territoris respectius, amb certificació prèvia.

3. El crèdit extraordinari anterior té caràcter ampliable i la persona titular del Ministeri d'Hisenda n'ha d'ampliar l'import fins a l'import que assoleixin les obligacions derivades del programa de suport públic al consum de combustibles.

4. El finançament del crèdit extraordinari i de les ampliacions de crèdit s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

5. Els pagaments corresponents els efectua l'Agència Estatal d'Administració Tributària, amb provisió de fons prèvia del Tresor Públic, d'acord amb el procediment que preveu l'apartat segon de l'Ordre de 27 de desembre de 1991, per la qual es dicten instruccions sobre el règim economicofinancer de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

6. Els pagaments es fan amb càrrec a un concepte no pressupostari que es cancel·la posteriorment per l'aplicació de la despesa als crèdits pressupostaris que recull aquest article.

7. La fiscalització prèvia dels actes administratius que recullen els apartats anteriors se substitueix pel control financer permanent efectuat per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, llevat dels actes administratius i els lliuraments de fons derivats de la tramitació de les ajudes que preveu l'article 47.2.

Article 49. *Crèdit extraordinari al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.*

1. A fi de finançar les ajudes que preveuen els articles anteriors, quan els beneficiaris hagin suportat l'impost especial de la Comunitat Autònoma de Canàries sobre combustibles derivats del petroli, gestionades pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost vigent l'1 de gener de 2026, per un import de dos milions d'euros en l'aplicació 21.01.411M.473 «Concessió d'ajudes d'Estat Marc Temporal».

2. El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 50. *Ajuda extraordinària per l'increment dels costos dels agricultors per l'ús de productes fertilitzants.*

1. S'aprova una ajuda extraordinària i temporal adreçada als agricultors, en compensació per l'increment de costos provocats per l'augment del preu dels fertilitzants, derivat de la situació creada pel conflicte de l'Iran.

2. Són beneficiàries de les ajudes les persones físiques, jurídiques o ens sense personalitat jurídica titulars d'explotacions agràries que han estat elegibles per al cobrament de les ajudes directes de la PAC en la campanya de 2025, que disposin de superfícies de cultius permanents i de terres de cultiu, excloses les terres de guaret i pastures temporals, en aquesta campanya. No obstant això, en el cas de la Comunitat Autònoma de Canàries, els beneficiaris d'aquestes ajudes són les persones físiques, jurídiques o ens sense personalitat jurídica titulars d'explotacions agrícoles amb superfícies de terres de cultiu i cultius permanents que recull el registre autonòmic d'explotacions agrícoles (REA) el 31 de maig de 2025 per a aquesta comunitat autònoma.

Així mateix, són beneficiàries de les ajudes les persones físiques, jurídiques o ens sense personalitat jurídica titulars d'explotacions agràries, que, tot i no ser perceptores d'ajudes directes de la PAC de conformitat amb el que preveu el paràgraf anterior, constin d'alta com a titulars d'explotacions agràries en els registres autonòmics d'explotacions agràries corresponents d'acord amb el Reial decret 1054/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableix i regula el sistema d'informació d'explotacions agrícoles i ramaderes i de la producció agrària, així com el registre autonòmic d'explotacions

agrícoles i el quadern digital d'explotació agrícola, el 31 de maig de 2025 i hagin declarat ingressos agraris en l'exercici fiscal de 2024, com a mínim, de 5.000 euros:

a) En el cas de persones físiques, els ingressos agraris de les activitats efectuades directament pel contribuent declarats a l'impost sobre la renda de les persones físiques corresponent a l'exercici fiscal 2024.

b) En el cas de persones jurídiques, els declarats a l'impost de societats corresponents a l'import net de la xifra de negocis del conjunt de les activitats agrícoles o ramaderes, o altres ingressos d'explotació d'activitats agrícoles o ramaderes, corresponents a l'últim període impositiu el termini de declaració del qual estigui vençut en la data de l'entrada en vigor d'aquesta norma.

c) En el cas d'ens sense personalitat jurídica, els ingressos agraris que constin en la declaració informativa anual de les entitats en règim d'atribució de rendes, corresponent a l'exercici fiscal 2024. Si els rendiments es determinen en règim d'estimació objectiva, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de calcular d'ofici els ingressos procedents de les activitats esmentades a partir de les dades proporcionades per l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

3. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de determinar d'ofici el nombre d'hectàrees de cada beneficiari, i correspon a la superfície declarada de cultius permanents i de terres de cultiu, excloses les terres de guaret i les pastures temporals, que s'hagi declarat en la campanya 2025 per al cobrament de les ajudes directes en virtut del Reial decret 1048/2022, de 27 de desembre, sobre l'aplicació, a partir del 2023, de les intervencions en forma de pagaments directes i l'establiment de requisits comuns en el marc del Pla estratègic de la política agrícola comuna, i la regulació de la sol·licitud única del sistema integrat de gestió i control.

En el cas de la Comunitat Autònoma de Canàries, el nombre d'hectàrees es determina sobre la base de les superfícies corresponents a terres de cultiu i cultius permanents, excloses les terres de guaret i les pastures temporals, que constin en el registre autonòmic d'explotacions agrícoles el 31 de maig de 2025.

Per al cas dels titulars d'explotacions agrícoles que no siguin sol·licitants de les ajudes directes de la PAC, es té en compte la superfície de terres de cultiu i cultius permanents, excloses les terres de guaret i les pastures temporals, que consta en els registres autonòmics d'explotacions agràries corresponents de conformitat amb el Reial decret 1054/2022, de 27 de desembre, en data 31 de maig de 2025.

4. A fi de finançar aquestes ajudes, s'aprova un crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en l'aplicació 21.04.000X.418 «Al FEGA ajuda extraordinària per pal·liar els efectes de la guerra de l'Iran», per un import de 500.000.000 d'euros.

El crèdit extraordinari anterior té la repercussió següent en el pressupost de l'organisme 103 «Fons Espanyol de Garantia Agrària» de la secció 21 «Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació»:

a) En el pressupost d'ingressos, en el subconcepte 400.04 «Del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Ajuda extraordinària per pal·liar la guerra de l'Iran», per un import de 500.000.000 d'euros.

b) En el pressupost de despeses, en el programa «412M Regulació dels mercats agraris», concepte 472 «Ajuda extraordinària per pal·liar els efectes de la guerra de l'Iran», per un import de 500.000.000 d'euros.

El crèdit extraordinari anterior té naturalesa d'incorporable.

De manera excepcional, una vegada creat i habilitat el crèdit de la partida 21.04.000X.418, es poden lliurar d'una sola vegada.

El finançament del crèdit extraordinari anterior i, si escau, de les incorporacions que es tramitin, s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

5. La quantia total màxima de l'ajuda es concedeix per hectàrea elegible, d'acord amb el que indica l'apartat 3 d'aquest article, diferenciant superfície de secà de la de regadiu, amb els imports unitaris màxims següents:

- a) Superfície de secà: 22 euros per hectàrea.
- b) Superfície de regadiu: 55 euros per hectàrea.

No es concedeixen ajudes quan l'import que s'ha de percebre és inferior als 100 euros. Així mateix, aquestes es concedeixen fins a un màxim de 300 hectàrees per beneficiari, prioritzant la superfície de regadiu.

La superfície de secà i de regadiu és la declarada a la sol·licitud única de la campanya 2025. La Comunitat Autònoma de Canàries ha de remetre a l'òrgan instructor d'aquesta ajuda la classificació de les superfícies en sistema d'explotació en secà i regadiu.

Per a les explotacions agrícoles corresponents als no perceptors d'ajudes directes de la PAC es té en compte la informació de superfícies de secà i de regadiu que consti en els registres autonòmics d'explotacions agràries corresponents d'acord amb el Reial decret 1054/2022, de 27 de desembre.

Les quanties que preveu aquest apartat es poden ajustar en funció de les disponibilitats pressupostàries mitjançant una ordre del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació publicada en la seu electrònica associada del Departament.

La concessió de les ajudes queda condicionada a l'existència de crèdit adequat i suficient en el moment de la resolució de concessió.

6. Les ajudes les instrueix l'òrgan del Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA) que determini la persona titular de la Presidència i es concedeixen d'ofici per resolució de la persona titular de la Presidència del FEGA. A aquests efectes, el procediment s'ajusta als punts següents:

a) El FEGA ha de publicar en la seva seu electrònica associada (<https://www.sede.fega.gob.es/>), en el termini màxim de quatre mesos comptats des del dia de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, la relació de persones i entitats titulars de les explotacions en què concorren els requisits que preveu aquest article i la quantia de l'ajuda a percebre. Aquest termini s'entén complert amb la publicació de la primera relació, en cas que n'hi hagi unes quantes.

Les comunitats autònomes han de facilitar al FEGA, si escau, les dades necessàries a aquests efectes.

b) Les persones i entitats que figurin a la relació disposen d'un termini de quinze dies hàbils, comptats des de l'endemà de la publicació, per poder acceptar expressament aquesta ajuda i, en el mateix termini, poden comunicar els errors materials d'identificació o d'informació personal que puguin apreciar en la relació. Aquesta comunicació es fa exclusivament pels mitjans electrònics que s'indiquin en la publicació de la relació a la qual es refereix la lletra a).

L'acceptació de l'ajuda implica la declaració responsable que s'han comprat o es compraran fertilitzants amb data posterior al 27 de febrer de 2026 per aplicar-los a les explotacions agrícoles de les quals són titulars amb fins de fertilització el 2026, d'acord, quan sigui procedent, amb el Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes per a la nutrició sostenible als sòls agraris. Aquesta declaració comporta l'obligació de conservar les factures de compra per un període de quatre anys des de la data de la concessió, i de posar-les a disposició de l'Administració en cas que aquesta ho sol·liciti. Així mateix, l'òrgan concedent pot analitzar els registres efectuats en el quadern d'explotació d'acord amb el que estableixen els articles 4 i 5 del Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, durant aquest mateix període de quatre anys.

c) Un cop transcorregut el termini a què es refereix la lletra b), el FEGA ha de dictar la resolució de concessió corresponent de les ajudes corresponents a les persones i entitats beneficiàries, i se'ls han d'abonar en el compte bancari de què disposi el FEGA o en el que li proporcionï l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

d) Una vegada publicada l'última resolució que preveu la lletra c), els qui no figurin en cap de les resolucions publicades poden entendre denegada la concessió de l'ajuda. Contra aquesta denegació es pot interposar un recurs d'alçada davant la persona titular del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i el termini d'interposició del recurs es computa a partir de la data de publicació de l'última resolució.

e) Aquestes ajudes són objecte de publicitat en la Base de dades nacional de subvencions, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 130/2019, de 8 de març, pel qual es regulen la Base de dades nacional de subvencions i la publicitat de les subvencions i la resta d'ajuts públics.

7. Els fabricants, importadors i distribuïdors i qualsevol altre agent de la cadena de producció i comercialització de fertilitzants han d'evitar en l'àmbit de les seves responsabilitats respectives que l'import equivalent a la subvenció percebuda pels beneficiaris d'aquesta ajuda es traslladi, totalment o parcialment, als preus de venda dels fertilitzants produïts i comercialitzats.

El seguiment de l'evolució dels preus permet verificar l'efectivitat d'aquesta mesura. En cas que, malgrat aquesta ajuda, s'observin increments de preus no justificats per altres motius, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de comunicar aquests fets a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència perquè dugui a terme les actuacions oportunes.

8. L'Agència Estatal d'Administració Tributària ha de posar a disposició del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació la informació que consti a la seva base de dades necessària per calcular els ingressos agraris d'acord amb el que estableix aquest article, a través dels mecanismes que preveu el conveni vigent subscrit entre l'Agència Estatal d'Administració Tributària i el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en matèria d'intercanvi d'informació.

CAPÍTOL II

Mesures en matèria pesquera

Article 51. Ajuda compensatòria a tant alçat a empreses armadores de vaixells pesquers per l'increment de costos productius provocats per l'augment del preu dels combustibles.

1. S'aprova una ajuda extraordinària i temporal de suport a la flota espanyola destinada a les persones físiques, jurídiques o ens sense personalitat jurídica que siguin armadors de vaixells de pesca amb llicència en vigor i en situació d'alta a la llista tercera del Registre general de la flota pesquera de la Secretaria General de Pesca durant el període elegible de l'ajuda.

2. L'objecte de l'ajuda és compensar amb 0,2 euros/litre el preu de combustible des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei fins al 30 de juny de 2026.

3. La quantia de l'ajuda es calcula per vaixell, multiplicant 0,2 euros per litre, pel consum diari de combustible i pel nombre de dies d'activitat que tingui cada vaixell en el període elegible esmentat a l'apartat anterior, fins a un màxim de 200.000 euros per vaixell i 400.000 euros per armador.

4. En el cas de la flota internacional que pesca fora de les aigües comunitàries, l'ajuda s'estableix únicament quan la diferència entre el preu del combustible el 23 de febrer, prenent com a referència el barril Brent, i la mitjana del preu per setmana durant el període elegible sigui igual o superior a 0,20 euros/litres.

Els preus del barril Brent es prenen de l'Informe Setmanal de Preus de l'Energia al Sector Agrari i Pesquer que publica el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

5. El consum diari de combustible de la flota s'estableix d'acord amb el consum diari per vaixell que consta en l'Enquesta Econòmica de Pesca Marítima, any 2024 publicada pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació a l'enllaç següent: <https://>

www.mapa.gob.es/ca/estadistica/temas/estadisticas-pesqueras/pesca-maritima/encuesta-economica-pesca-maritima.

6. El nombre de dies d'activitat de cada vaixell l'ha de verificar d'ofici el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació mitjançant els dispositius de localització de vaixells per satèl·lit (VMS) o diaris electrònics de bord (DEA). En el cas dels vaixells que no tinguin l'obligació de portar instal·lats a bord aquests dispositius s'ha de verificar a través del diari de pesca i/o notes de venda.

7. Les ajudes les instrueix la Direcció General d'Ordenació Pesquera i Aqüicultura i es concedeixen d'ofici per ordre del titular del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. A aquests efectes, el procediment s'ajusta als punts següents:

a) La Direcció General d'Ordenació Pesquera i Aqüicultura ha de publicar en la seu electrònica associada del Ministeri (<https://www.sede.mapa.gob.es/>), en el termini màxim de dos mesos comptadors des del final del període elegible, la relació d'armadors dels vaixells de pesca en què concorrin els requisits que preveu aquest article i la quantia de l'ajuda a percebre. Aquest termini s'entén complert amb la publicació de la primera relació, en cas que n'hi hagi unes quantes.

b) Els armadors que figurin en la relació disposen d'un termini de cinc dies hàbils, comptats des de l'endemà de la publicació, per poder exercir el dret de renúncia a aquesta ajuda o formular al·legacions.

En aquest mateix termini es poden comunicar els errors materials d'identificació o d'informació personal que es puguin apreciar en la relació. Aquestes comunicacions es fan exclusivament pels mitjans electrònics que s'indiquin en la publicació de la relació corresponent a la qual es refereix la lletra a).

Els beneficiaris que vulguin modificar el seu compte corrent ho han de fer durant aquest tràmit d'al·legacions, entenent-se que, si no ho fan, s'ha de procedir el pagament en el consignat en les seves dades fiscals de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

c) Transcorregut el termini indicat a la lletra b) s'ha de resoldre sobre la concessió de les ajudes. La resolució s'ha de publicar, a efecte de notificació, en la seu electrònica associada del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en virtut de l'article 45 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre. Contra aquesta resolució, que esgota la via administrativa, es pot interposar potestativament un recurs de reposició en el termini d'un mes des de l'endemà de la seva publicació, d'acord amb els articles 123 i següents de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, o directament, un recurs contenciós administratiu en el termini de dos mesos, comptadors des de l'endemà de la publicació d'aquest acte, segons preveu la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquestes ajudes són objecte de publicitat en la Base de dades nacional de subvencions, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 130/2019, de 8 de març, pel qual es regulen la Base de dades nacional de subvencions i la publicitat de les subvencions i la resta d'ajuts públics.

8. L'Agència Estatal d'Administració Tributària ha de facilitar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació els números de compte dels beneficiaris.

9. La concessió de les ajudes queda condicionada a l'existència de crèdit adequat i suficient en el moment de la resolució de concessió.

10. A fi de finançar les ajudes que preveu aquest article, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en l'aplicació 21.11.415B.475 «Ajuda per pal·liar l'increment de costos derivats de la guerra de l'Iran», per un import de 25.000.000 d'euros.

11. El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 52. *Exempció de la taxa de la pesca fresca.*

1. Estan exempts de la taxa de la pesca fresca (T-4) durant un període de tres mesos, des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, l'armador del vaixell o

embarcació pesquera, i el seu substitut, en cas que la pesca fresca accedeixi al port per via marítima.

2. La pèrdua d'ingressos en què incorrin les autoritats portuàries a conseqüència de l'exempció a què fa referència aquest article es té en compte com a criteri en el repartiment del Fons de Compensació Interportuari de l'any 2027 i es prioritza la seva assignació a les autoritats portuàries el resultat previst de l'exercici de les quals sigui negatiu sense comptar aquest repartiment.

CAPÍTOL III

Mesures en matèria de finançament agrari i pesquer

Article 53. *Línia d'ajudes ICO-MAPA-SAECA.*

1. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de convocar la línia que estableix l'article 6 del Reial decret llei 4/2022, de 15 de març, pel qual s'adopten mesures urgents de suport al sector agrari per causa de la sequera, per a la qual cosa ha de modificar el contingut de les convocatòries i convenis que calguin a fi d'estendre aquesta línia d'ajudes als supòsits que preveu aquest article. En el cas de les explotacions agràries, és un requisit per obtenir la condició de beneficiari el compromís de contractar una assegurança agrària en el marc del Pla d'assegurances agràries combinades en el període de subscripció corresponent a la producció que cal assegurar.

2. L'import de la convocatòria s'ha de transferir a la Societat Anònima Estatal de Caució Agrària, SME (SAECA), d'acord amb el procediment que descriu l'article 8 del Reial decret llei 4/2023, d'11 de maig, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria agrària i d'aigües en resposta a la sequera i a l'agreujament de les condicions del sector primari derivat del conflicte bèl·lic a Ucraïna i de les condicions climatològiques, així com de promoció de l'ús del transport públic col·lectiu terrestre per part dels joves i prevenció de riscos laborals en episodis de temperatures elevades.

3. L'àmbit d'aplicació que preveu l'apartat 1 s'explicita a la convocatòria i es pot estendre a tot Espanya.

El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) i la Societat Anònima Estatal de Caució Agrària, SME (SAECA) garanteixen un seguiment diferenciat dels imports emprats per a cadascun dels crèdits pressupostaris que financin aquesta mena de mesures, de manera que es puguin saber els imports i els beneficiaris associats a cadascun, l'inicial i l'ampliat per aquest Reial decret llei.

4. A fi de finançar les mesures que preveu aquest article, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en l'aplicació 21.01.411M.777.00 «Mesures urgents per pal·liar la guerra de l'Iran ICO-MAPA-SAECA», per un import de 225.000.000 d'euros.

Aquest crèdit extraordinari és complementari de l'aprovat a l'article següent i, de manera excepcional, se'n pot ajustar l'import final d'acord amb les necessitats reals, amb l'única limitació de l'import màxim de 300.000.000 d'euros per al total de la línia ampliada.

El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

5. El crèdit extraordinari que recull l'apartat anterior finança, a més de les subvencions concedides a l'empara del Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, i el Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, els costos derivats dels convenis que s'estableixin entre el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, l'ICO i la SAECA per instrumentar l'ampliació de la convocatòria d'aquestes subvencions. L'import corresponent als costos esmentats derivats del conveni s'ha de transferir a l'ICO en un sol pagament abans de l'1 de setembre de 2026.

6. Un cop finalitzada la línia, l'ICO ha de tornar al Tresor el crèdit no consumit derivat de l'apartat 5.

Article 54. Subvencions destinades a obtenir avals de la SAECA.

1. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de convocar la línia de finançament les bases reguladores de la qual es determinen al Reial decret 388/2021, d'1 de juny, pel qual s'estableixen les bases reguladores de les subvencions destinades a l'obtenció d'avals de la Societat Anònima Estatal de Caució Agrària, SME (SAECA), per titulars d'explotacions agràries, d'operadors econòmics del sector pesquer i aquícola o d'indústries agroalimentàries que garanteixin préstecs per al seu finançament, per als beneficiaris situats en l'àmbit d'aplicació de la mesura que preveu l'article anterior, per a la qual cosa ha de modificar el contingut de les convocatòries i convenis que calguin a fi d'estendre aquesta línia d'ajudes als supòsits que preveu aquest article.

2. L'import de la convocatòria s'ha de transferir a la SAECA d'acord amb el procediment que descriu l'article 12 del Reial decret 388/2021, d'1 de juny, esmentat.

El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, l'ICO i la SAECA garanteixen un seguiment diferenciat dels imports emprats per a cadascun dels crèdits pressupostaris que financin aquesta mena de mesures, de manera que es puguin saber els imports i els beneficiaris associats a cadascun, l'inicial i l'ampliat per aquest Reial decret llei.

3. S'aprova un crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, a l'aplicació 21.01.411M.777.01 «Mesures urgents per pal·liar la guerra de l'Iran Avals SAECA», per un import de 75.000.000 d'euros.

Aquest crèdit extraordinari és complementari de l'aprovat a l'article precedent i, de manera excepcional, se'n pot ajustar l'import final d'acord amb les necessitats reals, amb l'única limitació de l'import màxim de 300.000.000 d'euros per al total de la línia ampliada.

El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

4. L'àmbit de l'aplicació de la línia convocada mitjançant l'article 14.1 del Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, es determina en la convocatòria corresponent, i es pot ampliar a tot el territori nacional.

TÍTOL V**Mesures en el sector del transport****CAPÍTOL I****Ajudes extraordinàries i temporals per al transport per carretera****Article 55. Ajuda extraordinària i temporal per sufragar el preu del gasoil consumit pels titulars dels vehicles que tenen dret a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs.**

1. S'aprova una ajuda extraordinària i temporal per als titulars dels vehicles que tenen dret a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs que preveu l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, a fi de pal·liar l'efecte perjudicial en l'activitat del transport per carretera ocasionat per l'increment dels costos dels productes petrolífers a conseqüència del conflicte bèl·lic al Pròxim Orient.

2. Són beneficiaris d'aquesta ajuda els titulars dels vehicles esmentats a l'apartat 2 de l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, que tinguin dret a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs respecte del gasoil per a ús general que s'hagi utilitzat com a carburant al motor dels vehicles de la seva titularitat.

Els beneficiaris d'aquesta ajuda han de complir totes les obligacions que estableix l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, i la seva normativa de desplegament.

3. L'import de l'ajuda ascendeix a 0,20 euros per cada litre de gasoil per a ús general utilitzat com a carburant al motor dels vehicles esmentats a l'apartat 2 de

l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, en els subministraments duts a terme entre l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i el 30 de juny de 2026.

4. L'obtenció de l'ajuda està condicionada al fet que el pagament del gasoil adquirit en instal·lacions de venda al detall es dugui a terme mitjançant la utilització de les targetes gasoil professional que regula l'Ordre HFP/941/2022, de 3 d'octubre, per la qual s'estableix el procediment per a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional i per la qual es modifica l'Ordre EHA/993/2010, de 21 d'abril, per la qual s'estableix el procediment per a la devolució parcial de les quotes de l'impost sobre hidrocarburs suportades pels agricultors i ramaders.

La utilització de les targetes gasoil professional com a mitjà de pagament específic per a l'adquisició del gasoil té la consideració de sol·licitud de l'ajuda.

Quan el subministrament de gasoil s'efectui en instal·lacions de consum propi a què es refereix l'article 1.9 de l'Ordre HFP/941/2022, de 3 d'octubre, l'obtenció de l'ajuda està condicionada al fet que el titular de la instal·lació compleixi els requisits i les obligacions que estableix l'Ordre esmentada per a la gestió de la devolució de l'impost sobre hidrocarburs que preveu l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre.

5. Per a la gestió i el pagament de l'ajuda, s'aplica el procediment que preveu l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, i en la seva normativa de desplegament. A aquests efectes, el procediment de gestió de l'ajuda s'ha de tramitar de manera simultània i conjunta amb el procediment tramitat per a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional.

6. A la finalització de cada mes natural l'Administració competent ha de calcular l'import de l'ajuda i acordar, si escau, el pagament d'aquesta.

El pagament s'ha d'efectuar mitjançant transferència bancària al compte indicat pel beneficiari en la sol·licitud d'inscripció al Cens de beneficiaris de devolucions per gasoil professional i de vehicles de la seva titularitat.

Un cop transcorregut el termini de sis mesos des de la finalització del mes natural en què es van dur a terme les adquisicions de gasoil sense que s'hagi efectuat la concessió i el pagament, la sol·licitud es pot entendre desestimada. Contra aquesta presumpta desestimació es pot interposar un recurs de reposició i reclamació economicoadministrativa, en els termes que preveu la Llei 58/2003, de 17 de desembre.

7. La persona titular del Ministeri d'Hisenda pot dictar les normes que siguin necessàries per desplegar el procediment de gestió de les ajudes que regula aquest article.

8. Els vehicles que obtinguin les ajudes que regula aquest article no poden ser objecte de l'ajuda directa extraordinària i temporal per sufragar el preu de determinats productes energètics per a les empreses de transport per carretera que no es beneficiïn de la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional.

9. Les ajudes que regula aquest capítol no estan subjectes a la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

Article 56. *Administració competent per a la tramitació i el pagament de les ajudes.*

La competència per gestionar les ajudes que regula l'article anterior s'atribueix a l'Administració tributària que tingui atribuïda la competència per gestionar la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional que estableix l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre.

A aquests efectes, s'entén per Administració competent l'Agència Estatal d'Administració Tributària, respecte dels beneficiaris que tinguin el domicili fiscal en territori comú, i l'Administració foral que correspongui, en el cas de beneficiaris el domicili fiscal dels quals s'ubiqui al territori de la Comunitat Autònoma del País Basc o a la Comunitat Foral de Navarra.

L'Administració tributària que sigui competent per gestionar les ajudes ha de dur a terme totes les actuacions de gestió, control i recaptació necessàries per tramitar les ajudes, amb aplicació del que disposa la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general

tributària i els seus reglaments de desplegament, en el que no disposa expressament aquest capítol.

Article 57. Crèdit extraordinari al Ministeri d'Hisenda per finançar les ajudes al gasoil professional.

1. A fi de finançar les ajudes que preveu aquest capítol, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost vigent l'1 de gener de 2026 de la secció 15 «Ministeri d'Hisenda», servei 05 «Secretaria d'Estat d'Hisenda», en el programa 923 M «Direcció i Serveis Generals d'Hisenda i Funció Pública», concepte 474 «Suport públic a empreses per consum de gasoil. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», per un import de 367.000.000 d'euros.

2. S'han de transferir mensualment a les institucions navarreses i a les institucions basques les quantitats abonades per les ajudes gestionades i acordades per aquestes institucions corresponents a beneficiaris amb domicili fiscal als seus territoris respectius, amb certificació prèvia.

3. El crèdit extraordinari anterior té caràcter ampliable i la persona titular del Ministeri d'Hisenda n'ha d'ampliar l'import fins a l'import que assoleixin les obligacions derivades del programa de suport públic al consum de combustibles.

4. El finançament del crèdit extraordinari i de les ampliacions de crèdit s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

5. Els pagaments corresponents els efectua l'Agència Estatal d'Administració Tributària, amb provisió de fons prèvia del Tresor Públic, d'acord amb el procediment que preveu l'apartat segon de l'Ordre de 27 de desembre de 1991, per la qual es dicten instruccions sobre el règim economicofinancer de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

6. Els pagaments es fan amb càrrec a un concepte no pressupostari que es cancel·la posteriorment per l'aplicació de la despesa als crèdits pressupostaris que recull aquest article.

7. La fiscalització prèvia dels actes administratius que recullen els apartats anteriors se substitueix pel control financer permanent efectuat per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Article 58. Ajuda extraordinària i temporal per sufragar el preu del gasoil que consumeixen els professionals del transport terrestre per carretera que, respecte de determinats dels seus vehicles, no puguin ser beneficiaris de la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs.

1. S'estableix un sistema d'ajudes directes per a professionals del transport terrestre per carretera que, respecte de determinats dels seus vehicles, no puguin ser beneficiaris de la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs que preveu l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, i siguin titulars de les autoritzacions i dels mitjans de transport que regula l'apartat 2, a fi de pal·liar l'efecte perjudicial en l'activitat del transport per carretera ocasionat per l'increment dels costos dels productes petrolífers a conseqüència de la guerra a l'Iran.

2. Són beneficiaris de l'ajuda els treballadors autònoms i les societats amb personalitat jurídica legalment constituïdes a Espanya que en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei:

a) Siguin titulars d'una autorització de transport de qualsevol de les classes VDE, VT, VTC, VSE, MDLE i MDPE atenent el nombre i la tipologia de vehicle adscrits a l'autorització i que en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei es trobin d'alta en el Registre d'empreses i activitats de transport.

Aplicant les circumstàncies especials del fet diferencial de les ciutats de Ceuta i Melilla a la regulació de les llicències VT que recullen els articles 123 a 127 del Reglament de la Llei d'ordenació dels transports terrestres, aprovat pel Reial decret 1211/1990, de 28 de setembre, i l'Ordre de 4 de febrer de 1993, per la qual es desplega el Reglament de la Llei d'ordenació dels transports terrestres en matèria d'autoritzacions de transport discrecional de viatgers per carretera, es considera que el requisit de disposar d'autorització de transport públic de viatgers en vehicle turisme autotaxi, VT, s'ha complert amb la disposició de la llicència expedida a Ceuta i Melilla per a vehicles taxi.

b) Siguin titulars d'autobusos urbans d'acord amb la classificació per criteris d'utilització del Reglament general de vehicles i que en la data d'entrada en vigor del Reial decret llei es trobin d'alta en el Registre nacional de vehicles de la Prefectura Central de Trànsit.

Els beneficiaris han de desenvolupar una activitat que s'enquadri en alguna de les rúbriques de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques (IAE), aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, pel qual s'aproven les tarifes i la instrucció de l'impost sobre activitats econòmiques, que s'esmenten a l'apartat 3.

3. L'import de les ajudes s'ha de distribuir entre les activitats següents:

Tarifas IAE	Activitat
Epígraf 721.1	Transport urbà col·lectiu.
Epígraf 721.2	Transport per autotaxis.
Epígraf 721.3	Transport de viatgers per carretera.
Epígraf 721.4	Transport sanitari en ambulàncies.
Grup 722	Transport de mercaderies per carretera.
Epígraf 729.3	Altres serveis de transports terrestres NCAL.
Epígraf 751.4	Explotació d'autopistes, carreteres, ponts i túnels de peatge.
Epígraf 751.6	Serveis de càrrega i descàrrega de mercaderies.
Grup 757	Serveis de mudança.
Epígraf 756.1	Agències de transport, transitaris.
Epígraf 756.9	Altres serveis de mediació del transport.

L'import individual de l'ajuda s'ha de determinar atenent el nombre i el tipus de vehicle explotat per cada beneficiari que no sigui susceptible de beneficiar-se de la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional, d'acord amb la taula que s'inclou a continuació:

Vehicle	Import - (euros)
Mercaderies pesant. Camió. MDPE amb MMA >7,5 t i tipus de combustible GLP, GNC o GNL.	1.800
Mercaderies pesant. MDPE amb MMA >7,5 t, tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla.	1.800
Mercaderies pesant. Camió. MDPE amb MMA <7,5 t.	665
Mercaderies lleuger. Furgoneta. MDLE.	300
Ambulància VSE.	300

Vehicle	Import - (euros)
Taxis. VT. amb tipus de combustible GLP, GNC o GNL.	200
Taxis. VT amb tipus de combustible gasolina. VT amb tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries o taxis domiciliats a Ceuta o Melilla o sense aparell taxímetre.	200
Vehicle de lloguer amb conductor. VTC.	200
Autobús. VDE i tipus de carburant GLP, GNC o GNL.	975
Autobús. VDE i tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla.	1.000
Autobús urbà d'acord amb la classificació per criteris d'utilització del Reglament general de vehicles i tipus de combustible GLP, GNC o GNL.	975
Autobús urbà d'acord amb la classificació per criteris d'utilització del Reglament general de vehicles, tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla.	1.000

4. Els beneficiaris han de sol·licitar l'ajuda, per via electrònica a través de la seu electrònica de l'Administració tributària competent, mitjançant el formulari habilitat a aquest efecte, en què s'indica el compte bancari designat per al pagament de l'ajuda.

La sol·licitud s'ha de presentar durant el període comprès entre l'1 de maig i el 30 de juny de 2026.

5. La Prefectura Central de Trànsit ha de remetre a la Direcció General de Transport per Carretera i Ferrocarril del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible, abans de l'1 de maig de 2026, un fitxer informàtic, a partir de les dades del Registre nacional de vehicles, que inclogui NIF/CIF de les empreses titulars d'autobusos urbans d'acord amb la classificació per criteris d'utilització del Reglament general de vehicles amb tipus de combustible GLP, GNC o GNL, o tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla; Camió-MDPE amb MMA $\geq 7,5$ t i tipus de combustible GLP, GNC o GNL, o tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla; Taxis-VT amb tipus de combustible GLP, GNC o GNL, o tipus de combustible gasolina, o tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla o sense aparell taxímetre, i Autobús-VDE i tipus de combustible GLP, GNC o GNL, o tipus de combustible gasoil i domiciliat a les Canàries, Ceuta o Melilla i matrícula dels vehicles de la seva titularitat en la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Els òrgans competents del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible han de remetre a l'Agència Estatal d'Administració Tributària, abans de l'1 de juny de 2026, un fitxer informàtic integrat, en format compatible amb les bases de dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, amb la informació corresponent al Registre d'empreses i activitats de transport quant als titulars d'una autorització de transport de qualsevol de les classes VDE, VT, VTC, VSE, MDPE, MDLE, amb la tipologia definida als apartats anteriors; a les ciutats de Ceuta i Melilla, pel que fa a autorització de vehicle turisme autotaxi, i als titulars d'autobusos urbans d'acord amb la classificació per criteris d'utilització del Reglament general de vehicles, que estiguin d'alta en el Registre de vehicles de la Prefectura Central de Trànsit. Tots referits a les dades que consten en la data d'entrada d'aquest Reial decret llei.

6. L'Administració tributària competent ha de trametre la sol·licitud i acordar el pagament de la sol·licitud.

El pagament s'ha d'efectuar mitjançant transferència bancària al compte que indiqui el beneficiari a la sol·licitud d'ajuda, a partir del 30 de juliol de 2026.

Un cop transcorregut el termini de tres mesos des de la finalització del termini de presentació del formulari sense que s'hagi efectuat la concessió i el pagament, la sol·licitud es pot entendre desestimada. Contra aquesta presumpta desestimació es pot interposar un recurs de reposició i reclamació economicoadministrativa, en els termes que preveu la Llei 58/2003, de 17 de desembre.

7. La persona titular del Ministeri d'Hisenda pot dictar les normes que siguin necessàries per desplegar el procediment de gestió de les ajudes que regula aquest article.

8. Les ajudes per vehicle que regula aquest article no es poden aplicar als vehicles que esmenta l'apartat 2 de l'article 52 *bis* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, que tinguin dret a la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs. De la mateixa manera, les ajudes per vehicle que regula aquest article no es poden aplicar als vehicles elèctrics zero emissions de bateria (BEV), de cèl·lula de combustible (FCEV) o de combustió d'hidrogen (HICEV).

9. Les ajudes que regula aquest article són objecte de publicitat en la Base de dades nacional de subvencions, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 130/2019, de 8 de març, pel qual es regulen la Base de dades nacional de subvencions i la publicitat de les subvencions i la resta d'ajuts públics.

10. Les ajudes que regula aquest capítol no estan subjectes a la Llei 38/2003, de 17 de novembre.

Article 59. Administració competent per a la tramitació i el pagament de les ajudes.

S'atribueix la competència per gestionar les ajudes a l'Agència Estatal d'Administració Tributària, respecte dels beneficiaris que tinguin el domicili fiscal en territori comú, i a l'Administració foral que correspongui, en el cas de beneficiaris el domicili fiscal dels quals s'ubiqui al territori de la Comunitat Autònoma del País Basc o a la Comunitat Foral de Navarra.

L'Administració tributària que sigui competent per gestionar les ajudes ha de dur a terme totes les actuacions de gestió, control i recaptació necessàries per tramitar les ajudes, amb aplicació del que disposa la Llei 58/2003, de 17 de desembre, i els seus reglaments de desplegament, en tot allò que no preveuen els articles que regulen aquesta ajuda.

Article 60. Crèdit extraordinari al Ministeri d'Hisenda per finançar l'ajuda directa extraordinària i temporal per sufragar el preu de determinats productes energètics per a les empreses de transport per carretera que no es beneficiïn de la devolució parcial de l'impost sobre hidrocarburs pel gasoil d'ús professional.

1. A fi de finançar les ajudes que preveu aquest capítol s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost vigent l'1 de gener de 2026 de la secció 15 «Ministeri d'Hisenda», servei 05 «Secretaria d'Estat d'Hisenda», en el programa 923 M «Direcció i Serveis Generals d'Hisenda i Funció Pública», concepte 473 «Ajudes al sector del transport i titulars d'autobusos», per un import de 35.000.000 d'euros.

2. El crèdit extraordinari anterior té caràcter ampliable i la persona titular del Ministeri d'Hisenda n'ha d'ampliar l'import fins a l'import que assoleixin les obligacions derivades del programa de suport públic al consum de combustibles.

3. El finançament del crèdit extraordinari i de les ampliacions de crèdit s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

4. Els pagaments corresponents els efectua l'Agència Estatal d'Administració Tributària, amb provisió de fons prèvia del Tresor Públic, d'acord amb el procediment que preveu l'apartat segon de l'Ordre de 27 de desembre de 1991, per la qual es dicten instruccions sobre el règim economicofinancer de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

5. Els pagaments es fan amb càrrec a un concepte no pressupostari que es cancel·la posteriorment per l'aplicació de la despesa als crèdits pressupostaris que recull aquest article.

6. La fiscalització prèvia dels actes administratius que recullen els apartats anteriors se substitueix pel control financer permanent efectuat per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

7. S'han de transferir a les institucions navarreses i a les institucions basques les quantitats abonades per les ajudes gestionades i acordades per aquestes institucions corresponents a beneficiaris amb domicili fiscal als seus territoris respectius, amb certificació prèvia.

CAPÍTOL II

Mesures en el transport marítim

Article 61. *Ajudes als serveis de transport marítim de passatge, o de passatge i càrrega rodada en règim de passatge, en navegacions de línia regular de cabotatge declarades d'interès públic de competència estatal, sobre les línies marítimes interinsulars de règim anàleg de competència autonòmica, i sobre línies regulars de cabotatge marítim de competència estatal.*

1. S'estableix un sistema d'ajudes directes als serveis de transport marítim regular de passatgers, o de passatge i càrrega rodada en règim de passatge, sobre les línies regulars de cabotatge marítim de competència estatal que regula el Reial decret 1516/2007, de 16 de novembre, pel qual es determina el règim jurídic de les línies regulars de cabotatge marítim i de les navegacions d'interès públic, i pels acords del Consell de Ministres de 15 de desembre de 2020 i 22 de febrer de 2022 i les connexions derivades de l'article 31 del Reial decret llei 20/2021, de 5 d'octubre, sempre que s'hagin comunicat a la Direcció General de la Marina Mercant amb un termini d'antelació mínim de quinze dies previ a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei; sobre les línies interinsulars de les illes Balears declarades d'interès estratègic per l'article 14 de la Llei 11/2010, de 2 de novembre, d'ordenació del transport marítim de les illes Balears, i sobre les línies que atenen les necessitats bàsiques de comunicació marítima interinsular de les illes Canàries, enumerades als annexos I i II del Decret 9/2009, de 27 de gener, pel qual es desplega el règim especial de prestació dels transports marítims regulars.

2. Quantia de l'ajuda: s'estableix en 0,1375266 cèntims d'euro per cada milla navegada per tona d'arqueig brut (GT), calculada per a cadascun dels vaixells de passatge, o de passatge i càrrega rodada en règim de passatge, que gestionin la línia.

3. Beneficiaris: poden ser beneficiaris d'aquesta ajuda les empreses que ho sol·licitin que estiguin reconegudes per l'Administració corresponent com a operadores de les línies regulars incloses en l'àmbit d'aplicació. Si la línia és de competència autonòmica, el sol·licitant ha d'adjuntar un certificat de l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

4. L'import individual de l'ajuda es determina per a cada vaixell en funció del seu arqueig brut i de les milles recorregudes en el seu servei regular. A aquests efectes, com a arqueig brut s'ha d'aplicar el que consti al certificat internacional d'arqueig del vaixell a GT, i si no és possible, al certificat d'arqueig expedit per l'Autoritat Nacional. Quan el vaixell no disposi d'arqueig brut en aquesta unitat de mesura, s'ha d'utilitzar com a unitat la TRB.

Així mateix, en una línia s'ha de prendre com a distància recorreguda la distància entre els ports d'origen i destí, o la suma de les distàncies entre aquests i els diferents ports d'escala intermedis que es recorrin durant l'itinerari del vaixell. En aquesta distància recorreguda no es poden incloure trajectes que ja s'hagin inclòs en altres línies. Per determinar la distància entre ports s'han de fer servir les distàncies publicades per l'Institut Hidrogràfic de la Marina. Per a les distàncies no recollides en la informació que

publica aquest organisme s'ha d'emprar la consignada a la taula següent o la que determini l'Autoritat Marítima si no hi consta:

Distàncies entre ports		
Port A	Port B	Milles nàutiques
La Graciosa (Caleta de Sebo)	Lanzarote (Órzola)	3,5
Lanzarote (Playa Blanca)	Fuerteventura (Corralejo)	8
Fuerteventura (Morro Jable)	Gran Canària (Las Palmas)	59
Gran Canària (Agaete)	Tenerife (Santa Cruz de Tenerife)	36
La Gomera (S. Sebastián de la Gomera)	La Gomera (Valle del Gran Rey)	16

Tot això, sense perjudici de les condicions que es puguin establir per una resolució de la Secretaria d'Estat de Transports i Mobilitat Sostenible en relació amb la determinació de distàncies, el càlcul d'arquejos o la configuració de trajectes mitjançant escales a les línies.

5. La realització efectiva dels serveis duts a terme s'ha d'acreditar mitjançant un certificat de les autoritats portuàries, o dels organismes competents sobre els ports autonòmics, si s'escau.

6. L'òrgan encarregat de gestionar aquestes ajudes és la Direcció General de la Marina Mercant.

7. Sol·licituds: es formulen mitjançant compareixença a la seu electrònica del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible, emplenant el formulari electrònic i aportant la documentació que a aquest efecte requereixi la Direcció General de la Marina Mercant.

8. Termini de presentació de sol·licituds: les sol·licituds s'han de presentar, durant un termini de tres mesos, a la finalització del termini trimestral d'aplicació d'aquesta mesura, que s'inicia amb l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i s'han de referir a l'ajuda corresponent als serveis prestats en el trimestre anterior.

9. Les ajudes que regula aquest article no estan subjectes a la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

10. Aquesta mesura té una durada de tres mesos.

11. A fi de finançar les ajudes que preveu aquest capítol, s'aprova la concessió d'un suplement de crèdit de 30 milions d'euros a la secció 17 «Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible», servei 32 «Direcció General de Marina Mercant», programa 441N «Subvencions i suport al transport marítim», conceptes 442 «Compensació econòmica a empreses públiques o privades de transport marítim per la prestació del servei de navegacions d'interès públic».

12. El finançament del suplement de crèdit que preveu l'apartat anterior s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

TÍTOL VI

Mesures de caràcter social

Article 62. *Prohibició de l'acomiadament.*

1. Les empreses beneficiàries de les ajudes directes previstes amb motiu d'aquest Reial decret llei no poden acomiadar a causa de força major i per causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció derivades de la situació a què es pretén fer front, fins al 30 de juny de 2026.

L'incompliment d'aquesta obligació comporta el reintegrament de l'ajuda rebuda i la qualificació de l'acomiadament com a nul.

2. En el cas de contractes fixos-discontinus, les causes esmentades a l'apartat anterior tampoc no justifiquen la fi del període d'activitat ni la falta de la crida, fins al 30 de juny de 2026.

3. En el cas de les cooperatives, les assemblees generals d'aquestes no poden fer ús de l'habilitació que recull l'article 85.1 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, per reduir, amb caràcter definitiu, el nombre de llocs de treball de la cooperativa o modificar la proporció de les qualificacions professionals del col·lectiu que la integra per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció o en el supòsit de força major, fins al 30 de juny de 2026.

Article 63. *Implantació dels plans de mobilitat sostenible al treball que regula l'article 26 de la Llei 9/2025, de 3 de desembre, de mobilitat sostenible.*

Es modifiquen els apartats 1 i 3 de l'article 26 de la Llei 9/2025, de 3 de desembre, de mobilitat sostenible, que queden redactats de la manera següent:

«1. En el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les empreses i les entitats pertanyents al sector públic d'acord amb el que estableix l'article 2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, han de disposar de plans de mobilitat sostenible a la feina per als centres de treball amb més de 200 persones treballadores o 100 per torn, el centre de treball habitual de les quals sigui aquest centre d'activitat.

Aquesta obligació també és aplicable a les entitats pertanyents al sector públic estatal d'acord amb el que estableix l'article 2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, per als centres de treball amb més de 200 persones treballadores o 100 per torn. Així mateix, pot ser aplicable a altres entitats pertanyents al sector públic si així ho estableix l'Administració competent en matèria de transport i mobilitat en l'àmbit territorial corresponent».

«3. Els plans de mobilitat sostenible a la feina han d'incloure solucions de mobilitat sostenible que prevegin, per exemple, l'impuls de la mobilitat activa, el transport col·lectiu, la mobilitat de baixes emissions, solucions de mobilitat tant compartida com col·laborativa, solucions per facilitar l'ús i la recàrrega de vehicles zero emissions, el teletreball en els casos en què sigui possible, entre d'altres, d'acord amb el principi de jerarquia al qual es refereix l'article 28. Així mateix, s'han d'incloure mesures relatives a la millora de la seguretat viària i la prevenció d'accidents en els desplaçaments al centre de treball, per la qual cosa s'ha de fomentar la formació en els dos vessants. Cal tenir en compte no només les persones treballadores del centre sinó també els visitants, proveïdors i qualsevol altra persona que requereixi accedir al centre de treball. Per elaborar-los, han de tenir en compte, quan n'hi hagi, el pla de mobilitat sostenible de l'entitat local en l'àmbit territorial del qual s'ubiqui el centre, així com, si escau, els instruments de regulació de la mobilitat aprovats per l'Administració competent en matèria de transports i mobilitat.

Els plans poden preveure la compensació de la petjada de carboni per a la mobilitat emissora de gasos amb efecte d'hivernacle sobre la qual no s'hagi pogut actuar».

Article 64. *Mesures aplicables en matèria de mobilitat sostenible a la feina a les empreses beneficiàries d'ajudes directes.*

En el cas de les empreses que compleixin els requisits que preveu l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 9/2025, de 3 de desembre, i siguin beneficiàries de les ajudes directes previstes amb motiu d'aquest Reial decret llei, l'incompliment de l'obligació de disposar de pla de mobilitat sostenible per part de les empreses comporta el reintegrament de les ajudes rebudes.

Disposició addicional primera. *Requisits de sostenibilitat energètica, mediambiental, de resiliència i sobirania digital d'aplicació als centres de processament de dades.*

Mitjançant un reial decret del Consell de Ministres s'han d'aprovar els requisits de sostenibilitat energètica, mediambiental, de resiliència i sobirania digital que són aplicables als centres de processament de dades que es connectin a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica. Aquests requisits poden incloure, entre d'altres, criteris d'addicionalitat i correlació horària en relació amb el consum d'energia elèctrica procedent de fonts d'energia renovables, d'eficiència energètica, sostenibilitat en l'ús de l'aigua, beneficis econòmics i socials, així com els que permetin demostrar la contribució a la resiliència i la sobirania digital de l'economia espanyola o europea.

L'incompliment d'aquests requisits pot donar lloc a la pèrdua dels permisos d'accés i de connexió i/o a les penalitzacions, en els termes que es determinin per reglament.

Així mateix, els requisits són aplicables a tots els centres de processament de dades que es connectin amb posterioritat a l'entrada en vigor del Reial decret que es desplegui en virtut del que preveu el paràgraf anterior.

Disposició addicional segona. *Valor de la taxa de retribució financera per a l'activitat de producció en els sistemes elèctrics no peninsulars amb règim retributiu addicional per al tercer període regulador 2026-2031.*

La taxa de retribució financera de l'activitat de producció en els sistemes elèctrics no peninsulars amb règim retributiu addicional en el tercer període regulador és el 6,58%, d'acord amb el que preveuen l'article 14.4 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i els articles 21 i 28 del Reial decret 738/2015, de 31 de juliol, pel qual es regula l'activitat de producció d'energia elèctrica i el procediment de despatx en els sistemes elèctrics dels territoris no peninsulars.

Disposició addicional tercera. *Anàlisi dels sobre costos de generació i les condicions de subministrament elèctric als territoris no peninsulars.*

Amb caràcter periòdic i, en tot cas, en cada semiperíode regulador, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de fer una avaluació dels costos de generació als territoris no peninsulars, així com de les condicions i els preus de subministrament elèctric per als consumidors en aquests territoris. Aquesta avaluació periòdica ha d'incloure propostes reguladores encaminades a garantir el subministrament elèctric en aquests sistemes al cost mínim i al compliment dels objectius de descarbonització que estableixen el Govern i les comunitats autònomes per a aquests territoris.

Disposició addicional quarta. *Destinació del superàvit dels costos addicionals de la producció d'energia elèctrica dels territoris no peninsulars amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat corresponent als exercicis 2017, 2018 i 2020.*

Excepcionalment, si en el compte diferenciat de l'òrgan encarregat de les liquidacions corresponent als costos addicionals de la producció d'energia elèctrica dels territoris no peninsulars a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat a què fa referència el Reial decret 680/2014, d'1 d'agost, pel qual es regula el procediment de pressupostació, reconeixement, liquidació i control dels costos addicionals de la producció d'energia elèctrica en els sistemes elèctrics aïllats dels territoris no peninsulars a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat, hi ha saldos positius corresponents als exercicis 2017, 2018 i 2020, aquests s'han de transferir al sistema de liquidació dels costos addicionals de la producció d'energia elèctrica dels territoris no peninsulars a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat corresponents a l'exercici 2026.

Disposició addicional cinquena. *Devolució parcial pel gasoil emprat a l'agricultura i ramaderia l'exercici 2026.*

L'any 2026, la devolució que estableix l'article 52 *ter* de la Llei 38/1992, de 28 de desembre, corresponent a les adquisicions de gasoil efectuades des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i el 30 de juny de 2026, ha de respectar la tributació mínima que preveu la Directiva 2003/96/CE del Consell, de 27 d'octubre de 2003, per la qual es reestructura el marc comunitari d'imposició dels productes energètics i de l'electricitat.

Disposició addicional sisena. *Compensacions a ajuntaments.*

Respecte a l'exercici 2024, es reconeix una compensació addicional a l'abonada en aquest exercici corresponent a les quotes de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica objecte d'exempció, a conseqüència de l'aplicació dels beneficis fiscals que estableix el Conveni de cooperació vigent amb els EUA per a la defensa, de data 1 de desembre de 1988, a favor dels municipis als quals sigui aplicable aquesta mesura. A més, els municipis que siguin límits d'aquells participen en la compensació que regula aquesta disposició.

L'import total d'aquesta compensació es quantifica en tres milions d'euros, es distribueix entre els municipis que compleixin les condicions que recull el paràgraf anterior, d'acord amb el criteri que s'estableixi mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Hisenda, i es transfereix en un pagament únic el 2026, i els lliuraments els fa la Secretaria General de Finançament, addicional a la compensació que correspongui pel mateix concepte el 2026.

Per donar cobertura a la compensació esmentada, s'aprova un crèdit extraordinari a la secció 37, servei 02, Secretaria General de Finançament Autòmic i Local. Entitats Locals, programa 942N, concepte 462 «compensacions que es puguin reconèixer als municipis, incloses obligacions d'exercicis anteriors», per un import de 3 milions d'euros.

El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Disposició addicional setena. *Limitació del preu màxim de venda dels gasos liquats del petroli envasats.*

1. En les revisions corresponents del preu màxim de venda, abans d'impostos, dels gasos liquats del petroli que s'aprovin des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei fins al 30 de juny de 2026 el preu màxim de venda, abans d'impostos, dels gasos liquats del petroli envasats que s'obtingui de l'aplicació del sistema que estableix l'Ordre IET/389/2015, de 5 de març, per la qual s'actualitza el sistema de determinació automàtica de preus màxims de venda, abans d'impostos, dels gasos liquats del petroli envasats i es modifica el sistema de determinació automàtica de les tarifes de venda, abans d'impostos, dels gasos liquats del petroli per canalització, no pot superar el preu màxim abans d'impostos, que estableix la Resolució de 12 de maig de 2022, de la Direcció General de Política Energètica i Mines, per la qual es publiquen els nous preus màxims de venda, abans d'impostos, dels gasos liquats del petroli envasats, en envasos de càrrega igual o superior a 8 kg, i inferior a 20 kg, exclosos els envasos de mescla per a usos dels gasos liquats del petroli com a carburant.

2. La diferència entre el preu màxim de venda teòric calculat d'acord amb la metodologia de l'Ordre IET/389/2015, de 5 de març, i el preu màxim de venda, abans d'impostos, que s'obtingui de l'aplicació de l'apartat anterior s'ha de recuperar en revisions posteriors del preu màxim. Aquesta diferència, en cada actualització, s'ha d'incloure en el terme de desajust unitari del bimestre b-1 («D_{b-1}») que recull l'article 3.4 de l'esmentada Ordre IET/389/2015, de 5 de març.

Disposició addicional vuitena. *Ordenament comunitari en matèria d'ajudes d'Estat.*

1. L'aplicació de les mesures que recullen els títols IV i V s'ha d'ajustar al que disposa l'ordenament comunitari en matèria d'ajudes d'Estat.

2. La plena efectivitat de les ajudes que preveuen els títols IV i V està vinculada a la seva subjecció a un règim de compatibilitat determinat; a l'establiment d'un marc temporal d'ajudes estatals; o a una decisió de la Comissió Europea que n'autoritzi la compatibilitat amb el mercat interior, o un instrument equivalent.

Disposició addicional novena. *Convocatòria d'ajudes a oficines de transformació comunitària.*

L'Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia, EPE, ha de convocar un programa d'ajudes a oficines de transformació comunitària per a la promoció i la dinamització de comunitats energètiques.

Per finançar aquest programa, s'aprova la concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, en l'aplicació 23.03.425A.744 «A l'IDAE per a programa d'ajudes a oficines de transformació comunitària per a la promoció i dinamització de comunitats energètiques. Reial decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla integral de resposta a la crisi a l'Orient Mitjà», per un import de 10.000.000,00 d'euros.

El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Disposició addicional desena. *Alliberament de capacitat per a autoconsum als nusos reservats per a concurs.*

1. Als nusos en què la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Energia hagi resolt o resolgui la celebració d'un concurs de capacitat d'acord amb el que preveu l'article 20.5 del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, s'ha d'alliberar el 10 per cent del total de la capacitat disponible en cada un d'aquests nusos que estigui reservada per a concurs en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei o que es reservi per a concurs en el futur, segons escaigui en cada cas. Aquesta capacitat pot ser atorgada pel criteri general d'ordenació a què es refereix l'article 7 del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, a instal·lacions de generació d'electricitat noves que utilitzin fonts d'energia primària renovable sempre que compleixin les condicions següents:

- a) Estar associades a una modalitat d'autoconsum.
- b) El quocient entre la potència contractada en el període P1 i la potència de generació instal·lada sigui 0,5, com a mínim.

2. La capacitat alliberada a què es refereix l'apartat anterior es pot atorgar tant a instal·lacions que accedeixin directament a la xarxa de transport com a les que hi accedeixin a través de la xarxa de distribució quan aquestes requereixin un informe d'acceptabilitat per part del gestor de la xarxa de transport.

3. Les condicions que regulen els dos apartats anteriors deixen de ser aplicables un cop transcorreguts dos anys des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei. A partir d'aquest moment, la capacitat que no s'hagi atorgat sota les condicions esmentades passa a tornar a estar reservada per als concursos d'accés si no s'han celebrat en aquest nus. En cas que s'hagi celebrat un concurs d'accés al nus esmentat, aquesta capacitat no atorgada està disponible per a l'atorgament d'accés pel criteri general sense més restriccions que les inherents al procediment d'atorgament general o, si escau, simplificat.

El que preveu aquest apartat s'aplica tant en els nusos en què s'alliberi capacitat en aplicació d'aquest Reial decret llei com en els nusos en què ja s'hagi alliberat capacitat en aplicació del que estipula l'article 8.1 del Reial decret llei 6/2022, de 29 de març.

4. La no acreditació, dins del termini establert i en la forma pertinent, davant el gestor de la xarxa del compliment dels requisits d'estar en una modalitat d'autoconsum i de potència contractada que recull l'apartat 1 d'aquest article, i si escau, dels requisits que preveu l'article 8.1 esmentat del Reial decret llei 6/2022, de 29 de març, implica la caducitat automàtica dels permisos d'accés i connexió de la planta de generació.

Disposició addicional onzena. *Àmbit d'aplicació de la secció 1a del capítol III del Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents en resposta als danys causats per diversos fenòmens meteorològics adversos, d'afectació especial a les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura.*

La relació de municipis de l'annex del Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents en resposta als danys causats per diversos fenòmens meteorològics adversos, d'afectació especial a les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura, es pot ampliar dins l'àmbit d'aplicació de la norma esmentada, excepcionalment, per ordre de la persona titular del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Aquesta ampliació excepcional només es pot dur a terme quan el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació constati, per aplicació dels índexs analítics corresponents dels danys produïts pels fenòmens climatològics adversos a què fa referència el Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, que hi ha altres termes municipals no incorporats inicialment a la relació de l'annex.

L'ordre ministerial s'ha de dictar d'ofici i s'ha de publicar en la seu electrònica associada del Departament.

Disposició addicional dotzena. *Publicitat de les mesures fiscals temporals en matèria energètica.*

En relació amb les mesures que recullen l'article 38 i l'article 42, lletra c), les estacions de serveis i altres establiments de subministrament minorista de carburants i combustibles estan obligades a donar la publicitat adequada a aquestes mesures. A aquests efectes, sense perjudici de la utilització de la seva pròpia cartelleria i dissenys corporatius, poden emprar el model descarregable des de la pàgina web de l'Agència Estatal d'Administració Tributària a l'adreça següent: www.sede.agenciatributaria.gob.es.

Disposició addicional tretzena. *Revisió dels paràmetres retributius aplicables a les instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables, cogeneració i residus.*

1. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, com a organisme encarregat de les liquidacions, ha de dur a terme la liquidació necessària per adaptar la retribució procedent del règim retributiu específic, detraient les quantitats no abonades per les instal·lacions a conseqüència de la reducció de la base imposable de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica, segons estableix l'article 41.

2. Aquesta adaptació ha de tenir lloc en la primera liquidació en què es disposi dels ajustos corresponents després de l'entrada en vigor de l'article esmentat.

Disposició addicional catorzena. *Compensació en el sector elèctric per la modificació de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica durant l'exercici 2026.*

1. A fi de compensar el sector elèctric per la modificació de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica durant l'exercici 2026, de manera extraordinària i d'acord amb l'apartat 2 e) de l'article 13 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, es destina al sistema de liquidacions del sector elèctric un import de 450 milions d'euros per cobrir els costos finançats pels càrrecs del sistema elèctric corresponents i garantir l'equilibri entre els ingressos i les despeses associades als càrrecs del sistema elèctric.

2. Per tal de finançar l'aportació al sistema elèctric que regula l'apartat anterior, s'aprova un crèdit extraordinari per un import de 450 milions d'euros de la secció 23 «Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic», servei 03 «Secretaria d'Estat d'Energia», programa 000X «Transferències i lliuraments interns», concepte 734 «A la CNMC per finançar aportació extraordinària al sistema elèctric per compensar la modificació de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica».

El crèdit extraordinari anterior té la repercussió següent en el pressupost de l'organisme 302 «Comissió Nacional dels Mercats i la Competència» de la secció 27 «Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa»:

– En el pressupost d'ingressos, en el subconcepte 702.05 «Del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic per compensar les despeses i garantir l'equilibri del sistema elèctric», per un import de 450 milions d'euros.

– En el pressupost de despeses, en el programa 425 A «Normativa i desenvolupament energètic», concepte 776 «Per compensar al sector elèctric al sistema elèctric la modificació de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica», 450 milions d'euros.

El finançament del crèdit extraordinari anterior s'ha de fer de conformitat amb l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

3. Addicionalment, es pot compensar el sistema elèctric fins a l'import equivalent a la reducció de recaptació a conseqüència de la modificació de l'impost sobre el valor de la producció d'energia elèctrica durant l'exercici 2026, amb el límit màxim de la quantitat necessària per assolir l'equilibri entre els ingressos i les despeses associades als càrrecs del sistema elèctric.

A aquest efecte i amb un informe previ, preceptiu i favorable de la Secretaria d'Estat de Pressupostos i Despeses, s'autoritza el lliurament de l'import precís del crèdit pressupostari 23.03.000X.738 «A la CNMC per finançar costos del sector elèctric d'acord amb la disposició addicional segona de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica», sense que calgui aplicar el procediment que estableix l'apartat 2 de la disposició addicional segona de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica».

Disposició transitòria primera. *Determinació dels valors corresponents a la prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució.*

1. Mentre no es fixin mitjançant resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia els factors k a què fa referència l'article 11.2, són aplicables els valors següents:

Segment tarifari	Factor k
6.1 TD	0,4
6.2 TD	0,6
6.3 TD	1,0
6.4 TD	1,5

Addicionalment, cada sis mesos que passin des de l'obtenció dels permisos d'accés i connexió, els factors k que defineix la taula anterior s'han d'incrementar en 0,2; 0,3; 0,5 i 0,75 per als segments tarifaris 6.1TD, 6.2TD, 6.3TD i 6.4TD, respectivament.

2. En els permisos d'accés i connexió atorgats a instal·lacions de demanda amb anterioritat a l'entrada en vigor del present Reial decret llei, per calcular el factor k s'ha de considerar el temps transcorregut des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

3. Així mateix, durant el període de tres mesos a comptar de l'obtenció dels permisos d'accés i connexió, s'ha d'aplicar un període d'exempció del pagament de la prestació de conformitat amb el que estableix el paràgraf segon de l'article 11.2.

En els permisos d'accés i connexió atorgats amb anterioritat a l'entrada en vigor del present Reial decret llei, el període anterior es computa des de l'entrada en vigor d'aquesta norma. Un cop transcorregut aquest termini, és aplicable el factor k que correspongui segons el que preveu l'apartat anterior.

Disposició transitòria segona. Caducitat dels permisos d'accés i connexió per a actuacions de desenvolupament o planificació urbanística.

Fins que no es desplegui per reglament el règim d'aplicació a les actuacions de desenvolupament i planificació urbanística que preveu l'article 11.8, els permisos d'accés i connexió atorgats caduquen al cap de cinc anys des del seu atorgament si en aquesta data no s'ha obtingut l'autorització d'explotació de les infraestructures elèctriques corresponents o se n'ha produït la cessió a la distribuïdora corresponent. En el cas dels permisos d'accés i connexió adquirits amb anterioritat a aquest Reial decret llei, aquest termini es computa des de la data en què entri en vigor.

Sense perjudici de tot això, els titulars dels permisos d'accés i connexió respectius poden sol·licitar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència l'extensió del termini de cinc anys esmentat, quan acreditin la concurrència de circumstàncies ni directament ni indirectament imputables a l'interessat que així ho justifiquin. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de notificar i dictar una resolució sobre aquesta sol·licitud en el termini de tres mesos. El transcurs del termini esmentat sense que s'hagi produït la notificació s'ha d'interpretar com una desestimació de la sol·licitud per silenci administratiu.

Disposició transitòria tercera. Renúncia dels permisos d'accés i connexió de demanda i assignació de capacitats d'accés alliberades.

1. Els consumidors que siguin titulars de permisos d'accés i connexió de demanda i decideixin no assumir el cost associat a la prestació per reserva de capacitat d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica que regula l'article 11 poden renunciar a aquests permisos sense que per això s'executin les garanties econòmiques que preveu l'article 26 del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre. Aquesta renúncia es pot exercir durant el període de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Adicionalment, durant aquest període de tres mesos, poden efectuar una única actualització del permís d'accés i connexió per una reducció de la capacitat superior al 50% de la capacitat d'accés sol·licitada i concedida originalment sense que aquesta reducció impliqui que la instal·lació deixi de ser considerada la mateixa a l'efecte de la caducitat de l'accés.

2. Sí, a conseqüència de la renúncia d'un permís d'accés i connexió de conformitat amb el que preveu l'apartat anterior, s'allibera una capacitat d'accés superior a 5 MW, aquesta capacitat d'accés alliberada queda reservada, sense que es puguin admetre sol·licituds d'accés i connexió noves.

Un cop hagin transcorregut quatre mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, els gestors de les xarxes de transport i distribució han de remetre a la Direcció General de Política Energètica i Mines una relació dels nusos i les capacitats reservades. En el termini d'un mes des de la recepció de les capacitats alliberades, mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia s'ha de publicar la relació de nusos i capacitats d'acord amb el que preveu el paràgraf anterior, i s'estableix un període de quatre mesos des de la publicació de la resolució esmentada per a la recepció i l'avaluació de sol·licituds de capacitat d'accés i connexió de demanda davant els gestors de la xarxa en els nusos esmentats. Un cop finalitzat aquest termini, els gestors de xarxa han de prioritzar les sol·licituds que corresponguin amb instal·lacions de consum considerades d'alta prioritat, de conformitat amb el que estableix l'article 13.

Disposició transitòria quarta. *Aplicació de les noves fites per als permisos d'accés i connexió de demanda per a instal·lacions de demanda que ja disposin de permisos.*

Als permisos d'accés i connexió per a instal·lacions de demanda atorgats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i que encara no hagin formalitzat un contracte d'accés per una potència contractada, els són aplicables els terminis de caducitat automàtica següents:

- a) En el termini de dotze mesos, des del 7 de novembre de 2025 o des de la concessió del permís d'accés, el que hagi passat més tard, quan el promotor no hagi aportat el pagament del 10% del valor de la inversió de les actuacions de xarxa a què fa referència l'article 25.
- b) En el termini de 3 anys des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, quan el promotor no hagi signat amb el titular de la xarxa el contracte d'encàrrec de projecte que regula l'article 25.
- c) En el termini de 4 anys des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, des de la concessió del permís d'accés, quan el promotor no hagi signat el contracte tècnic d'accés que regula l'article 21.

Disposició transitòria cinquena. *Règim transitori per a les instal·lacions de demanda i emmagatzematge amb garanties econòmiques dipositades.*

En el cas de consumidors titulars de permisos d'accés i connexió de demanda ja atorgats i que tinguin garanties econòmiques dipositades a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, aquests poden sol·licitar a l'Administració competent la devolució de les garanties esmentades, a partir del moment en què el pagament acumulat de la prestació per reserva de capacitat que regula l'article 11 sigui superior als 40 €/kW. Per determinar aquest valor, el pagament total acumulat de la prestació per reserva de capacitat, en euros, s'ha de dividir entre la capacitat total reflectida al permís d'accés i connexió. L'Administració competent té sis mesos per fer aquesta devolució.

En el cas de les instal·lacions d'emmagatzematge, la sol·licitud de devolució de les garanties associades al permís d'accés i connexió de demanda es pot efectuar a partir del termini de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei. L'Administració competent té sis mesos des de la recepció de la sol·licitud per efectuar aquesta devolució.

Disposició transitòria sisena. *Adaptació dels permisos d'accés de la demanda a les instal·lacions d'emmagatzematge.*

Des del moment en què esdevinguin efectives les diferents modalitats de permisos d'accés flexible de distribució que estableixi la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, les instal·lacions d'emmagatzematge que disposin de permisos d'accés i connexió de demanda han de disposar de tres mesos per adaptar-se a la modalitat de permisos flexibles en els termes i les condicions que estableixi aquesta Comissió.

Les instal·lacions d'emmagatzematge que no adaptin els seus permisos d'accés i connexió d'acord amb el que estableix aquesta disposició transitòria no es poden acollir a les excepcions que preveuen l'article 1.3.b) del Reial decret 148/2021, de 9 de març, pel qual s'estableix la metodologia de càlcul dels càrrecs del sistema elèctric, i l'article 2.2.c) i d) de la Circular 3/2020, de 15 de gener, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia per al càlcul dels peatges de transport i distribució d'electricitat. Així mateix, és aplicable el pagament de la prestació per reserva de capacitat que regula l'article 11.

Disposició derogatòria única. *Normes derogades.*

1. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret llei.

2. Queda sense efecte l'Acord del Consell de Ministres de 25 de novembre de 2025, pel qual es crea el Comitè d'Inversions Estratègiques i se'n regulen la composició i el funcionament, publicat mitjançant l'Ordre PJC/1353/2025, de 27 de novembre.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal.*

Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 1 de l'article disset de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, amb la redacció següent:

«1. La instal·lació de les infraestructures comunes per a l'accés als serveis de telecomunicació que regula el Reial decret llei 1/1998, de 27 de febrer, sobre infraestructures comunes en els edificis per a l'accés als serveis de telecomunicació, o l'adaptació dels existents, així com la instal·lació de sistemes comuns o privatsius, d'aprofitament d'energies renovables, incloses l'aerotèrmia i la geotèrmia, o de les infraestructures necessàries per accedir a nous subministraments energètics col·lectius, pot ser acordada, a petició de qualsevol propietari, per un terç dels integrants de la comunitat que representin, alhora, un terç de les quotes de participació.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.*

S'afegeix un nou epígraf p) a l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, que diu literalment:

«p) Promoció i participació en comunitats ciutadanes d'energia i comunitats d'energies renovables que permetin contribuir a obtenir beneficis mediambientals, econòmics o socials als municipis on treballen, així com impulsar actuacions de transició energètica com l'eficiència energètica, l'electrificació i el foment de l'autoconsum.»

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1993, de 24 de setembre.*

S'afegeix un nou número 37 a l'article 45.I.B) del text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1993, de 24 de setembre, en els termes següents:

«37. Les transmissions d'estalvis energètics en el marc del sistema de certificats d'estalvi energètic que regula el Reial decret 36/2023, de 24 de gener, pel qual s'estableix un sistema de certificats d'estalvi energètic.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 34/1998, de 7 de setembre, del sector d'hidrocarburs.*

Es modifica la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 2 de l'article 44, que queda redactat de la manera següent:

«Es crea, al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, un registre d'instal·lacions de distribució a la menuda, que permet l'exercici de les competències que corresponen a l'Administració General de l'Estat. A partir d'aquest registre i la informació de preus de venda dels carburants, el Ministeri per

a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha de crear una base de dades a la qual poden accedir les comunitats autònomes.

La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha d'incloure en el seu Butlletí informatiu de la distribució de carburants en estacions de servei un apartat que avaluï el grau de compliment de l'obligació de tramesa de preus, així com una llista de les mesures sancionadores adoptades, i s'ha de publicar en els 20 dies posteriors al final del mes corresponent.»

Dos. Es modifica la lletra f) de l'article 57 *bis*, que queda redactat en els termes següents:

«f) Ser avisats degudament de forma transparent i comprensible, amb un mes d'antelació com a mínim, per escrit i de manera separada a la seva factura, de qualsevol intenció de modificar les condicions del contracte que es pugui produir una vegada que hagi transcorregut el termini de venciment del contracte o de les seves pròrrogues i ser informats del seu dret a rescindir el contracte sense cap cost quan rebin l'avís.

Els contractes a preu variable han de recollir tots els paràmetres i fórmules que determinin les possibles revisions de preu aplicables fins al final del contracte. Així mateix, els consumidors han de ser notificats directament pel seu subministrador sobre qualsevol revisió dels preus derivada de les condicions previstes, per escrit i de manera separada a la factura, amb almenys un mes d'antelació a la seva aplicació de forma transparent i comprensible.

Les comunicacions de revisions de preus han d'incloure una comparativa dels preus aplicats abans i després de la revisió, així com una estimació del cost anual del subministrament per al consumidor esmentat i la comparativa amb el cost anual anterior.»

Tres. Es modifica la lletra aa) i s'inclou una nova lletra bg) a l'apartat 1 de l'article 109, amb la redacció següent:

«aa) L'incompliment de les obligacions que s'estableixin relacionades amb l'assoliment dels objectius de biocarburants i altres combustibles renovables líquids i gasosos.»

«bg) L'incompliment, per part dels subjectes amb dret d'accés, dels seus programes d'aprovisionament al sistema gasista espanyol que provoqui que el gestor tècnic del sistema declari una situació d'operació excepcional quan hi hagi risc per a la seguretat de subministrament, o que es produeixi, bé durant una situació d'operació excepcional quan hi hagi risc per a la seguretat de subministrament, o bé durant una situació de crisi, segons defineix la normativa de gestió tècnica del sistema gasista.»

Quatre. S'elimina la lletra aq) i s'afegeix una nova lletra ar) de l'article 110, amb la redacció següent:

«ar) La inclusió en els contractes de subministrament amb clients domèstics, microempreses o petites empreses, de clàusules contractuals que infringeixen els drets de consumidors i usuaris que estableix la regulació.»

Cinc. Es modifica l'apartat 3 de l'article 116, que queda redactat en els termes següents:

«3. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en l'àmbit de les seves competències, i pel que fa als gasos combustibles i hidrocarburs líquids, és

competent per imposar sancions per la comissió de les infraccions administratives següents:

a) Les tipificades com a molt greus en els paràgrafs c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), p), q), r), s), u), v), w), x), y), z), ab), ac), ae), af), ag), ah), aj), ak), al), am), an), añ), ao), ap), aq), ar), as), at), au), av), aw), ax), ay), az) i ba) de l'article 109.

b) Les tipificades com a greus a què fa referència el paràgraf anterior quan, per les circumstàncies concurrents, no es puguin qualificar com a molt greus i, en particular, les tipificades en els paràgrafs b), c), d), e), f), g), k), l), m), n), o), p), q), s), t), u), v), w), x), z), aa), ab), ac), ad), ae), af), ag) i ao) de l'article 110.

c) Les tipificades com a lleus en els paràgrafs a), b), c), d), e), f) i g) de l'article 111.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 13/2003, de 23 de maig, reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.*

Es modifica l'apartat segon de la disposició addicional dotzena. Infraestructures del sector energètic de la Llei 13/2003, de 23 de maig, reguladora del contracte de concessió d'obres públiques, el qual queda redactat de la manera següent:

«Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, el que disposen les disposicions addicionals segona i tercera d'aquesta Llei és aplicable a les instal·lacions de la xarxa de transport d'energia elèctrica que regula l'article 34 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, així com a les instal·lacions de la xarxa bàsica de transport d'hidrogen i de la xarxa bàsica de transport de gas natural que regula l'article 59 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, les autoritzacions del qual siguin competència de l'Administració General de l'Estat.

El que disposa el paràgraf anterior també és aplicable a les instal·lacions de transport secundari d'energia elèctrica d'acord amb la seva definició que recull l'article 34 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric. Així mateix, també és aplicable a les instal·lacions de producció i de tecnologia hidràulica d'emmagatzematge que siguin declarades instal·lació energètica estratègica per acord de Consell de Ministres o per norma de rang legal estatal. Això no obstant, aquestes instal·lacions, una vegada obtinguda l'autorització de construcció i abans de l'inici de les obres, han d'abonar als ajuntaments on s'ubiquin una quantia equivalent al 3 per cent de les partides de materials, obra civil i muntatge d'equips electromecànics que constin al pressupost del projecte d'execució de les obres. En el cas d'afectació a diversos municipis, les quantitats abonades a cada municipi han de ser prorratejades en funció de les partides anteriors executades a cadascun dels municipis.»

Disposició final sisena. *Modificació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.*

L'article 42 de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, queda modificat en els termes següents:

«Article 42. *Sancions i contramesures financeres internacionals.*

1. Les mesures restrictives adoptades per la Unió Europea sobre la base de l'article 29 del TUE o de l'article 215 del TFUE relatives a sancions financeres, així com les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides en matèria de prevenció i supressió del terrorisme i del finançament del terrorisme, i a la prevenció, la supressió i la interrupció de la proliferació d'armes de destrucció massiva i del seu finançament, que estableixin sancions financeres consistents en la congelació o el bloqueig de fons o altres actius, així com la prohibició de la

posada a disposició de fons i altres actius, recursos econòmics o serveis financers, són d'aplicació obligada per a qualsevol persona física o jurídica amb efectes immediats des del moment en què es produeixi la designació, sense perjudici de l'observança de l'excepció humanitària que preveuen les resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides.

En el cas de les mesures restrictives provinents de resolucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, la seva obligatorietat s'ha de prolongar fins que s'adopti el Reglament de la Unió Europea corresponent que les transposi. En cas que la Unió Europea no adopti aquesta designació en el termini d'un mes, el manteniment de l'obligació de congelació o bloqueig requereix una resolució expressa de la persona titular de la Direcció General del Tresor i Política Financera.

2. Sense perjudici de l'efecte directe dels reglaments comunitaris i el que disposa l'apartat precedent, el Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Economia, Comerç i Empresa, pot acordar l'aplicació de contramesures financeres respecte de tercers països que impliquin riscos més elevats de blanqueig de capitals, finançament del terrorisme o finançament de la proliferació d'armes de destrucció massiva.

L'acord de Consell de Ministres, que es pot adoptar de manera autònoma o en aplicació de decisions o recomanacions d'organitzacions, institucions o grups internacionals, pot imposar, entre d'altres, les contramesures financeres següents:

a) Prohibir, limitar o condicionar els moviments de capitals i les seves operacions de cobrament o pagament corresponents, així com les transferències, del país tercer o cap aquest o de nacionals o residents d'aquest.

b) Sotmetre a autorització prèvia els moviments de capitals i les seves operacions de cobrament o pagament corresponents, així com les transferències, del país tercer o cap aquest o de nacionals o residents d'aquest.

c) Acordar la congelació o el bloqueig dels fons i recursos econòmics la propietat, la tinença o el control dels quals correspongui a persones físiques o jurídiques nacionals o residents del país tercer.

d) Prohibir la posada a disposició de fons o recursos econòmics la propietat, la tinença o el control dels quals correspongui a persones físiques o jurídiques nacionals o residents del país tercer.

e) Requerir l'aplicació de mesures reforçades de diligència deguda en les relacions de negoci o operacions de nacionals o residents del país tercer.

f) Establir la comunicació sistemàtica de les operacions de nacionals o residents del país tercer o que suposin moviments financers del país tercer o cap aquest.

g) Prohibir, limitar o condicionar l'establiment o el manteniment de filials, sucursals o oficines de representació de les entitats financeres del país tercer.

h) Prohibir, limitar o condicionar a les entitats financeres l'establiment o el manteniment de filials, sucursals o oficines de representació al país tercer.

i) Prohibir, limitar o condicionar les relacions de negoci o les operacions financeres amb el país tercer o amb nacionals o residents d'aquest.

j) Prohibir als subjectes obligats l'acceptació de les mesures de diligència deguda practicades per entitats situades al país tercer.

k) Requerir a les entitats financeres la revisió, modificació i, si s'escau, terminació, de les relacions de corresponsalia amb entitats financeres del país tercer.

l) Sotmetre les filials o sucursals d'entitats financeres del país tercer a supervisió reforçada o a examen o auditoria externs.

m) Imposar als grups financers requisits reforçats d'informació o auditoria externa respecte de qualsevol filial o sucursal localitzada o que operi al país tercer.

3. La Direcció General del Tresor i Política Financera pot establir protocols que fixin els requisits d'actuació a les empreses o entitats que, sense estar sotmeses a mesures restrictives per si mateixes, ho estiguin perquè la seva propietat o el seu control el té un subjecte sancionat, a fi que puguin continuar exercint la seva activitat ordinària. Aquests protocols requereixen que l'empresa o l'entitat que els sol·liciti estableixi mecanismes que garanteixin que no es posen actius financers o recursos econòmics a disposició de persones físiques o jurídiques, entitats o grups designats. El compliment d'aquests requisits l'ha de certificar un tercer independent. Així mateix, la Direcció General del Tresor i Política Financera pot reconèixer l'eficàcia de protocols o mecanismes equivalents que hagin estat aprovats per les autoritats competents d'un altre país.

4. Competeix al Servei Executiu de la Comissió la supervisió i la inspecció del compliment del que disposa aquest article, inclòs el compliment dels requisits fixats en el protocol de l'apartat anterior.

5. Els subjectes obligats han d'implementar polítiques i procediments adequats, incloent-hi l'avaluació dels riscos d'evasió i la manca d'aplicació de les obligacions en matèria de sancions financeres, a fi de mitigar-los proporcionalment.

Les polítiques i els procediments a què es refereix el paràgraf anterior han de guardar proporció amb la naturalesa de l'activitat del subjecte obligat i amb la seva grandària, tenint també en compte els riscos i la complexitat.

6. El Servei Executiu de la Comissió pot exceptuar la realització de les avaluacions de riscos que preveu l'apartat anterior sempre que els riscos específics inherents al sector s'hagin identificat i es comprenguin. Aquesta excepció no és aplicable a les entitats financeres.»

Disposició final setena. *Modificació de la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.*

S'afegeix a la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, una disposició transitòria onzena, que diu literalment:

«Disposició transitòria onzena. *Exercici temporal de les funcions de supervisió en matèria de projectes d'interès comú europeu d'infraestructures d'hidrogen.*

1. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha d'exercir temporalment les funcions establertes per a l'autoritat reguladora nacional a l'article 16 del Reglament (UE) 2022/869 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2022, relatiu a les orientacions sobre les infraestructures energètiques transeuropees i pel qual es modifiquen els reglaments (CE) núm. 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 i les directives 2009/73/CE i (UE) 2019/944 i es deroga el Reglament (UE) núm. 347/2013, respecte dels projectes d'interès comú europeu d'infraestructures d'hidrogen que entren dins de l'àmbit de les infraestructures energètiques de l'annex II, punt 3) del Reglament esmentat.

L'exercici de les funcions esmentades a l'apartat primer d'aquesta disposició és temporal fins que s'assignin competències per al sector de l'hidrogen a una autoritat nacional reguladora.»

Disposició final vuitena. *Modificacions de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric.*

Es modifica la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, en els termes que es recullen a continuació:

U. Es modifica l'article 4, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 4. *Planificació elèctrica.*

1. La planificació elèctrica té per objecte preveure les necessitats del sistema elèctric per garantir el subministrament d'energia a llarg termini, així com definir les necessitats d'inversió en noves instal·lacions de transport d'energia elèctrica, tot això amb els principis de transparència i de mínim cost per al conjunt del sistema.

Únicament té caràcter vinculant la planificació de la xarxa de transport amb les característiques tècniques que en aquesta defineixen.

2. La planificació elèctrica l'ha de fer l'Administració General de l'Estat, amb la participació de les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla, i requereix un informe de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i tràmit d'audiència. Ha de ser sotmesa al Congrés dels Diputats, d'acord amb el que preveu el seu Reglament, amb caràcter previ a la seva aprovació pel Govern, i ha d'abastar períodes de sis anys.

En un termini màxim de tres anys, des de l'aprovació de la planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica s'ha d'iniciar una planificació elèctrica nova.

3. Aquesta planificació, considerant el contingut del Pla nacional integrat d'energia i clima, ha d'incloure els aspectes següents:

a) Amb caràcter indicatiu, diversos escenaris sobre l'evolució futura de la demanda elèctrica, incloent-hi una anàlisi de sensibilitat en relació amb la possible evolució de la demanda davant canvis en els principals paràmetres i variables que la determinen i una anàlisi dels criteris que condueixen a la selecció d'un escenari com el més probable. Sobre l'escenari seleccionat s'han d'analitzar els recursos necessaris per satisfer-la i sobre les necessitats de nova potència, tot això en termes que fomentin un equilibri adequat entre l'eficiència del sistema, la seguretat de subministrament i la protecció del medi ambient.

b) Estimació de la capacitat mínima que ha de ser instal·lada per cobrir la demanda prevista amb criteris de seguretat del subministrament i competitivitat, diversificació energètica, millora de l'eficiència i protecció del medi ambient.

c) Previsions relatives a les instal·lacions de transport i distribució d'acord amb la previsió de la demanda d'energia elèctrica, que siguin òptimes de conformitat amb l'anàlisi de cost i el benefici de les diferents opcions o nivells d'adequació del sistema per atendre la demanda i garantir la seguretat de subministrament.

d) L'establiment de les línies d'actuació en matèria de qualitat del servei, tendents a la consecució dels objectius de qualitat.

e) Les actuacions sobre la demanda que optimitzin la gestió dels recursos i fomentin la millora del servei prestat als usuaris, així com l'eficiència i l'estalvi energètics.

f) L'evolució de les condicions del mercat de producció per a la consecució de la garantia de subministrament.

g) Els criteris de protecció mediambiental que han de condicionar les activitats de subministrament d'energia elèctrica, amb la finalitat de minimitzar l'impacte ambiental produït per aquestes activitats.

4. Els plans de desenvolupament de la xarxa de transport, que s'han d'incloure en la planificació elèctrica, han de recollir les línies de transport i subestacions previstes, abastar períodes de sis anys i incloure criteris i

mecanismes de flexibilitat quant a la implementació temporal per adaptar-se a l'evolució real de la demanda d'electricitat, sense perjudici de la seva revisió periòdica quan els paràmetres i les variables que van servir de base per a la seva elaboració hagin variat.

5. Almenys cada dos anys, per acord del Consell de Ministres, després de tràmit d'audiència i d'informe previ de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, de les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla afectades, i escoltat l'operador del sistema, s'ha de dur a terme una modificació d'aspectes puntuals del pla de desenvolupament de la xarxa de transport que estigui en vigor quan es produeixi una o unes quantes de les situacions següents:

a) D'acord amb els criteris de planificació establerts, s'hagi presentat un fet imprevist que pugui afectar de manera significativa la garantia i la seguretat de subministrament.

b) Sorgeixin nous subministraments l'alimentació dels quals per motius tècnics únicament es pugui fer des de la xarxa de transport i aquesta no es pugui efectuar amb la planificació de la xarxa de transport vigent.

c) Hi hagi raons d'eficiència econòmica del sistema.

d) La construcció de determinades instal·lacions a la xarxa de transport sigui crítica per a la transició energètica i l'electrificació de l'economia i aquestes no estiguin previstes a l'instrument de planificació vigent.

e) Quan sorgeixi un nou subministrament, que tingui la qualificació de projecte estratègic d'inversió acordat per la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, a proposta del Comitè d'Inversions Estratègiques, i no pugui ser atès amb la planificació de la xarxa de transport vigent.

f) Quan calguin actuacions a la xarxa de transport per atendre necessitats de la xarxa de distribució que el Govern estableixi com a prioritàries i no es puguin atendre amb la planificació de la xarxa de transport vigent.

Aquestes actuacions les poden proposar l'operador del sistema i el gestor de la xarxa de transport, els quals n'han de motivar el caràcter excepcional.

Els informes assenyalats anteriorment s'han d'evacuar en un termini no superior a quinze dies. Transcorregut aquest termini sense que les administracions esmentades hagin emès el seu informe respectiu, s'entén la conformitat d'aquesta Administració amb la modificació del pla de desenvolupament plantejada. Així mateix, el tràmit d'audiència s'ha de fer en un termini de quinze dies.

6. Per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, a proposta de l'operador del sistema i amb l'informe previ de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, es poden aprovar les adaptacions de caràcter tècnic necessàries per dur a terme els plans de desenvolupament inclosos en la planificació elèctrica. L'informe assenyalat anteriorment ha de ser evacuat en un termini no superior a quinze dies. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi emès l'informe, s'entén la conformitat de la Comissió esmentada amb la modificació del pla de desenvolupament plantejada.

7. La planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica, incloent-hi les revisions eventuais que se'n puguin fer, s'ha de dur a terme subjectant-se al principi de sostenibilitat econòmica i financera del sistema elèctric que preveu l'article 14 i, en tot cas, tenint en compte els límits d'inversió anual que el Govern estableixi per reglament.

8. La planificació elèctrica, i les modificacions eventuais, poden incloure un annex, de caràcter no vinculant, amb les instal·lacions de la xarxa de transport que es consideri necessari posar en servei durant els anys posteriors a l'horitzó de la planificació. La inclusió d'una instal·lació en aquest annex serveix només a l'efecte d'iniciar els tràmits administratius pertinents de la instal·lació esmentada. Abans de dictar les resolucions que corresponguin, es pot acordar la suspensió en els

procediments administratius relatius a les instal·lacions objecte d'aquest apartat fins que s'incloguin en la planificació elèctrica vinculant. El contingut de l'annex esmentat es pot modificar sota els mateixos supòsits que preveu l'apartat 5 d'aquest article i atenent els procediments que s'hi preveuen.

9. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha de fer un seguiment dels plans d'inversió dels gestors de les xarxes de transport i presentar un informe anual al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic amb l'avaluació d'aquests plans pel que fa a la seva adequació al pla de desenvolupament de la xarxa en l'àmbit comunitari esmentat a l'article 8, apartat 3, lletra b) del Reglament (CE) núm. 714/2009. Aquest informe pot incloure recomanacions per a la seva modificació.

10. Per tal d'assolir el compliment dels objectius de política energètica, mitjançant un reial decret del Govern, s'han de regular els criteris per establir els usos a què estiguin destinades les posicions de les subestacions de transport.

Aquest Reial decret pot establir que determinades posicions de transport destinades a la connexió de la xarxa de distribució només es puguin emprar temporalment per a la connexió de determinada demanda que es consideri prioritària.

Les inversions en xarxa de transport que estiguin destinades per a un ús concret no es poden executar i posar en servei ni es poden considerar a l'efecte d'accés i connexió per a una finalitat diferent de la que preveu la planificació en el termini temporal que estableix el reglament abans assenyalat.»

Dos. Es modifica l'article 4 *bis*, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 4 *bis*. *Mecanisme de planificació de posicions per a alimentació de demanda.*

1. A partir de l'1 de juny de 2026, cada quatre mesos, llevat que s'hagi iniciat i no s'hagi resolt un procediment de planificació de la xarxa de transport o de modificació d'aquesta, cas en què es posposa al quadrimestre següent, l'operador del sistema ha de remetre a la Secretaria d'Estat d'Energia un informe que ha de contenir una llista dels nusos de la xarxa de transport en què sigui possible canviar la finalitat de les posicions ja existents o previstes, o introduir posicions en el pla de desenvolupament de la xarxa de transport. En aquest darrer cas, han de concórrer simultàniament al nus a incorporar noves posicions les circumstàncies següents:

a) S'hagin rebut sol·licituds de demanda susceptibles de ser connectades a la xarxa de transport i no hagi estat possible atendre-les exclusivament per la inexistència de posicions disponibles.

b) Existeixi viabilitat física per poder introduir posicions addicionals en el pla de desenvolupament de la xarxa de transport vigent al nus on s'hagi formulat la petició.

c) No suposin increment de costos d'inversió per al sistema més enllà de les posicions que, per la configuració de la subestació, hagin de ser sufragats pel sistema.

d) Hi hagi capacitat d'accés no atorgada per alimentar la demanda sol·licitada.

e) Les sol·licituds atenguin consums industrials, residencials o hagin estat declarats com a estratègics.

L'informe ha de recollir motivadament si es donen les circumstàncies per incloure en el pla de desenvolupament de la xarxa de transport vigent cadascuna de les posicions que contingui la llista i ha de disposar d'un informe del transportista en què s'analitzi la viabilitat tècnica de les propostes.

Per als nusos inclosos a la llista que estiguin reservats per a un concurs de generació, l'operador del sistema ha d'incloure en aquest informe si hi ha alguna posició entre les planificades per a evacuació de generació susceptible de ser utilitzada per a la connexió d'aquestes demandes.

2. Les propostes que efectui l'operador del sistema han d'estar basades en les sol·licituds de noves posicions o canvi de motivació de les existents que s'hagin rebut amb aquesta finalitat. Perquè les sol·licituds es considerin vàlides, cal que s'aporti, juntament amb aquestes, a l'operador del sistema un escrit validat pel titular de la xarxa de transport que certifiqui que s'ha fet un pagament del 75 per cent del valor de la inversió de la posició sol·licitada. Aquest pagament s'ha de tenir en compte la resta de pagaments que siguin necessaris en cas que s'executi la posició per a la finalitat sol·licitada. La quantia anterior s'ha de retornar al consumidor o distribuïdor que va fer el pagament si no s'introdueix la posició sol·licitada, es modifica l'ús per a la finalitat sol·licitada o si, finalment, no s'assigna la posició al sol·licitant esmentat en un procediment d'accés.

3. El mecanisme de planificació de posicions per a alimentació de demanda que preveuen els apartats anteriors també s'aplica a les peticions dels distribuïdors que siguin per atendre creixements no vegetatius de la demanda de la mateixa tipologia que recull l'apartat 1.e). El distribuïdor ha de justificar els projectes de consum que motivin aquest increment no vegetatiu de demanda i aportar informació detallada a l'operador del sistema. En aquest supòsit, no es té en compte en l'aplicació de la condició c) de l'apartat 1 el cost de la posició de suport a l'empresa distribuïdora, ja que aquesta és sufragada pel sistema. Així mateix, si la posició que sol·licita el distribuïdor és introduïda o es modifica la finalitat d'una ja existent per a ús del distribuïdor, el transportista ha de retornar al distribuïdor la quantia aportada juntament amb la sol·licitud que assenyala l'apartat 2 una vegada que es posi en servei la posició.

4. Una vegada rebut l'informe assenyalat anteriorment, en el termini de dos mesos, la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Energia pot dictar una resolució incorporant les posicions que es considerin necessàries en el pla de desenvolupament de la xarxa de transport, o canviant la finalitat de les que ja es preveuen o existeixen, per a l'alimentació dels projectes que hagin demostrat maduresa i fermesa, sigui de manera directa o a través del distribuïdor. Aquestes posicions tenen consideració d'instal·lacions planificades i incloses en els plans d'inversió als efectes de l'atorgament dels permisos. En cap cas el nombre de posicions incorporat en una subestació per aquest mecanisme no ha de ser superior al d'un carrer d'acord amb la configuració de la subestació, addicionals a les existents i a les que ja estan incloses al pla de desenvolupament de la xarxa de transport aprovat en virtut del que preveu l'article 4 d'aquesta Llei.

5. Si hi ha nusos on s'hagin activat concursos de demanda exclusivament per la inexistència de posicions per connectar les peticions existents, els concursos iniciats s'han de resoldre arxivant-se per pèrdua d'objecte i l'operador del sistema atorga les peticions d'accés i connexió associades a aquests per prelatió temporal.

6. En els casos en què no sigui possible aplicar el mecanisme de planificació de posicions que regula aquest article perquè no és ampliable la subestació, perquè no es pot incorporar el nombre de posicions necessàries per atendre la demanda o perquè són necessàries actuacions addicionals per poder ser ateses, l'operador del sistema ha d'analitzar si és possible atendre aquesta demanda mitjançant el mecanisme que preveu l'article 4.5 d'aquesta Llei.

7. Per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic es pot aprovar una norma per desplegar el contingut d'aquest article.»

Tres. S'introdueix una lletra m) a l'article 6, amb la redacció següent:

«m) Els gestors d'autoconsum, que són les persones físiques o jurídiques que representen els interessos dels consumidors associats a un autoconsum, mitjançant l'autorització per part d'aquests, i que fan en nom seu les gestions necessàries per al seu bon funcionament.»

Quatre. Es modifica l'article 21.5, que queda redactat de la manera següent:

«5. Formen part de la instal·lació de producció les seves infraestructures d'evacuació, que inclouen la connexió amb la xarxa de transport o de distribució, i si s'escau, la transformació d'energia elèctrica.

El que disposa el paràgraf anterior també s'aplica a les instal·lacions d'emmagatzematge que injectin energia a les xarxes de transport o distribució.

Els titulars d'instal·lacions de producció, titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge i d'hibridacions de totes dues, que utilitzin infraestructures d'evacuació compartides per abocar en una mateixa posició d'una subestació de transport o distribució, han de respondre davant el sistema elèctric en cas de qualsevol esdeveniment, petició, acte o omissió dels seus deures que es produeixi o estigui motivat en aquestes infraestructures comunes d'evacuació.

La responsabilitat a què fa referència el paràgraf anterior és mancomunada. A aquest efecte, tots i cadascun dels subjectes que evacuïn utilitzant aquestes infraestructures comunes han de comunicar abans de l'obtenció de la resolució d'autorització administrativa prèvia de la instal·lació de producció, d'emmagatzematge o d'hibridacions d'aquestes, un acord signat per tots els titulars que ha de recollir el repartiment de responsabilitats entre els diferents productors, titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge i titulars d'hibridacions d'aquestes. En cap cas, no pot assumir aquesta responsabilitat una altra persona física o jurídica. L'acord tampoc no pot estipular que un subjecte que evacui a través d'aquesta quedi exempt de cap responsabilitat.

Quan un nou subjecte faci servir aquesta infraestructura comuna d'evacuació, aquest acord s'ha d'actualitzar. Aquesta actualització s'ha de comunicar a totes les administracions responsables d'emetre les autoritzacions d'aquestes instal·lacions de producció o instal·lacions d'emmagatzematge.

La no presentació dels acords assenyalats anteriorment implica que el repartiment de les responsabilitats entre els titulars d'instal·lacions de producció, d'instal·lacions d'emmagatzematge i d'hibridacions de totes dues, que evacuïn a través de la mateixa posició, sigui proporcional a la capacitat d'accés que recullen els seus permisos d'accés i connexió.»

Cinc. S'inclou un nou epígraf k) a l'apartat 3 de l'article 26, en els termes següents:

«k) Les instal·lacions de producció que tinguin el seu punt de connexió amb les xarxes de transport o distribució a una tensió igual o superior a 132 kV han de traslladar, directament o indirectament, una part dels beneficis dels projectes als ciutadans i comunitats locals a les proximitats dels projectes esmentats.

Els mecanismes, processos o projectes per al trasllat d'aquests beneficis han de disposar de processos locals de participació ciutadana i estar oberts a la participació de les entitats locals afectades.

En cap cas no es pot entendre com a benefici, a l'efecte de compliment d'aquesta obligació, el mer compliment de les obligacions fiscals o de cotització.

Per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic s'han de desplegar les condicions i els criteris a l'efecte de valorar el compliment d'aquesta obligació.»

Sis. S'afegeix un apartat 13 a l'article 33, amb la redacció següent:

«13. Els permisos d'accés i connexió de les instal·lacions d'emmagatzematge són permisos d'accés flexibles des de la perspectiva de demanda.»

Set. S'afegeix un últim paràgraf a l'apartat 3 de l'article 39, amb la redacció següent:

«Als efectes del que preveu aquest apartat no tenen consideració de consumidor les instal·lacions que es tractin exclusivament d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica híbrides amb instal·lacions d'emmagatzematge que, de conformitat amb el que recull el seu permís d'accés, puguin consumir energia elèctrica de la xarxa. De la mateixa manera, a aquests efectes tampoc no tenen consideració de consumidor les instal·lacions d'emmagatzematge aïllades que consumeixin i injectin energia elèctrica de la xarxa.»

Vuit. Es modifica la lletra u) de l'apartat 2 de l'article 40, amb la redacció següent:

«u) Disposar d'un servei d'atenció als titulars d'instal·lacions d'autoconsum i als seus representants, inclosos el gestor d'autoconsum i les comercialitzadores, sigui que en sigui la modalitat, que permeti interposar queixes, reclamacions i incidències en relació amb els expedients d'accés a la xarxa d'aquestes instal·lacions, així com obtenir informació sobre quin és el pas següent en la gestió, quin és el subjecte que l'ha d'executar, els terminis que siguin aplicables i tota la informació que sigui rellevant i de la qual el consumidor hagi de disposar per tramitar l'expedient. Així mateix, aquest servei permet fer sol·licituds d'informació sobre l'estat dels expedients.

Per a la prestació d'aquest servei, s'ha d'habilitar un número de telèfon gratuït, així com una adreça de correu electrònic o servei web a través del qual els interessats es poden adreçar indistintament al gestor.

El sistema de comunicació electrònica ha d'emetre de manera automatitzada un justificant de recepció en què quedi constància de la data, l'hora i el número de sol·licitud.»

Nou. Es modifica l'article 44.e), que queda redactat en els termes següents:

«e) Ser avisats degudament de forma transparent i comprensible, amb un mes d'antelació com a mínim, per escrit i de manera separada a la seva factura, de qualsevol intenció de modificar les condicions del contracte que es pugui produir una vegada que hagi transcorregut el termini de venciment o les seves pròrrogues i ser informats del seu dret a rescindir el contracte sense cap cost quan rebin l'avís.

El contingut d'aquestes clàusules, que no són aplicables en cas de contractes a preu fix, ha de recollir els paràmetres i les fórmules que reflecteixin quan es poden revisar les condicions que estableix el contracte. Així mateix, han de ser notificats directament pel seu subministrador sobre qualsevol revisió dels preus derivada de les condicions previstes, per escrit i de manera separada a la factura, amb almenys un mes d'antelació a la seva aplicació de forma transparent i comprensible.

Les comunicacions de revisions de preus han d'incloure una comparativa dels preus aplicats abans i després de la revisió, així com una estimació del cost anual del subministrament per al consumidor esmentat i la comparativa amb el cost anual anterior.»

Deu. Es modifica l'article 46.g), que queda redactat en els termes següents:

«g) Formalitzar els contractes de subministrament amb els consumidors d'acord amb la normativa en vigor que hi sigui aplicable. Així mateix, fer les facturacions als seus consumidors d'acord amb les condicions dels contractes que hagi formalitzat en els termes que estableixin les disposicions reglamentàries de desplegament d'aquesta Llei, i el desglossament que es determini.

En el cas de contractes a preu fix, no poden modificar unilateralment les condicions contractuals o rescindir el contracte abans que venci.»

Onze. Es modifica l'article 49, que queda redactat de la manera següent:

«Article 49. *Gestió de la demanda, emmagatzematge i flexibilitat.*

1. Les administracions públiques han de promoure la flexibilitat i l'optimització dels recursos del sistema elèctric, la minimització del cost de l'energia i el compliment dels objectius de política energètica.

2. Les empreses elèctriques, els consumidors i l'operador del sistema, en coordinació amb altres agents, poden fer i aplicar mesures que fomentin una millora de la gestió de la demanda elèctrica i que contribueixin a l'optimització de la corba de càrrega i/o a l'eficiència i l'estalvi energètics.

Els consumidors i els titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge, bé directament o a través de comercialitzadors o agregadors independents, poden participar, si s'escau, en els serveis inclosos en el mercat de producció o gestió de la demanda d'acord amb el que es determini per reglament, així com les altres mesures que pugui adoptar l'Administració per incentivar la millora del servei als usuaris i l'eficiència i l'estalvi energètics o per mantenir l'estabilitat del sistema.

3. Sense perjudici de tot l'anterior, l'Administració pot adoptar mesures que incentivin la millora del servei als usuaris i l'eficiència i l'estalvi energètic, directament o a través d'agents econòmics, l'objecte de les quals sigui l'estalvi i la introducció d'una eficiència més gran en l'ús final de l'electricitat.

Entre aquestes mesures s'inclou el servei d'interrompibilitat que gestiona l'operador del sistema.

El compliment dels objectius que preveuen aquestes mesures pot donar lloc al reconeixement dels costos en què s'incorri per a la seva posada en pràctica, que poden tenir la consideració de costos del sistema. A l'efecte d'aquest reconeixement, les mesures les ha d'aprovar el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'informe previ de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i de les comunitats autònomes en el seu àmbit territorial.

4. Per tal d'aconseguir un sistema elèctric flexible, capaç de respondre i adaptar-se a condicions dinàmiques, que permeti la integració eficient de l'electricitat generada a partir de fonts d'energia renovable per complir els objectius de la Llei 7/2021, de canvi climàtic, anticipar problemes de saturació i garantir la qualitat de subministrament, en el marc del que ordena el Reglament (UE) 2019/943, de 5 de juny de 2019, relatiu al mercat interior de l'energia, s'ha de facilitar i incentivar la participació en els mercats, en règim no discriminatori, a l'emmagatzematge d'energia, la gestió de la demanda, així com d'altres serveis de flexibilitat no fòssils.

5. A l'efecte d'adoptar l'objectiu nacional de flexibilitat no fòssil i, si s'escau, dels mecanismes de suport a la flexibilitat necessaris per al sistema, la Secretaria d'Estat d'Energia és l'autoritat designada que ha d'adoptar, mitjançant resolució, l'informe sobre les estimacions de necessitats de flexibilitat a què es refereix l'article 19 *sexies* del Reglament (UE) 2019/943, de 5 de juny de 2019, relatiu al mercat interior de l'energia, a proposta de l'operador del sistema i amb l'informe previ de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència en els termes que

preveu per a això la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.»

Dotze. S'afegeix un nou apartat 1 *bis* a l'article 53, amb la redacció següent:

«1 *bis*. El que s'ha indicat a l'apartat anterior en relació amb les instal·lacions mòbils també és aplicable a les instal·lacions de producció i d'emmagatzematge temporals d'emergència, sempre que siguin necessàries per a la seguretat de subministrament i així es justifiqui mitjançant un informe de l'operador del sistema i que no s'implantin en zones d'especial protecció, per a la qual cosa han d'aportar un informe de l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma on s'ubiqui. En el cas d'instal·lacions de producció o d'emmagatzematge, aquestes autoritzacions es poden dictar per a un termini de 3 anys i poden ser prorrogades fins a dues ocasions per terminis d'una extensió igual.»

Tretze. Es modifica el segon paràgraf de l'article 53.6, que queda redactat de la manera següent:

«Les autoritzacions administratives a què es refereix aquest article, les atorga l'Administració competent, sens perjudici de les concessions i les autoritzacions que siguin necessàries d'acord amb altres disposicions que hi siguin aplicables i en especial les relatives a l'ordenació del territori i el medi ambient. Això s'entén sense perjudici del que preveu la disposició addicional dotzena de la Llei 13/2003, de 23 de maig, reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.»

Catorze. S'introdueix un paràgraf addicional a l'apartat 1 de l'article 54, amb la redacció següent:

«Es declara la utilitat pública, als efectes que preveu aquest article, de les instal·lacions d'emmagatzematge de tecnologia hidràulica de bombament.»

Quinze. S'afegeix un apartat 2 *bis* a l'article 55, amb la redacció següent:

«2 *bis*. En el cas d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica i d'instal·lacions d'emmagatzematge de tecnologia hidràulica de bombament:

a) Des de la presentació de la sol·licitud de declaració en concret d'utilitat pública d'una instal·lació, el promotor ha d'obrir un termini de negociació amb els particulars afectats pel projecte per tal d'assolir acords d'adquisició dels béns i drets afectats que tenen la naturalesa i els efectes que preveu l'article 24 de la Llei de 16 de desembre de 1954 sobre expropiació forçosa.

b) La declaració en concret d'utilitat pública de la instal·lació requereix que l'empresa presenti una declaració responsable en què certifiqui haver assolit acords d'adquisició als quals es refereix l'apartat anterior per un mínim corresponent al 50% de la superfície afectada pel projecte en el cas de producció i al 25% en el cas d'instal·lacions d'emmagatzematge de tecnologia hidràulica de bombament. Aquests percentatges es poden modificar mitjançant un real decret del Govern.

Únicament es pot procedir a l'expropiació forçosa d'unes quantitats més grans de superfície en cas que l'empresa certifiqui mitjançant declaració responsable la impossibilitat d'assolir acords amb els propietaris en el termini de 12 mesos i la instal·lació s'hagi declarat com a instal·lació energètica estratègica.

L'Administració pot requerir en tot moment al promotor la justificació documental que acrediti fefaentment que ha dut a terme abans de la data de presentació de la declaració responsable el que assenyala el paràgraf anterior. En cas d'impossibilitat de contacte, cal aportar un document que n'acrediti l'intent.»

Setze. Es modifica l'article 64.35, amb la redacció següent:

«35. L'incompliment per part dels distribuïdors, dels comercialitzadors, dels agregadors, o dels gestors de càrregues dels requisits de capacitat legal, tècnica i econòmica que estableixen aquesta Llei i la normativa de desplegament.»

Disset. Es modifica l'article 65.26, amb la redacció següent:

«26. L'incompliment per part dels distribuïdors, o dels comercialitzadors, dels agregadors, o dels gestors de càrregues de les seves obligacions i dels requisits que la normativa en vigor determini per exercir l'activitat, llevat que s'hagi tipificat de manera expressa com a molt greu o com a lleu.»

Divuit. Es modifica l'article 73.3, que queda redactat en els termes següents:

«3. La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en l'àmbit de les seves competències, pot imposar sancions per la comissió de les infraccions administratives següents:

- a) Les tipificades com a molt greus en els paràgrafs 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, i 50 i 52 de l'article 64.
- b) Les tipificades com a greus a què fa referència el paràgraf anterior quan, per les circumstàncies concurrents, no es puguin qualificar de molt greus i, en particular, les tipificades en els paràgrafs 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 42, i 43 i 44 de l'article 65.
- c) Les tipificades com a lleus en els paràgrafs 1, 2, 3, 4, 5, 6 *bis*, i 7 i 16 de l'article 66.»

Disposició final novena. *Modificació de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència.*

La Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, es modifica en els termes següents:

U. Es modifica l'article 69, que queda redactat de la manera següent:

«Article 69. *Creació d'un sistema nacional d'obligacions.*

1. Es crea el sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica, d'ara endavant, SNOEE, i es designen com a subjectes obligats del sistema esmentat:

- a) Les empreses comercialitzadores de gas,
- b) Les empreses comercialitzadores d'electricitat,
- c) Els consumidors directes en mercat de gas natural o d'electricitat per la part dels seus consums anuals no subministrats per una comercialitzadora,
- d) Els operadors de productes petrolífers a l'engròs,
- e) Els operadors de gasos líquats de petroli a l'engròs,
- f) Les empreses que desenvolupin l'activitat de distribució al detall de productes petrolífers per la part de les seves vendes anuals al mercat nacional no subministrades pels operadors a l'engròs,
- g) Les empreses que desenvolupin l'activitat de distribució al detall de gasos líquats del petroli per la part de les seves vendes anuals al mercat nacional no subministrades pels operadors a l'engròs o per altres distribuïdors al detall, i
- h) Els consumidors de productes petrolífers o de gasos líquats del petroli per la part del seu consum anual no subministrat per operadors a l'engròs o per empreses que desenvolupin l'activitat de distribució al detall de productes petrolífers o de gasos líquats del petroli.

2. Cadascun dels subjectes obligats de l'SNOEE té una quota anual d'estalvi energètic d'àmbit nacional, denominada obligació d'estalvi.

Les obligacions d'estalvi equivalen, de manera agregada per al període de durada de l'SNOEE, a l'objectiu assignat a Espanya per l'article 8 de la Directiva (UE) 2023/1791 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica i per la qual es modifica el Reglament (UE) 2023/955 (versió refosa), una vegada deduïts els estalvis provinents de les mesures alternatives que preveu l'article 10 de la directiva esmentada.

3. El període de durada del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica ha de comprendre des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 8/2014, de 4 de juliol, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, fins al 31 de desembre de 2030.

4. A l'efecte de verificar la trajectòria cap al compliment dels objectius assignats a Espanya, es pot dur a terme una revisió del sistema per als períodes compresos entre l'1 de gener de 2017 i el 31 de desembre de 2020, entre l'1 de gener de 2021 i el 31 de desembre de 2025 i entre l'1 de gener de 2026 i el 31 de desembre de 2030.»

Dos. Es modifica l'article 70, que queda redactat de la manera següent:

«Article 70. Determinació de la taxa anual d'estalvi energètic i de la seva aplicació per part dels subjectes obligats.

1. Es defineix taxa d'estalvi com un percentatge que, multiplicat per les vendes o els consums reals d'energia final a tot el territori nacional, dona com a resultat la quantitat d'estalvi energètic anual obtinguda en el marc de l'SNOEE.

2. La taxa d'estalvi i l'equivalència financera s'han de fixar anualment mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

3. L'equivalència financera s'ha de determinar, entre d'altres, en funció del cost mitjà estimat per mobilitzar les inversions en tots els sectors d'actuacions necessàries per assolir l'objectiu anual d'estalvi.

4. La taxa d'estalvi es determina tenint en compte, entre d'altres, l'objectiu nacional d'estalvi energètic que estableix l'article 8 de la Directiva (UE) 2023/1791 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica i la senda nacional d'estalvi energètic.

5. Cada subjecte obligat té una obligació anual d'estalvi energètic que es calcula multiplicant la taxa d'estalvi establerta per a l'any de l'obligació per les vendes o els consums reals d'energia final en aquest exercici.

Els subjectes obligats han de fer aquest càlcul amb les millors dades disponibles sobre les vendes o els consums reals d'energia.

Les dades d'energia que cada subjecte obligat ha de fer servir per fer front a la seva obligació d'estalvi energètic, expressades en GW h, són les següents:

a) En el cas de les comercialitzadores de gas i d'electricitat, les seves vendes d'energia final a escala nacional a consumidors finals, tenint en compte el conjunt de la seva activitat.

b) En el cas dels operadors a l'engròs de productes petrolífers i gasos líquids del petroli, les vendes d'energia final a escala nacional per a la distribució posterior al detall i als consumidors finals, tenint en compte el conjunt de la seva activitat.

c) En el cas dels consumidors directes en mercat d'electricitat o gas natural, els consums d'energia final no adquirida a través d'una comercialitzadora.

d) En el cas dels distribuïdors al detall de productes petrolífers, les vendes d'energia final a escala nacional a consumidors finals que no hagin estat subministrades per un operador a l'engròs.

e) En el cas dels distribuïdors al detall de gasos liquats del petroli, les vendes d'energia final a escala nacional a consumidors finals que no hagin estat subministrades per un operador a l'engròs ni per altres distribuïdors al detall.

f) En el cas de consumidors finals de productes petrolífers o de gasos liquats del petroli, els consums d'energia final que no hagi estat subministrada per un operador a l'engròs o per un distribuïdor al detall.

6. En cas que un subjecte obligat sigui baixa o sigui inhabilitat com a comercialitzador, operador a l'engròs, distribuïdor al detall o consumidor directe en mercat l'any de compliment de l'obligació, és considerat subjecte obligat a l'efecte d'aquesta Llei per tot el període anual d'obligació que correspongui. A aquests efectes, el subjecte obligat ha d'acreditar davant la Direcció General de Planificació i Coordinació Energètica la seva baixa en l'activitat, independentment del compliment de la seva obligació de comunicació de cessament en l'activitat que preveu la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i la resta de normativa aplicable. La Direcció General de Planificació i Coordinació Energètica ha de traslladar aquestes notificacions a l'òrgan gestor del Fons nacional d'eficiència energètica.»

Tres. S'incorpora un nou apartat 6 a l'article 70, amb la redacció següent:

«6. S'habilita la Direcció General de Planificació i Coordinació Energètica per actualitzar o adaptar mitjançant una resolució la metodologia per determinar la taxa d'estalvi energètic i calcular les obligacions d'estalvi energètic de cada subjecte obligat.»

Quatre. Es modifica l'article 71, que queda redactat de la manera següent:

«Article 71. *Compliment de les obligacions i certificats d'estalvi energètic.*

1. Per fer efectiu el compliment de les obligacions anuals d'estalvi energètic, els subjectes obligats han de fer una contribució financera anual al Fons nacional d'eficiència energètica a què es refereix l'article següent, per l'import resultant de multiplicar la seva obligació d'estalvi anual per l'equivalència financera que s'estableixi.

L'obligació que es compleixi mitjançant contribució financera s'ha d'ingressar per trimestres complets, i s'han d'efectuar els pagaments corresponents als tres primers trimestres de l'any en curs no més tard del 30 d'abril, del 31 de juliol i del 31 d'octubre, respectivament, i el corresponent al quart trimestre de l'any no més tard del 31 de març de l'any següent.

Cada subjecte obligat determina la seva obligació trimestral en funció de les vendes o els consums reals d'energia final efectuats en el trimestre corresponent.

La Direcció General de Planificació i Coordinació Energètica ha de supervisar, per a cada exercici, el compliment de l'obligació de cada un dels subjectes obligats a partir de les dades de consums i vendes reals d'energia final que obtingui de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència i de la Corporació de Reserves Estratègiques de Productes Petrolífers, de la informació de pagaments al Fons nacional d'eficiència energètica facilitats per l'Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia i de la informació de liquidació de CAE facilitats pel coordinador nacional del sistema de CAE.

2. Alternativament, i en els termes que reglamentàriament reguli el Govern, es pot establir un mecanisme d'acreditació de la consecució d'una quantitat d'estalvi energètic equivalent al compliment de les obligacions del sistema. Aquest mecanisme s'ha de basar en la presentació de certificats d'estalvi energètic (CAE) que resultin de la realització de les actuacions d'eficiència energètica.

Els subjectes obligats que vulguin liquidar CAE de manera voluntària per al compliment de la seva obligació anual d'estalvi energètic ho han de fer de manera que la liquidació màxima acumulada mitjançant CAE per a un any «n» sigui el producte de la taxa d'estalvi energètic i de l'acumulat de les vendes o dels consums reals d'energia final d'aquell any «n», descomptant el percentatge obligatori d'aportació econòmica al Fons nacional d'eficiència energètica.

Tot això, sense que en cap moment la suma de les aportacions econòmiques satisfetes al Fons nacional d'eficiència energètica i de les liquidacions de CAE superin l'obligació anual corresponent a cada subjecte obligat.

3. No més tard del 31 de març de l'any «n+1», en què «n» és l'any de l'obligació, cada un dels subjectes obligats ha d'haver complert el total de la seva obligació d'estalvi energètic.

4. La inspecció i la tramitació dels procediments sancionadors derivats de l'incompliment de les obligacions que estableix aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament en matèria d'eficiència energètica correspon al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.»

Cinc. Es modifica l'article 72, que queda redactat de la manera següent:

«Article 72. *Fons nacional d'eficiència energètica.*

1. Es crea el Fons nacional d'eficiència energètica, fons sense personalitat jurídica, la finalitat del qual és finançar les iniciatives nacionals d'eficiència energètica, en compliment de l'article 20 de la Directiva 2012/27/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, modificada per la Directiva (UE) 2018/2002 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018.

2. El Fons nacional d'eficiència energètica es dedica al finançament de mecanismes de suport econòmic, financer, assistència tècnica, formació, informació o altres mesures amb la finalitat d'augmentar l'eficiència energètica en diferents sectors, de manera que contribueixin a assolir en conjunt l'objectiu d'estalvi d'energia nacional que preveu l'article 8 de la Directiva (UE) 2023/1791 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica.

3. Es poden atendre amb càrrec a les dotacions del Fons totes les despeses que ocasioni la gestió del sistema nacional d'estalvi d'energia. A aquests efectes, també es consideren despeses de gestió, entre d'altres, l'elaboració d'estudis i informes, les assistències tècniques per a la definició de les mesures d'actuació, així com per al mesurament, el control i la verificació del compliment dels objectius.

En tot cas, els mecanismes amb càrrec al Fons tenen en compte el que disposen els articles 8.3 i 30.12 de la Directiva (UE) 2023/1791 del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica.»

Sis. Es modifica l'article 74, que queda redactat de la manera següent:

«Article 74. *Dotació econòmica del Fons nacional d'eficiència energètica.*

1. El Fons ha d'estar dotat amb:

Els recursos provinents de fons estructurals comunitaris FEDER a conseqüència del cofinançament d'actuacions executades amb els recursos del Fons.

Les aportacions dels subjectes obligats pel sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica en concepte de compliment o liquidació de les seves obligacions anuals d'estalvi energètic.

Altres aportacions que es consignen en els pressupostos generals de l'Estat.

Els recursos (imports) per finançar noves operacions procedents de les devolucions que retornin o es recuperin per principal i interessos meritats i cobrats de préstecs concedits en concepte de finançament de les actuacions individuals executades en aplicació de les mesures d'actuació, així com les altres quantitats que eventualment es puguin ingressar en la tresoreria del Fons a conseqüència d'un procediment de reintegrament per incompliment del beneficiari de les condicions de les ajudes concedides.

Qualsevol altre recurs destinat a finançar actuacions que tinguin com a objectiu implementar mesures d'estalvi i eficiència energètica, així com els romanents d'aportacions, si n'hi ha, d'exercicis anteriors.

2. Les aportacions per a la dotació del Fons s'han d'ingressar en el compte específic que l'Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia ha d'obrir en règim de dipòsit i que s'ha d'identificar per mitjà de la seva publicació en la seva pàgina web.»

Set. Es modifica l'article 77, que queda redactat de la manera següent:

«Article 77. *Responsables.*

Les persones físiques o jurídiques que duguin a terme per acció o omissió fets constitutius d'infracció incorren en responsabilitat administrativa d'acord amb el que estableix aquest capítol, sens perjudici de la responsabilitat exigible en via penal, civil o d'un altre ordre que puguin comportar.

No eximeix de responsabilitat que les persones que hagin comès les infraccions estiguin integrades en associacions temporals d'empresa, agrupacions d'interès econòmic o comunitats de béns sense personalitat.»

Vuit. Es modifica l'article 79, que queda redactat de la manera següent:

«Article 79. *Infraccions en l'àmbit del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica.*

1. Constitueixen infraccions molt greus en l'àmbit de l'SNOEE les següents:

a) Deixar d'ingressar la totalitat o una part de la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica dins del termini que estableix l'article 71.3 d'aquesta Llei quan la quantitat deixada a ingressar en termini sigui superior a 5 milions d'euros.

b) Deixar d'aportar els certificats d'estalvi energètic que correspongui per justificar el compliment de l'obligació d'estalvi al gestor del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica quan l'obligació anual superi els 70 GW h.

c) Obtenir un certificat d'estalvi energètic mitjançant l'aportació de documentació falsa.

d) Falsejar o ocultar dades sobre les vendes d'energia, de consums d'energia o de qualsevol altra informació que sol·liciti l'Administració.

e) Obtenir la condició de subjecte acreditat en el sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica mitjançant l'aportació de documentació falsa.

f) Incomplir, els subjectes acreditats, l'obligació de mantenir la vigència del contracte d'assegurança de responsabilitat civil o garantia financera que cobreixi els riscos que es puguin derivar de les seves actuacions.

2. Constitueixen infraccions greus en l'àmbit del sistema d'obligacions d'eficiència energètica les següents:

a) Deixar d'ingressar la totalitat o una part de la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica dins del termini que estableix

l'article 71.3 d'aquesta Llei quan la quantitat deixada a ingressar en termini sigui superior a 500.000 euros i inferior o igual a 5 milions d'euros.

b) Deixar d'aportar els certificats d'estalvi energètic que correspongui per justificar el compliment de l'obligació d'estalvi al gestor del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica quan l'obligació anual superi els 7 GW h i no superi 70 GW h.

c) Obtenir un certificat d'estalvi energètic mitjançant l'aportació de documentació inexacta quan hagi representat un benefici econòmic al sol·licitant.

d) Comunicar dades inexactes sobre les vendes d'energia o de consums d'energia, així com de qualsevol altra informació que sol·liciti l'Administració, quan impliqui un benefici per a l'infractor.

e) Endarrerir la comunicació de les dades sobre les vendes d'energia o de consums d'energia, així com de qualsevol altra informació que sol·liciti l'Administració, la qual cosa impedeixi determinar les obligacions d'estalvi.

3. Constitueixen infraccions lleus en l'àmbit del sistema d'obligacions d'eficiència energètica les següents:

a) Deixar d'ingressar la totalitat o una part de la quantia anual que correspongui al Fons nacional d'eficiència energètica dins del termini que estableix l'article 71.3 d'aquesta Llei quan la quantitat deixada a ingressar en termini sigui igual o inferior a 500.000 euros.

b) Deixar d'aportar els certificats d'estalvi energètic que correspongui per justificar el compliment de l'obligació d'estalvi al gestor del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica quan l'obligació anual sigui igual o inferior a 7 GW h.

c) Obtenir un certificat d'estalvi energètic mitjançant l'aportació de documentació inexacta quan no hagi representat un benefici econòmic al sol·licitant.

d) Comunicar dades inexactes sobre les vendes d'energia o de consums d'energia, així com de qualsevol altra informació que sol·liciti l'Administració, quan no impliqui un benefici per a l'infractor.

e) Endarrerir o ometre la comunicació de les dades sobre les vendes d'energia, de consums d'energia o de qualsevol altra informació que sol·liciti l'Administració, encara que no impedeixi determinar les obligacions d'estalvi energètic. A aquests efectes, la prescripció de la infracció a la qual es refereix l'article 83 s'ha de començar a comptar a partir de l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» de la corresponent ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic a què es refereix l'article 70.

f) Comunicar les dades de venda o de consums d'energia sense complir el procediment establert per a aquesta comunicació, així com comunicar la informació esmentada de manera incompleta.

g) Qualsevol altre incompliment dels deures i les obligacions derivats del sistema nacional d'obligacions d'eficiència energètica que no constitueixi infracció molt greu o greu.»

Nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 83, que queda redactat de la manera següent:

«1. El termini de prescripció de les infraccions que preveu aquest capítol és de tres anys per a les molt greus, de dos anys per a les greus i d'un any per a les lleus.»

Disposició final desena. *Modificació de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.*

S'introdueix una nova disposició addicional cinquanta-setena a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cinquanta-setena. *Règim jurídic aplicable als contractes de concessió per a la promoció d'habitatge social o a preu assequible en sòl o immobles de titularitat pública.*

Els contractes de concessió, quan tinguin per objecte la realització d'actuacions de construcció o rehabilitació sobre sòl o immobles de titularitat pública i estiguin destinats a habitatge social o a preus assequibles, estan subjectes a la regulació que estableix aquesta Llei dels contractes de concessió d'obres i de concessió de serveis, que resulti aplicable tenint en compte l'objecte de la concessió, amb les excepcions següents:

a) El termini màxim que preveu l'article 29.6 es pot incrementar fins als vuitanta anys, i queda determinat d'acord amb el període estimat de recuperació de la inversió.

b) No és necessària la redacció prèvia d'avantprojecte i projecte per part de l'Administració concedent, que preveuen els articles 248 i 249.

c) L'òrgan de contractació, amb caràcter previ a la licitació del contracte, ha d'aprovar un estudi de viabilitat economicofinancera, sense que sigui necessari sotmetre'l a informació pública ni siguin preceptius l'informe previ de l'Oficina Nacional d'Avaluació ni el del Comitè Superior de Preus de Contractes de l'Estat.

L'estudi de seguretat i salut o, si s'escau, l'estudi bàsic de seguretat i salut, així com l'estudi de riscos operatius i tecnològics en la construcció i l'explotació de les obres els ha de fer l'adjudicatari de la licitació.

d) No és obligatòria l'aplicació de la taxa de descompte que preveu el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desplega la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, i per al càlcul del període de recuperació de la inversió, es pot adoptar una taxa de descompte compresa entre el rendiment mitjà en el mercat secundari del deute de l'Estat a deu anys en els últims sis mesos i el resultat d'incrementar el rendiment esmentat per un diferencial de 400 punts bàsics. Es prenen com a referència per al càlcul d'aquest rendiment mitjà les últimes dades disponibles publicades pel Banc d'Espanya en el Butlletí del Mercat de Deute Públic.

e) S'exclou els plecs de clàusules administratives particulars de l'obligació de fer referència al llindar mínim de beneficis i a la distribució de riscos rellevants entre l'Administració i el concessionari, que preveu l'article 250.

f) No és necessària la tramitació conjunta amb l'estudi de viabilitat de l'expedient de conveniència i oportunitat que exigeix a les entitats locals l'apartat 5 de la disposició addicional tercera.

g) Per a la cessió del contracte no és aplicable la limitació temporal que preveu l'article 214.2.b, però en cap cas no es pot autoritzar abans de la finalització de les obres d'edificació objecte de la concessió.»

Disposició final onzena. *Modificació del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica.*

El Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica, queda modificat de la manera següent:

U. Es modifica l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

«En permisos d'accés atorgats per a projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica de tecnologia hidràulica de bombament i de tecnologia eòlica marina, els terminis que estableix aquest apartat es poden estendre a sol·licitud del titular sense que en cap cas el termini total de vigència dels permisos superi els 12 anys per a la tecnologia hidràulica de bombament i els 9 anys per a la tecnologia eòlica marina.»

Dos. S'afegeix un apartat 1 *bis* a l'article 1, amb la redacció següent:

«1 *bis*. Si abans del venciment de qualsevol de les fites administratives que estableix aquest Reial decret llei, el promotor acredita l'existència d'una mesura cautelar que impliqui la suspensió de l'eficàcia de les autoritzacions administratives atorgades derivada de la interposició d'un recurs administratiu o contenciós administratiu, el còmput dels terminis que estableix aquest article queda suspès des de l'adopció de la suspensió fins al seu aixecament.

El que disposa el paràgraf anterior també s'aplica quan la suspensió derivi del que preveu l'apartat 3 de l'article 117 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Aquesta mesura de suspensió del termini també s'aplica pel que fa a l'obtenció de l'autorització d'explotació definitiva si aquesta s'ha estès a petició del promotor a l'empara del que preveu l'article 28 del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, o de qualsevol altra norma estatal de rang legal que permeti modificar els terminis que recull el Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny.

La suspensió del còmput de terminis per a l'acreditació de les fites administratives l'ha d'acreditar el promotor davant el gestor de la xarxa que hagi atorgat el permís d'accés i connexió i davant l'òrgan competent en matèria d'energia que té les competències per atorgar les autoritzacions administratives que preveu l'article 53 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, mitjançant la tramesa de la comunicació de l'òrgan que va adoptar la mesura cautelar administrativa o judicial. En el cas que la mesura cautelar de suspensió resulti del que disposa l'article 117.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, es pot presentar un certificat del sentit del silenci o bé es pot acreditar per qualsevol altre mitjà de prova admès en dret, de conformitat amb l'article 24.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

D'igual manera, el promotor, en el termini de tres mesos des que rebi la notificació de l'aixecament de la mesura cautelar, ha de comunicar aquesta circumstància als subjectes assenyalats anteriorment. La no comunicació en aquest termini implica la caducitat automàtica dels permisos d'accés i connexió.

En els casos en què la suspensió derivi del supòsit de l'article 117.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, quan aquesta quedi aixecada per la resolució dels recursos administratius interposats, l'òrgan competent per a la resolució dels recursos esmentats ha d'emetre un certificat d'executivitat de les autoritzacions administratives recorregudes que s'ha de notificar al promotor. El termini a què fa referència el paràgraf anterior comença a comptar de l'endemà de la recepció del certificat esmentat.»

Disposició final dotzena. *Modificació de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023.*

La Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023, queda redactada en els termes següents:

U. S'afegeix un nou apartat quatre a l'article 10, amb la redacció següent, i els apartats quatre, cinc i sis passen a ser els apartats cinc, sis i set, respectivament:

«Quatre. Durant la vigència d'aquests pressupostos, no són aplicables les limitacions que conté l'article 50 de la Llei 47/2023, de 26 de novembre, general pressupostària, i és aplicable el que preceptua l'article 59 de la mateixa Llei respecte del finançament de les ampliacions de crèdit que afectin les aplicacions pressupostàries a què es refereix l'annex II. Segon. Setze. c), d), e) i f), així com les que afectin la secció 07 de «Classes Passives» i les quotes de la Seguretat Social, subconcepte 160.00, en el pressupost de l'Estat.»

Dos. Es modifica l'annex II Crèdits Ampliables, afegint els supòsits següents a l'apartat segon «Aplicables a les seccions i programes que s'indiquen» punt setze. A la secció 32, «Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions»:

«c) El crèdit 32.02.000X.423 «Aportació de l'Estat per finançar els complements de pensions mínimes del Sistema de la Seguretat Social».

d) El crèdit 32.02.000X.420.03 «Aportació de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social per finançar les prestacions no contributives que estableixen les lleis 26/1990, de 20 de desembre, i 35/2007, de 15 de novembre. Protecció familiar, fins i tot per atendre obligacions dels exercicis anteriors».

e) El crèdit 32.02.000X.420.02 «Aportació de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social per finançar les prestacions no contributives que estableix la Llei 26/1990, de 20 de desembre. Pensions, fins i tot per atendre obligacions d'exercicis anteriors».

f) El crèdit 32.02.000X.424 «Aportació de l'Estat a la Seguretat Social per finançar l'ingrés mínim vital.»

Disposició final tretzena. *Modificació del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, pel qual s'adopten mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient, així com per pal·liar els efectes de la sequera. Nusos de transició justa.*

Es modifica l'article 42 del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, pel qual s'adopten mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient, així com per pal·liar els efectes de la sequera, que queda redactat de la manera següent:

«Article 42. *Habilitació al Consell de Ministres per a la modificació de la llista de nusos de transició justa.*

Mitjançant acord del Consell de Ministres es poden declarar, d'acord amb la disposició addicional vint-i-dosena de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, nusos de transició justa addicionals als que inclou l'annex del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, sempre que es tracti de nusos de la xarxa de transport o distribució on evacuïn centrals tèrmiques o nuclears que, o bé hagin tancat o el tancament de les quals s'hagi de produir en un termini de temps curt. Així mateix, també poden formar part de la llista de nusos esmentada els altres que es troben a la mateixa zona d'influència elèctrica que els nusos abans assenyalats, o dins d'un radi de 50 km d'aquests, a l'efecte de l'atorgament de permisos d'accés.»

Disposició final catorzena. *Modificació del Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica.*

Es modifica el Reial decret 244/2019, de 5 d'abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica, en els termes següents:

U. Es modifica la lletra iii) de l'apartat g) de l'article 3, amb la redacció següent:

«iii) Estiguin connectats a una distància inferior a 500 metres dels consumidors associats. A aquest efecte s'ha d'agafar la distància entre els equips de mesura en la seva projecció ortogonal en planta.

També té la consideració d'instal·lació de producció pròxima a les de consum i associada a través de la xarxa, la instal·lació de generació que emprant tecnologia fotovoltaica o eòlica amb una potència de fins a 5 MW, aquesta es connecti al consumidor o consumidors a través de les línies de transport o distribució i sempre que aquestes estiguin a una distància inferior a 5.000 metres dels consumidors. A aquest efecte s'ha d'agafar la distància entre els equips de mesura en la seva projecció ortogonal en planta.»

Dos. Es modifica l'apartat 5 de l'article 4, amb la redacció següent:

«5. Els subjectes acollits a alguna de les modalitats d'autoconsum regulades es poden acollir a qualsevol altra modalitat diferent, adequant-ne les instal·lacions i ajustant-se al que disposen els règims jurídics, tècnics i econòmics que regula aquest Reial decret i la resta de normativa que els sigui aplicable.

No obstant això:

a) En el cas d'autoconsum col·lectiu, el canvi esmentat l'han de dur a terme simultàniament tots els consumidors que hi participen, associats a la mateixa instal·lació de generació.

b) En cap cas un subjecte consumidor no pot estar associat de manera simultània a més d'una de les modalitats d'autoconsum que regula aquest article amb l'única excepció d'un autoconsum individual sense excedents combinat amb un autoconsum mitjançant instal·lacions pròximes i associades a través de la xarxa.

c) En els casos en què es faci autoconsum mitjançant instal·lacions pròximes i associades a través de la xarxa, l'autoconsum ha de pertànyer a la modalitat de subministrament amb autoconsum amb excedents.»

Disposició final quinzena. *Modificació del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica.*

Es modifica el Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, en els termes següents:

U. Es modifica l'article 2.k), que queda redactat de la manera següent:

«k) Capacitat d'accés: és la potència activa màxima que pot injectar a la xarxa una instal·lació de generació d'electricitat o que pot absorbir de la xarxa una instal·lació de demanda d'acord amb el que es faci constar en el permís d'accés i en el contracte de tècnic accés.

Atenent els criteris per avaluar la capacitat d'accés, es distingeixen dos tipus de capacitats d'accés de demanda:

1r La capacitat d'accés ferma o ordinària és la potència activa màxima que pot ser atesa amb garantia de subministrament durant totes les hores de l'any.

2n La capacitat d'accés flexible és aquella en què els requisits corresponents a la potència ferma o ordinària no es compleixen totalment, perquè no s'hi garanteix el subministrament en totes les hores de l'any.

Quan no s'indiqui una altra cosa, les referències que conté aquest Reial decret a la capacitat d'accés de demanda s'entenen referides a les capacitats d'accés ferma i flexible, sens perjudici de les especificitats que siguin aplicables en els termes i les condicions que estableix la Circular 1/2024, de 27 de setembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen la metodologia i les condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica.»

Dos. Es modifica l'apartat 9 de l'article 6, que passa a tenir la redacció següent:

«9. En el cas de sol·licituds d'accés de demanda per part de consumidors per dur a terme autoconsum amb connexió en posicions de generació de la xarxa de transport que disposin prèviament de permisos d'accés de generació, el permís d'accés de demanda no es pot atorgar per una capacitat superior al 50% de la capacitat d'accés de la instal·lació de generació, ni inferior a les que regula l'apartat 3.3 del Procediment d'Operació 13.1. Criteris de desenvolupament de la xarxa de transport. Aquest límit inferior pot ser més petit sempre que sigui establert així en cada cas per resolució del director general de Política Energètica i Mines tenint en compte criteris tècnics, econòmics o d'interès general dels projectes.»

Tres. Es modifica el paràgraf tercer de l'article 20.1, que passa a tenir la redacció següent:

«La no-emissió dels informes d'acceptabilitat a què es refereix el paràgraf anterior té com a efecte la suspensió dels procediments d'atorgament dels permisos d'accés i de connexió que estiguin condicionats a l'emissió dels informes esmentats. En els casos de sol·licituds de capacitat d'accés de generació per part de titulars d'instal·lacions d'emmagatzematge que també incloguin sol·licituds de capacitat d'accés de demanda, aquesta suspensió no pot implicar la reserva de capacitat d'accés de demanda per part del gestor de la xarxa de distribució.»

Quatre. Es modifica l'apartat 1 de l'article 20 *ter*, que queda redactat en els termes següents:

«1. Els concursos de demanda que s'organitzin en virtut del que preveu aquest capítol tenen les característiques següents:

a) El bé que s'ha d'atorgar és la capacitat d'accés per a consum, expressada en MW.

b) S'han de referir a la totalitat de la capacitat d'accés disponible del nus. Quan un nus formi part d'una zona de capacitat d'accés compartida amb altres nusos, no s'admeten noves sol·licituds en aquests últims quan les capacitats sol·licitades puguin afectar la capacitat reservada al nus activat per a concurs.

c) Només poden participar en els concursos de demanda les sol·licituds que s'hagin rebut durant el període de publicitat a què fa referència l'article 20 *quater*, i que no hagin estat inadmeses, o hagin desistit.»

Cinc. Es modifica l'apartat 1 de l'article 20 *quater*, que queda redactat de la manera següent:

«1. Quan el gestor de la xarxa de transport rebí una sol·licitud d'accés de demanda en un dels nusos que assenyalava l'article 20 *bis*.2, i una vegada aquesta s'hagi admès, durant un període d'un mes, aquest ha de publicar en el web que

s'ha rebut una sol·licitud d'accés en el nus esmentat per una capacitat determinada, de la qual cosa poden resultar les situacions següents:

a) Si en el termini assenyalat no es reben noves sol·licituds, ha d'atorgar la capacitat d'accés a la sol·licitud original per aplicació del criteri general que estableix l'article 7, si això és possible d'acord amb els criteris que siguin aplicables.

b) D'igual manera, si en el termini establert rep noves sol·licituds d'accés de demanda i totes poden ser ateses simultàniament d'acord amb els criteris que siguin aplicables, s'han d'atorgar els permisos d'accés per aplicació del criteri general que recull l'article 7.

c) Si, per contra, en el termini establert sorgeixin noves sol·licituds d'accés de demanda que fa impossible satisfer-les totes, tant per manca de capacitat com per manca de possibilitats de connexió, el gestor de la xarxa de transport ha de posar aquesta situació en coneixement de la Secretaria d'Estat d'Energia, i el gestor de la xarxa ha de suspendre els procediments d'accés de demanda al nus a les sol·licituds a les quals s'apliqui el criteri general que recull l'article 7. El gestor de la xarxa ha de notificar als afectats la suspensió del procediment d'accés i connexió, a conseqüència del que preveu aquest apartat.

En tot cas, en el procediment d'activació del concurs abans descrit, només s'han de tenir en compte les sol·licituds d'accés i connexió admeses. Si, d'acord amb el que estableixen els articles 7 i següents, aquestes sol·licituds són inadmeses, no s'han de tenir en compte a l'efecte de l'organització del concurs. Així mateix, si a conseqüència de la inadmissió d'alguna de les sol·licituds, totes les altres es poden atendre de manera simultània, s'han d'atorgar els permisos d'accés sense que l'activació del concurs de demanda sigui procedent en aquest nus.

Igualment, en qualsevol moment, si durant la tramitació d'aquestes sol·licituds d'accés i connexió, aquestes són inadmeses, o no han acceptat la proposta de conformitat amb el que estableix l'article 14, o se'n produeix el desistiment, el gestor de la xarxa ha de reavaluar la conveniència de mantenir l'activació del concurs o, per contra, és procedent atorgar el permís d'accés i desconvocar el concurs de demanda.»

Sis. S'hi afegeix un article 20 *quinquies*, amb la redacció següent:

«Article 20 *quinquies*. *Reserva de capacitat d'emmagatzematge en nusos reservats per a concurs de generació o demanda.*

1. Quan, de conformitat amb el que estableixen els articles 18 i 20, un nus estigui reservat per a la celebració d'un concurs de capacitat d'accés de generació, o es tracti d'un nus de transició justa, i aquest nus no estigui activat per a la celebració d'un concurs de demanda, mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia es pot reservar la capacitat d'accés de demanda d'emmagatzematge en el nus esmentat, de tal manera que en el procediment d'atorgament de la capacitat d'accés a través del concurs es pugui atorgar la capacitat d'accés de generació i de demanda de manera simultània. Els efectes d'aquesta declaració de reserva són els mateixos que quan es produeix una activació del concurs de demanda, però circumscrit a la part de la capacitat d'emmagatzematge.

Similarment, quan, de conformitat amb el que estableixen els articles 20 *bis* i següents, un nus estigui reservat per a la celebració d'un concurs de capacitat d'accés de demanda, i aquest nus no estigui activat per a la celebració d'un concurs de generació, mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia es pot reservar la capacitat d'accés de generació d'emmagatzematge en el nus

esmentat, de tal manera que en el procediment d'atorgament de la capacitat d'accés a través del concurs es pugui atorgar la capacitat d'accés de generació i de demanda de manera simultània. Els efectes d'aquesta declaració de reserva són els mateixos que quan es produeix una activació del concurs de generació, però circumscrit a la part de la capacitat d'emmagatzematge.

L'atorgament d'aquestes capacitats reservades s'atorga per mitjà dels mateixos procediments que preveu la normativa aplicable per a la celebració de concursos de generació o demanda, segons el cas.

Finalment, quan un nus estigui simultàniament reservat per a la celebració de concursos de generació i de demanda, es poden atorgar totes dues capacitats d'accés de generació i demanda d'emmagatzematge a través de qualsevol de les dues modalitats de concursos que preveu la normativa aplicable.

2. Els nusos de la xarxa de transport que, per la proximitat al recurs hídic, puguin ser crítics per a la connexió d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica de tecnologia hidràulica de bombament, es poden declarar prioritaris mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia. Aquesta declaració implica la reserva de capacitat d'accés de generació i demanda d'emmagatzematge existent al nus esmentat, o la capacitat que pugui aflorar en qualsevol moment posterior a aquesta declaració.

La capacitat d'accés reservada es pot atorgar a instal·lacions existents que vulguin ampliar la potència de consum o turbinació de les màquines, o a noves instal·lacions que siguin beneficiàries en procediments en concurrència competitiva per a la concessió d'aigües de conformitat amb la normativa que sigui aplicable. L'atorgament d'aquestes capacitats s'ha de fer mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia.

Les resolucions de la Secretaria d'Estat d'Energia abans esmentades han d'incloure en la motivació les causes que en justifiquin la reserva o l'atorgament, segons el cas.

3. Com a excepció del que estableix l'article 20 *ter.1.b)*, si, en funció de les sol·licituds admeses que hagin de participar en els concursos de demanda, no es requereix la reserva de capacitat de demanda associada a l'emmagatzematge, i aquest mateix nus no està reservat per a concursos de generació, mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia es pot alliberar aquesta capacitat d'accés de demanda d'emmagatzematge perquè s'atorgui de conformitat amb el criteri de prelación temporal.»

Set. Es deroga l'article 23 *bis*.

Vuit. Es modifica l'apartat 1 de l'article 26, que passa a tenir la redacció següent:

«1. Amb caràcter general, i de conformitat amb el que estableix l'article 33.8 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, i amb l'article 1 del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, els permisos d'accés i de connexió d'instal·lacions de generació caduquen:

a) Si transcorreguts cinc anys des de la seva obtenció, les instal·lacions a les quals es refereixen els permisos d'accés i de connexió esmentats no han obtingut l'autorització administrativa d'explotació. En permisos d'accés atorgats per a projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica de tecnologia hidràulica de bombament i de tecnologia eòlica marina, aquest termini es pot estendre, a sol·licitud del titular, fins als dotze o nou anys, respectivament.

En el cas d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica que van obtenir el permís d'accés en una data compresa entre el 28 de desembre de 2013 i abans de l'entrada en vigor del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, els terminis anteriors es comptabilitzen des de la data d'entrada en vigor del Reial decret llei esmentat.

b) En el cas d'instal·lacions construïdes i en servei quan, per causes imputables al titular de la instal·lació diferents del tancament temporal, cessi l'abocament d'energia a la xarxa per un període superior a tres anys.»

Nou. Es modifica l'apartat 8 de l'article 26, que passa a tenir la redacció següent:

«8. Així mateix, en el cas de les instal·lacions de demanda, es produeix la caducitat automàtica dels permisos d'accés i de connexió de demanda en els casos següents:

a) En el termini de dotze mesos des de la concessió del permís d'accés, quan el promotor no hagi aportat el pagament del 10% del valor de la inversió de les actuacions de xarxa a què fa referència l'article 25.

b) En el termini de 3 anys des de la concessió del permís d'accés, quan el promotor no hagi signat amb el titular de la xarxa el contracte d'encàrrec de projecte que regula l'article 25.

c) En el termini de 4 anys des de la concessió del permís d'accés, quan el promotor no hagi signat el contracte tècnic d'accés que regula l'article 21.

d) Quan es produeixin canvis en la instal·lació de demanda tals que deixi de ser considerada la mateixa a l'efecte de l'accés i la connexió. Es considera que la instal·lació de demanda o emmagatzematge no és la mateixa si es compleix alguna de les condicions següents:

i) Si el seu centre geomètric es desplaça una distància superior a 10 km.

ii) Si es produeix un canvi del codi CNAE associat a la instal·lació, sempre que aquest canvi afecti la divisió o el grup del codi CNAE, de conformitat amb el que estableix el Reial decret 10/2025, de 14 de gener, pel qual s'aprova la Classificació nacional d'activitats econòmiques 2025 (CNAE-2025).

iii) Si es produeix una reducció de la capacitat d'accés de demanda, sempre que aquesta comporti una reducció superior al 50% de la capacitat d'accés sol·licitada i concedida originalment.»

Disposició final setzena. *Modificació del Reial decret 36/2023, de 24 de gener, pel qual s'estableix un sistema de certificats d'estalvi energètic.*

Es modifica el Reial decret 36/2023, de 24 de gener, pel qual s'estableix un sistema de certificats d'estalvi energètic, de la manera següent:

U. S'inclou un nou apartat 4 a l'article 20 amb el text següent:

«4. El coordinador nacional del sistema de CAE es pot servir d'un operador per al desenvolupament, la implantació i la gestió de la plataforma electrònica.»

Dos. S'hi inclou la disposició addicional cinquena. Habilitació per al desenvolupament, la implantació i la gestió de la plataforma electrònica del sistema de CAE, amb el text següent:

«Disposició addicional cinquena. *Habilitació per al desenvolupament, la implantació i la gestió de la plataforma electrònica del sistema de CAE.*

S'habilita l'OMI - Pol Espanyol, SA (OMIE), i MIBGAS, SA, conjuntament o mitjançant una entitat participada exclusivament per totes dues, o per les seves filials, de conformitat amb la seva normativa aplicable, per al desenvolupament, la implantació i la gestió de la plataforma electrònica del sistema de CAE.»

Tres. S'hi inclou una disposició transitòria segona. Designació provisional de l'OMI - Pol Espanyol, SA (OMIE), i MIBGAS, SA, com a operador de la plataforma electrònica del sistema de CAE, amb el text següent:

«Disposició transitòria segona. *Designació provisional de l'OMI - Pol Espanyol, SA (OMIE), i MIBGAS, SA, com a operador de la plataforma electrònica del sistema de CAE.*

a) Es designa l'OMI - Pol Espanyol, SA (OMIE), i MIBGAS, SA, conjuntament o mitjançant una entitat participada exclusivament per totes dues, o per les seves filials, com a operador per al desenvolupament, la implantació i la gestió de la plataforma electrònica que regula l'article 20 d'aquest Reial decret, amb caràcter transitori i mentre el coordinador nacional del sistema de CAE no disposi dels mitjans humans i materials per exercir aquestes funcions.

b) Per resolució de la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Energia s'aproven els procediments i mecanismes d'accés i intercanvi a la informació proporcionats per la plataforma electrònica.

c) L'operador de la plataforma ha de posar a disposició dels subjectes interessats els detalls operatius de funcionament, així com els protocols i els formats dels intercanvis d'informació.

d) La retribució de les actuacions de l'operador en relació amb la plataforma electrònica s'ha de fer a càrrec del Fons nacional d'eficiència energètica.

e) Per ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, el coordinador nacional del sistema de CAE pot tornar a assumir la gestió de la plataforma electrònica, una vegada es disposi dels mitjans humans i materials per fer-ho, o encomanar-la a un tercer. En aquest cas, es pot sol·licitar al llavors operador la cessió dels recursos informàtics necessaris per dur a terme les funcions corresponents.»

Disposició final dissetena. *Impuls de les comunitats energètiques.*

En el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, el Govern ha d'aprovar un reial decret que desplegui reglamentàriament les comunitats d'energies renovables i les comunitats ciutadanes d'energia, que defineixen els articles 12 bis i 12 ter de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.

Aquest Reial decret ha de preveure la possibilitat de reservar una quota de potència instal·lada a les subhastes del règim econòmic d'energies renovables, que regula el Reial decret 960/2020, de 3 de novembre, pel qual es regula el règim econòmic d'energies renovables per a instal·lacions de producció d'energia elèctrica, a projectes amb participació ciutadana o impulsats per entitats locals.

Disposició final divuitena. *Salvaguarda del rang de disposicions reglamentàries.*

Les determinacions incloses en normes reglamentàries que són objecte de modificació per part d'aquest Reial decret llei poden ser modificades per normes del rang reglamentari corresponent a la norma en què figuren.

Disposició final dinovena. *Títols competencials.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposen les regles 1a, 6a, 7a, 8a, 13a, 14a, 17a, 18a, 19a, 21a, 22a, 23a, 24a i 25a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències exclusives en matèria de regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals; legislació mercantil; legislació laboral, sens perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes; legislació civil; bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; hisenda general i deute de l'Estat; legislació bàsica i règim

econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes; el procediment administratiu comú, sens perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes i legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives; bases de l'ordenació del sector pesquer; ferrocarrils i transports terrestres que passin pel territori de més d'una comunitat autònoma; legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües corrin per més d'una comunitat autònoma; legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sens perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció; obres públiques d'interès general, i bases de règim miner i energètic.

Disposició final vintena. *Facultats de desplegament.*

El Govern i les persones titulars dels diferents departaments ministerials, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final vint-i-unena. *Entrada en vigor.*

1. Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. Les modificacions introduïdes a la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, per la disposició final novena entren en vigor l'endemà de la seva publicació, i són aplicables per a la determinació de les obligacions d'estalvi energètic corresponents als exercicis anuals que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2027. Pel que fa a les obligacions d'estalvi energètic de l'exercici 2026, aquestes es regeixen per la normativa vigent prèvia a la present modificació.

20 de març de 2026.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN